

POWIATOWY URZĄD PRACY W WADOWICACH

ul. Mickiewicza 27; 34-100 Wadowice

☎tel./fax 33 873 71 00, 33 873 50 20, 33 873 50 21

e-mail: upwadowice@gmail.com wadowice.praca.gov.pl

INFORMACJA O SYTUACJI NA RYNKU PRACY ORAZ SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO URZĘDU PRACY W WADOWICACH W 2018 ROKU

Materiały opracowane przez
Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach
- marzec 2019 r.

Przy publikacji danych w całości lub w części prosimy o podanie źródła.

Spis treści

I.	Uwagi metodologiczne	10
II.	Wstęp	11
CZĘŚĆ PIERWSZA – CHARAKTERYSTYKA POWIATU WADOWICKIEGO		
III.	Uwarunkowania rozwoju powiatu wadowickiego	14
	1. Ogólna charakterystyka powiatu wadowickiego	14
	2. Ludność	16
	3. Gospodarka regionu	20
CZĘŚĆ DRUGA – INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO URZĘDU PRACY W WADOWICACH		
IV.	Organizacja i zarządzanie w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wadowicach	26
	1. Struktura organizacyjna	26
	2. Zatrudnienie i rozwój zawodowy pracowników	28
	3. Zamówienia publiczne	33
	4. Realizacja planu finansowego przeznaczonego na administrowanie Urzędu ze środków budżetu powiatu	33
	5. Realizacja zadań w ramach środków FP przyznanych na finansowanie zadań fakultatywnych	37
CZĘŚĆ TRZECIA – RYNEK PRACY		
V.	Informacja o sytuacji na rynku pracy w Polsce	42
	1. Stopa bezrobocia na poziomie ogólnokrajowym	42
	2. Liczba bezrobotnych w Polsce	44
VI.	Informacja o sytuacji na rynku pracy w Małopolsce	46
	1. Stopa bezrobocia w Małopolsce	46
	2. Liczba bezrobotnych województwa małopolskiego	47
VII.	Informacja o sytuacji na rynku pracy w powiecie wadowickim	49
	1. Stopa bezrobocia	49
	2. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych	51
	2.1. Bezrobotni z prawem do zasiłku	54
	2.2. Osoby bezrobotne zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy	56
	3. Bilans bezrobocia	57
	3.1. Napływ bezrobotnych	57
	3.2. Odpływ bezrobotnych	60
	3.3. Wskaźnik płynności bezrobocia	63
	3.4. Wskaźnik płynności rynku pracy	65
	4. Zróżnicowanie terytorialne - bezrobocie w gminach powiatu wadowickiego	67
	4.1. Bezrobotni zamieszkali na wsi	68
	5. Struktura społeczno – demograficzna bezrobotnych	70
	5.1. Bezrobotni według wieku	70
	5.2. Bezrobotni według wykształcenia	72
	5.3. Bezrobotni według stażu pracy	76
	5.4. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy	78
	5.5. Kobiety i mężczyźni na rynku pracy	82
	5.6. Cudzoziemcy	89
	6. Sytuacja osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy	90
	6.1. Bezrobotni do 30 roku życia, w tym do 25 roku życia	91

	6.2. Bezrobotni powyżej 50 roku życia	95
	6.3. Osoby długotrwale bezrobotne	99
	6.4. Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	100
	6.5. Osoby niepełnosprawne	100
	6.5.1. Osoby niepełnosprawne zarejestrowane jako bezrobotne	101
	6.5.2. Osoby niepełnosprawne zarejestrowane jako poszukujące pracy	104
	7. Pozostałe grupy osób bezrobotnych	105
	7.1. Osoby bez kwalifikacji zawodowych	105
	7.2. Osoby bez doświadczenia zawodowego	106
	7.3. Osoby bez wykształcenia średniego	106
VIII.	Osoby poszukujące pracy	107
CZĘŚĆ CZWARTA – WSPARCIE DLA BEZROBOTNYCH I PRACODAWCÓW		
IX.	Usługi rynku pracy	110
	1. Profilowanie pomocy dla bezrobotnych.....	110
	2. Indywidualny Plan Działania.....	114
	3. Pośrednictwo pracy	115
	3.1. Ofert pracy	117
	3.2. Giełdy pracy	125
	3.3. Targi pracy	125
	3.4. Zatrudnianie cudzoziemców	130
	3.4.1. Oświadczenia o zamiarze powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcowi	130
	3.4.2. Zezwolenia na pracę sezonową	134
	3.4.3. Informacje starosty na temat możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych podmiotu powierzającego wykonywanie pracy cudzoziemcowi	137
	3.5. Prognozowanie zapotrzebowania na zawody w powiecie wadowickim	144
	3.5.1. Barometr zawodów.....	144
	4. Sieć EURES	149
	5. Poradnictwo zawodowe	156
	5.1. Indywidualne poradnictwo zawodowe	158
	5.1.1. Indywidualna rozmowa doradcza	158
	5.1.2. Badania testowe	159
	5.1.3. Indywidualna informacja zawodowa	160
	5.1.4. Specjalistyczne badania psychologiczne i lekarskie	160
	5.1.5. Opinie o przydatności zawodowej do pracy i zawodu albo kierunku szkolenia ...	160
	5.2. Grupowe poradnictwo zawodowe.....	161
	5.2.1. Grupowa porada zawodowa	161
	5.2.2. Grupowa informacja zawodowa	162
	5.3. Inne działania w ramach poradnictwa zawodowego	164
	5.3.1. Tydzień z Małopolskimi Urzędami Pracy	164
	5.3.2. Małopolski Dzień Uczenia się	166
	5.3.3. Ogólnopolski Tydzień Kariery	167
	5.3.4. Światowy Tydzień Przedsiębiorczości	169
	6. Organizacja szkoleń	172
	6.1. Bon szkoleniowy	175
	6.2. Analiza skuteczności i efektywności szkoleń	176
X.	Instrumenty rynku pracy	181
	1. Prace interwencyjne	184
	2. Roboty publiczne	187

	3. Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy	188
	4. Jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej	190
	5. Staże	192
	6. Prace społecznie użyteczne	195
	7. Badania lekarskie	195
	8. Refundacja części kosztów wynagrodzenia oraz składki ZUS za zatrudnienie bezrobotnych do 30 r.ż. „Praca dla młodych”	196
	9. Bon na zasiedlenie	198
XI.	Realizacja zadań w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego	199
XII.	Program na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych zamieszkujących na wsi - Rezerwa Ministra	202
XIII.	Program Regionalny „Firma+1”	203
XIV.	Program Regionalny „Konserwator”	204
XV.	Program Regionalny „Gotuj się do pracy”	206
XVI.	Realizacja zadań w ramach projektów współfinansowanych z EFS	206
	1. Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie wadowickim - edycja III	208
	2. Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie wadowickim - edycja III i IV	210
XVII.	Realizacja zadań dotycząca zatrudniania i rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych	212
XVIII.	Pomoc publiczna udzielana w ramach realizowanych programów	213
XIX.	Inne działania Powiatowego Urzędu Pracy	214
	1. Współpraca z Powiatową Radą Rynku Pracy	214
	2. Udział pracowników w konferencjach, spotkaniach oraz programach i projektach realizowanych przez instytucje zewnętrzne	216
	3. Propagowanie idei partnerstwa lokalnego – porozumienia o współpracy	229
	4. Rozwiązania innowacyjne	230
XXI.	Informacja o działalności administracyjnej Powiatowego Urzędu Pracy	234
	1. Formalna obsługa osób bezrobotnych	235
XXII.	Informacje dotyczące świadczeń wypłacanych przez PUP w Wadowicach	243
	1. Zasiłki dla bezrobotnych	243
	2. Stypendia	244
	3. Dodatki aktywizacyjne	245
	4. Świadczenia integracyjne	246
	5. Składka zdrowotna opłacana za osoby bez prawa do zasiłku lub stypendium	246
PODSUMOWANIE		248

Spis wykresów

- Wykres 1.** Migracje na pobyt stały w powiecie wadowickim
- Wykres 2.** Liczba ludności powiatu wadowickiego w latach 2006 – 2017
- Wykres 3.** Piramida wieku mieszkańców powiatu wadowickiego, 2017 rok
- Wykres 4.** Efektywność zatrudnieniowa podstawowych form (w %)
- Wykres 5.** Efektywność kosztowa podstawowych form (w zł)
- Wykres 6.** Stopa bezrobocia w Polsce w latach 1990 – 2018
- Wykres 7.** Liczba zarejestrowanych bezrobotnych i stopa bezrobocia w końcu grudnia w latach 2003 - 2018
- Wykres 8.** Liczba bezrobotnych, w tym kobiet zarejestrowanych w Małopolsce XII 2017 – XII 2018
- Wykres 9.** Oferty pracy zgłoszone do PUP w województwie małopolskim XII 2016 – XII 2018
- Wykres 10.** Porównanie stopy bezrobocia w Polsce, województwie małopolskim oraz powiecie wadowickim w poszczególnych miesiącach 2018 roku
- Wykres 11.** Porównanie stopy bezrobocia powiatu wadowickiego z pozostałymi powiatami województwa małopolskiego – stan na 31.12.2018 roku
- Wykres 12.** Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych wg stanu na koniec poszczególnych miesięcy w okresie styczeń 2017 r. – grudzień 2018 r.
- Wykres 13.** Bezrobotni z prawem do zasiłku w poszczególnych miesiącach 2018 roku
- Wykres 14.** Napływ bezrobotnych
- Wykres 15.** Napływ bezrobotnych w poszczególnych miesiącach 2018 roku
- Wykres 16.** Odpływ bezrobotnych
- Wykres 17.** Odpływ bezrobotnych w poszczególnych miesiącach 2018 roku
- Wykres 18.** Przyczyny utraty statusu bezrobotnego w 2018 roku
- Wykres 19.** Napływ i odpływ bezrobotnych w poszczególnych miesiącach 2018 roku
- Wykres 20.** Wskaźnik płynności bezrobocia w 2018 r.
- Wykres 21.** Napływ i podjęcia pracy przez bezrobotnych w poszczególnych miesiącach 2018 roku
- Wykres 22.** Wskaźnik płynności rynku pracy w 2018 r.
- Wykres 23.** Liczba bezrobotnych wg kryterium wieku w powiecie wadowickim
- Wykres 24.** Liczba bezrobotnych wg kryterium wykształcenia w powiecie wadowickim
- Wykres 25.** Liczba bezrobotnych wg kryterium stażu pracy w powiecie wadowickim
- Wykres 26.** Liczba bezrobotnych wg kryterium czasu pozostawania bez pracy w powiecie wadowickim
- Wykres 27.** Liczba bezrobotnych kobiet i mężczyzn w latach 2017 – 2018
- Wykres 28.** Udział kobiet i mężczyzn wśród bezrobotnych w latach 2017 - 2018
- Wykres 29.** Liczba zarejestrowanych kobiet i mężczyzn w poszczególnych miesiącach 2018 roku
- Wykres 30.** Wykształcenie bezrobotnych kobiet
- Wykres 31.** Wykształcenie bezrobotnych mężczyzn
- Wykres 32.** Liczba zarejestrowanych kobiet i mężczyzn wg wykształcenia – stan na dzień 31.12.2018 r.
- Wykres 33.** Wiek bezrobotnych kobiet
- Wykres 34.** Wiek bezrobotnych mężczyzn
- Wykres 35.** Liczba zarejestrowanych kobiet i mężczyzn wg wieku – stan na dzień 31.12.2018 r.
- Wykres 36.** Liczba zarejestrowanych kobiet i mężczyzn wg czasu pozostawania bez pracy – stan na dzień 31.12.2018 r.
- Wykres 37.** Liczba osób bezrobotnych do 30 roku życia, w tym do 25 roku życia w poszczególnych miesiącach 2017 i 2018 roku
- Wykres 38.** Liczba osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia w poszczególnych miesiącach 2017 i 2018 roku
- Wykres 39.** Procentowy udział bezrobotnych wg profili – stan na 31.12.2018 r.
- Wykres 40.** Struktura bezrobotnych wg profilu pomocy – stan w końcu 2017 i 2018 roku
- Wykres 41.** Oferty pracy zgłoszone w poszczególnych miesiącach 2017 i 2018 roku
- Wykres 42.** Porównanie średniej miesięcznej stawki wynagrodzenia proponowanej w ofertach pracy w latach 2017 i 2018
- Wykres 43.** Porównanie średniej stawki godzinowej proponowanej w ofertach pracy
- Wykres 44.** Liczba rejestrowanych oświadczeń o zamiarze powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcowi w latach 2014 – 2017 oraz o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi w 2018 roku
- Wykres 45.** Oferty pracy zgłoszone w celu przeprowadzenia testu rynku pracy na tle ofert pracy niesubsydiowanej w 2017 i 2018 roku
- Wykres 46.** Liczba *Informacji* wydanych po przeprowadzeniu testu rynku pracy w latach 2015 – 2018

- Wykres 47.** Liczba kontaktów z pracodawcami nt. sieci EURES w latach 2014 – 2018
- Wykres 48.** Liczba zgłoszonych ofert i wakatów w ramach sieci EURES w latach 2014 – 2018
- Wykres 49.** Liczba kontaktów z bezrobotnymi nt. sieci EURES w latach 2014 – 2018
- Wykres 50.** Wydatki poniesione na szkolenia w latach 2015 – 2018
- Wykres 51.** Odsetek osób przeszkolonych według kryterium płci
- Wykres 52.** Liczba osób, które ukończyły szkolenia według kryterium wieku
- Wykres 53.** Liczba osób, które ukończyły szkolenie według poziomu wykształcenia
- Wykres 54.** Liczba osób, które ukończyły szkolenie – art. 49 ustawy
- Wykres 55.** Środki Funduszu Pracy na rok 2018
- Wykres 56.** Środki finansowe przeznaczone na aktywizację zawodową w latach 2008 – 2018
- Wykres 57.** Wydatki poniesione na refundację prac interwencyjnych w latach 2015 – 2018
- Wykres 58.** Wydatki poniesione na refundację robót publicznych w latach 2015 – 2018
- Wykres 59.** Wydatki poniesione na refundację kosztów wyposażenia stanowiska pracy w latach 2015 – 2018
- Wykres 60.** Wydatki poniesione na dofinansowanie działalności gospodarczej w latach 2015 – 2018
- Wykres 61.** Wydatki poniesione na stypendia stażowe w latach 2015 – 2018
- Wykres 62.** Wydatki poniesione na realizację programu Praca dla młodych w latach 2016 – 2018
- Wykres 63.** Wydatki poniesione na realizację bonów zasiedleniowych w latach 2015 – 2018
- Wykres 64.** Wydatki Krajowego Funduszu Szkoleniowego w latach 2015 – 2018

Spis tabel

Tabela	1.	Liczba ludności powiatu wadowickiego w ujęciu czasowym z uwzględnieniem płci
Tabela	2.	Liczba ludności i gęstość zaludnienia powiatu w podziale na gminy według stanu na 31 grudnia 2017 r.
Tabela	3.	Liczba ludności w latach 2011 – 2017 w gminach powiatu wadowickiego
Tabela	4.	Liczba zarejestrowanych – w systemie REGON – podmiotów gospodarki narodowej według przewidywanej liczby pracujących w latach 2011 - 2018
Tabela	5.	Podmioty gospodarcze zarejestrowane, wyrejestrowane z rejestru REGON oraz z zawieszoną działalnością
Tabela	6.	Podmioty gospodarki narodowej według wybranych sekcji polskiej klasyfikacji działalności (PKD) – stan na koniec 2018 roku
Tabela	7.	Podmioty gospodarcze z terenu powiatu wadowickiego zarejestrowane w rejestrze REGON wg gmin w latach 2011-2018
Tabela	8.	Stopa bezrobocia w powiecie wadowickim w latach 2015 - 2018 (w %)
Tabela	9.	Poziom bezrobocia w powiecie wadowickim od XII 2017 do XII 2018
Tabela	10.	Bezrobotni zarejestrowani wg stanu na 31.12.2018 r. (wybrane kategorie)
Tabela	11.	Bezrobotni nowo zarejestrowani w 2017 i 2018 roku
Tabela	12.	Bezrobotni wyrejestrowani w 2017 i 2018 roku
Tabela	13.	Liczba ludności oraz liczba zarejestrowanych bezrobotnych w gminach powiatu wadowickiego
	14.	Struktura bezrobotnych wg wieku w powiecie wadowickim
Tabela	15.	Struktura bezrobotnych wg wieku na 31.12.2018 r. w województwie małopolskim i w Polsce
Tabela	16.	Struktura bezrobotnych wg wykształcenia w powiecie wadowickim
	17.	Struktura bezrobotnych wg wykształcenia na 31.12.2018 r. w województwie małopolskim i w Polsce
Tabela	18.	Ranking najliczniej reprezentowanych zawodów
Tabela	19.	Struktura bezrobotnych wg stażu pracy w powiecie wadowickim
	20.	Struktura bezrobotnych wg stażu na 31.12.2018 r. w województwie małopolskim i w Polsce
Tabela	21.	Struktura bezrobotnych wg czasu pozostawania bez pracy w powiecie wadowickim
	22.	Struktura bezrobotnych wg czasu pozostawania bez pracy na 31.12.2018 r. w województwie małopolskim i w Polsce
Tabela	23.	Liczba bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy w odniesieniu do ich wieku – stan na 31.12.2018 r.
Tabela	24.	Liczba bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy w odniesieniu do ich wykształcenia – stan na 31.12.2018 r.
Tabela	25.	Czas pozostawania bez pracy kobiet o mężczyzn – stan na dzień 31.12.2018 r.
Tabela	26.	Struktura „osób młodych” – stan na dzień 31.12.2018 r.
Tabela	27.	Struktura bezrobotnych 50+ wg stanu na dzień 31.12.2018 r.
Tabela	28.	Struktura osób niepełnosprawnych – stan na dzień 31.12.2018 r.
Tabela	29.	Oferty pracy zgłoszone w roku 2018 - według zawodów (zgłoszone w liczbie co najmniej 15)
Tabela	30.	Grupowe poradnictwo zawodowe w 2018 r.
Tabela	31.	Wskaźniki dla poszczególnych szkoleń wykazujących się najwyższą efektywnością realizowanych w 2018 roku
Tabela	32.	Wskaźniki efektywności zatrudnieniowej w projekcie PO WER
Tabela	33.	Wskaźniki efektywności zatrudnieniowej w projekcie RPO WM
Tabela	34.	Odwołania od wydanych decyzji administracyjnych
Tabela	35.	Wysokość zasiłków dla bezrobotnych

I. Uwagi metodologiczne

Podstawę prawną do sporządzania sprawozdawczości o rynku pracy stanowi ustawa z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2016, poz. 1068 z późn. zm.) oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 2017 r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2018 (Dz.U. z 2017 r., poz. 2471).

Niniejsza informacja o sytuacji na rynku pracy oraz działalności Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach w 2018 r. została opracowana na podstawie sprawozdań statystycznych i finansowych przekazywanych do Głównego Urzędu Statystycznego oraz przy wykorzystaniu informacji pochodzących z rejestrów prowadzonych w Urzędzie.

Dane o liczbie bezrobotnych obejmują osoby zarejestrowane w urzędach pracy jako bezrobotne, zgodnie z definicją zawartą w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* (jednolity tekst Dz. U. 2018 r., poz. 1265 ze zm.).

Sprawozdanie zostało przygotowane w oparciu o zadania przypisane samorządowi powiatu wadowickiego, a realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach, do których należy m.in.: pozyskiwanie i gospodarowanie środkami finansowymi na realizację zadań z zakresu aktywizacji lokalnego rynku pracy, prowadzenie pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego, inicjowanie i wdrażanie instrumentów rynku pracy, inicjowanie, organizowanie i finansowanie projektów lokalnych i innych działań na rzecz aktywizacji bezrobotnych oraz współdziałanie z instytucjami rynku pracy, w tym z Powiatową Radą Rynku Pracy.

II. Wstęp

Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach jest jednostką organizacyjną samorządu powiatu, nie posiadającą osobowości prawnej, wchodzącą w skład powiatowej administracji zespolonej, która zajmuje się instytucjonalną obsługą lokalnego rynku pracy.

Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach zasięgiem swojego działania obejmuje 10 gmin: trzy gminy miejsko – wiejskie tj. Wadowice, Andrychów i Kalwaria Zebrzydowska oraz siedem gmin wiejskich tj. Brzeźnica, Lanckorona, Mucharz, Spytkowice, Stryszów, Tomice i Wieprz. Z uwagi na rozległy obszar wykonywania zadań z zakresu promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy Urząd posiada Filię w Andrychowie. Filia jest wyodrębnioną organizacyjnie częścią PUP realizującą ustawowe zadania komórek organizacyjnych na obszarze gminy Andrychów oraz gminy Wieprz.

Działalność Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej reguluje ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* dalej zwana „ustawą” oraz akty wykonawcze do ustawy, a także inne akty prawne o charakterze ogólnym i szczególnym, odnoszące się pośrednio lub bezpośrednio zarówno do rynku pracy, jak i do kompetencji i obowiązków jednostek administracji państwowej i samorządowej.

Polityka rynku pracy nakierowana jest głównie na rozwiązywanie problemów strukturalnych rynku pracy i poprawiania skuteczności jego funkcjonowania. W codziennej pracy trudno jest jednak pogodzić interesy wszystkich partnerów rynku pracy. Z jednej strony bezrobotni chcą znaleźć odpowiednią pracę z godziwym wynagrodzeniem, z drugiej strony pracodawcy chcą pozyskać wykwalifikowanych pracowników, którzy zgodzą się pracować za najniższą pensję.

Urząd w swoim działaniu nastawiony jest przede wszystkim na pomoc osobom bezrobotnym w podjęciu zatrudnienia poprzez zastosowanie usług rynku pracy: pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego, pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy, szkoleń oraz instrumentów rynku pracy wspierających podstawowe usługi takie jak m.in. staże, finansowanie dodatków aktywizacyjnych, prace społecznie użyteczne, bony zatrudnieniowe oraz bony stażowe dla bezrobotnych do 30 roku życia. Urząd podejmuje również działania promujące ideę samozatrudnienia wśród osób bezrobotnych udzielając jednorazowych środków na rozpoczęcie

działalności gospodarczej. Zadaniem Urzędu jest też pomoc pracodawcom w tworzeniu nowych miejsc pracy dla osób biernych zawodowo. Zadanie to realizowane jest poprzez refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, refundację części kosztów poniesionych na wynagrodzenia osób zatrudnionych w ramach prac interwencyjnych oraz robót publicznych, realizację programu „Praca dla młodych”.

Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach realizując zadania na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej bezrobotnych oraz realizując zadania związane z bieżącym utrzymaniem jednostki, wykorzystuje różne źródła finansowania tj.:

- środki budżetu j.s.t.,
- środki Funduszu Pracy na zadania fakultatywne,
- środki Funduszu Pracy na zadania aktywne przyznane algorytmem, w tym na realizację: zadań podstawowych; Programu Regionalnego „Konserwator”, Programu Regionalnego „Firma +1”, Programu Regionalnego „Gotuj się do pracy”, Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020; Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego 2014-2020,
- środki Funduszu Pracy przyznane z rezerwy ministra na realizację programu na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej bezrobotnych zamieszkujących na wsi,
- środki Funduszu Pracy na realizację zadania określonego z art. 150 f ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- środki Krajowego Funduszu Szkoleniowego,
- środki PFRON.

CZĘŚĆ PIERWSZA

CHARAKTERYSTYKA

POWIATU WADOWICKIEGO

III. Uwarunkowania rozwoju powiatu wadowickiego

1. Ogólna charakterystyka powiatu wadowickiego

Powiat wadowicki położony jest w południowo – zachodniej części województwa małopolskiego, na Pogórzu Karpackim. W zachodniej części leży na Pogórzu Śląskim, w południowej w Beskidzie Małym, a w północno – wschodniej na Pogórzu Wielickim.

Powiat zajmuje powierzchnię 644 km², co stanowi około 4,3 % całej powierzchni województwa i klasyfikuje go na jedenastym miejscu (na 22 powiaty) co do wielkości w województwie małopolskim. Użytki rolne stanowią 61 % powierzchni powiatu, a użytki leśne – 23 %.

W skład powiatu wadowickiego wchodzi dziesięć jednostek administracyjnych podziału terytorialnego kraju, to jest trzy gminy miejsko – wiejskie: Andrychów, Kalwaria Zebrzydowska i Wadowice oraz siedem gmin wiejskich: Brzeźnica, Lanckorona, Mucharz, Spytkowice, Stryszów, Tomice i Wieprz.

Administracyjnie Powiat Wadowicki graniczy z siedmioma powiatami: od północy: z powiatem chrzanowskim, od wschodu: powiatem krakowskim i powiatem myślenickim, od południa: powiatem suskim, od południowego zachodu: powiatem żywieckim (województwo śląskie), od zachodu: powiatem oświęcimskim i powiatem bielskim (województwo śląskie).

Rysunek 1. Powiat wadowicki na tle Polski, województwa małopolskiego oraz w podziale na gminy

Powiat wadowicki położony jest pomiędzy dwoma aglomeracjami – krakowską i górnośląską. Chociaż na terenie powiatu brak jest autostrad i dróg szybkiego ruchu, posiada on stosunkowo

dobrze połączenia drogowe. Jego sieć komunikacyjną, poza drogami gminnymi oraz powiatowymi, tworzą trzy drogi krajowe: nr 28 – Zator – Medyka, nr 44 – Gliwice – Kraków i nr 52 – Bielsko - Biała – Głogoczów oraz dwie drogi wojewódzkie: nr 781 – Chrzanów – Łękawica i nr 953 – Skawina – Kalwaria Zebrzydowska. Przez powiat przebiegają także cztery linie kolejowe: nr 94 relacji Kraków Płaszów – Oświęcim, nr 97 relacji Skawina – Żywiec, nr 103 relacji Trzebinia – Wadowice – Skawce oraz nr 117 relacji Kalwaria Zebrzydowska Lanckorona– Bielsko - Biała Główna.

Położenie powiatu umożliwia mieszkańcom i turystom relatywnie łatwy dostęp do transportu lotniczego. Stolicę powiatu oraz Międzynarodowy Port Lotniczy im. Jana Pawła II Kraków – Balice dzieli odległość ok. 50 km, aby zaś dostać się do Międzynarodowego Portu Lotniczego Katowice w Pyrzowicach trzeba pokonać ok. 100 km.

Jednocześnie, z punktu widzenia przyciągania nowych inwestorów, ten system komunikacji drogowej jest niewystarczający.

Powiat wadowicki jest terenem obfitującym w atrakcje turystyczne o charakterze kulturowym, religijnym i przyrodniczym.

Turystyka krajoobrazowa opiera się o walory przyrodnicze Beskidu Małego i Średniego, gdzie funkcjonują pieszce, rowerowe i konne szlaki turystyczne, schroniska turystyczne oraz wyciągi narciarskie. Na przeważającej części powiatu dominuje czyste, nieskażone środowisko, a ze względu na występowanie na tym obszarze wielu chronionych gatunków flory i fauny, część tych terenów została objęta programem „Natura 2000”.

Na terenie powiatu wadowickiego znajdują się również liczne zabytki architektury świeckiej (np. zamek w Spytkowicach wybudowany w pierwszej połowie XVI wieku, ruiny zamku w Lanckoronie, dwór z czasów napoleońskich w Stryszowie – oddział Muzeum Narodowego, a także wiele innych dworów, pałaców czy kościołów) oraz architektury sakralnej. Powiat stał się miejscem pielgrzymek i turystyki kultowej dla osób odwiedzających Małopolskę ze względu na misteria męki Pańskiej w zabytkowym kompleksie sanktuarium w Kalwarii Zebrzydowskiej (obiekt wpisany na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO), także dla zwiedzania miejsc związanych z papieżem św. Janem Pawłem II, który urodził się i wychował w Wadowicach. Obecnie znajduje się tu muzeum „Dom Rodzinny Jana Pawła II”. Turyści wędrujący szlakami Beskidu Małego odwiedzają też chętnie Sanktuarium Ludzi Gór na Groniu Jana Pawła II w masywie Leskowca – miejsce gromadzące pamiątki po papieżu.

Istotną formą turystyki, rozwijającą się na terenie powiatu, jest agroturystyka i towarzysząca jej produkcja zdrowej żywności. Na podkreślenie zasługuje intensywnie rozwijana turystyka w gminie Andrychów, która wykorzystuje walory przyrodnicze wynikające z położenia w Parku Krajoobrazowym Beskidu Małego. Powstało tu kilka ośrodków hotelowych, ponadto rozwija się

także agroturystyka. Ważną grupą docelową dla inwestorów branży turystycznej w gminie Andrychów są rodziny z dziećmi oraz młodzież. To pod kątem tej właśnie grupy powstał w Inwałdzie Park Miniatur z licznymi dodatkowymi atrakcjami (m.in. mini-zoo, Park Dinosaurów). Powiat Wadowicki to miejsce, w którym każdy turysta znajdzie coś dla siebie.

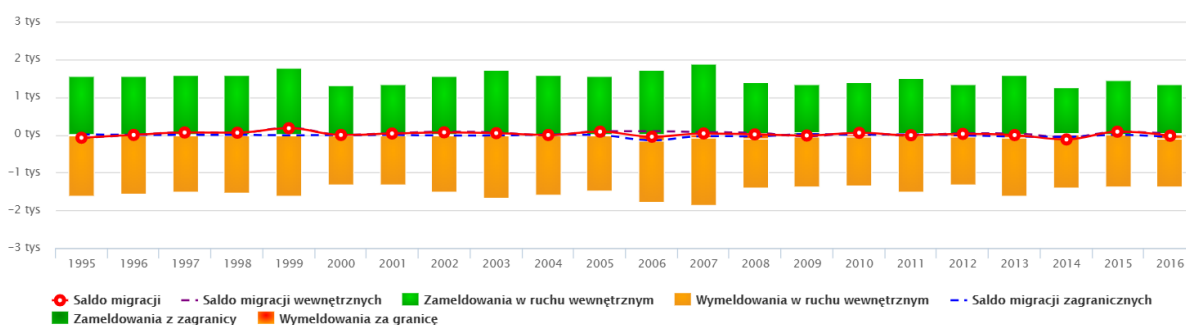
2. Ludność

Według opublikowanych przez Główny Urząd Statystyczny danych powiat wadowicki w końcu 2017 roku zamieszkiwało **159 938 osób**, a na 1 km² przypada średnio 248 mieszkańców.

Pod względem liczby ludności powiat wadowicki zajmuje 7 miejsce w województwie. Liczba mieszkańców od kilku lat sukcesywnie rośnie. W latach 2006 – 2017 liczba mieszkańców powiatu wzrosła o 3,56 %, (tj. o 5498 osób). W tym samym okresie liczba ludności województwa małopolskiego zwiększyła się o 3,67 % (ok. 120 tys. os.), a liczba ludności w kraju wzrosła jedynie o 0,8 % (ok. 308 tys. os.).

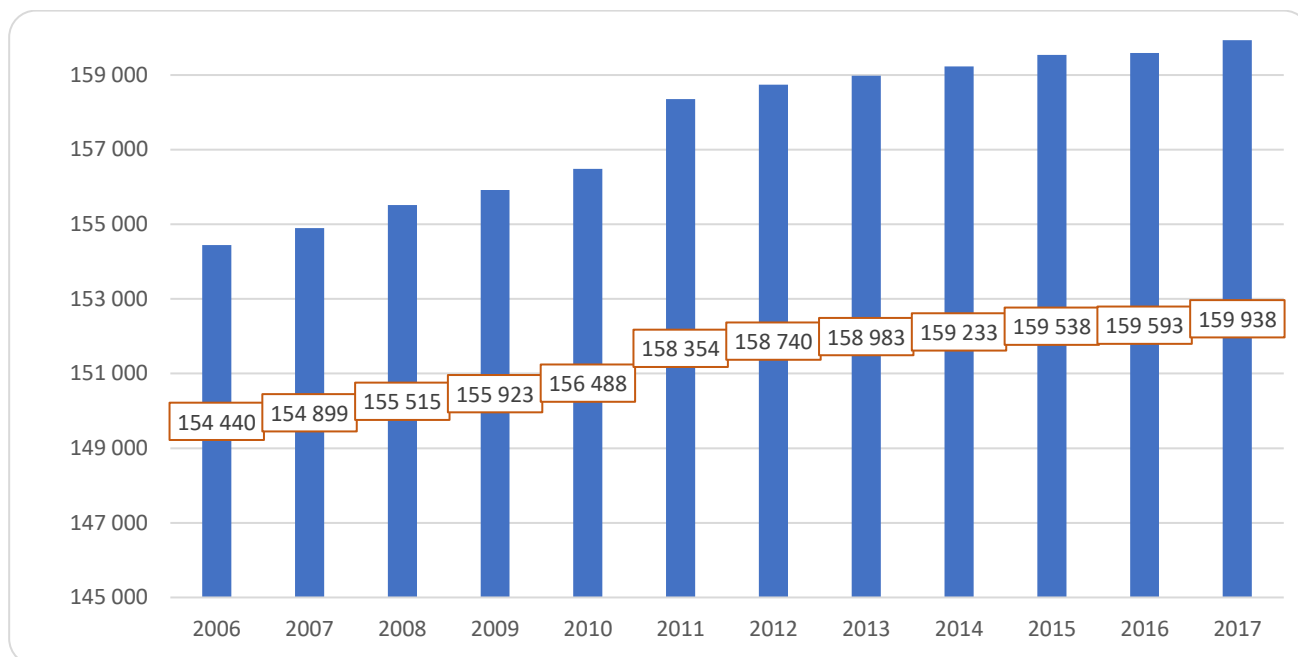
Czynnikami wpływającymi na spadek lub przyrost ludności są m.in. migracje na pobyt stały, zarówno wewnętrzne – rozpatrywane w skali kraju, województwa i powiatów, jak i zagraniczne. W powiecie wadowickim w ostatnich latach notowano ujemne saldo migracji. Oznacza to, że więcej osób opuszczało teren powiatu niż do niego napływało (w 2011 r. ubyło 11 osób, w 2013 r. – 7, w 2014 r. – 123 osoby, a w 2016 r. – 25 osób.

Wykres 1. Migracje na pobyt stały w powiecie wadowickim

Źródło: http://www.polskawliczbach.pl/powiat_wadowicki

Poniżej zaprezentowano dane dotyczące liczby ludności powiatu wadowickiego w ujęciu czasowym.

Wykres 2. Liczba ludności powiatu wadowickiego w latach 2006 – 2017

Źródło: dane GUS

W dniu 31 grudnia 2017 roku na terenie powiatu mieszkało o 3 142 więcej kobiet (81 540) niż mężczyzn (78 398). Współczynnik feminizacji wynosi 104, co oznacza, że na każdych 100 mężczyzn przypadają 104 kobiety. W województwie na 100 mężczyzn przypada 106 kobiet.

Tabela 1. Liczba ludności powiatu wadowickiego w ujęciu czasowym z uwzględnieniem płci

wyszczególnienie	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Ogółem	154 440	154 899	155 515	155 923	156 488	158 354	158 740	158 983	159 233	159 538	159 593	159 938
kobiety	78 865	79 118	79 455	79 639	79 918	80 769	80 980	81 065	81 210	81 377	81 380	81 540
mężczyźni	75 575	75 781	76 060	76 284	76 570	77 585	77 760	77 918	78 023	78 161	78 213	78 398

Źródło: opracowanie własne na podstawie http://www.polskawliczbach.pl/powiat_wadowicki# oraz danych GUS

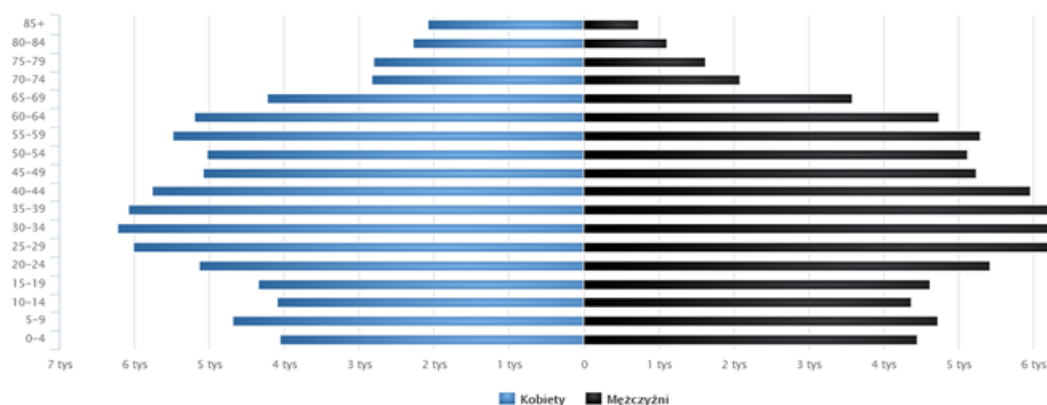
Większość mieszkańców powiatu wadowickiego skupiona jest na wsi – 72,36 %. W miastach mieszka 27,64 %. Dla porównania, w całym województwie małopolskim: 48,37 % stanowią mieszkańcy miast, natomiast 51,63 % stanowią mieszkańcy wsi.

Spółeczeństwo powiatu wadowickiego jest społeczeństwem dość młodym. Według danych GUS z 2017 roku najliczniejszą grupę wiekową stanowią osoby w wieku 35 – 39 lata (12 673 osób), a także 30 – 34 lat (12 475 osób) oraz 25 – 29 lata (12 283 osoby).

Stosunkowo liczne grupy stanowią też osoby pomiędzy 40 a 49 rokiem życia (jest ich łącznie 22 479 osób, co stanowi ponad 14 % ludności powiatu). Dwie najmłodsze grupy, do 4 roku życia oraz w wieku od 5 do 9 lat, to zaledwie 11 % mieszkańców powiatu (17 966 osób).

W grupach wiekowych: od 0 do 4 lat oraz 10 do 49 lat przeważają licznie mieszkańcy płci męskiej. Kobiety natomiast więcej jest w grupach: od 5 do 9 lat oraz od 60 lat do 85+. W grupie wiekowej powyżej 85 roku życia jest ich niemal trzykrotnie więcej niż mężczyzn (stosunek 2102 kobiety do 754 mężczyzn).

Wykres 3. Piramida wieku mieszkańców powiatu wadowickiego, 2017 rok

Źródło: http://www.polskawliczbach.pl/powiat_wadowicki

Średni wiek mieszkańców wynosi **38,2 lat** i jest **nieznacznie niższy** do średniego wieku mieszkańców województwa małopolskiego (40,5) oraz **niższy** od średniego wieku mieszkańców całej Polski (41,4).

Rysunek 2. Produkcyjne grupy wieku

Osoby w wieku przedprodukcyjnym, a więc poniżej 18 roku życia, stanowią 19,8% mieszkańców powiatu wadowickiego, natomiast osoby w wieku produkcyjnym, 61,9%. Przy czym przez ludność w wieku produkcyjnym rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18-64 lata, dla kobiet - 18-59 lat. Kobiety stanowią aż 65,14 % grupy osób w wieku poprodukcyjnym.

Źródło: http://www.polskawliczbach.pl/powiat_wadowicki

W powiecie wadowickim na 1000 mieszkańców pracuje 188 osób. Jest to znacznie mniej od wartości dla województwa małopolskiego oraz znacznie mniej od wartości dla Polski. 52,7 % wszystkich pracujących ogółem stanowią kobiety, a 47,3 % mężczyźni.¹

¹ http://www.polskawliczbach.pl/powiat_wadowicki

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie wadowickim wynosi 3 281,91 zł, co odpowiada 76,50 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce.

Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców powiatu wadowickiego 32 237 osób wyjeżdża do pracy do innych gmin, a 28 582 pracujących przyjeżdża do pracy spoza gminy - tak więc saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wynosi - 3 655.

28,6 % aktywnych zawodowo mieszkańców powiatu wadowickiego pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 33, 5% w przemyśle i budownictwie, a 14,1 % w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 1,5 % pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości).

Spośród gmin wchodzących w skład powiatu, największą jednostkę terytorialną stanowi gmina Wadowice (112,8 km²), najmniejszą – gmina Mucharz (37,3 km²). Gmina Mucharz jest jednocześnie gminą z najmniejszą liczbą mieszkańców (4 086), zaś największą liczbę ludności posiada Gmina Andrychów (43 834). Porównując poziom gęstości zaludnienia, należy wskazać, że najwyższa wartość charakteryzuje właśnie gminę Andrychów (437 osób na 1 km²), zaś gminą z najmniejszą wartością omawianego wskaźnika jest Mucharz (109 osób na 1 km²).

Poniższa tabela zawiera szczegółowe dane na temat powierzchni, ludności i gęstości zaludnienia w gminach powiatu wadowickiego.

Tabela 2. Liczba ludności i gęstość zaludnienia powiatu w podziale na gminy według stanu na 31 grudnia 2017 roku

Gmina	Powierzchnia (km ²)	% powierzchni powiatu	Ludność	% ludności powiatu	Gęstość zaludnienia (osób/km ²)
Andrychów	100,4	15,6	43 834	27,5	437
Brzeźnica	66,4	10,3	10 285	6,4	153
Kalwaria Zeb.	75,3	11,7	20 052	12,6	266
Lanckorona	40,4	6,3	6 208	3,9	153
Mucharz	37,3	5,8	4 086	2,6	109
Spytkowice	49,9	7,7	10 304	6,5	207
Stryków	45,9	7,1	6 863	4,3	149
Tomice	41,5	6,4	8 085	5,1	193
Wadowice	112,8	17,5	37 933	23,8	337
Wieprz	74,4	11,6	12 288	7,7	164
Powiat wadowicki	644,4	100	159 938	100	248

Źródło: dane GUS

Porównując liczbę ludności na przestrzeni ostatnich 7 lat, należy stwierdzić, iż spadek ludności odnotowano tylko w gminie Wadowice (spadek o 84 osoby) oraz w gminie Andrychów (spadek o 57 osób), natomiast w pozostałych gminach nastąpił mniejszy lub większy przyrost. Największy

wzrost odnotowano w gminie Tomice (przyrost o 385 osób) oraz gminie Wieprz (przyrost o 318 osób).

Szczegółowe zmiany w liczbie ludności w analizowanym okresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3. Liczba ludności w latach 2011 – 2017 w gminach powiatu wadowickiego

Gmina	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Andrychów	43 891	43 894	43 848	43 825	43 854	43 888	43 835
Brzeźnica	9 976	10 038	10 093	10 124	10 138	10 183	10 285
Kalwaria Zebrzydowska	19 755	19 835	19 864	19 899	19 896	19 957	20 052
Lanckorona	6 138	6 169	6 165	6 137	6 145	6 152	6 208
Mucharz	3 990	4 026	4 024	4 023	4 020	4 054	4 086
Spytkowice	10 121	10 135	10 187	10 212	10 218	10 248	10 304
Stryszów	6 796	6 820	6 819	6 823	6 828	6 831	6 863
Tomice	7 700	7 742	7 798	7 886	7 913	7 944	8 085
Wadowice	38 017	38 068	38 118	38 172	38 152	38 071	37 933
Wieprz	11 970	12 013	12 067	12 132	12 165	12 265	12 288

Źródło: <http://www.obserwator.rops.krakow.pl> oraz dane GUS

Niestety prognoza demograficzna GUS dla powiatu wadowickiego do 2050 roku wskazuje na trend spadającej liczby ludności. Do 2035 r. nastąpi spadek ludności powiatu o około 1,24 % w stosunku do 2017 r. (bezwzględna liczba mieszkańców spadnie w tym czasie o 1989 osób), natomiast do roku 2050 nastąpi spadek o około 6 % (spadek o 9617 osób).

3. Gospodarka regionu

Podmioty gospodarki narodowej są najważniejszym elementem rynku pracy, ponieważ tworzą i oferują wolne miejsca pracy, co z kolei przedkłada się na sytuację gospodarczo – ekonomiczną lokalnego rynku pracy.

Według danych Urzędu Statystycznego, w końcu grudnia 2018 r. w powiecie wadowickim w rejestrze REGON zarejestrowanych było **16 975 podmiotów**

gospodarczych. W skali roku wzrosła liczba podmiotów gospodarczych o 479, natomiast na przestrzeni ostatnich ośmiu lat o 1338.

Tabela 4. Liczba zarejestrowanych – w systemie REGON – podmiotów gospodarki narodowej według przewidywanej liczby pracujących*) w latach 2011 - 2018

Rok	Liczba podmiotów ogółem	Liczba pracujących				
		0-9	10-49	50-249	250-999	1000 i więcej
2011	15 637	14 845	670	104	18	0
2012	15 910	15 224	551	119	16	0
2013	16 001	15 345	526	114	16	0
2014	16 139	15 481	528	114	16	0
2015	16 206	15 545	532	113	16	0
2016	16 326	15 662	535	113	16	1
2017	16 496	15 825	537	119	15	0
2018	16 975	16 328	514	118	15	0

*) bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie

Źródło: www.stat.gov.pl

Firmy powiatu wadowickiego stanowią na koniec 2018 roku 4,34 % ogółu firm zarejestrowanych w Małopolsce. Ich struktura według klas wielkości zatrudnienia wykazuje absolutną dominację mikroprzedsiębiorstw, tj. firm najmniejszych, zatrudniających do 9 pracowników (96,19%). Zauważalna jest względnie niewielka przewaga firm mniejszych tj. zatrudniających do 49 pracowników (3,03%), w porównaniu do struktury dla całego regionu. Liczba największych pracodawców (15) plasuje powiat wadowicki w ścisłej czołówce wojewódzkiej.

Tabela 5. Podmioty gospodarcze zarejestrowane, wyrejestrowane z rejestru REGON oraz z zawieszoną działalnością

Rok	Podmioty gospodarcze		
	nowo zarejestrowane	wyrejestrowane	zawieszona działalność
2011	1175	1326	699
2012	1155	891	1132
2013	1229	1097	1097
2014	1228	1021	933
2015	1241	1157	1239
2016	1181	1051	1170
2017	1218	1034	1112
2018	1416	881	1267

Źródło: www.stat.gov.pl

W 2018 r. **wpisano** do rejestru REGON 1416 nowych podmiotów, tj. więcej o 16,3% niż na przestrzeni 2017 r. Wśród nowo zarejestrowanych były m.in. 1262 osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą i 76 spółek handlowych.

W ciągu omawianego roku **wykreślono** z rejestru 881 podmiotów z terenu powiatu wadowickiego, tj. mniej o 14,8% niż w 2017 r., w tym 708 osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą i 97 spółek handlowych.

Według stanu w dniu 31 grudnia 2018 r. podmiotów gospodarki narodowej **z zawieszoną działalnością** odnotowano 1267, w tym 1239 osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, 19 spółek handlowych (spółek z ograniczoną odpowiedzialnością – 9) i 9 spółek osobowych.

Działalność związana z handlem i naprawami (25,48%) jest dominującą wśród podmiotów w powiecie wadowickim. W dalszej kolejności znajdują się podmioty zajmujące się działalnością związaną z przetwórstwem przemysłowym (20,68%) i budownictwem (14,89%).

Tabela 6. Podmioty gospodarki narodowej według wybranych sekcji polskiej klasyfikacji działalności (PKD) – stan na koniec 2018 roku

2018	Wybrane sekcje polskiej klasyfikacji działalności													
	OGÓŁEM	Rolnictwo, Leśnictwo, Łowiectwo, Rybactwo	Przemysł	Budownictwo	Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych z wyłączeniem motocykli	Transport i gospodarka magazynowa	Zakwaterowanie i usługi gastronomiczne	Informacja i komunikacja	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca administrowanie	administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją
OGÓŁEM	16 975	337	3 510	2 528	4 326	736	446	317	326	316	1 180	376	103	313
% udział		1,99	20,68	14,89	25,48	4,34	2,63	1,87	1,92	1,86	6,95	2,22	0,61	1,84
	w tym													
Spółki handlowe	868	6	214	78	243	46	27	28	21	38	79	37	–	12
Spółki cywilne	1 257	4	257	111	562	34	83	22	15	8	65	32	–	10
Osoby fizyczne	13 575	289	3 023	2 337	3 510	656	334	267	285	95	1 025	304	–	146

Źródło: www.stat.gov.pl

Centrum gospodarczym powiatu są jego gminy miejsko – wiejskie: Wadowice, Andrychów, Kalwaria Zebrzydowska, które skupiają odpowiednio: 26,13%, 27,59% i 16,58% podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w powiecie.

Tabela 7. Podmioty gospodarcze z terenu powiatu wadowickiego zarejestrowane w rejestrze REGON wg gmin w latach 2011-2018

Gmina	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Andrychów	4195	4280	4273	4347	4358	4351	4363	4435
Brzeźnica	719	755	778	798	804	810	837	886
Kalwaria Zebrzydowska	2624	2636	2596	2609	2634	2727	2729	2814
Lanckorona	518	532	548	554	561	577	593	611
Mucharz	342	349	347	351	340	330	335	348
Spytkowice	664	716	743	735	766	760	775	797
Stryszów	568	564	574	577	564	572	607	628
Tomice	747	759	766	777	786	808	822	839
Wadowice	4442	4488	4537	4526	4522	4519	4553	4678
Wieprz	818	831	839	865	871	872	882	942
Powiat	15637	15910	16001	16139	16206	16326	16496	16975

Źródło: www.stat.gov.pl

Powiat wadowicki posiada bardzo dobrze rozwiniętą grupę rodzinnych firm małych i średniej wielkości, nierzadko posiadających wieloletnie tradycje, przekazywane z pokolenia na pokolenie. Bez wątpienia odgrywają one istotną rolę w zakresie sytuacji na lokalnym rynku pracy, jednak z punktu widzenia możliwości generowania miejsc pracy szczególnie istotne są przedsiębiorstwa małe (od 10 do 49 pracowników), średnie (od 50 do 249 pracowników) i duże (pow. 250 pracowników).

W powiecie wadowickim dominuje sektor prywatny stanowiący 97,71% liczby podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON (16 586 podmiotów).

Większość pracujących na terenie powiatu zatrudnionych jest w sektorze usług oraz przemysłu. Coraz większą rolę na lokalnym rynku pracy powiatu wadowickiego odgrywają firmy branży turystycznej, które, co ważne z punktu widzenia stabilności zatrudnienia, w większości mają charakter całoroczny i swoją ofertą skierowane są przede wszystkim do dzieci, młodzieży oraz rodzin z małymi dziećmi.

Największym pracodawcą na terenie powiatu wadowickiego nadal jest wywodzący się z Wadowic polski holding – Grupa Maspex – lider na rynku soków, nektarów i napojów w Polsce, w Czechach, na Słowacji, czołowy producent na Węgrzech, w Rumunii, Bułgarii i na Litwie oraz wiodący producent produktów instant (kawa cappuccino, kakao, zabielać w proszku do kawy, herbatki rozpuszczalne) w Europie Środkowo – Wschodniej, którego zatrudnienie zbliża się do 5 tys. osób. Zatrudnienie w firmie TXM S. A szacuje się na ok 2 tys. osób, ZPC Skawa S. A., firma, która oferuje wysokiej jakości wyroby cukiernicze – zatrudnia ok. 800 osób oraz Szpital Powiatowy w Wadowicach, który zatrudnia 630 osób. Wśród pozostałych firm na uwagę zasługują: Andoria – Mot Sp. z o.o. – przedsiębiorstwo w Andrychowie specjalizujące się w produkcji silników wysokoprężnych i podzespołów do nich, dające pracę 497 osobom, MSH "WIZAN" – firma prowadząca handel detaliczny mająca 460 pracowników, C.M.C Sp. z o. o. zatrudniająca 400 osób, ZASŁAW TSS Sp. z o.o., Sp.k. – czołowy producent pojazdów i zabudów użytkowych w Polsce, zatrudniający 360 osób. Nieco mniejsze firmy to: Łysoń Tomasz Przedsiębiorstwo Pszczelarskie Sp. z o. o., Sp.k. zatrudniająca 225 osób, KZWM Ogniochron S.A. – produkcja podręcznego sprzętu gaśniczego zatrudniająca 217 osób oraz Mebloform Sp. z o.o. dający pracę 175 osobom. Powiat wadowicki na tle województwa małopolskiego charakteryzuje się niską liczbą miejsc pracy powstałych wskutek nowych inwestycji zagranicznych.

CZĘŚĆ DRUGA

INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO URZĘDU PRACY W WADOWICACH

POWIATOWY URZĄD PRACY W WADOWICACH

I PIĘTRO		II PIĘTRO		III PIĘTRO		KUCHNIA I TOAILE	
STOŁA WYDZIAŁ PRACY (P. 2)		STOŁA WYDZIAŁ PRACY (P. 2)		STOŁA WYDZIAŁ PRACY (P. 2)		STOŁA WYDZIAŁ PRACY (P. 2)	
101	Kuchnia (Stół, Szafka) (chładowa)	201	Prezenter Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach	301	Kuchnia (Stół, Szafka) (P. 2)		
102	Kuchnia ze stołem kuchennym (przebiegiem dla gości)	202	Stoły, Szafka, Stół, Szafka (P. 2)	302	Stół, Szafka (P. 2)		
103	Kuchnia (chładowa)	203	Stół, Szafka (P. 2)	303	Stół, Szafka (P. 2)		
104	Chładowa ze stołem kuchennym (przebiegiem dla gości)	204	Stół, Szafka (P. 2)	304	Stół, Szafka (P. 2)		
PARTER		PARTER		PARTER		PARTER	
STOŁA, KUCHNIA, POKOJ		STOŁA, KUCHNIA, POKOJ		STOŁA, KUCHNIA, POKOJ		STOŁA, KUCHNIA, POKOJ	
01	Chładowa	201	Kuchnia (Stół, Szafka) (P. 2)	301	Kuchnia (Stół, Szafka) (P. 2)		
02	Zaluzjowa (chładowa)	202	Chładowa (chładowa) (P. 2)	302	Chładowa (chładowa) (P. 2)		
03	Zaluzjowa (chładowa)	203	Chładowa (chładowa) (P. 2)	303	Chładowa (chładowa) (P. 2)		
04	Chładowa	204	Chładowa (chładowa) (P. 2)	304	Chładowa (chładowa) (P. 2)		
STOŁA, KUCHNIA, POKOJ		STOŁA, KUCHNIA, POKOJ		STOŁA, KUCHNIA, POKOJ		STOŁA, KUCHNIA, POKOJ	
05	Chładowa	205	Chładowa (chładowa) (P. 2)	305	Chładowa (chładowa) (P. 2)		
06	Chładowa	206	Chładowa (chładowa) (P. 2)	306	Chładowa (chładowa) (P. 2)		
07	Chładowa	207	Chładowa (chładowa) (P. 2)	307	Chładowa (chładowa) (P. 2)		
08	Chładowa	208	Chładowa (chładowa) (P. 2)	308	Chładowa (chładowa) (P. 2)		

IV. Organizacja i zarządzanie w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wadowicach

1. Struktura organizacyjna

Organizacja pracy musi uwzględniać nieustanne zmiany przepisów prawa oraz bieżące potrzeby i uwarunkowania na lokalnym rynku pracy. Obecnie, zasady wewnętrznej organizacji oraz strukturę i zakres działania poszczególnych komórek organizacyjnych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wadowicach określa Regulamin Organizacyjny uchwalany przez Zarząd Powiatu w Wadowicach. Od dnia 1 marca 2015 roku obowiązuje Regulamin Organizacyjny przyjęty Uchwałą Nr 91/15 Zarządu Powiatu w Wadowicach z dnia 12.02.2015 r.

W PUP utworzono następujące komórki organizacyjne:

- 1) Centrum Aktywizacji Zawodowej, w skład którego wchodzi:
 - Dział Instrumentów Rynku Pracy,
 - Dział Usług Rynku Pracy.
- 2) Dział Organizacji i Promocji,
- 3) Dział Finansowo – Księgowy,
- 4) Dział Ewidencji i Świadczeń,
- 5) Referat Ewidencji i Świadczeń,
- 6) Samodzielne stanowisko ds. prawnych,
- 7) Samodzielne stanowisko ds. kontroli wewnętrznej.

W celu koncentracji na indywidualnych potrzebach klientów Urzędu oraz podejmowania dla nich odpowiednio dobranych działań i form pomocy – na podstawie art. 9 b ust.1 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku – od 1 stycznia 2010 roku w strukturach powiatowych urzędów pracy funkcjonują wyodrębnione komórki organizacyjne zwane **Centrum Aktywizacji Zawodowej [CAZ]**.

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Wadowicach CAZ realizuje zadania w zakresie usług oraz instrumentów rynku pracy przy pomocy wchodzących w jej skład komórek organizacyjnych.

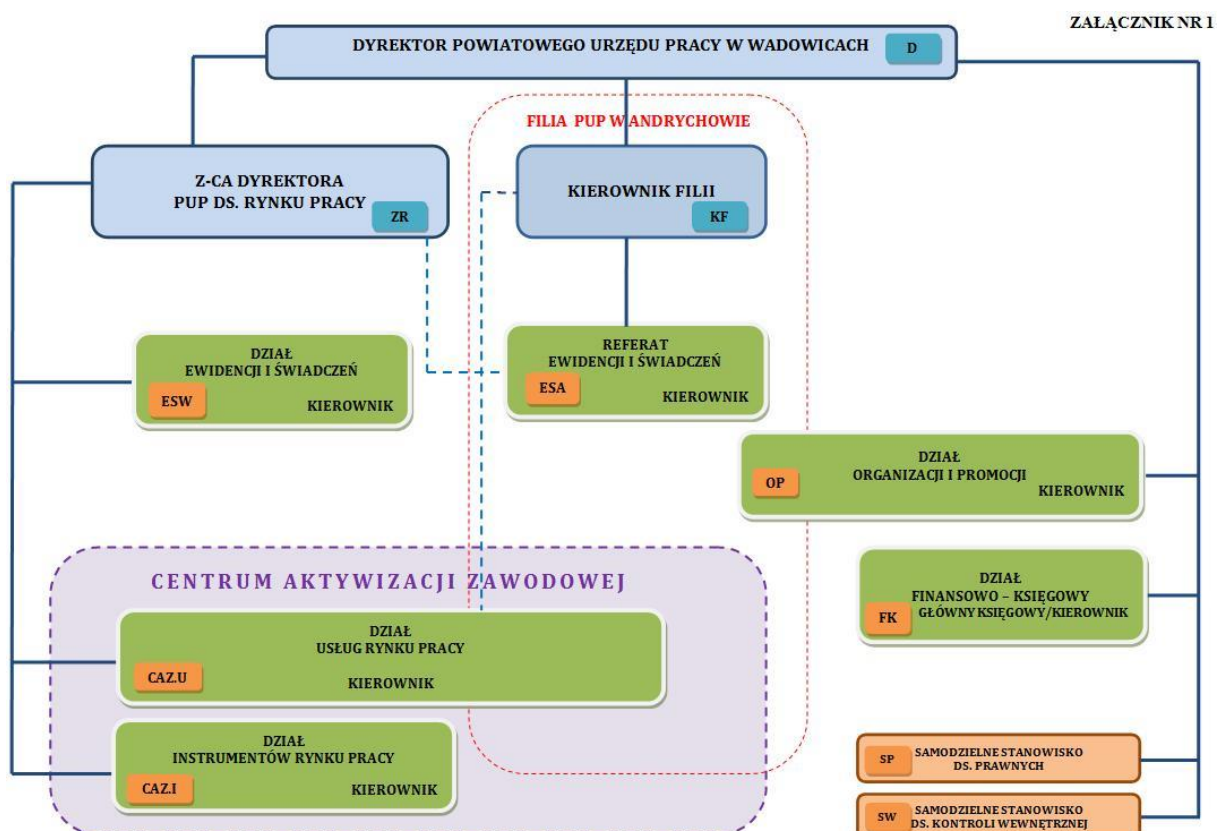
Usługi Rynku Pracy to pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, organizacja szkoleń (kadra: pośrednicy pracy, doradcy zawodowi, specjaliści ds. rozwoju zawodowego).

Instrumenty Rynku Pracy to organizacja programów rynku pracy, takich jak: staże, bony stażowe, prace interwencyjne, bony na zatrudnienie, roboty publiczne, zwrot kosztów dojazdów, bony na zasiedlenie, prace społecznie użyteczne, dotacje dla pracodawców na wyposażenie lub

doposażenie stanowisk pracy oraz dotacje dla osób bezrobotnych (kadra: pośrednicy pracy, specjaliści ds. programów, specjaliści ds. aktywizacji zawodowej).

CAZ nie posiada wyodrębnionego kierownictwa. Za realizację zadań CAZ odpowiadają kierownicy komórek organizacyjnych wchodzących w jego skład.

Rysunek 3. Schemat organizacyjny PUP w Wadowicach

Źródło: Regulamin Organizacyjny Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

2. Zatrudnienie i rozwój zawodowy pracowników

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Wadowicach na dzień 31 grudnia 2018 roku zatrudnionych było ogółem **65 osób**, w tym w placówce w Wadowicach **49 pracowników** tj. 41 kobiet oraz 8 mężczyzn, a w Filii PUP w Andrychowie **16 pracowników**, w tym 15 kobiet i 1 mężczyzna.

Jak wynika z powyższego wśród zatrudnionych zdecydowaną przewagę tj. ponad 86,2% stanowiły kobiety, natomiast 13,8 % mężczyźni.

Spśród zatrudnionych w 2018 roku: 2 osoby przebywały na zwolnieniu lekarskim a następnie na urlopie macierzyńskim, 2 osoby na urlopie wychowawczym, 1 osoba na urlopie rodzicielskim a następnie na urlopie wychowawczym oraz 2 osoby przebywały na długotrwałym zwolnieniu lekarskim.

Usprawiedliwione nieobecności w/w pracowników powodowały konieczność stosowania zastępstw i podział obowiązków wśród pozostałych zatrudnionych.

Biorąc pod uwagę stanowiska pracowników oraz zakres zadań poszczególnych komórek organizacyjnych urzędu, to w końcu 2018 roku:

- 10 osób wykonywało zadania polegające na bezpośredniej obsłudze osób bezrobotnych i poszukujących pracy, poprzez rejestrację, naliczanie i wypłacanie świadczeń dla bezrobotnych, wydawanie decyzji, zaświadczeń i druków urzędowych, udzielanie informacji i wyjaśnień dotyczących rejestracji i przysługujących świadczeń;
- 31 osób (w tym 27 zatrudnionych na stanowiskach kluczowych wymienionych w artykule 91 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy tj. pośredników pracy, doradców zawodowych, specjalistów ds. rozwoju zawodowego, specjalistów ds. programów) wykonywało zadania polegające na bezpośredniej obsłudze pracodawców oraz osób bezrobotnych i poszukujących pracy poprzez ustalanie właściwego profilu pomocy, wydawanie skierowań na staże, szkolenia lub do pracy oraz udzielanie informacji i wyjaśnień związanych m.in. z aktywnymi formami przeciwdziałaniu bezrobociu;
- 24 zatrudnionych było na stanowiskach administracyjno – biurowych (w tym m.in. dyrektorzy i kierownicy komórek organizacyjnych, obsługa finansowo - księgowa) oraz pomocniczych.

Minimalna liczba pracowników świadczących usługi rynku pracy i pełniących funkcję doradcy klienta ustalana jest co najmniej raz w roku w terminie do dnia 30 września na podstawie

Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy.

Do października 2018 roku Urząd osiągał wskaźnik uprawniający do zwolnienia z comiesięcznych wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (tj. 6%), natomiast od miesiąca listopada 2018 roku Urząd dokonywał wpłat na PFRON.

W ramach Centrum Aktywizacji Zawodowej struktura pracowników przedstawia się następująco:

- 33 osoby pracują w ramach CAZ co stanowi 50,8% do ogółu zatrudnionych w urzędzie,
- 27 osobom powierzono pełnienie funkcji doradcy klienta (81,8% ogółu pracowników CAZ),
- 26 osób posiada wykształcenie wyższe (78,8% ogółu pracowników CAZ),
- 13 osób posiada studia podyplomowe, co z kolei stanowi 30,95% osób posiadających wykształcenie wyższe.

Jedną z wielu zmian, które przyniosła nowelizacja ustawy w 2014 roku, jest wprowadzenie w urzędach pracy funkcji doradcy klienta. W PUP Wadowice funkcję doradców klienta powierzono 27 pracownikom. **Doradca klienta** jest pracownikiem urzędu wyznaczonym do utrzymywania kontaktów z pracodawcami i osobami bezrobotnymi i udzielania im pomocy. Funkcja doradcy klienta jest powierzana takim specjalistom jak:

- pośrednik pracy,
- doradca zawodowy,
- specjalista ds. rozwoju zawodowego,
- specjalista ds. programów.

Doradców podzielono na dwie grupy, które bywa, że się przenikają. Aby ułatwić kontakt osób bezrobotnych z urzędem pracy spośród wszystkich doradców klienta wytypowano tych, którzy obejmują opieką konkretną grupę osób bezrobotnych, są to tzw. **doradcy klienta indywidualnego**.

Do ich zadań należy stała opieka nad bezrobotnym lub poszukującym pracy, w szczególności:

- ustalenie profilu pomocy,
- przygotowanie i nadzór nad realizacją indywidualnego planu działania,
- świadczenie podstawowych usług rynku pracy w formie indywidualnej oraz
- ułatwianie dostępu do innych form pomocy określonych w ustawie.

Natomiast aby ułatwić współpracę urzędu pracy z pracodawcami wyznaczono pracowników pełniących funkcję **doradców klienta instytucjonalnego**. Do zadań doradcy klienta

instytucjonalnego należy stała współpraca z pracodawcą w zakresie pomocy określonej w ustawie, w szczególności:

- ustalanie zapotrzebowania na nowych pracowników i pozyskiwanie ofert pracy w ramach pośrednictwa pracy oraz
- ułatwianie dostępu do innych form pomocy określonych w ustawie.

Dużym atutem pracowników urzędu jest posiadanie przez 64,6% ogółu zatrudnionych wykształcenia wyższego. Pozostali pracownicy ukończyli szkoły policealne, średnie zawodowe lub średnie ogólnokształcące.

Rozwój kapitału ludzkiego sprzyja poszerzeniu horyzontów, pomaga w rozwijaniu cech osobowości, jak również zaspokaja potrzeby samorealizacji pracownika. Zatem dbając o rozwój zawodowy pracowników Urząd inwestuje w podnoszenie ich kwalifikacji m.in. poprzez możliwość uczestnictwa w szkoleniach, seminariach, spotkaniach informacyjno-koordynacyjnych.

Dzięki szkoleniom pracownicy PUP są zawsze na bieżąco z ciągle zmieniającymi się ustawami i rozporządzeniami wykonawczymi, przekłada się to na wysoki profesjonalizm w wykonywaniu zadań, a co za tym idzie zadowolenie pracodawców, osób bezrobotnych jak i innych klientów Urzędu. W roku 2018 w płatnych oraz bezpłatnych szkoleniach uczestniczyło ok. 77% pracowników.

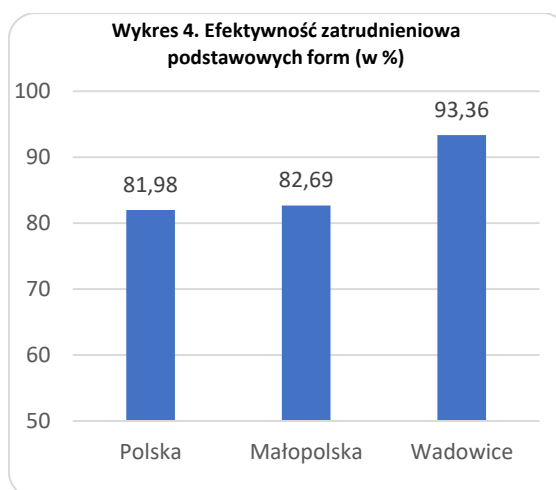
Źródłem finansowania wynagrodzeń i nagród pracowników Urzędu były środki:

- budżetu powiatu,
- Funduszu Pracy przekazywane przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z przeznaczeniem na wynagrodzenie pracowników kluczowych (art. 108 ust. 1h ustawy *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*),
- Funduszu Pracy przekazywane przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z przeznaczeniem na finansowanie kosztów nagród oraz składek na ubezpieczenia społeczne pracowników powiatowego urzędu pracy, w szczególności pełniących funkcje doradców klienta oraz zajmujących stanowiska kierownicze (art. 108 ust. 1i ustawy),
- Funduszu Pracy przekazywane przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z przeznaczeniem na finansowanie kosztów nagród specjalnych oraz składek na ubezpieczenia społeczne od nagród specjalnych dla pracowników urzędu (art. 109 ust. 7k ustawy).

W wyniku zmian wprowadzonych nowelizacją ustawy z dnia 27 maja 2014 roku, Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach w roku 2018 otrzymał z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dodatkowe środki finansowe w kwocie:

- 187,6 tys. zł przeznaczone na finansowanie w 2018 r. kosztów nagród oraz składek na ubezpieczenia społeczne pracowników PUP, w szczególności pełniących funkcje doradców klienta oraz zajmujących stanowiska kierownicze.

Efektywność zatrudnieniowa podstawowych form aktywizacji zawodowej PUP w Wadowicach w 2017 roku (ogłoszona w 2018 r.) wyniosła **93,36%** i była wyższa niż efektywność na poziomie krajowym. Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach z osiągniętym ww. wskaźnikiem efektywności uplasował się na 6 pozycji wśród 340 urzędów w Polsce (średnia wartość wskaźnika w Polsce to 81,98%). Jednocześnie wskaźnik efektywności zatrudnieniowej osiągnięty

Źródło: opracowanie własne

przez tut. Urząd był najlepszym wynikiem osiągniętym w województwie małopolskim. Efektywność działań Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach została nagrodzona przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Spraw Społecznych przyznaniem statuetki i „Wyróżnieniem dla Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach za uzyskanie w 2018 roku wysokiej skuteczności działań aktywizacyjnych podejmowanych wobec osób bezrobotnych w województwie małopolskim”. Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach znalazł się wśród 16 najlepiej ocenionych tego rodzaju urzędów w Polsce.

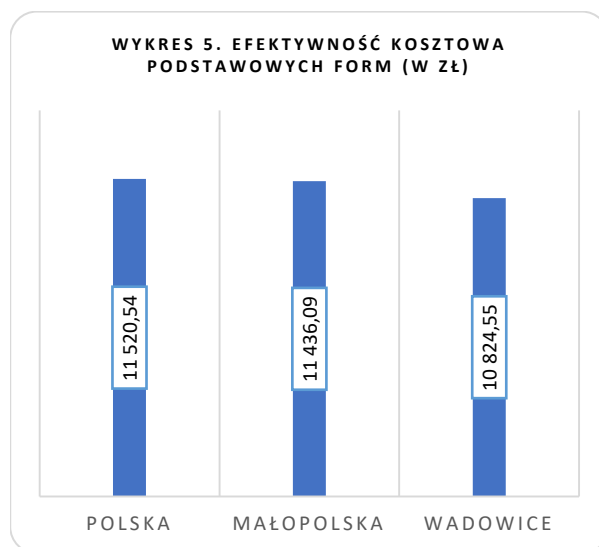

Dodatkowo, podczas spotkania z okazji 100. rocznicy powstania Publicznych Służb Zatrudnienia w dniu 23 stycznia 2019 roku na Stadionie Narodowym w Warszawie, Dyrektor Małgorzata Chowaniec odebrała dyplom dla Urzędu w uznaniu za rzetelną pracę na rzecz promocji zatrudnienia oraz kreowanie wysokich standardów usług na rynku pracy.

Efektywność kosztowa podstawowych form aktywizacji zawodowej Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach wyniosła 10 825,55 zł i była to wartość niższa zarówno od średniej krajowej (11 520,54 zł) jak i średniej w województwie małopolskim (11 436,09 zł). Wartość wskaźnika efektywności kosztowej była związana w głównej mierze z udzielaniem środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej. Forma ta pomimo, że jest kosztowna, to jednak gwarantująca 100% zatrudnienia i ciesząca się dużym zainteresowaniem w powiecie wadowickim, gdzie dominuje mała przedsiębiorczość i usługi.

- 123,5 tys. zł z przeznaczeniem na nagrody specjalne dla pracowników. Uzyskanie środków na nagrody specjalne Ministra zależne było od uzyskania odpowiednio wysokiej liczby punktów przez Urząd. Decyzją Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej środki na finansowanie kosztów nagród specjalnych zostały przyznane tym powiatowym urządowi pracy, które uzyskały łączną liczbę punktów na poziomie 415. Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach uzyskał w rankingu 674 punkty.

Źródło: opracowanie własne

3. Zamówienia publiczne

Zamówienia publiczne to element finansów publicznych obejmujący szczegółowe rozwiązania dotyczące procedur wydatkowania środków publicznych (sposobów wyłonienia wykonawców oraz zasad zawierania umów). Powiatowy Urząd Pracy jako jednostka finansów publicznych jest zobowiązany do stosowania przepisów o zamówieniach publicznych, które to na gruncie prawa polskiego zostały sprecyzowane w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych. Jednak, od 2014 roku obowiązuje **podwyższony próg**, od którego należy stosować procedury określone ww. ustawie – wysokość progu, od którego należy stosować ustawę zwiększono z 14 tys. euro do 30 tys. euro. Tym samym zamówienia, których szacunkowa wartość nie przekracza 30 tys. euro, nie muszą spełniać wymagań określonych ustawą PZP, nowa wysokość progu dotyczy wszystkich kategorii zamawiających.

W 2018 r. średni kurs złotego w stosunku do euro stanowiący podstawę przeliczania wartości zamówień publicznych wynosił **4,3117 zł co po przeliczeniu 30 tys. euro daje wartość 129 351,00 zł netto – tj. bez podatku od towarów i usług.**

W rzeczywistości nowy próg to ustawowy zakaz stosowania ustawy PZP do zamówień poniżej 30 000 euro. Nowy wyższy próg to dla zamawiających brak konieczności organizacji przetargów przy zamówieniach o niewielkiej wartości. Oznacza to oszczędności w kosztach stałych organizacji i szybszy czas realizacji dostawy czy usługi.

Mając na uwadze powyższą podstawę prawną w tut. Urzędzie, w 2018 roku nie przeprowadzano postępowań, których szacowana wartość zamówienia przekroczyła 30 000 euro.

Realizacja postępowań, których szacowana wartość zamówienia nie przekroczyła 30 000 euro odbywała się na podstawie „Regulaminu udzielania zamówień publicznych o wartości szacunkowej nieprzekraczającej wyrażonej w złotych równowartości 30 000 euro” wprowadzonego zarządzeniem Dyrektora PUP.

4. Realizacja planu finansowego przeznaczonego na administrowanie Urzędu ze środków budżetu powiatu

Budżet Powiatu Wadowickiego na rok 2018, którego częścią był budżet realizowany przez Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach został uchwalony przez Radę Powiatu Wadowickiego dnia 21 grudnia 2017 roku uchwałą Nr XXXI/313/17. Uchwała ta stanowiła podstawę prowadzenia działalności finansowo - gospodarczej Urzędu w ramach obowiązującej ustawy o finansach publicznych

Plan budżetu Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach do końca grudnia 2018 roku obejmował środki finansowe z przeznaczeniem na:

- wydatki osobowe nie zaliczane do wynagrodzeń (świadczenia z BHP),
- wynagrodzenia osobowe dla pracowników i ich pochodne,
- wynagrodzenia bezosobowe (dla zleceniobiorców),
- usługi zdrowotne dla pracowników,
- szkolenia dla pracowników nie będących członkami korpusu służby cywilnej,
- zapłatę zobowiązań związanych z bieżącym utrzymaniem budynków (np. zakup energii, gazu, prądu, usług telekomunikacyjnych, opłaty czynszowe za pomieszczenia biurowe, podatki, naprawy i konserwacje, zakup usług remontowych, dozór techniczny, usługi ubezpieczeniowe itp.),
- wydatki związane z podróżami służbowymi krajowymi,
- zakup materiałów i wyposażenia związanego z funkcjonowaniem jednostki,
- wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- odpis na ZFŚS,
- zadania statutowe (np. odprowadzanie składki na ubezpieczenie zdrowotne za bezrobotnych bez prawa do zasiłku, itp.).

Wydatki budżetowe ponoszone przez Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach związane były głównie z zapewnieniem bieżącej pracy Urzędu oraz realizacją zadań statutowych jednostki budżetowej, na podstawie zawartych umów realizowanych przez pracowników Działu Organizacji i Promocji. Wśród zawartych umów wyróżnić można umowy stałe tj. zawarte na czas nieokreślony (np. usługi wodno – kanalizacyjne) oraz umowy okresowe (np. na świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej) oraz umowy okresowe (np. zakup energii elektrycznej, najem lokalu przy ul. Starowiejskiej 22 b w Andrychowie na potrzeby Filii w Andrychowie, naprawy oraz okresowe konserwacje kserokopiarek, drukarek i urządzeń biurowych itp.).

Do 31 grudnia 2018 roku Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach zawarł umowy z:

- 1) Poczta Polska S.A. z siedzibą w Warszawie na realizację usług pocztowych dla dwóch lokalizacji tj. Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach ul. Mickiewicza 27 oraz Filii Powiatowego Urzędu Pracy w Andrychowie ul. Starowiejska 22b,
- 2) Osobami fizycznymi będącymi właścicielami działki położonej w Andrychowie o nr 551/36, na wynajem lokalu użytkowego z przeznaczeniem na garaż samochodu osobowego,

- 3) Firmą Produkcyjno – Usługowo – Handlową „ARKON” z siedzibą w Wadowicach na ochronę mienia i osób w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wadowicach, w tym Filii w Andrychowie,
- 4) Zakładem Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. z siedzibą w Andrychowie na transport, odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych oraz nieczystości płynnych z Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach Filia w Andrychowie,
- 5) Centrum BHP AMBIT s. c. z siedzibą w Wadowicach na świadczenie usługi prowadzenia kompleksowej obsługi w zakresie stosowania przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy,
- 6) Niepublicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej NEUROMED Sp. z o.o. z siedzibą w Andrychowie na wykonywanie badań lekarskich dla pracowników Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach,
- 7) osobą fizyczną na obsługę węzła ciepłowniczo – gazowego, wykonywanie drobnych prac naprawczych i konserwatorskich w budynku oraz utrzymywanie czystości terenu wokół budynku Urzędu,
- 8) PGNiG Obrót Detaliczny Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie na dostawę paliwa gazowego – gazu ziemnego wysokometanowego E (GZ-50) dla Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach,
- 9) Kancelarią Radcy Prawnego z siedzibą w Andrychowie, na świadczenie obsługi prawnej,
- 10) Firmą DŹWIG – SERWIS z siedzibą w Szczyrku, na prowadzenie konserwacji oraz utrzymania w sprawności technicznej urządzenia do przemieszczania osób niepełnosprawnych (windy),
- 11) Firmą Produkcyjno – Usługowo – Handlową „ARKON” z siedzibą w Wadowicach, na konserwację i naprawę elektronicznych urządzeń i systemów alarmowych sygnalizujących zagrożenie chronionego mienia w miejscu ich zainstalowania,
- 12) Firmą „Woda Polska” s.c. z siedzibą w Krynicy Zdrój na dostawę naturalnej niskozmineralizowanej i niskosodowej wody źródlanej „Źródło Żywiec” do siedziby Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach oraz Filii w Andrychowie,
- 13) Firmą Ksero – Grafix s.c. z siedzibą w Andrychowie, na wykonywanie napraw oraz okresowych konserwacji kserokopiarek, drukarek i urządzeń biurowych,
- 14) TAURON Dystrybucja S.A. z siedzibą w Krakowie na świadczenie usługi kompleksowej sprzedaży energii elektrycznej na potrzeby obiektu Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach,
- 15) TAURON Dystrybucja S.A. z siedzibą w Krakowie na świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej na potrzeby obiektu Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach,

- 16) Biurem Podróży Gramada z siedzibą w Wadowicach na zorganizowanie w ramach ZFŚS wycieczki dla pracowników,
- 17) Zespołem Obsługi Mienia Komunalnego w Andrychowie na najem lokalu użytkowego usytuowanego w budynku przy ul. Starowiejskiej 22 b w Andrychowie,
- 18) Firmą „KJMK Meble Sp. z o.o.” z siedzibą w Katowicach na dostawę fabrycznie nowych szaf aktowych z drzwiami żaluzjowymi,
- 19) BDM EDU Sp. z o.o. z siedzibą w Bielsku Białej na zorganizowanie i przeprowadzenie szkolenia dla pracowników Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach pn. „RODO w Urzędzie Pracy – kształtowanie się procedur ochrony danych osobowych w nowych politykach ochrony danych”,
- 20) Wadowickim Przedsiębiorstwem Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. z siedzibą w Wadowicach na świadczenie usług w zakresie zaopatrzenia w wodę i odprowadzenia ścieków z nieruchomości Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach,
- 21) Firmą Handlowo-Usługową PROF-BUD Pacut Ryszard z siedzibą w Leńczach na wykonanie prac remontowych polegających na montażu na konstrukcji stalowej podwieszanego sufitu z płyt kartonowo – gipsowych na korytarzu na III piętrze budynku Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach o łącznej powierzchni ok. 40 m² oraz uzupełnienie masą szpachlową niewielkich uszkodzeń sufitu na parterze ww. budynku,
- 22) Firmą Handlowo-Usługową PROF-BUD Pacut Ryszard z siedzibą w Leńczach na wykonanie prac remontowych polegających na wymianie zniszczonej wylewki oraz odnowieniu trzech pomieszczeń na III piętrze budynku przy ul. Starowiejskiej 22b w Andrychowie.

Łączne wydatki Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach poniesione z budżetu PUP wg stanu na dzień 31.12.2018 r. wyniosły **3 766 501,93zł tj. 100%** środków będących w dyspozycji Urzędu.

Szczegółowe wykonanie budżetu zawiera Załącznik Nr 1.

5. Realizacja zadań w ramach środków Funduszu Pracy przyznanych na finansowanie zadań fakultatywnych

Dodatkowe środki z Funduszu Pracy na finansowanie innych fakultatywnych zadań gwarantują prawidłową i sprawną realizację zadań związanych z funkcjonowaniem jednostki.

- koszty związane z organizowaniem partnerstwa lokalnego, obejmujących koszty organizacji przez organy zatrudnienia spotkań i konferencji z udziałem przedstawicieli partnerstwa lokalnego oraz instytucji realizujących inicjatywy partnerów rynku pracy,
- refundację dodatków do wynagrodzenia dla pracowników zatrudnionych na stanowiskach, o których mowa w art. 91 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tj. doradców zawodowych, pośredników pracy, specjalistów ds. rozwoju zawodowego oraz specjalistów ds. programów),
- opracowywanie i rozpowszechnianie informacji zawodowych oraz wyposażenia w celu prowadzenia pośrednictwa pracy lub poradnictwa zawodowego przez publiczne służby zatrudnienia i OHP (np. czasopisma itp.),
- opracowywanie, wydawanie lub rozpowszechnianie informacji o usługach organów zatrudnienia oraz innych partnerów rynku pracy, dla bezrobotnych i poszukujących pracy oraz pracodawców (np. zakup i dostawa materiałów biurowych i eksploatacyjnych),
- koszty wezwań, zawiadomień, zakupu lub druku kart rejestracyjnych i innych druków niezbędnych do ustalenia uprawnień do zasiłku i innych świadczeń z tytułu bezrobocia, przekazywania bezrobotnym należnych świadczeń pieniężnych oraz kosztów komunikowania się z pracodawcami, bezrobotnymi, poszukującymi pracy, organami rentowymi oraz urzędami skarbowymi,
- koszty wprowadzania, rozwijania i eksploatacji systemu teleinformatycznego i technologii cyfrowych w publicznych służbach zatrudnienia oraz OHP (np. zakup materiałów eksploatacyjnych i nowego sprzętu) służących realizacji zadań wynikających z ustawy,
- koszty opracowywania i rozpowszechniania przez publiczne służby zatrudnienia i OHP materiałów informacyjnych i szkoleniowych dotyczących nabywania umiejętności poszukiwania i uzyskiwania zatrudnienia,
- koszty prowadzenia w powiatowych urzędach pracy zajęć, wymagających specjalistycznej wiedzy, którą nie dysponują pracownicy Powiatowego Urzędu Pracy, w ramach porad grupowych i szkoleń z zakresu umiejętności poszukiwania pracy, o których mowa w art. 38 ust. 1a i 3, przez osoby niebędące pracownikami powiatowego urzędu pracy, kosztów

związanych z organizacją przez Powiatowy Urząd Pracy szkoleń z zakresu umiejętności poszukiwania pracy, o których mowa w art. 40 ust. 2h, oraz kosztów wyposażenia akademickich biur karier, o których mowa w art. 39 ust. 6,

- koszty szkolenia i studiów, w tym studiów podyplomowych, kadr publicznych służb zatrudnienia i kadr OHP,
- koszty postępowania sądowego i egzekucyjnego w sprawach nienależnie pobranych świadczeń pieniężnych i innych wypłat z Funduszu Pracy.

Wydatki z Funduszu Pracy na zadania fakultatywne ponoszone przez Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach związane były głównie z zawartymi umowami. Wśród zawartych umów wyróżnić można umowy stałe tj. zawarte na czas nieokreślony (np. skrytki pocztowe) oraz umowy czasowe (np. naprawy oraz okresowe konserwacje kserokopiarek, drukarek i urządzeń biurowych itp.).

Od stycznia do grudnia 2018 roku Urząd zawarł umowy z:

- 1) Poczta Polska S.A. z siedzibą w Warszawie na realizację usług pocztowych dla dwóch lokalizacji tj. Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach ul. Mickiewicza 27 oraz Filii Powiatowego Urzędu Pracy w Andrychowie ul. Starowiejska 22b,
- 2) Firmą Beskid Media Sp. z o.o. z siedzibą w Kętach na świadczenie usługi transmisji danych w ramach sieci lokalnej,
- 3) Firmą Beskid Media Sp. z o.o. z siedzibą w Kętach na usługę dostępu do Internetu przy użyciu światłowodu dla Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach,
- 4) Firmą Beskid Media Sp. z o.o. z siedzibą w Kętach, na usługę świadczenia usług telekomunikacyjnych w sieci telefonii stacjonarnej dla Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach oraz Filii w Andrychowie,
- 5) TAXUS Centrum Szkoleń z siedzibą w Krakowie na zorganizowanie i przeprowadzenie szkolenia członków Powiatowej Rady Rynku Pracy w Wadowicach pn. "Ochrona danych osobowych- nowe RODO w praktyce Powiatowych Urzędów Pracy. Powierzanie pracy cudzoziemcom",
- 6) Firmą Śląskie Centrum Języka Migowego „GEST-MIG” z siedzibą w Bielsku-Białej na świadczenie usług tłumaczenia na język migowy i z języka migowego (PJM, SJM, SKOGN) dla klientów PUP w Wadowicach oraz Filii w Andrychowie,
- 7) Wydawnictwem „Prasa Beskidzka” Sp. z o.o. z siedzibą w Bielsku Białej na publikację w każdym numerze „Małopolskiej Kroniki Beskidzkiej” informacji o dysponowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach ofertach pracy,

- 8) Firmą Ksero – Grafix s. c. z siedzibą w Andrychowie, na wykonywanie napraw oraz okresowych konserwacji kserokopiarek, drukarek i urządzeń biurowych,
- 9) Województwem Małopolskim - Wojewódzkim Urzędem Pracy w Krakowie na organizację w 2018 roku Małopolskiej Konferencji Publicznych Służb Zatrudnienia,
- 10) Firmą SIRIUSZ z siedzibą w Wadowicach na dostawę serwera plików wraz z dyskami twardymi do siedziby Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach,
- 11) BDM EDU Sp. z o.o. z siedzibą w Bielsku-Białej na zorganizowanie i przeprowadzenia szkolenia dla pracowników Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach pn."RODO w Urzędzie Pracy - kształtowanie się procedur ochrony danych osobowych w nowych politykach ochrony danych",
- 12) Firmą „WEKTOR” Artykuły Biurowe Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie na dostawę materiałów biurowych,
- 13) Osobą fizyczną na realizację zadań dotyczących przeprowadzenia zajęć dla osób bezrobotnych zainteresowanych rozpoczęciem własnej działalności gospodarczej,
- 14) Firmą „PRAXIS ŁÓDŹ Pilecka i Petlak” Sp. jawna na dostawę materiałów eksploatacyjnych do drukarek komputerowych i kserokopiarki,
- 15) Firmą it4public Karol Mąka z siedzibą w Złotoryi na dostawę fabrycznie nowego adaptera USB-SATA/IDE oraz oprogramowania,
- 16) Firmą TECHNOLOGIE INTERNETOWE S.A. z siedzibą w Warszawie na dostawę jednej 12 miesięcznej licencji do systemu bezpieczeństwa sieci,
- 17) Firmą it4public Karol Mąka z siedzibą w Złotoryi na przedłużenie usługi gwarancyjnej serwera DELL PowerEdge 430 na okres 36 miesięcy,
- 18) Firmą it4public Karol Mąka z siedzibą w Złotoryi na dostawę sprzętu komputerowego.

Łączne wydatki Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach poniesione do dnia 31.12.2018 r. z Funduszu Pracy – na finansowanie zadań fakultatywnych wyniosły **429 432,53 zł.** co stanowiło 93,52% środków pozostających w dyspozycji Urzędu.

Szczegółowe wykonanie Funduszu Pracy zawiera załącznik Nr 2.

Zgodnie z polityką rachunkowości, odzwierciedleniem każdej konkretnej operacji gospodarczej występującej w PUP jest jej dokument źródłowy.

W 2018 roku sporządzono łącznie **21 793 dowody księgowe**, z tego:

- 5424 dotyczące operacji ze środków budżetu,
- 16 318 dotyczących operacji ze środków Funduszu Pracy,
- 51 dotyczących operacji z PFRON-u.

Dokumenty księgowe po sprawdzeniu pod względem merytorycznym, rachunkowym i zatwierdzeniu do wypłaty przez osoby upoważnione wprowadzane są do systemu księgowego.

W okresie od stycznia do grudnia 2018 r. sporządzono **14 593 poleceń przelewu**, w tym:

- 1899 ze środków budżetu,
- 12 369 ze środków Funduszu Pracy,
- 28 z PFRON-u.

CZĘŚĆ TRZECIA

RYNEK PRACY

V. Informacja o sytuacji na rynku pracy w Polsce

1. Stopa bezrobocia na poziomie ogólnokrajowym

Pojęciem stosowanym w statystyce publicznej oraz wielkością najczęściej używaną do opisu badania zjawiska bezrobocia jest stopa bezrobocia rejestrowanego. Wskaźnik ten publikowany jest przez Główny Urząd Statystyczny raz w miesiącu.

Według metodyki przyjętej przez Główny Urząd Statystyczny, **stopę bezrobocia rejestrowanego** oblicza się jako stosunek liczby zarejestrowanych bezrobotnych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez: osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

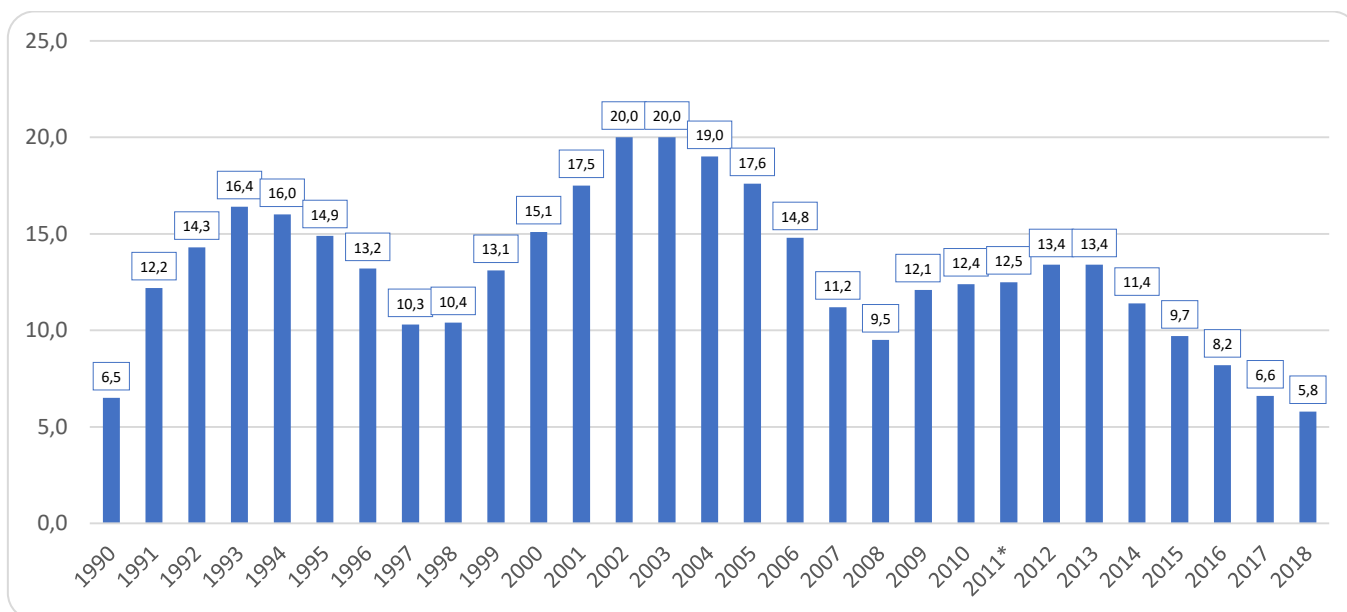
Ludność aktywna zawodowo są to osoby wykonujące pracę przynoszącą im dochód lub zarobek, a także bezpłatnie pomagające w prowadzeniu rodzinnej działalności gospodarczej – pracujący oraz osoby poszukujące pracy i zdolne do jej podjęcia – bezrobotni. Stopa bezrobocia jest podstawowym miernikiem zjawiska pozostawania bez pracy.

Stopa bezrobocia w Polsce na koniec 2018 r. wyniosła 5,8% i była o 0,8 p. p. niższa niż przed rokiem.

Po raz ostatni niższy niż w grudniu 2018 r. wskaźnik bezrobocia rejestrowanego zanotowano w październiku 1990 r. (5,5%).

Wykres 6. Stopa bezrobocia w Polsce w latach 1990 –2018

* oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych

Źródło: www.stat.gov.pl

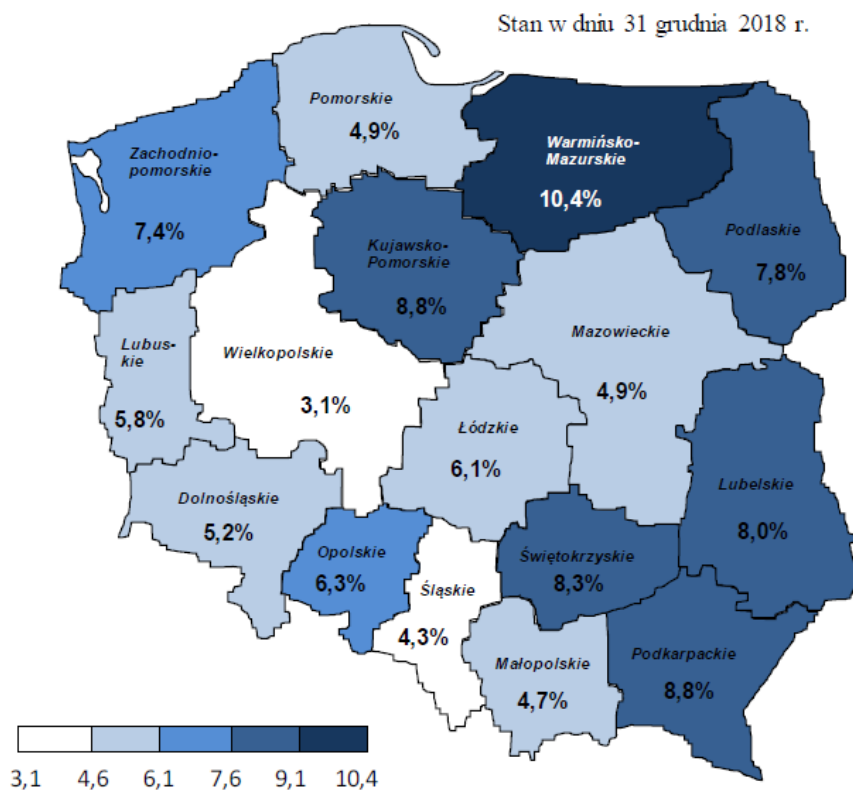
W końcu grudnia 2018 r. wskaźnik bezrobocia obniżył się we wszystkich województwach, mimo to nadal utrzymało się duże terytorialne zróżnicowanie stopy bezrobocia. Jest to wynikiem zarówno nierównomiernego rozwoju społeczno – gospodarczego regionów, jak i ich położenia geograficznego. Terytorialne zróżnicowanie, mierzone różnicą pomiędzy najniższą i najwyższą wartością wskaźnika bezrobocia waha się. W końcu 2018 r. różnica pomiędzy najniższą i najwyższą stopą bezrobocia w województwach wynosiła 7,3 pkt. proc. (wielkopolskie – 3,1%, warmińsko - mazurskie – 10,4%), wobec 8,0 pkt. proc. przed rokiem.

Najwyższy spadek stopy bezrobocia (o 1,3 pkt. proc.) odnotowano w województwie warmińsko - mazurskim, a najniższy w województwach dolnośląskim, pomorskim i świętokrzyskim (o 0,5 pkt. proc.).

W sześciu województwach wskaźnik bezrobocia ukształtował się na koniec grudnia 2018 r. na poziomie niższym od średniej dla całego kraju. Najniższe bezrobocie odnotowano w województwie wielkopolskim, gdzie stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 3,1%. Kolejne są województwa: śląskie (4,3%), **małopolskie (4,7%)**, pomorskie (4,9%), mazowieckie (4,9%) oraz dolnośląskie (5,2%).

Stopa bezrobocia w województwie lubuskim zrównała się z poziomem krajowym, natomiast w grupie województw, które mają bezrobocie na poziomie wyższym od krajowego, najsłabiej wypada województwo warmińsko – mazurskie, gdzie stopa bezrobocia wynosi 10,4%.

Rysunek 4. Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia wg województw – stan w końcu 31.12.2018 r.

Źródło: <http://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/statystyki-i-analazy/bezrobocie-rejestrowane/>

2. Liczba bezrobotnych w Polsce

Bezrobocie to zjawisko polegające na tym, że pewna liczba pracowników zdolnych do pracy oraz gotowych do jej podjęcia nie znajduje zatrudnienia. Najogólniej mówiąc, bezrobocie oznacza brak równowagi między stroną podażową, a stroną popytową rynku pracy.

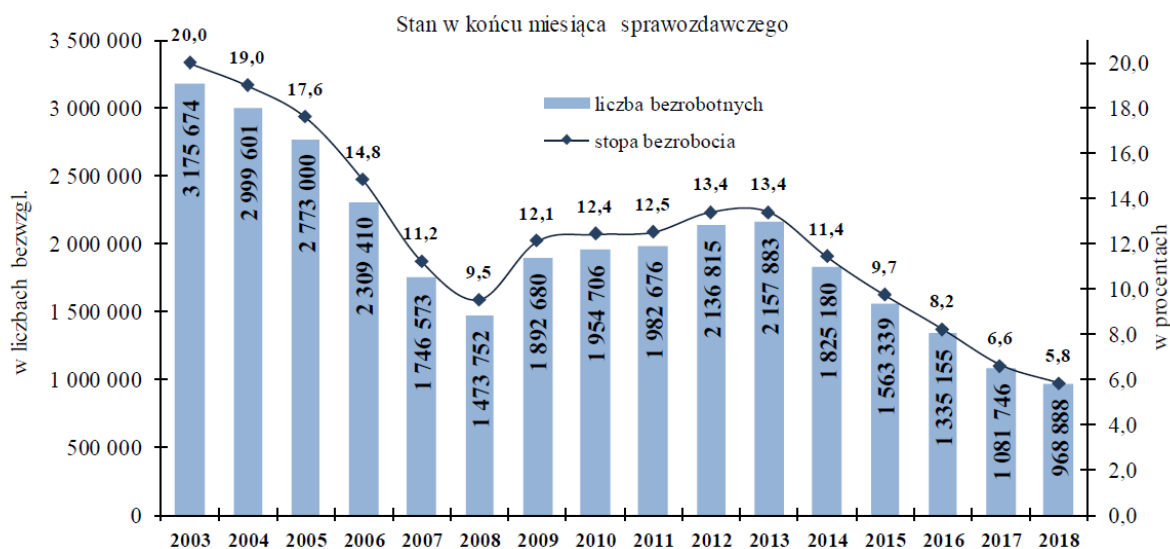
Liczba bezrobotnych zarejestrowanych mówi nam o osobach, które spełniły wymagania rejestracji: nie mają legalnej pracy i zgłosiły się do stosownego urzędu, a następnie wykonywały zadania narzucone przez powiatowy urząd pracy, czyli zgłaszały się na wezwania, odnosiły się do proponowanych ofert pracy, brały udział we wskazanych działaniach itd.

Według danych GUS, na dzień 31 grudnia 2018 roku w urzędach pracy w Polsce zarejestrowanych było **968,9 tys. bezrobotnych**, czyli mniej niż rok wcześniej. W skali roku spadek wyniósł 112,9 tys. osób (tj. 10,43%). Dla porównania w 2017 roku (styczeń – grudzień) liczba bezrobotnych spadła o 253,4 tys. (19,0%).

Liczba bezrobotnych poprzednio pracujących zmniejszyła się o 9,9%, zaś liczba dotychczas niepracujących spadła o 13,9%.

W końcu 2018 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było 37,9 tys. osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy (wobec 46,8 tys. przed rokiem). Tym samym w ciągu roku statystyka ta zmniejszyła się o 8,9 tys. osób, tj. o 19,0%. Osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy stanowiły 3,9% zarejestrowanych bezrobotnych.

Wykres 7. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych i stopa bezrobocia w końcu grudnia w latach 2003 -2018

Źródło: <http://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/statystyki-i-analizy/bezrobocie-rejestrowane/>

„Jedną z przyczyn spadku liczby bezrobotnych w ubiegłym roku był wysoki i stabilny wzrost gospodarczy, co znalazło wyraz w dynamice wzrostu PKB, od kilku kwartałów notowanego na poziomie ponad 5 proc.

Sytuacja na rynku pracy w 2018 roku była bardzo dobra. Wskazywał na to zarówno systematyczny wzrost liczby pracujących, jak i rekordowo niski poziom bezrobocia – mówi minister rodziny, pracy i polityki społecznej Elżbieta Rafalska. – W trzecim kwartale 2018 roku liczba pracujących osiągnęła rekordowo wysoki poziom ponad 16,6 mln osób. Wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 20-64 lata wyniósł 72,8 proc. i w stosunku do analogicznego okresu 2015 roku wzrósł o 4,4 pkt. procentowe – wylicza minister Rafalska.”²

² <https://www.prawo.pl/kadry/liczba-bezrobotnych-grudzien-2018,354109.html>

VI. Informacja o sytuacji na rynku pracy w Małopolsce

1. Stopa bezrobocia w Małopolsce

Stopa bezrobocia w województwie w końcu IV kwartału 2018 r. wyniosła 4,7% - o 1,1 pkt. proc. mniej niż średnio w Polsce, co stawia województwo małopolskie na trzecim miejscu w kraju, za wielkopolskim i śląskim.³

Zróżnicowanie stopy bezrobocia w powiatach jest ponad czterokrotne: od 2,4 % w Krakowie do 10,9% w powiecie dąbrowskim.⁴

W ośmiu powiatach wartość stopy była niższa lub równa wojewódzkiej – w mieście Krakowie (2,4%), powiatach: myślenickim (2,7%), mieście Nowym Sączu (3,2%), krakowskim (4,2%), miechowskim (4,4%), bocheńskim (4,5%). W powiecie wielickim i suskim stopa bezrobocia osiągnęła poziom wojewódzki – 4,7%.

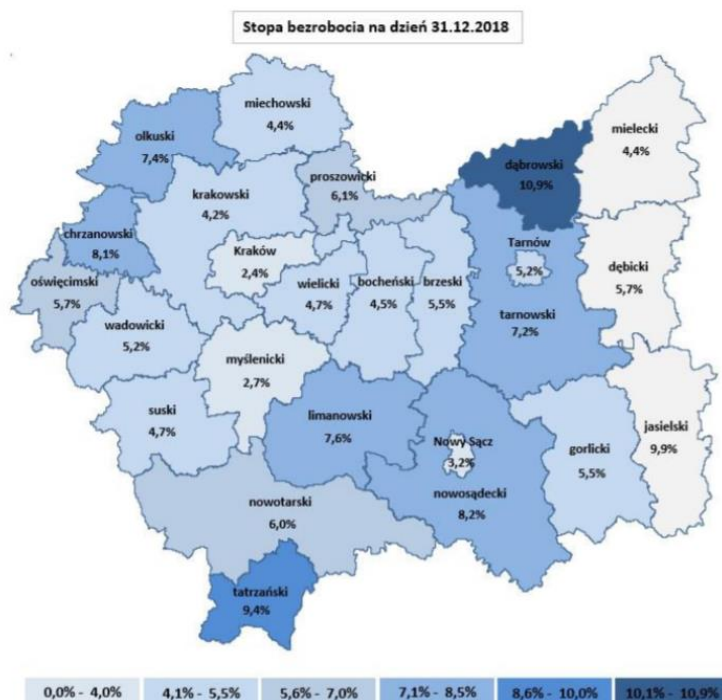
Z kolei niższą od ogólnopolskiej (5,8%) stopą bezrobocia rejestrowanego charakteryzują się: **powiat wadowicki (5,2%)**, miasto Tarnów (5,2%), powiaty: brzeski i gorlicki – (5,5%) oraz oświęcimski (5,7%).

Pozostałe powiaty nadal borykają się z wysokim bezrobociem rejestrowanym (nowotarski – 6,0%, proszowicki – 6,1%, tarnowski – 7,2%, olkuski – 7,4%, limanowski – 7,6%, chrzanowski – 8,1%, nowosądecki – 8,2%, tatrzański – 9,4%, dąbrowski – 10,9%).

³ Biuletyn WUP w Krakowie, IV kwartał 2018, str.2

⁴ tamże

Rysunek 5. Przestrzenne zróżnicowanie stopy bezrobocia (%) w Małopolsce, 31.12.2018 r.

2. Liczba bezrobotnych województwa małopolskiego

Od pięciu lat bezrobocie rejestrowane wykazuje tendencję spadkową. Pod koniec IV kwartału 2018 r. w rejestrach małopolskich urzędów pracy było zarejestrowanych 71 489 bezrobotnych. To o 7,9 tys. osób mniej niż na koniec analogicznego okresu roku 2017, co oznacza spadek bezrobocia rok do roku o 10,0%.⁵

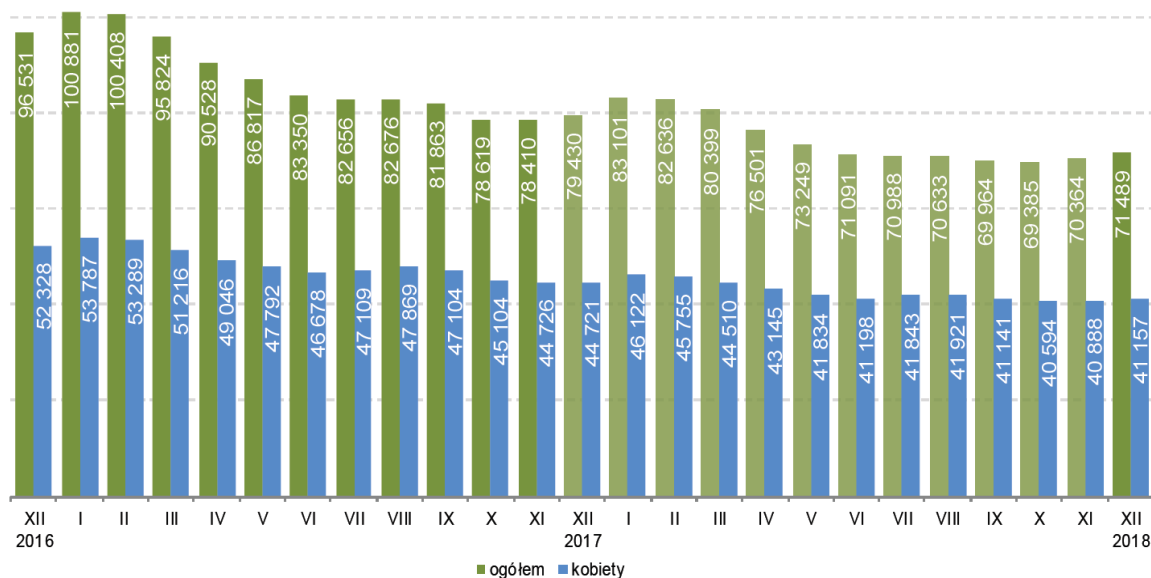
Sytuacja w powiatach była znacznie lepsza niż przed rokiem - bezrobocie spadło we wszystkich powiatach, najbardziej w Nowym Sączu (22%) oraz w powiecie miechowskim (o 19%) i brzeskim (o 18%). Najmniejszy spadek liczby bezrobotnych wystąpił w powiatach: suskim (o 1%) oraz wielickim (o 2%). W Krakowie oraz Tarnowie bezrobocie spadło o 12%. W porównaniu do poprzedniego kwartału zanotowano wzrost bezrobocia w powiatach miechowskim (o 5%), proszowickim (o 4%), w Krakowie (o 2%) oraz w brzeskim i myślenickim (o 1%). Na takim samym poziomie pozostało bezrobocie w powiatach limanowskim, olkuskim, wielickim i tatrzańskim oraz w Tarnowie. W pozostałych powiatach zauważalny jest spadek stopy bezrobocia, przy czym największy w powiatach nowotarskim (o 10%), suskim (o 9%)

⁵ Biuletyn WUP w Krakowie, IV kwartał 2018, str.1

i tarnowskim (o 8%), a najmniejszy w powiatach bocheńskim, brzeskim oraz w Nowym Sączu (o 1%).⁶

Na koniec IV kwartału wśród bezrobotnych największy udział miały osoby w wieku 25-34 lata (29,4%) oraz 35-44 lata (23,0%). Osoby w wieku produkcyjnym mobilnym (18-44 lata) stanowiły 66,0% zarejestrowanych. Najlichniesza grupa bezrobotnych legitymowała się wykształceniem zasadniczym zawodowym (26,3%) oraz policealnym i średnim zawodowym (24,1%). Znaczna część osób posiadała zerowe lub niewielkie, krótsze niż 5 lat, doświadczenie zawodowe liczone stażem pracy (43,3% ogółu bezrobotnych). 24,8% bezrobotnych pozostawało bez pracy dłużej niż 2 lata, a 15,2% od 1 roku do 2 lat.⁷

Wykres 8. Liczba bezrobotnych, w tym kobiet zarejestrowanych w Małopolsce XII 2016 – XII 2018

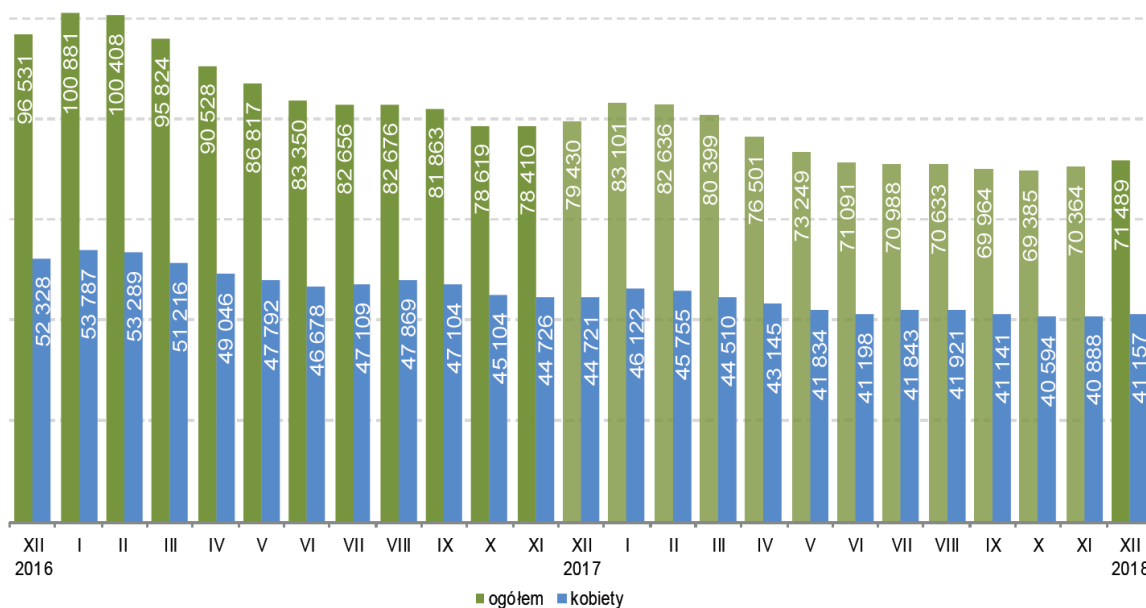
Źródło: Biuletyn WUP w Krakowie, IV kwartał 2018

W całym 2018 roku pracodawcy zgłosili do małopolskich urzędów pracy 106 412 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, tj. o 9 812 (o 8,44%) więcej niż w 2017 roku (116 224).

⁶ tamże

⁷ tamże

Wykres 9. Oferty pracy zgłoszone do PUP w województwie małopolskim XII 2016 - XII 2018

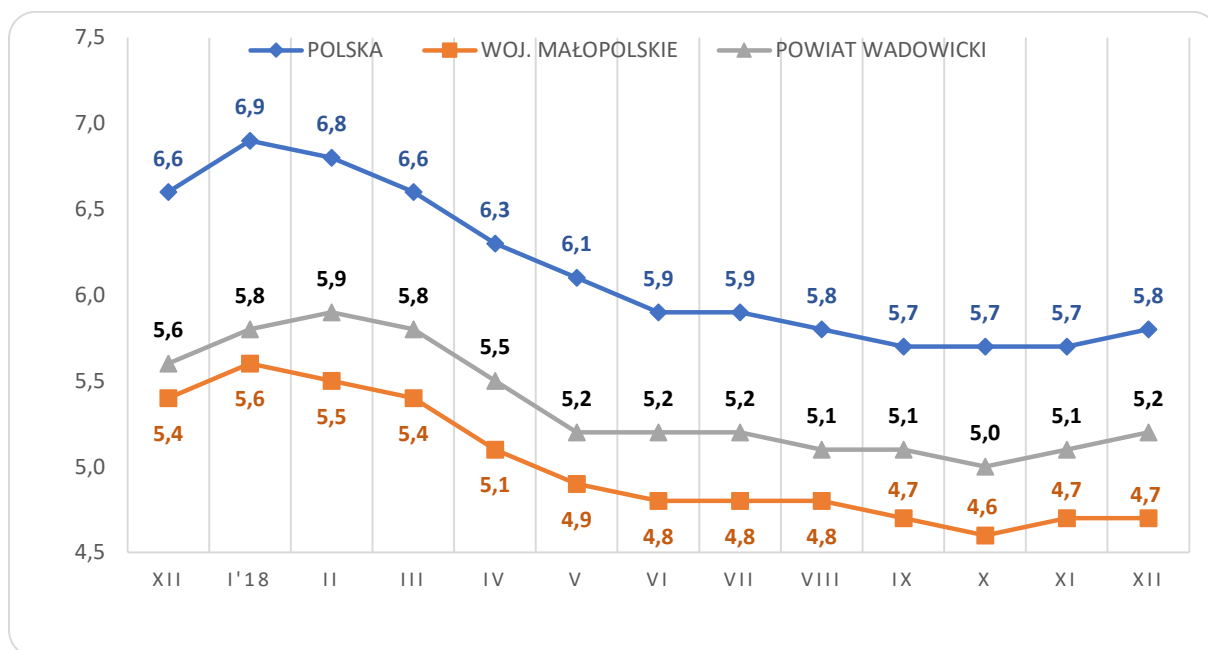
Źródło: Biuletyn WUP w Krakowie, IV kwartał 2018

VII. Sytuacja na rynku pracy w powiecie wadowickim

1. Stopa bezrobocia

Na koniec roku 2018 stopa bezrobocia w powiecie wadowickim ukształtowała się na poziomie 5,2% i w porównaniu do końca roku 2017 obniżyła się o 0,4 punktu procentowego. Oznacza to, że stopa bezrobocia w powiecie wadowickim była o 0,5 punktu procentowego wyższa od wskaźnika zanotowanego w Małopolsce oraz o 0,6 punktu procentowego niższa od stopy bezrobocia w Polsce (5,8% na koniec roku 2018).

Wykres 10. Porównanie stopy bezrobocia w Polsce, województwie małopolskim oraz powiecie wadowickim w poszczególnych miesiącach 2018 roku

Źródło: www.stat.gov.pl

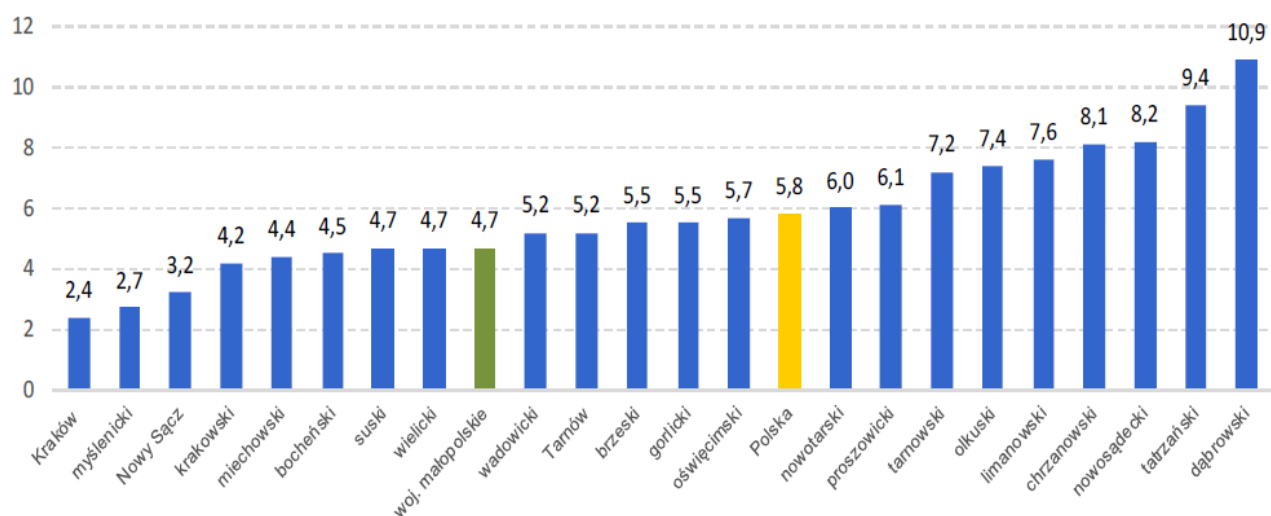
Tabela 8. Stopa bezrobocia w powiecie wadowickim w latach 2015-2018 (w %)

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2015	11,4	11,5	11,3	10,7	10,0	9,5	9,2	8,9	8,8	8,6	8,7	8,8
2016	9,2	9,2	8,9	8,4	7,9	7,1	6,7	6,2	6,1	6,0	6,0	6,2
2017	6,5	6,4	6,2	5,7	5,7	5,6	5,7	5,8	5,7	5,4	5,4	5,6
2018	5,8	5,9	5,8	5,5	5,2	5,2	5,2	5,1	5,1	5,0	5,1	5,2

Źródło: www.stat.gov.pl

Stopa bezrobocia w powiecie wadowickim w 2018 roku kształtowała się na zróżnicowanym poziomie. Najwyższy poziom tego wskaźnika w badanym okresie odnotowano w pierwszych trzech miesiącach roku, natomiast miesiącami o najniższej stopie bezrobocia okazały się miesiące wrzesień – listopad.

Wykres 11. Porównanie stopy bezrobocia powiatu wadowickiego z pozostałymi powiatami województwa małopolskiego – stan na 31.12.2018 roku

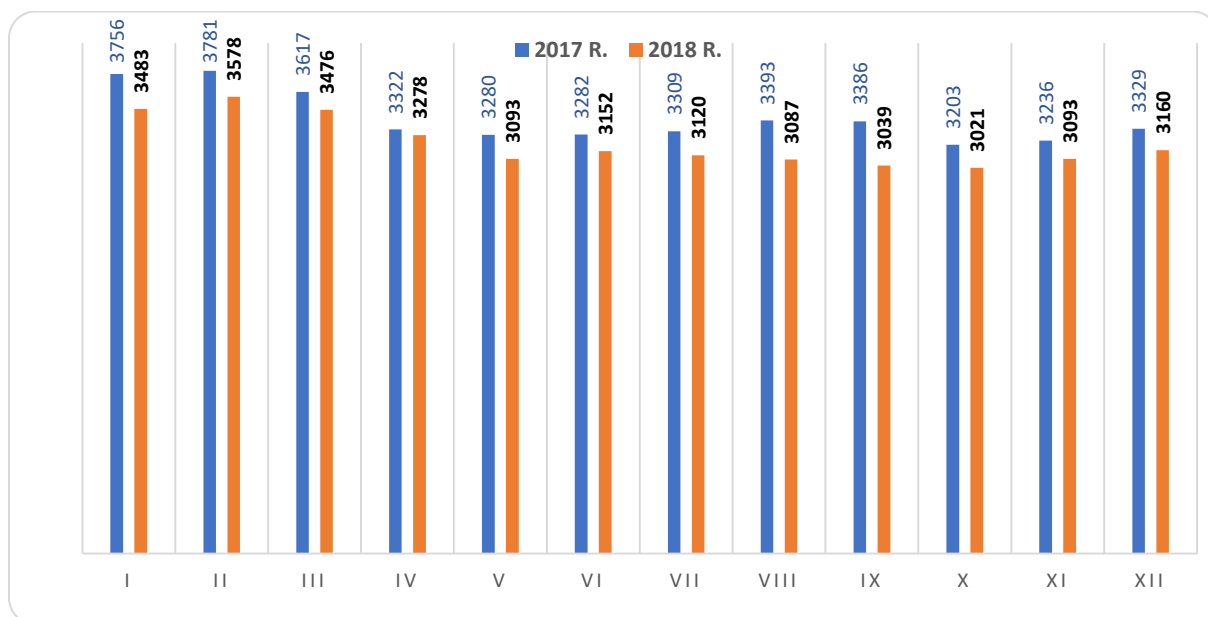
Źródło: Biuletyn WUP w Krakowie, IV kwartał 2018

Powiat wadowicki ze stopą bezrobocia 5,6% sytuuje się na 9 pozycji wśród 22 powiatów województwa małopolskiego.

2. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Wadowicach koniec grudnia 2018 zarejestrowanych było **3160 osób**. W stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku, kiedy to liczba bezrobotnych wynosiła 3329 osób, poziom bezrobocia w powiecie wadowickim zmniejszył się o 169 osób (tj. spadek o 5,08%), natomiast w porównaniu do 2016 roku zmniejszył się o 384 osoby (spadek o 10,84%).

Wykres 12. Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych wg stanu na koniec poszczególnych miesięcy w okresie styczeń 2017 r. – grudzień 2018 r.

Źródło: Dane statystyczne Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Analizując dane dotyczące wzrostu i spadku liczby osób bezrobotnych w poszczególnych miesiącach zauważamy, iż 2018 roku nie uwidoczniło się zjawisko sezonowości, które w latach poprzednich było dość wyraźne, a przejawiało się wzrostem bezrobocia w miesiącach rozpoczynających i kończących rok. Miesiące wiosenne są z reguły okresami spadku liczby zarejestrowanych bezrobotnych, co wynika z sezonowości produkcji w niektórych dziedzinach gospodarki, np. w budownictwie, w rolnictwie czy w usługach turystycznych. Wzrost poziomu bezrobocia na przełomie roku też był mniej znaczący niż rok wcześniej.

Najwyższą liczbę bezrobotnych w omawianym roku, zanotowano **w miesiącu lutym tj. 3578 osób**. Z kolei w październiku zanotowano **najniższą** liczbę bezrobotnych tj. **3021 osób**.

Różnica pomiędzy najwyższą, a najniższą liczbą bezrobotnych figurujących w ewidencji PUP to 557 osób.

Największy przyrost osób bezrobotnych wystąpił w miesiącu styczniu (154 osoby), największy spadek – w miesiącu kwietniu (198 osób).

Podobnie jak w latach poprzednich nadal odnotowuje się **przewagę bezrobotnych kobiet** w ogólnej populacji zarejestrowanych osób bezrobotnych. Udział kobiet w końcu 2018 roku ukształtował się na poziomie 1870 i wyniósł 59,18% ogółu bezrobotnych (w 2017 r. było 57,04%) oraz osób zamieszkałych na wsi. Na koniec 2018 roku w ewidencji figurowało 2166 osób bezrobotnych zamieszkałych na terenach wiejskich, stanowiły one 68,54% ogółu zarejestrowanych.

Powyższe kategorie uległy następującym zmianom w porównaniu do analogicznego okresu sprawozdawczego roku 2017:

- liczba zarejestrowanych kobiet zmniejszyła się o 1,53% (spadek o 29 osób),
- liczba bezrobotnych zamieszkających na wsi zmniejszyła się o 3,64% (spadek o 80 osób).

Tabela 9. Poziom bezrobocie w powiecie wadowickim od XII 2017 do XII 2018

Miesiąc	Liczba bezrobotnych	wzrost/ spadek liczby bezrobotnych	Zamieszkali na wsi	Kobiety	Mężczyźni
Grudzień 2017	3329	-	2196	1899	1430
Styczeń 2018	3483	154	2321	1970	1513
Luty 2018	3578	95	2386	2005	1573
Marzec 2018	3476	-102	2320	1940	1536
Kwiecień 2018	3278	-198	2171	1847	1431
Maj 2018	3093	-185	2073	1808	1285
Czerwiec 2018	3152	59	2095	1853	1299
Lipiec 2018	3120	-32	2069	1866	1254
Sierpień 2018	3087	-33	2058	1871	1216
Wrzesień 2018	3039	-48	2013	1832	1207
Październik 2018	3021	-18	2008	1813	1208
Listopad 2018	3093	72	2058	1837	1256
Grudzień 2018	3160	67	2116	1870	1290

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Większość wśród zarejestrowanych bezrobotnych – 2 870 osób (90,82%) stanowią osoby **poprzednio pracujące**, z czego 143 osoby to bezrobotni zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy, co stanowi 4,53% ogółu bezrobocia i 4,98% poprzednio pracujących. **Dotychczas niepracujący** to 9,18 % zarejestrowanych (290 osób).

Powyższe kategorie uległy następującym zmianom w ujęciu rocznym:

- liczba poprzednio pracujących zmniejszyła się o 4,87% (147 osób),
- liczba zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy zmniejszyła się o 20,99% (38 osób),
- liczba osób dotychczas niepracujących zmniejszyła się o 7,05% (22 osoby).

Tabela 10. Bezrobotni zarejestrowani wg stanu na 31.12.2018 r. (wybrane kategorie)

Wyszczególnienie	Bezrobotni zarejestrowani			
	Ogółem		w tym z prawem do zasiłku	
	Razem	w tym kobiety	Razem	w tym kobiety
Ogółem	3160	1870	578	353
Poprzednio pracujące	2870	1674	577	352
<i>w tym zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy</i>	<i>143</i>	<i>74</i>	<i>59</i>	<i>25</i>
Dotychczas niepracujące	290	196	1	1

Źródło: Dane statystyczne Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

2.1. Bezrobotni z prawem do zasiłku

Jedną z form pomocy osobom, które utraciły pracę jest przyznawanie zasiłku dla osób bezrobotnych.

Dla przypomnienia : aby uzyskać prawo do zasiłku należy wykazać posiadanie w okresie 18 miesięcy poprzedzających datę rejestracji w Urzędzie co najmniej 365 dni zatrudnienia (osiągając w tym czasie co najmniej minimalne wynagrodzenie za pracę) lub innych okresów zaliczanych, o których mowa w art. 71 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Zasiłek przysługuje zasadniczo przez okres 180 dni i jest wypłacany przez urząd pracy zgodnie z zapisami ww. ustawy w różnej wysokości, uzależnionej również od stażu pracy. O wysokości zasiłku więcej str. 243.

Na koniec grudnia 2018 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wadowicach uprawnionych do pobierania zasiłku było **578 osób**, co stanowiło zaledwie 18,29% ogółu zarejestrowanych.

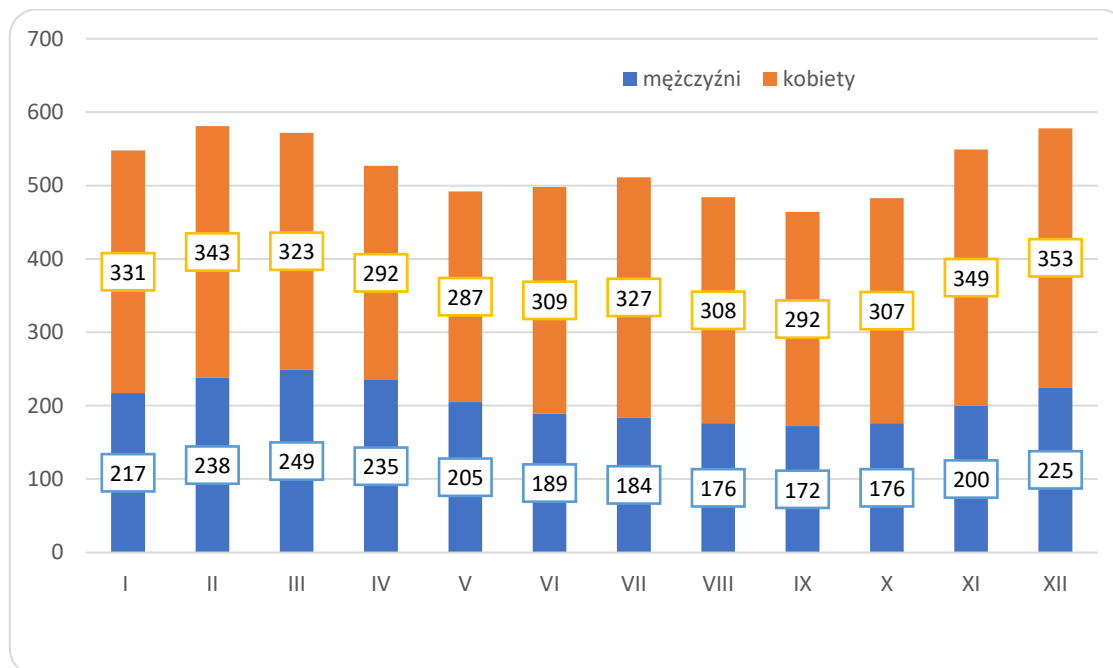
W odniesieniu do analogicznego okresu roku ubiegłego liczba osób z prawem do zasiłku była większa o 53 osoby (tj. 10,1 %).

W momencie rejestracji jedynie nielicznym osobom przysługiwało prawo do zasiłku dla bezrobotnych – grupa ta stanowiła jedynie 23,5%, rejestrujących się bezrobotnych. Prawo do zasiłku w chwili rejestracji przysługiwało 487 mężczyznom i 760 kobietom, a zatem średnio co piąty mężczyzna i co czwarta kobieta rejestrujący się w PUP w Wadowicach, byli uprawnieni do pobierania tego świadczenia.

Przyczyn tej sytuacji należy upatrywać w krótkotrwałości umów o pracę oraz w częstym nawiązywaniu umów cywilnoprawnych z kandydatami do pracy, co z kolei nie pozwala na spełnienie warunków niezbędnych do otrzymania tego świadczenia.

W końcu grudnia 2018 roku zasiłek dla bezrobotnych pobierało 225 mężczyzn tj. 17,44% ogółu zarejestrowanych w PUP Wadowice mężczyzn (rok wcześniej: 213 os.; 14,9%) oraz 353 kobiety tj. 18,88% ogólnej liczby zarejestrowanych kobiet (w 2017 roku: 312 os., – 16,43%).

Wykres 13. Bezrobotni z prawem do zasiłku w poszczególnych miesiącach 2018 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Analizując powyższy wykres należy stwierdzić, że w 2018 roku najwięcej osób uprawnionych do pobierania zasiłku dla bezrobotnych odnotowano w miesiącach: luty, marzec i grudzień kiedy zasiłek przysługiwał odpowiednio: 581, 572 i 578 osobom, a najmniej we wrześniu – 464 osoby.

Z kolei, analizując strukturę osób uprawnionych do pobierania zasiłku dla bezrobotnych w odniesieniu do wyodrębnionych grup bezrobotnych można powiedzieć, iż najwięcej korzystających w końcu 2018 roku z zasiłku to osoby:

- zamieszkałe na wsi – 428 bezrobotnych (74,05% ogółu z prawem do zasiłku),
- powyżej 50 roku życia – 187 bezrobotnych (32,35% ogółu z prawem do zasiłku),
- osoby do 30 roku życia – 132 bezrobotnych (22,84% ogółu z prawem do zasiłku),
- posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia – 142 bezrobotnych (24,57% ogółu z prawem do zasiłku).

Między innymi stały, wysoko utrzymujący się procent osób bezrobotnych nie posiadających prawa do zasiłku należy do najbardziej charakterystycznych cech bezrobocia. Osoby bez prawa do zasiłku na dzień 31.12.2018 r. stanowiły 81,71% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (2582 osoby).

2.2. Osoby bezrobotne zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy

Są to osoby, które z ostatniego miejsca pracy zostały zwolnione z przyczyn wymienionych w art. 2 ust. 1 pkt 29⁸ ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* i zarejestrowały się w urzędzie pracy.

Na koniec grudnia 2018 liczba bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Wadowice, a zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy wynosiła **143 osoby** (4,52% ogółu bezrobotnych) tj. 38 osób mniej niż przed rokiem.

W ciągu 12 - tu miesięcy 2018 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wadowicach zarejestrowało się 169 osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy (3,19% ogółu rejestracji), w tym 87 kobiet.

Zatrudnienie ponownie podjęły 104 osoby, w tym 54 kobiety.

⁸ Art. 2 ust. 1 pkt. 29: przyczynach dotyczących zakładu pracy – oznacza to:

- a) rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn niedotyczących pracowników, zgodnie z przepisami o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników lub zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2014 r. poz. 1502 i 1662), w przypadku rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z tych przyczyn u pracodawcy zatrudniającego mniej niż 20 pracowników,
- b) rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego z powodu ogłoszenia upadłości pracodawcy, jego likwidacji lub likwidacji stanowiska pracy z przyczyn ekonomicznych, organizacyjnych, produkcyjnych albo technologicznych,
- c) wygaśnięcie stosunku pracy lub stosunku służbowego w przypadku śmierci pracodawcy lub gdy odrębne przepisy przewidują wygaśnięcie stosunku pracy lub stosunku służbowego w wyniku przejścia zakładu pracy lub jego części na innego pracodawcę i niezaproponowania przez tego pracodawcę nowych warunków pracy i płacy,
- d) rozwiązanie stosunku pracy przez pracownika na podstawie art. 55 § 11 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy z uwagi na ciężkie naruszenie podstawowych obowiązków wobec pracownika;

3. Bilans bezrobocia

Stan bezrobotnych zależy od dwóch czynników: napływu, czyli liczby osób rejestrujących się jako bezrobotne w danym okresie oraz odpływu, liczby osób tracących status bezrobotnego w tym samym czasie. Jeżeli w pewnym okresie czasu napływ osób do bezrobocia przewyższa odpływ to wówczas mamy do czynienia z przyrostem bezrobocia, gdy sytuacja jest odwrotna – ze zmniejszaniem się bezrobocia.

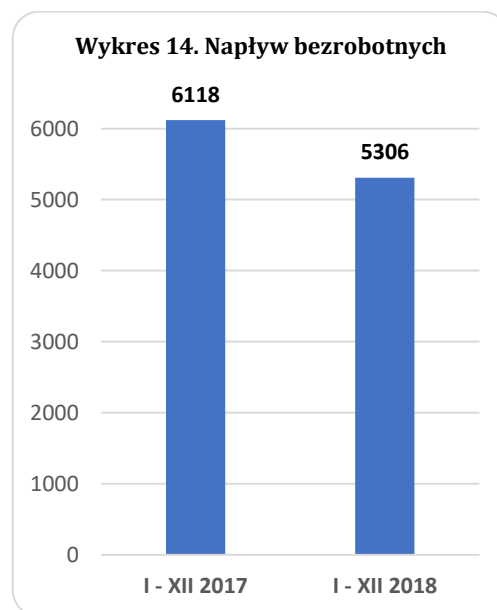
3.1. Napływ bezrobotnych

W okresie od stycznia do grudnia 2018 roku **zarejestrowało się ogółem 5306 osób**. Z roku na rok liczba napływających do bezrobocia maleje. W stosunku do 2017 roku zmalała o 812 osób, co dało spadek o 13,27%.

W 2018 roku miesięczny napływ bezrobotnych wyniósł średnio – 442 osoby. Napływ bezrobotnych wahał się w granicach od 342 osób zarejestrowanych w kwietniu do 599 w styczniu.

W grupie 5306 osób bezrobotnych zarejestrowanych w omawianym okresie **4696** (88,5%) to osoby **poprzednio pracujące**, z czego 169 osób to pracownicy zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy. **610 osób** nowo zarejestrowanych (11,5%) to osoby **dotychczas niepracujące**.

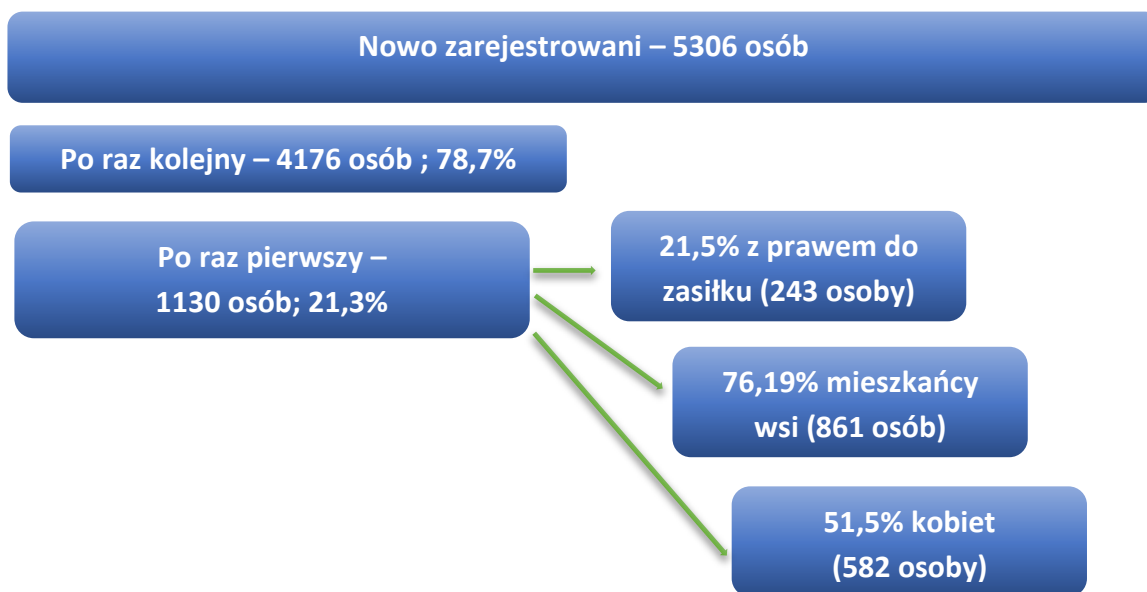
Wśród osób napływających do bezrobocia przeważały osoby, które **były już wcześniej zarejestrowane w urzędzie pracy – 78,7%**, co świadczy o nietrwałości podejmowanego zatrudnienia. Wskaźnik ten zmniejszył się o 0,93 pkt proc. w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego.

Źródło: opracowanie własne

Ponad połowa rejestrujących się osób, które do urzędu pracy zgłosiły się w okresie: styczeń - grudzień 2018 roku **po raz pierwszy** to kobiety, ponad dwie trzecie to mieszkańcy wsi. Zaledwie co piąty z nich nabył uprawnienia do pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

Rysunek 6. Bezrobotni nowo zarejestrowani w 2018 roku

Źródło: Dane statystyczne Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

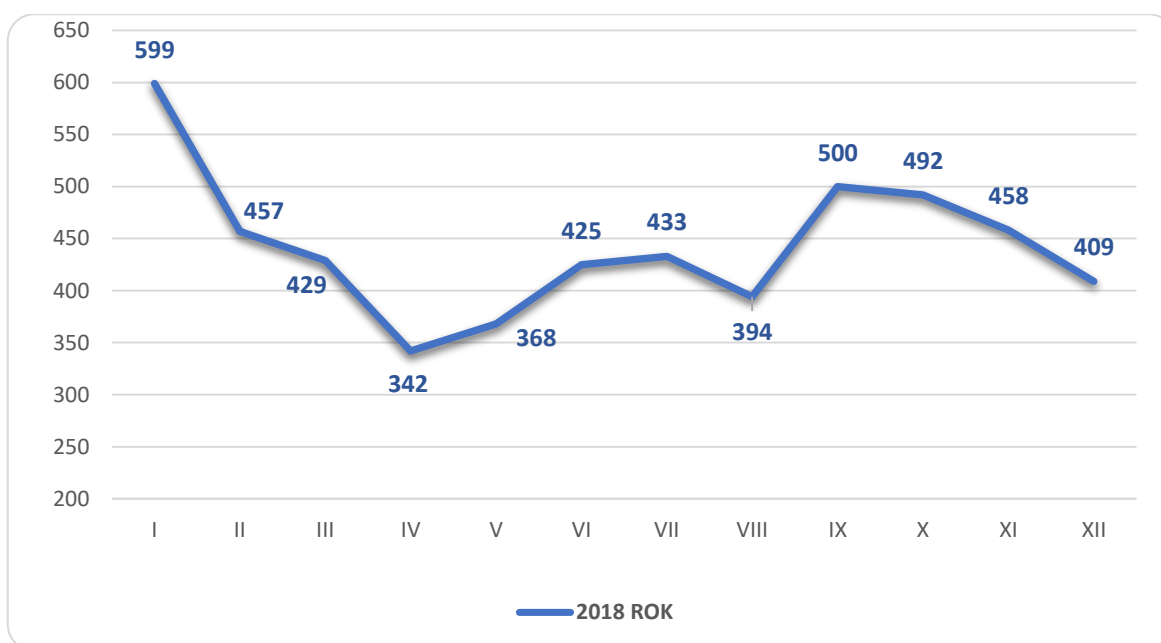
Ponadto, wśród osób, które w okresie od stycznia do grudnia ubiegłego roku po raz pierwszy rejestrowały się jako bezrobotni przeważają młodzi. Odsetek osób do 30 roku życia wśród bezrobotnych rejestrujących się po raz pierwszy wynosił 71,68% (810 osób), w tym osób do 25 roku życia – 58,67% (663 osoby). Osoby powyżej 50 roku życia wśród osób rejestrujących się pierwszy raz, stanowią mniejszy odsetek niż w napływie ogółem, ich udział procentowy wśród osób zgłaszających się do urzędu po raz pierwszy wyniósł 10,44% (o 6,3 pkt proc. mniej niż w całym napływie do bezrobocia).

Tabela 11. Bezrobotni nowo zarejestrowani w 2017 i 2018 roku

Wyszczególnienie	I – XII 2017	I – XII 2018	Różnica
Bezrobotni nowo zarejestrowani ogółem	6 118	5 306	- 812
<i>w tym:</i>			
– zarejestrowani po raz pierwszy	4 872	4 176	- 696
– zarejestrowani po raz kolejny	1 246	1 130	- 116
– poprzednio pracujący	5 379	4 696	- 683
– dotychczas niepracujący	739	610	-129

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Wykres 15. Napływ bezrobotnych w poszczególnych miesiącach 2018 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Jak ilustruje powyższy wykres, miesiącami największego napływu bezrobotnych w 2018 roku były miesiące: styczeń, wrzesień i październik. Zarejestrowano wówczas odpowiednio 599, 500 i 492 bezrobotnych. Najmniej bezrobotnych zarejestrowało się w miesiącu kwietniu – 342 osoby. Była to sytuacja odmienna niż w poprzednich latach kiedy to na skutek zwiększonej liczby rejestracji absolwentów szkół ponadgimnazjalnych, którzy ukończyli kształcenie w okresie maja i czerwca, obserwowano wzrost poziomu bezrobocia.

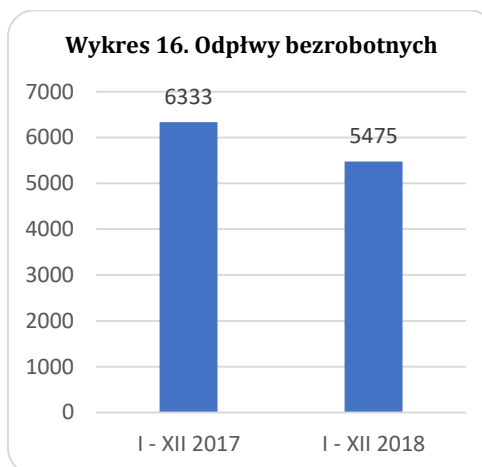
W ogólnym napływie do bezrobocia tradycyjnie dominowały osoby, które poprzednio pracowały – łącznie 4696 osób, co stanowi 88,5% ogółu rejestrujących się. W odniesieniu do poprzedniego

roku nastąpił wzrost procentowego udziału do ogólnej liczby rejestrujących się o 0,52 pkt. proc. Natomiast osoby rejestrujące się w 2018 roku, które dotychczas nie pracowały w liczbie 610 osób stanowiły 11,5% (spadek o 1,3 pkt. proc.).

Wskaźniki ten utrzymują się od wielu lat na zbliżonym poziomie.

3.2. Odpływ bezrobotnych

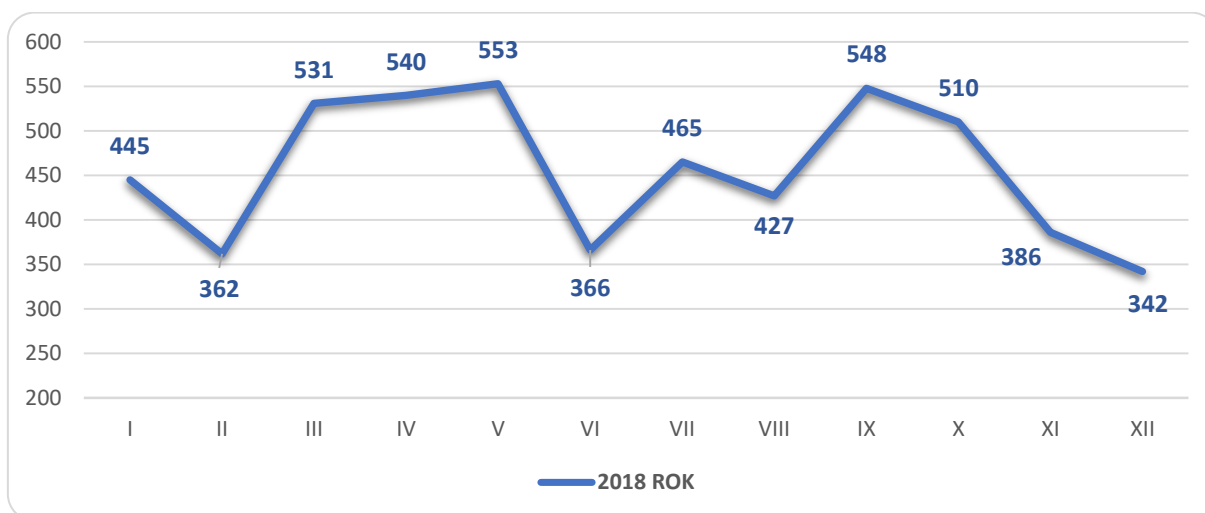
W ciągu 2018 roku **wyrejestrowano 5475 osób**. W analogicznym okresie roku 2017 wyrejestrowano 6333 osoby. Oznacza to, że roczny odpływ był niższy o 858 osób niż w analogicznym okresie roku 2017.

Źródło: opracowanie własne

W 2018 roku największy odpływ – na poziomie 553 osoby odnotowano w miesiącu maju, z kolei najmniej bezrobotnych wyrejestrowano w miesiącu grudniu – 342 osoby.

Wykres 17. Odpływ bezrobotnych w poszczególnych miesiącach 2018 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Ujmując **narastająco od początku roku** przyczyny odpływu bezrobotnych należy stwierdzić, iż najważniejszym i najczęstszym czynnikiem odpływu bezrobotnych z ewidencji Urzędu było **podjęcie pracy** i dotyczyło **3105 osób**. W porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego liczba osób wyłączonych z tego powodu obniżyła się o 252 osoby (7,51%). Pomimo spadku tej liczby **korzystanie wypada relacja osób podejmujących zatrudnienie do ogółu wyrejestrowanych – 56,71%** co oznacza, że procentowy udział w ogóle wyłączonych wzrósł o 3,7 pkt proc. w odniesieniu do roku poprzedniego (w 2017 r. – 53,01%).

W strukturze podjęć pracy osób bezrobotnych z powiatu wadowickiego, widoczna jest zdecydowana przewaga osób podejmujących pracę niesubsydiowaną, czyli w wyniku ofert pracy z tzw. wolnego rynku, co świadczy o stosunkowo dobrej koniunkturze lokalnego rynku pracy i możliwości utrzymywania miejsc pracy bez finansowego wsparcia ze strony PUP. Łącznie **pracę niesubsydiowaną podjęło 2678 osób**, co stanowi 86,25% ogółu podjęć pracy. Rok wcześniej podjęcia pracy niesubsydiowanej stanowiły 80,34%. Jak widać, w porównaniu do 2017 roku, zwiększył się procentowy udział osób podejmujących pracę niesubsydiowaną przy jednoczesnym spadku udziału osób podejmujących zatrudnienie subsydiowane. **Pracę subsydiowaną** (m.in. prace interwencyjne, roboty publiczne, działalność gospodarczą) **podjęło 427 osób**.

Tabela 12. Bezrobotni wyrejestrowani w 2017 i 2018 roku

Wyszczególnienie	I – XII 2017	I – XII 2018	Różnica
Bezrobotni wyrejestrowani ogółem	6 333	5 475	-858
<i>w tym m. in.:</i>			
– podjęcia pracy niesubsydiowanej	2 697	2 678	-19
– podjęcia pracy subsydiowanej	660	427	-233

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Od lat poważnym problemem są wyłączenia z rejestrów PUP z tytułu **braku gotowości do podjęcia pracy**. W minionym roku z tego powodu pozbawiono statusu **966 osób**. Grupa ta, stanowiła 17,64% i był to drugi w kolejności najczęstszy powód wyłączeń z ewidencji. W porównaniu z poprzednim rokiem nastąpił spadek o 2,05 punkty procentowe. Ten powód utraty statusu bezrobotnego dotyczy głównie osób nieposiadających prawa do zasiłku dla bezrobotnych. Niejednokrotnie osoby te rejestrują się w PUP w celu uzyskania stosownego zaświadczenia o zgłoszeniu do ubezpieczenia zdrowotnego lub zaświadczenia niezbędnego do ubiegania się o świadczenia lub pomoc socjalną. Grupa ta nie jest zainteresowana pomocą PUP w zdobyciu zatrudnienia bądź też poszerzenia kwalifikacji zawodowych.

Dobrowolną rezygnację ze statusu osoby bezrobotnej zgłosiły **553 osoby**, tj. o 94 mniej niż w 2017 roku, procentowy udział ukształtował się niemal na poziomie sprzed roku i wyniósł 10,1%.

Z powodu **odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy** wyłączono z ewidencji **169 bezrobotnych**, co stanowi 3,09% włączeń. Liczba osób, które odmówiły podjęcia zatrudnienia lub innej formy aktywizacji zwiększyła się w stosunku do roku 2017 o 35 osób.

Utrata statusu bezrobotnego ma też związek z zakończeniem aktywności zawodowej.

Od początku 2018 roku przyczynami tego typu wyłączeń z ewidencji bezrobotnych były:

- osiągnięcie wieku emerytalnego^{*)} – **68 osób** (1,24%),
- nabycie praw emeryt. lub rentowych – **19 osób** (0,35%),
- nabycie praw do świadczenia przedemerytalnego – **101 osób** (1,84%).

*) Przepisy ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy mówią, że bezrobotny to osoba niezatrudniona, zdolna i gotowa do podjęcia zatrudnienia, zarejestrowana we właściwym urzędzie pracy, jeżeli nie osiągnęła wieku emerytalnego, oznacza to że Osiągnięcie wieku emerytalnego pozbawia statusu bezrobotnego. Od 1 października 2017 roku wiek emerytalny wynosi 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn.

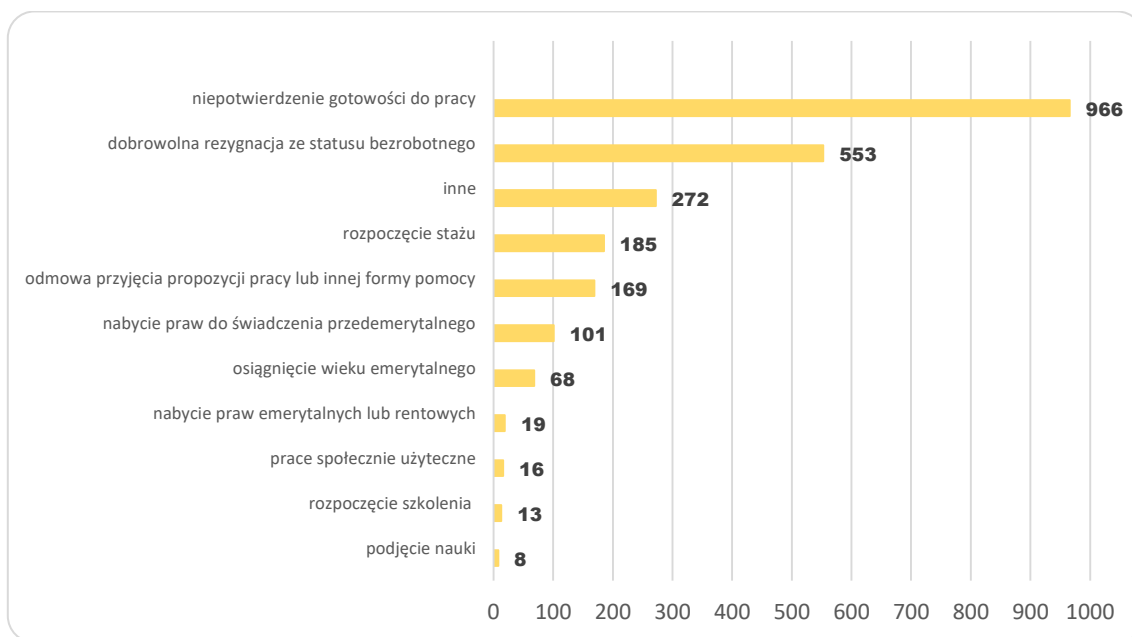
Status bezrobotnego z tytułu podjęcia nauki utraciło **8 osób** (0,15%), natomiast z różnych innych przyczyn, niewyodrębnionych w statystykach, status utraciły **272 osoby** (np. przyznanie zasiłku stałego z pomocy społecznej, niezdolność do pracy powyżej 90 dni, zmiana miejsca zamieszkania, podleganie – na mocy odrębnych przepisów – obowiązkowi ubezpieczenia społecznego (z wyjątkiem KRUS)).

Odpływ z ewidencji osób bezrobotnych (czasowe zawieszenie statusu^{*)} od początku roku 2018 związany był także z:

- rozpoczęciem szkolenia – 13 osób (0,24%),
- rozpoczęciem stażu – 185 osób (3,38%),
- rozpoczęciem prac społecznie użytecznych – 16 osób (0,29%).

*)osoby biorące udział w stażach, szkoleniach, pracach społecznie użytecznych czy działaniach aktywizacyjnych, na czas uczestnictwa w tych formach nie tracą formalnie statusu bezrobotnego, ale do stanu bezrobocia nie są zaliczane i po zakończeniu udziału w aktywizacji automatycznie kwalifikowane są do grupy napływających do rejestrów.

Wykres 18. Przyczyny utraty statusu bezrobotnego w 2018 roku

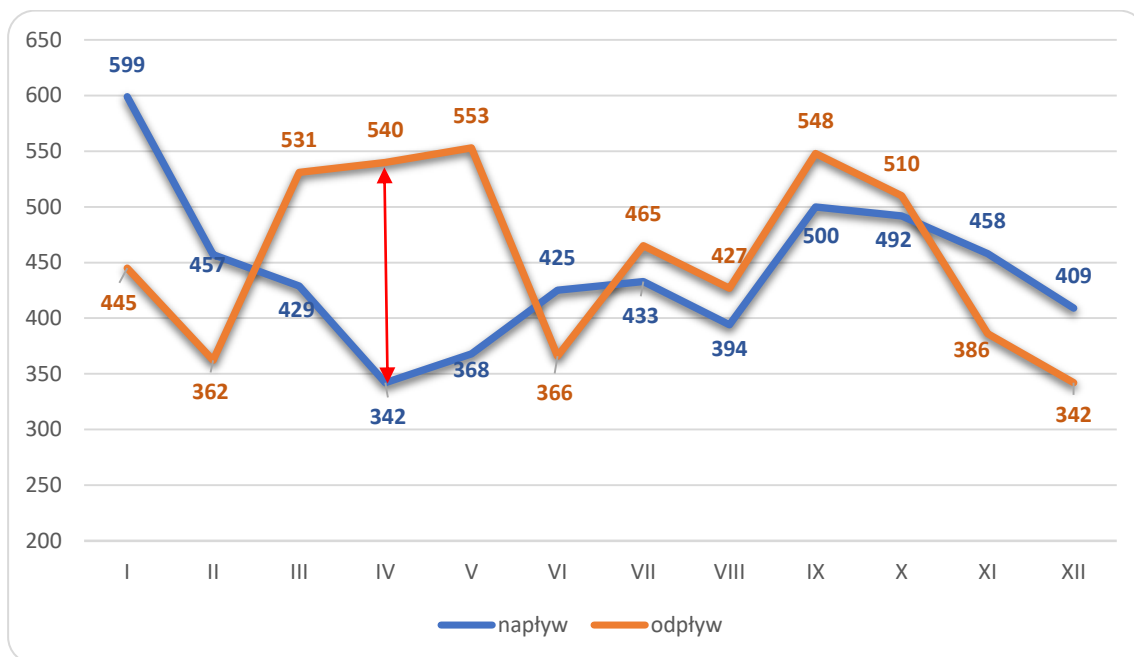
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

3.3. Wskaźnik płynności bezrobocia

Analizując dane dotyczące napływu i odpływu z rejestru bezrobotnych możemy określić **wskaźnik płynności bezrobocia**. Wskaźnik płynności bezrobocia określany jest jako stosunek napływu osób bezrobotnych do ich odpływu w danym okresie. Informuje on o przepływie bezrobotnych.

Analizując poniższe dane zauważyć można, że najbardziej niekorzystnym miesiącem w relacji pomiędzy napływem, a odpływem był miesiąc styczeń, gdzie odpływ był niższy od napływu o 154 osoby. Natomiast kwiecień był miesiącem najbardziej korzystnym, gdzie odpływ był wyższy od napływu o 198 osób.

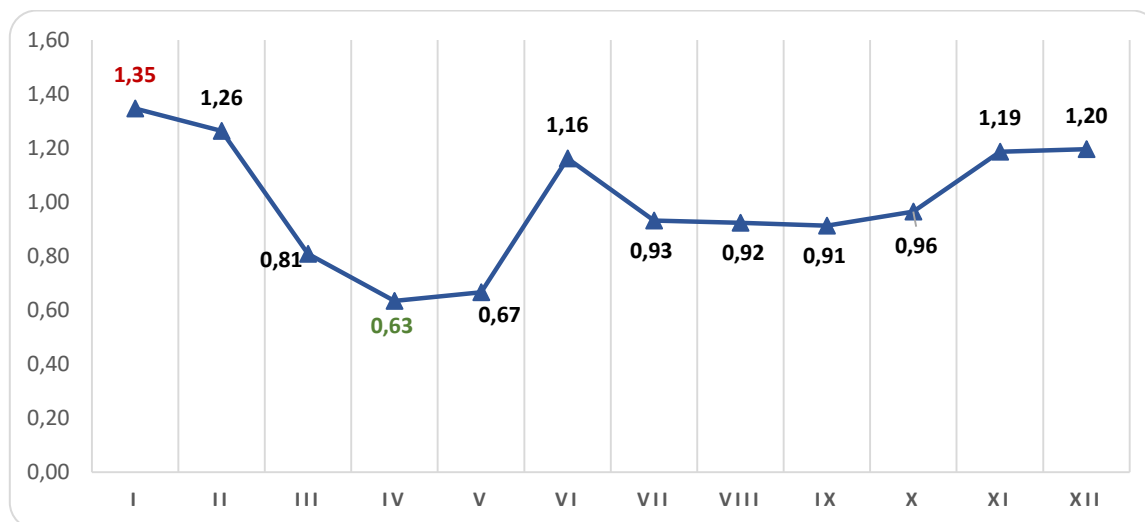
Wykres 19. Napływ i odpływ bezrobotnych w poszczególnych miesiącach 2018 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Wskaźnik płynności bezrobocia na poziomie 1 oznacza równowagę między liczbą osób napływających i odpływających z urzędu pracy. Im wyższy wskaźnik tym większa różnica między liczbą osób nowo zarejestrowanych, a wyrejestrowanych.

Wykres 20. Wskaźnik płynności bezrobocia w 2018 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

W 2018 roku najwyższy poziom wskaźnika płynności bezrobocia (1,35) odnotowano w miesiącu styczniu, w ciągu kolejnych miesięcy systematycznie spadał, osiągając już w miesiącu maju **najkorzystniejszy poziom 0,63**. W miesiącu czerwcu miała miejsce sytuacja gdy poziom

wskaźnika ukształtował się powyżej poziomu 1 (**1,16**) co związane było z wyższą liczbą osób zarejestrowanych w stosunku do wyrejestrowanych z zasobów bezrobotnych.

Dalej, przez kolejne cztery miesiące następował powolny jego spadek, utrzymujący się nieznacznie poniżej poziomu 1, czyli napływ niemal zrównał się z odpływem

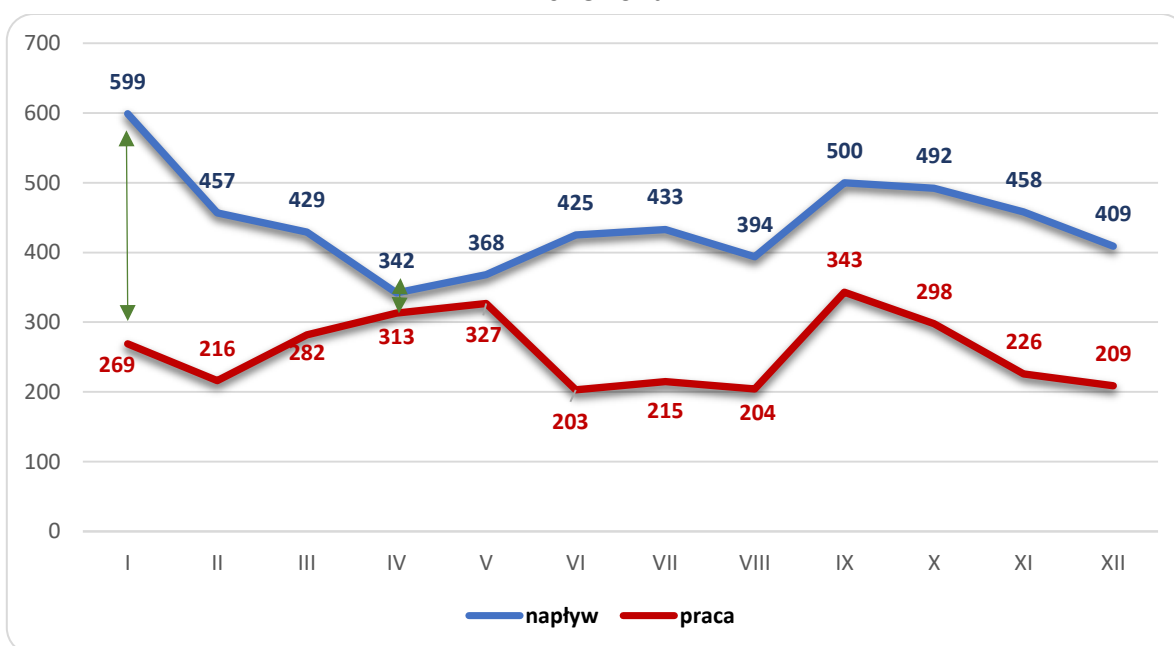
Ponowne, nieznacznie przekroczenie poziomu 1, nastąpiło w miesiącach: listopadzie i grudniu.

3.4. Wskaźnik płynności rynku pracy

Z liczbą osób podejmujących pracę bezpośrednio wiąże się **wskaźnik płynności rynku pracy**. Wskaźnik płynności rynku pracy to wyrażony w procentach stosunek liczby bezrobotnych, którzy podjęli pracę w danym okresie sprawozdawczym do liczby nowo zarejestrowanych bezrobotnych w tym okresie. Im wyższa wartość wskaźnika tym sytuacja korzystniejsza.

Poniższy wykres przedstawia kształtowanie się wskaźnika płynności rynku pracy w poszczególnych miesiącach 2018 roku.

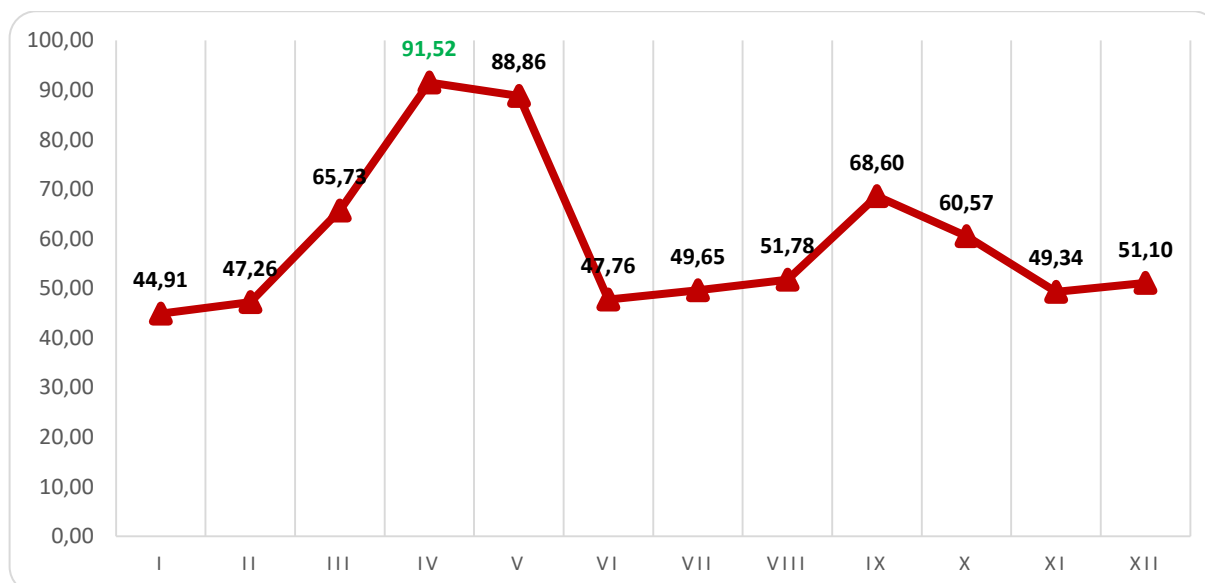
Wykres 21. Napływ i podjęcia pracy przez bezrobotnych w poszczególnych miesiącach 2018 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Poniższy wykres przedstawia kształtowanie się wskaźnika płynności rynku pracy w 2018 roku.

Wykres 22. Wskaźnik płynności rynku pracy w 2018 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Wskaźnik płynności rynku na koniec **grudnia 2018 r. ukształtował się na poziomie 51,1%.** Średnia wartość wskaźnika za 2018 rok wyniosła **58,52%.** W porównaniu do średniej wartości wskaźnika z 2017 roku nastąpił wzrost tej wartości o 2,99 punktu procentowego (2017 r. – 55,53%).

Najwięcej osób podjęło pracę w miesiącu wrześniu – 343 bezrobotnych, ale **najwyższy wskaźnik płynności rynku pracy** odnotowano w miesiącu kwietniu – **91,52%.** Oznacza to, że liczba osób bezrobotnych podejmujących zatrudnienie była niemal tak wysoka jak liczba osób rejestrujących się w tym czasie w PUP (różnica wynosiła 29 osób na niekorzyść podjęć pracy).

Najtrudniejsza sytuacja, podobnie jak przed rokiem, wystąpiła w miesiącu styczniu 2018 r., kiedy odnotowano najwyższą liczbę zarejestrowanych bezrobotnych (599 osób), natomiast zatrudnienie podjęło wówczas tylko 269 osób, a wskaźnik płynności rynku pracy był **najniższy** i wynosił **44,91%.**

4. Różnicowanie terytorialne – bezrobocie w gminach powiatu wadowickiego

W skład powiatu wadowickiego wchodzi 3 gminy miejsko-wiejskie oraz 7 gmin wiejskich. Gminy powiatu wadowickiego posiadają stosunkowo dobrze rozwiniętą małą i średnią przedsiębiorczość, często o wieloletnich tradycjach. Mieszkańcy gmin powiatu wadowickiego najczęściej pracują poza rolnictwem ponieważ gospodarstwa rolne w powiecie głównie są niewielkie (średnia powierzchnia gospodarstwa wynosi 1,99 ha) i funkcjonują jako indywidualne gospodarstwa rolne typu rodzinnego. Pod względem poziomu bezrobocia powiat jest silnie zróżnicowany terytorialnie, a zróżnicowanie to jest niczym innym jak odzwierciedleniem liczby ludności w poszczególnych gminach.

Według stanu na koniec grudnia 2018 roku udział bezrobotnych w poszczególnych gminach wahał się od **2,91% w gminie Mucharz** do **35,73% w gminie Andrychów**.

Należy zaznaczyć, że w niniejszej analizie posługujemy się liczbą zarejestrowanych mieszkańców danej gminy i ich udziałem procentowym w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych w powiecie. **Nie jest możliwe przedstawienie stopy bezrobocia w poszczególnych gminach** gdyż Urząd nie posiada takich danych statystycznych, nie otrzymaliśmy ich także z Urzędu Statystycznego, gdzie stopa bezrobocia wyliczana jest na poziomie kraju, województwa i powiatu.

Tabela 13. Liczba ludności oraz liczba zarejestrowanych bezrobotnych w gminach powiatu wadowickiego

Gmina	XII 2017		XII 2017		XII 2018		zmiana	
	Ludność	Powiat = 100	Liczba bezrob.	% udział	Liczba bezrob.	% udział	liczba osób	zmiana procentowa
Andrychów	43 834	27,41	1 242	37,31	1 129	35,73	-113	-9,10
Brzeźnica	10 285	6,43	143	4,30	143	4,53	0	0,00
Kalwaria Zeb.	20 052	12,54	304	9,13	319	10,09	15	4,93
Lanckorona	6 208	3,88	122	3,66	117	3,70	-5	-4,10
Mucharz	4 086	2,55	99	2,97	92	2,91	-7	-7,07
Spytkowice	10 304	6,44	162	4,87	175	5,54	13	8,02
Stryków	6 863	4,29	141	4,24	124	3,92	-17	-12,06
Tomice	8 085	5,06	136	4,09	131	4,15	-5	-3,68
Wadowice	37 933	23,72	758	22,77	719	22,75	-39	-5,15
Wieprz	12 288	7,68	222	6,67	211	6,68	-11	-4,95
Razem	159 938	100,0	3 329	100	3 160	100	-169	
<i>w tym</i>								
<i>miasto</i>	<i>44 145</i>	<i>27,64</i>	<i>1 133</i>	<i>34,03</i>	<i>1 044</i>	<i>33,04</i>	<i>-89</i>	<i>-7,86</i>
<i>wieś</i>	<i>115 588</i>	<i>72,36</i>	<i>2 196</i>	<i>65,97</i>	<i>2 116</i>	<i>66,96</i>	<i>-80</i>	<i>-3,64</i>

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach oraz <http://krakow.stat.gov.pl/>

Gminami, w których odnotowaliśmy wzrost bezrobocia na koniec 2018 roku były: gmina Kalwaria Zebrzydowska oraz gmina Spytkowice. W porównaniu z poprzednim rokiem liczba bezrobotnych wzrosła odpowiednio o 15 i 13 osób. Największy **procentowy spadek** bezrobotnych w stosunku do 2017 roku nastąpił w gminie Stryszów (-12,06%) oraz w gminie Andrychów (-9,10%). Jednocześnie gmina Andrychów jest tą, w której odnotowano największy spadek liczbowy zarejestrowanych bezrobotnych. Z kolei, najmniejszy procentowy spadek bezrobotnych odnotowano w gminie Tomice (-3,68%). Poziom liczby zarejestrowanych bezrobotnych nie zmienił się w gminie Brzeźnica.

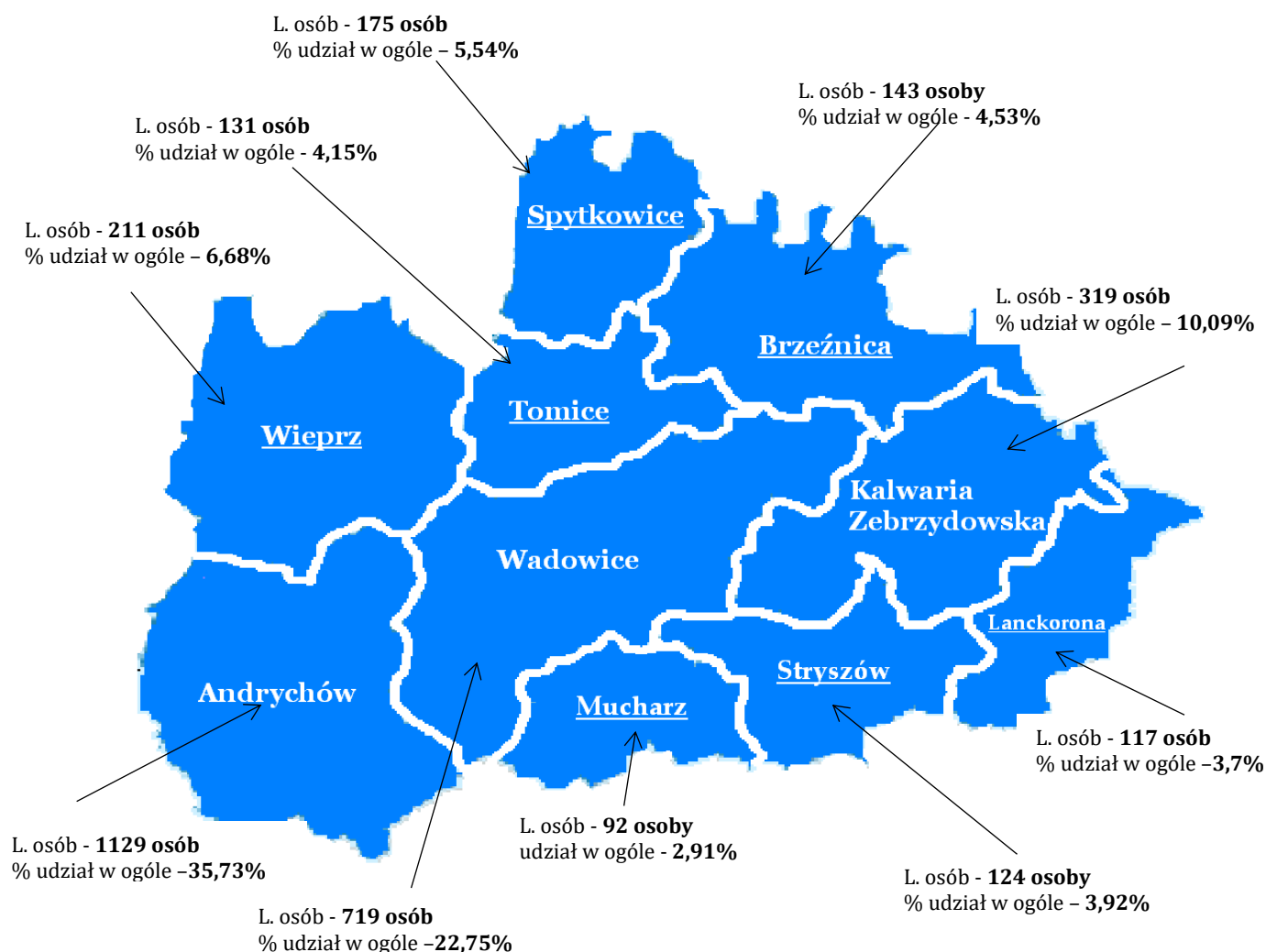
4.1. Bezrobotni zamieszkali na wsi

Bezrobocie rejestrowane w głównej mierze generują **tereny wiejskie** – ich mieszkańcy w 2018 roku w liczbie **2166 osób** stanowili aż **68,54%** wszystkich zarejestrowanych w urzędzie pracy.

W porównaniu z sytuacją sprzed roku liczba bezrobotnych z miast zmniejszyła się o 89 osób (7,86%), natomiast wśród osób zamieszkałych na wsi liczba ta zmniejszyła się o 80 osób, co dało spadek o 3,64%. W efekcie zmiany te spowodowały zwiększenie udziału mieszkańców terenów wiejskich w ogólnej liczbie bezrobotnych o 0,99 punktu procentowego.

Udział kobiet zamieszkałych na wsi wynosił 60,49% wszystkich zarejestrowanych mieszkańców wsi (1281 kobiet). W odniesieniu rok do roku nastąpił wzrost o 2,34 punktu procentowego (w 2017 r. – 58,15%).

Rysunek 7. Bezrobotni wg gmin – stan na dzień 31.12.2018 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

W ciągu 2018 r. **napływ** bezrobotnych mieszkańców wsi wyniósł 3665 osób i stanowił **69,07%** całego napływu do ewidencji bezrobotnych. Zdecydowana większość, bo aż 76,51% (2804 osoby) rejestrujących się mieszkańców wsi zarejestrowało się po raz kolejny. Liczba osób rejestrujących się po raz pierwszy wynosiła 861 (23,49%).

W badanym okresie z ewidencji bezrobotnych **wyłączonych zostało 3745 osób** zamieszkałych na wsi. Najczęstszą przyczyną odpływu z bezrobocia było podjęcie pracy – **pracę podjęło 2186 bezrobotnych** mieszkańców wsi (58,37% wyłączonych z ewidencji mieszkańców wsi).

Prawo do zasiłku wg stanu na dzień 31.12.2018 r. posiadało **428 bezrobotnych** zamieszkałych na wsi, co stanowi 20,23% osób zarejestrowanych ze wsi oraz 74,05% zasiłkobiorców.

5. Struktura społeczno – demograficzna bezrobotnych

Bardzo ważnym czynnikiem w omawianiu zjawiska bezrobocia jest nie tylko liczba biernych zawodowo, ale także ich struktura. Strukturę bezrobocia można badać pod względem różnych kryteriów. Takie czynniki jak płeć, wiek oraz poziom wykształcenia to najsilniejsze determinanty potencjalnego pracownika na rynku pracy.

5.1. Bezrobotni według wieku

Bezrobocie może dotknąć osobę w każdym wieku, bez względu na posiadane doświadczenie zawodowe czy też wykształcenie. Wiek istotnie determinuje szanse na podjęcie zatrudnienia i warunkuje okres poszukiwania pracy. Pracodawcy chętniej zatrudniają młodych, ale jednocześnie preferują osoby posiadające odpowiednie doświadczenie zawodowe.

Rozpatrując wiek bezrobotnych zarejestrowanych w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach można zauważyć, że podobnie jak w poprzednich latach, największy odsetek stanowią osoby **w wieku 25-34 lata**. Na dzień 31 grudnia 2018 r. liczba bezrobotnych w tej grupie ukształtowała się na poziomie **890 osób** i była niższa niż w grudniu 2017 roku o 64 osoby (spadek o 6,71%). Równocześnie, nieznacznie zmniejszył się udział procentowy omawianej grupy w ogóle zarejestrowanych, z poziomu 28,66% na koniec grudnia 2017 roku do 28,16 % na koniec grudnia 2018 roku.

Na drugim miejscu pod względem liczebności grupy znaleźli się bezrobotni w przedziale wiekowym **od 35 do 44 lat**. Na koniec omawianego okresu w rejestrach Urzędu figurowały **773 osoby** w tym przedziale wiekowym i jest to o 15 osób (1,98%) więcej niż w roku poprzednim. Jest to jedyna grupa gdzie odnotowujemy wzrost udziału procentowego w stosunku do grudnia 2017 roku, tj. o 1,69 pkt proc. – do poziomu 24,46%.

Znaczny odsetek bezrobotnych stanowią osoby **w wieku 45-54 lat**. Ich liczba na koniec 2018 r. wynosiła **559 osób**, co stanowiło 17,69% ogółu zarejestrowanych. W porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego liczba bezrobotnych w tej grupie spadła o 53 osoby (spadek o 8,66%), co daje nieznacznie niższy udział procentowy niż przed rokiem.

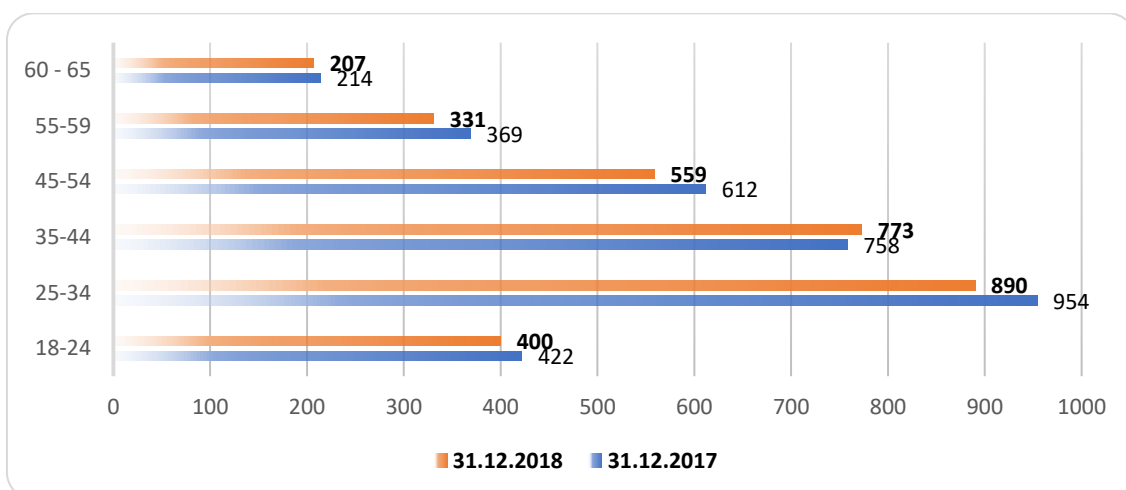
Kolejną grupą jest najmłodsza kategoria bezrobotnych, tj. osoby **w wieku 18-24 lata**, stanowiąca 12,66% wszystkich bezrobotnych (**400 osób**). Na koniec grudnia 2018 r., liczebność omawianej grupy nieznacznie zmniejszyła się – spadek o 22 osoby, tj. 5,21%.

W końcu grudnia 2018 roku **331 bezrobotnych** zarejestrowanych było w wieku **55-59 lat** (10,47% ogółu zarejestrowanych). W porównaniu do 2017 roku ich liczba zmniejszyła się o 38 osób, tj. o 10,3%, notując przy tym największy spadek procentowy wśród omawianych grup.

Najmniej liczna grupa to bezrobotni w wieku przedemerytalnym **powyżej 60. roku życia (207 os. – 6,55%)**. Należy zauważyć, że obniżenie od 1 października 2017 r. wieku emerytalnego do 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn nie wpłynęło znacząco na poziom bezrobocia w tym przedziale wiekowym. Zmieniła się jedynie struktura płci – aktualnie w tym przedziale wiekowym zarejestrowani są sami mężczyźni.

Szczegółowe dane dotyczące wieku osób bezrobotnych, w ostatnich latach prezentuje poniższy wykres i tabela.

Wykres 23. Liczba bezrobotnych wg kryterium wieku w powiecie wadowickim

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Tabela 14. Struktura bezrobotnych wg wieku w powiecie wadowickim

wyszczególnienie	31.12.2017 r.		31.12.2018 r.		Wzrost/spadek		
	I. os.	% udział w ogólnej liczbie	I. os.	% udział w ogólnej liczbie	w liczbach	w punktach procentowych	w procentach
18-24	422	12,68	400	12,66	-22	-0,02	-5,21
25-34	954	28,66	890	28,16	-64	-0,50	-6,71
35-44	758	22,77	773	24,46	15	1,69	1,98
45-54	612	18,38	559	17,69	-53	-0,69	-8,66
55-59	369	11,08	331	10,47	-38	-0,61	-10,30
60 i więcej	214	6,43	207	6,55	-7	0,12	-3,27

Źródło: Dane statystyczne Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

W analizach dotyczących demografii, ludność w wieku produkcyjnym (ze względu na mobilność) dzieli się zasadniczo na dwie kategorie: osoby w wieku mobilnym (między 18 a 44 rokiem życia) oraz osoby w wieku niemobilnym (między 45 a 64 rokiem życia).

W dniu 31.12.2018 roku, bezrobotni zarejestrowani w wadowickim urzędzie pracy **w wieku mobilnym stanowili 65,28%** ogółu zarejestrowanych, odsetek ten mimo spadku liczby bezrobotnych w przedziałach 18 – 24 oraz 25 – 34 lata nie zmienił się zasadniczo w odniesieniu do roku 2017, kiedy wynosił 64,10%. Jednocześnie należy zauważyć, iż odsetek bezrobotnych w wieku mobilnym jest odzwierciedleniem odsetka ludności powiatu wadowickiego w wieku mobilnym, który wynosi 63,8% ludności w wieku produkcyjnym.

Tabela 15. Struktura bezrobotnych wg wieku w województwie małopolskim i w Polsce

Struktura bezrobotnych według wieku w powiecie wadowickim kształtuje się tak samo jak w województwie małopolskim i w kraju. Największy odsetek bezrobotnych w Małopolsce i w kraju stanowiły osoby w wieku 25-34. Najmniej bezrobotnych to osoby w wieku 60 lat i więcej. Szczegóły w tabeli obok.

wyszczególnienie	Małopolska		Polska	
	I. os.	% udział	I. os.	% udział
18-24	9 728	13,6	118 577	12,24
25-34	20 990	29,4	271 669	28,04
35-44	16 440	23,0	230 053	23,74
45-54	12 291	17,2	173 944	17,95
55-59	7 781	10,9	111 430	11,50
60 i więcej	4 259	6,0	6 3215	6,52

Źródło: Biuletyn WUP Kraków, IV kwartał 2018, oraz
<http://psz.praca.gov.pl/-/7537852-statystyki-strukturalne-grudzień-2018>

5.2. Bezrobotni według wykształcenia

Wykształcenie osób bezrobotnych jest istotnym atutem, który zwiększa szansę na zdobycie zatrudnienia. Jedną z przyczyn utrudniających bezrobotnym znalezienie zatrudnienia jest brak kwalifikacji, kwalifikacje zbyt ogólne, ale także niedopasowane do potrzeb lokalnego rynku pracy. Wpływ poziomu wykształcenia na sytuację osób chcących podjąć zatrudnienie jest również odzwierciedlony w ewidencji osób bezrobotnych.

Pod względem wykształcenia dominującą grupą bezrobotnych są osoby z niższym poziomem wykształcenia. Jedna trzecia bezrobotnych (1031 osób) posiada wykształcenie na poziomie

zasadniczym zawodowym. W stosunku do grudnia 2017 roku zmniejszyła się ich liczba o 80 osób (o 7,2 %).

Ponad 25% bezrobotnych powiatu wadowickiego legitymuje się wykształceniem **policealnym i średnim zawodowym.** Na koniec grudnia 2018 roku liczba bezrobotnych z tym poziomem wykształcenia wyniosła **799 osób** zwiększając się tym samym, w odniesieniu do grudnia roku poprzedniego o 19 osób (wzrost o 2,44%). Podkreślić należy, że był to jednocześnie najwyższy wzrost liczbowy w strukturze wykształcenia.

Tabela 16. Struktura bezrobotnych wg wykształcenia w powiecie wadowickim

wyszczególnienie	31.12.2017 r.		31.12.2018 r.		Wzrost/spadek		
	I. os.	% udział w ogólnej liczbie	I. os.	% udział w ogólnej liczbie	w liczbach	w punktach procentowych	W procentach
wyższe	380	11,41	343	10,85	-37	-0,56	-9,74
policealne i średnie zawodowe	780	23,43	799	25,28	19	1,85	2,44
średnie ogólnokształcące	299	8,98	307	9,72	8	0,73	2,68
zasadnicze zawodowe	1111	33,37	1031	32,63	-80	-0,75	-7,20
gimnazjalne i niższe	759	22,80	680	21,52	-79	-1,28	-10,41

Źródło: Dane statystyczne Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

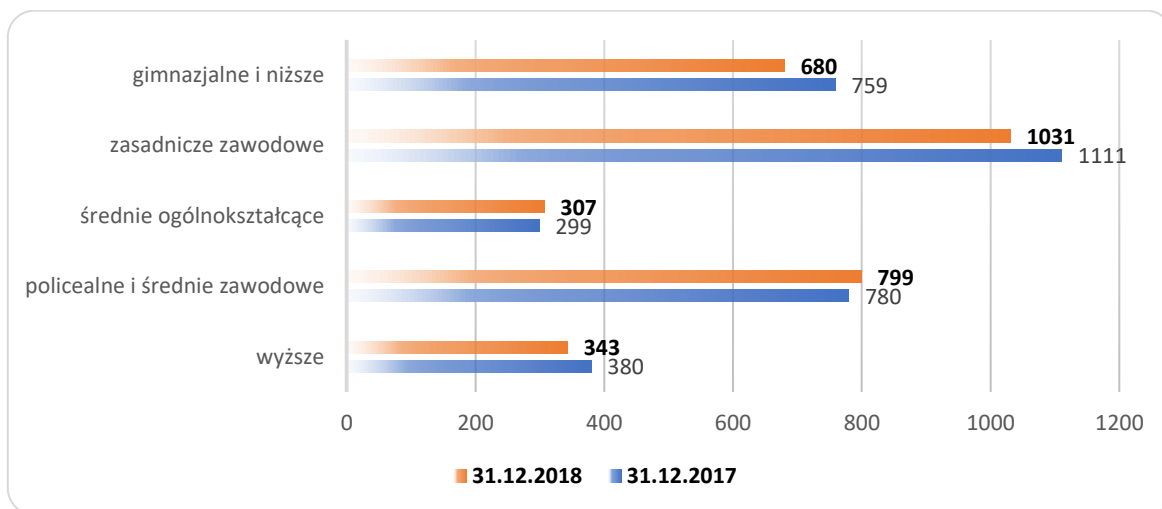
Znaczący odsetek w strukturze bezrobotnych stanowią osoby z wykształceniem **gimnazjalnym i niższym.** Bezrobotni legitymujący się tym wykształceniem stanowili na koniec grudnia 2018 roku 21,52% ogółu zarejestrowanych (**680 osób**). W relacji rok do roku ich liczba zmniejszyła się o 10,41% (o 79 osób).

Bezrobotni posiadających dyplom ukończenia **szkoły wyższej** są jedną z mniej licznych grup w omawianej kategorii. Na koniec grudnia 2018 roku stanowili oni 10,85% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych, ich liczba w stosunku do poprzedniego roku zmniejszyła się o 37 osób (o 9,74%) do poziomu **343 osób**.

Na koniec 2018 roku w statystykach urzędu najmniej było osób legitymujących się **wykształceniem ogólnokształcącym – 307 osób** (9,72% ogółu bezrobotnych) jednak było to o 2,68% więcej niż na koniec grudnia 2017 roku.

Procentowy udział poszczególnych grup utrzymuje się na zbliżonym poziomie do roku minionego – niewielkie wahania „na plus” dotyczą grupy z wykształceniem: ogólnokształcącym (0,73 pkt proc.) oraz policealnym i średnim zawodowym (1,85 pkt proc.).

W pozostałych grupach – tj. z wykształceniem wyższym, zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i niższym – udział w strukturze ogółu bezrobotnych nieznacznie obniżył się.

Wykres 24. Liczba bezrobotnych wg kryterium wykształcenia w powiecie wadowickim

Źródło: Dane statystyczne Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Zarówno w kraju, jak i w województwie małopolskim struktura trzech grup o największym udziale wśród zarejestrowanych bezrobotnych, jest taka sama jak w powiecie wadowickim. Najwyższy udział w ogólnym bezrobociu mają bezrobotni z wykształceniem gimnazjalnym i niższym, zasadniczym zawodowym oraz policealnym i średnim zawodowym. Najmniejszy udział procentowy – podobnie jak w powiecie – w strukturze bezrobocia z uwagi na poziom wykształcenia tworzyły osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym. Szczegóły w tabeli obok.

Tabela 17. Struktura bezrobotnych wg wykształcenia w województwie małopolskim i w Polsce

wyszczególnienie	Małopolska		Polska	
	I. os.	% udział	I. os.	% udział
wyższe	12 177	17,03	136 492	14,09
policealne i średnie zawodowe	17 254	24,14	212 854	21,97
średnie ogólnokształcące	8 080	11,30	109 113	11,26
zasadnicze zawodowe	18 784	26,28	248 495	25,65
gimnazjalne i niższe	15 194	21,25	261 934	27,03

Źródło: Biuletyn WUP Kraków, II kwartał 2018, oraz <http://psz.praca.gov.pl/-/7537852-statystyki-strukturalne-grudzień-2018>

Wśród osób bezrobotnych, którzy posiadali wyuczony lub wykonywany zawód dominowały profesje związane z handlem, a więc sprzedawcy, magazynierzy i handlowcy. Ponadto w rankingu najczęściej występujących zawodów sporą grupę stanowili pracownicy związani z branżą gastronomiczną: kucharze, cukiernicy, piekarze czy kelnerzy. Nadal w dość trudnej sytuacji na rynku pracy znajdują się ekonomiści i technicy prac biurowych, dla których brakuje ofert zatrudnienia. Poza tym liczną grupę stanowią robotnicy wykonujący prace proste i pomocnicze.

Tabela 18 przedstawia ranking 35 najliczniej reprezentowanych zawodów wśród bezrobotnych powiatu wadowickiego figurujących w ewidencji w dniu 31.12.2018 roku.

Tabela 18. Ranking najliczniej reprezentowanych zawodów

Lp.	Nazwa zawodu	Liczba osób
1	Sprzedawca*	361
2	Kucharz*	108
3	Robotnik gospodarczy	80
4	Fryzjer*	74
5	Krawiec*	69
6	Technik ekonomista*	59
7	Ekonomista	56
8	Technik handlowiec*	50
9	Ślusarz*	46
10	Stolarz*	46
11	Murarz	45
12	Tokarz w metalu	41
13	Cukiernik*	39
14	Pomocniczy robotnik budowlany	38
15	Cholewkarz	37
16	Technik mechanik*	34
17	Operator zautomatyzowanej linii produkcyjnej	31
18	Obuwnik*	30
19	Kelner*	29
20	Mechanik pojazdów samochodowych*	29
21	Szewc	29
22	Magazynier	28
23	Przędzacz	28
24	Górnik eksploatacji podziemnej*	28
25	Piekarz*	26
26	Mechanik samochodów osobowych	25
27	Technik budownictwa*	23
28	Technik prac biurowych*	23
29	Pakowacz ręczny	22
30	Technik technologii drewna*	21
31	Technik technologii odzieży*	21
32	Technik hotelarstwa*	21
33	Tapicer*	21

* zawód objęty jest kształceniem w systemie oświaty i występuje w Klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Jednocześnie wskazane w tabeli zawody generowały w dużym stopniu zawody nadwyżkowe tj. takie na które zapotrzebowanie jest dużo mniejsze niż podaż (np. fryzjerzy, przedstawiciele handlowi, ekonomiści).

5.3. Bezrobotni według stażu pracy

Jedną z cech charakteryzujących strukturę bezrobocia jest staż pracy osób bezrobotnych, gdyż wiąże się on z praktycznym zdobywaniem umiejętności i doświadczenia zawodowego.

Większość bezrobotnych pozostających w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach to osoby, które wcześniej pracowały zawodowo. Z przedstawionej w poniższej tabeli struktury bezrobotnych według stażu pracy wynika, że największą grupę na koniec 2018 roku stanowiły osoby ze stosunkowo małym stażem pracy **od 1 roku do 5 lat**. Na koniec grudnia 2018 roku w rejestrach Urzędu zaewidencjonowano **773 osoby** z tym stażem pracy i w stosunku do końca 2017 roku ich liczba wzrosła o 2,52%. Ich udział procentowy w ogólnym bezrobociu wyniósł 24,46% i był o 1,81 pkt proc. większy niż w roku poprzednim.

Tabela 19. Struktura bezrobotnych wg stażu pracy w powiecie wadowickim

wyszczególnienie	31.12.2017 r.		31.12.2018 r.		Wzrost/spadek		
	I. os.	% udział w ogólnej liczbie	I. os.	% udział w ogólnej liczbie	w liczbach	w punktach procentowych	w procentach
do 1 roku	569	17,09	490	15,51	-79	-1,59	-13,88
1 do 5 lat	754	22,65	773	24,46	19	1,81	2,52
5 do 10 lat	601	18,05	563	17,82	-38	-0,24	-6,32
10 do 20 lat	552	16,58	561	17,75	9	1,17	1,63
20 do 30 lat	416	12,50	354	11,20	-62	-1,29	-14,90
30 i więcej	125	3,75	129	4,08	4	0,33	3,20
bez stażu	312	9,37	290	9,18	-22	-0,19	-7,05

Źródło: Dane statystyczne Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Osoby ze stażem pracy **od 5 do 10 lat** stanowiły na koniec 2018 roku 17,82% ogółu zarejestrowanych i w odniesieniu do 2017 roku jest to spadek odsetka o 0,24 pkt proc. Ich liczba w ciągu roku zmniejszyła się o 38 osób (o 6,32%) i na koniec grudnia 2018 roku ukształtowała się na poziomie **563 osoby**.

Trzecią grupą pod względem liczebności w strukturze bezrobotnych wg stażu pracy są osoby, ze stażem pracy **od 10 do 20 lat**. W dniu 31 grudnia 2018 r. zarejestrowanych było **561 osób**

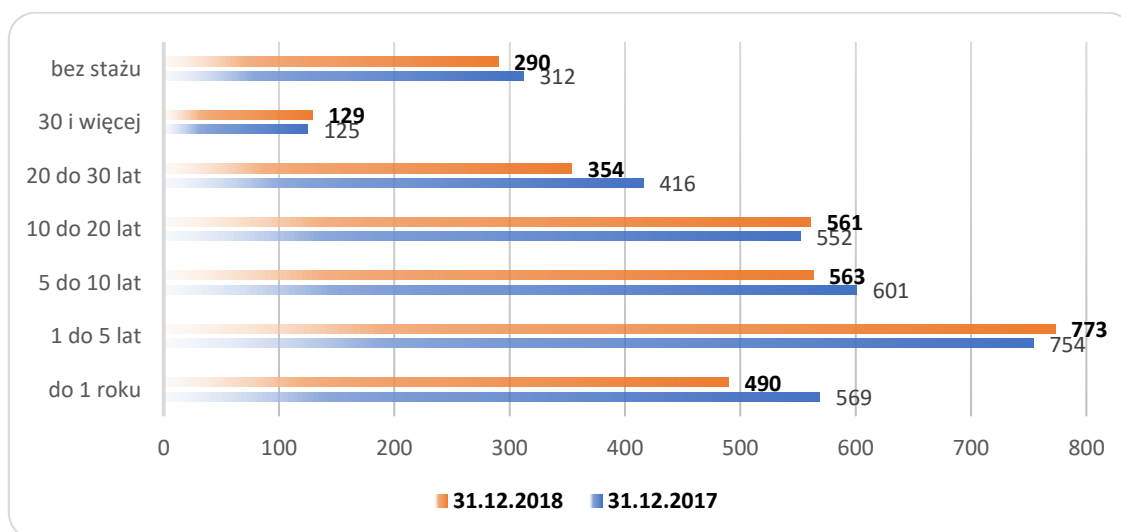
(17,75% ogółu bezrobotnych) z takim stażem pracy. W porównaniu do grudnia 2017 roku ich liczba zwiększyła się o 1,63%, natomiast udział procentowy nieznacznie wzrósł.

Liczba bezrobotnych, które pracowały **nie dłużej niż 1 rok** wyniosła na koniec omawianego okresu **490 osób** i była o 79 osób mniejsza niż w roku poprzednim, jednocześnie zmniejszył się też odsetek w ogóle bezrobotnych z poziomu 17,09% w grudniu 2017 roku do 15,51% na koniec grudnia 2018 roku.

W skali roku zmniejszyła się liczba osób ze stażem pracy **od 20 do 30 lat**. Według danych statystycznych liczba bezrobotnych tej kategorii wiekowej spadła z 416 osób zarejestrowanych w końcu grudnia 2017 roku do poziomu **354 osób**, tj. o 62 osoby (o 14,9%). Ich udział procentowy w ogólnym bezrobociu wynosił 11,2% i był o 1,29 pkt proc. mniejszy niż w poprzednim roku.

W strukturze bezrobotnych powiatu wadowickiego najmniejszy odsetek bezrobotnych stanowią osoby o najdłuższym stażu pracy, tj. **30 lat i więcej**. Na koniec analizowanego okresu stanowili oni 4,08% ogółu zarejestrowanych, ale ich liczba w stosunku do grudnia 2017 roku zwiększyła się o 4 osoby kształtując się tym samym się na poziomie **129 osób**.

Wykres 25. Liczba bezrobotnych według kryterium stażu pracy w powiecie wadowickim

Źródło: Dane statystyczne Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

W rejestrach Urzędu znaczny odsetek stanowią osoby **bez stażu pracy**. Na koniec grudnia 2018 roku ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 9,18%, a liczebność tej grupy ukształtowała się na poziomie **290 osób**. Pomimo spadku – w odniesieniu do końca grudnia 2017 roku – liczby bezrobotnych (o 7,05%) oraz udziału procentowego (0,19 pkt proc.) poziom bezrobocia osób, które nigdy wcześniej nie pracowały jest nadal niepokojąco duży.

Pod względem długości stażu pracy zarejestrowanych bezrobotnych w województwie małopolskim i w Polsce dominują osoby z mniejszym stażem pracy, tj. bezrobotni pracujący od 1 do 5 lat oraz bezrobotni posiadający staż krótszy niż rok. Wyższy niż w powiecie wadowickim jest udział osób, które w ogóle nie pracowały, tj. osób bez stażu pracy. Najniższy udział procentowy wśród bezrobotnych w strukturze według stażu pracy, miały osoby pracujące 30 lat i więcej.

Szczegóły w tabeli obok.

Tabela 20. Struktura bezrobotnych wg stażu pracy w województwie małopolskim i w Polsce

wyszczególnienie	Małopolska		Polska	
	I. os.	% udział	I. os.	% udział
do 1 roku	13 334	18,65	190 321	19,64
1 do 5 lat	17 561	24,56	235 827	24,34
5 do 10 lat	11 437	16,00	150 995	15,58
10 do 20 lat	10 807	15,12	146 520	15,12
20 do 30 lat	6 525	9,13	85 112	8,78
30 i więcej	2 333	3,26	30 655	3,16
bez stażu	9 492	13,28	129 458	13,36

Źródło: Biuletyn WUP Kraków, II kwartał 2018, oraz

<http://psz.praca.gov.pl/-/7537852-statystyki-strukturalne-grudzień-2018>

Jak wynika z przedstawionych danych problem wykluczenia zawodowego zagraża również osobom posiadającym wieloletnie doświadczenie zawodowe, dlatego zmiany na rynku pracy wymuszają kształtowanie takich cech pracownika jak: inicjatywa, mobilność zawodowa, gotowość do zmiany zawodu oraz zdobywanie nowych kwalifikacji.

5.4. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy

Posiadanie statusu bezrobotnego z założenia powinno stanowić okres przejściowy, tymczasem, biorąc pod uwagę **kryterium czasu pozostawania bez pracy** wynika, iż na koniec grudnia 2018 roku największy udział w ogólnej liczbie bezrobotnych powiatu wadowickiego mają osoby znajdujące się najdłużej w ewidencji Urzędu,

czyli **powyżej 12 miesięcy (1229 osób, z tego od 12 do 24 miesięcy – 584 osoby; a powyżej 24 miesięcy – 645 osób)**. A zatem prawie 40% bezrobotnych pozostaje bez pracy od ponad roku. Pomimo ogólnego spadku bezrobocia, liczba bezrobotnych w tych kategoriach wzrosła łącznie o 117 osób (tj. o 10,52%), zwiększył się też udział procentowy w omawianych grupach o 2,38 pkt proc w kategorii **od 12 do 24 miesięcy** oraz o 3,11 w kategorii **powyżej 24 miesięcy**.

Kolejną pod względem liczebności grupą były osoby bezrobotne pozostające bez pracy **od 1 do 3 miesięcy**. Na koniec grudnia 2018 roku stanowili oni 20,06% ogółu bezrobotnych (**634 osoby**), ich liczba w ciągu roku spadła o 65 osób (o 9,3%), natomiast udział procentowy zmniejszył się zaledwie o 0,93 pkt proc.

W dalszej kolejności wymienić należy bezrobotnych, którzy nie pracują **od 3 do 6 miesięcy**. Według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku, w grupie tej pozostawały **473 osoby**, które stanowiły 14,97% ogółu zarejestrowanych (tj. o 54 bezrobotnych czyli 10,25% mniej niż przed rokiem). Odnotowano również zmniejszenie się udziału procentowego tej grupy o 0,86 pkt proc.

Tabela 21. Struktura bezrobotnych wg czasu pozostawania bez pracy w powiecie wadowickim

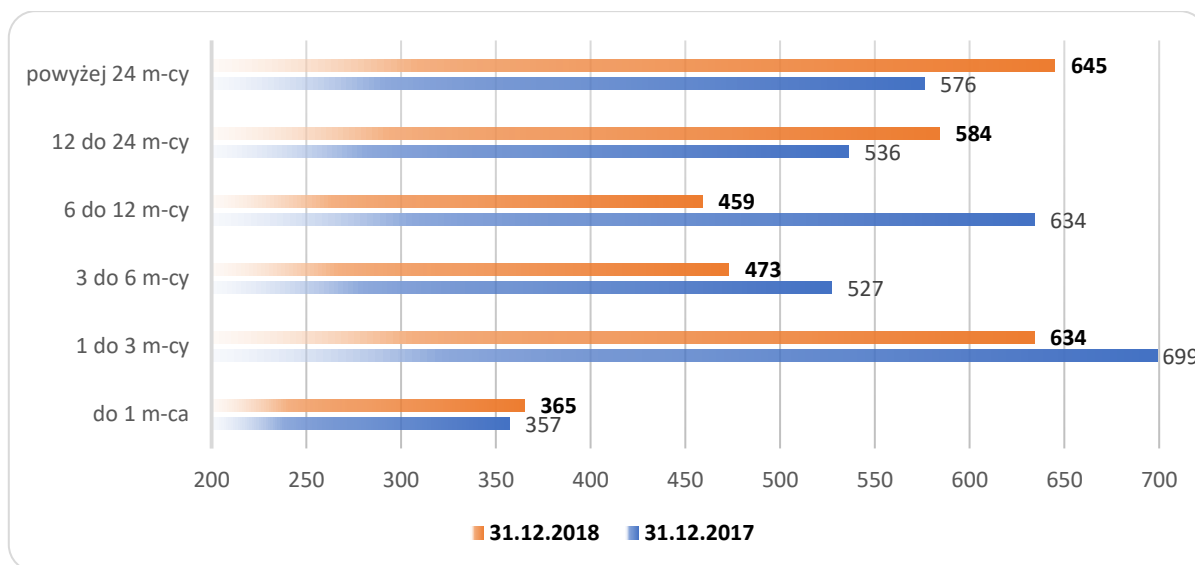
wyszczególnienie	31.12.2017 r.		31.12.2018 r.		Wzrost/spadek		
	I. os.	% udział w ogólnej liczbie	I. os.	% udział w ogólnej liczbie	w liczbach	w punktach procentowych	w procentach
do 1 m-ca	357	10,72	365	11,55	8	0,83	2,24
1 do 3 m-cy	699	21,00	634	20,06	-65	-0,93	-9,30
3 do 6 m-cy	527	15,83	473	14,97	-54	-0,86	-10,25
6 do 12 m-cy	634	19,04	459	14,53	-175	-4,52	-27,60
12 do 24 m-cy	536	16,10	584	18,48	48	2,38	8,96
powyżej 24 m-cy	576	17,30	645	20,41	69	3,11	11,98

Źródło: Dane statystyczne Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Nieznacznie mniejszy udział w strukturze bezrobotnych posiadają osoby, które w rejestrze urzędów pracy figurują **od 6 do 12 miesięcy**. Na koniec omawianego okresu zarejestrowanych było **459 osób** (14,53% ogółu) w tej grupie bezrobotnych. Warto zaznaczyć, iż w przypadku omawianej grupy zaobserwowano największy spadek liczby bezrobotnych (o 175 osób tj. o 27,6%) oraz udziału procentowego (o 4,52 pkt proc.) niż w przypadku pozostałych grup.

Najmniejszy udział w strukturze bezrobotnych stanowią osoby pozostające bez zatrudnienia **do 1 miesiąca**. Na koniec grudnia 2018 roku było to **365 osób**. Liczba ta była jednak o 8 osób większa niż w grudniu 2017 roku. Zwiększył się też odsetek zarejestrowanych w tej grupie z 10,72% w XII 2017 roku do 11,55% w XII 2018 roku.

Wykres 26. Liczba bezrobotnych według kryterium czasu pozostawania bez pracy w powiecie wadowickim

Źródło: Dane statystyczne Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Tabela 22. Struktura bezrobotnych wg stażu pracy w województwie małopolskim i w Polsce

Rozpatrując strukturę bezrobotnych w województwie oraz w Polsce według czasu pozostawania bez pracy wynika, iż przedstawia się ona podobnie jak w powiecie wadowickim. Na koniec grudnia 2018 roku największy udział w strukturze bezrobotnych stanowiły osoby niepracujące powyżej 24 miesięcy. Najniższy odsetek, tworzyły osoby z najkrótszym okresem od zarejestrowania w urzędzie – tj. do 1 miesiąca. Szczegóły w tabeli obok.

wyszczególnienie	Małopolska		Polska	
	I. os.	% udział	I. os.	% udział
do 1 m-ca	7 728	10,81	104 097	10,74
1 do 3 m-cy	14 169	19,82	190 894	19,70
3 do 6 m-cy	10 689	14,95	144 047	14,87
6 do 12 m-cy	10 372	14,51	146 549	15,13
12 do 24 m-cy	10 835	15,16	143 485	14,81
powyżej 24 m-cy	17 696	24,75	239 816	24,75

Źródło: Biuletyn WUP Kraków, II kwartał 2018, oraz

<http://psz.praca.gov.pl/-/7537852-statystyki-strukturalne-grudzień-2018>

O czasie pozostawania bez pracy decydują różnorakie uwarunkowania m.in. płeć, wiek, wykształcenie, kwalifikacje zawodowe. Aby dokładniej poznać strukturę osób bezrobotnych w powiecie wadowickim, należy zwrócić uwagę na liczbę osób pozostających bez pracy według czasu pozostawania bez pracy w odniesieniu do ich wieku i wykształcenia, a także płci.

Tabela 23. Liczba bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy w odniesieniu do ich wieku – stan na 31.12.2018 r.

		Czas pozostawania bez pracy											
		do 1 miesiąca		od 1 do 3 miesięcy		od 3 do 6 miesięcy		od 6 do 12 m-cy		od 12 do 24 m-cy		powyżej 24 m-cy	
		Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
wiek (w latach)	18 – 24	77	40	145	74	70	37	37	26	47	40	24	22
	25 – 34	92	44	173	108	149	100	140	108	180	150	156	140
	35 – 44	88	48	149	82	103	62	115	73	132	95	186	148
	45 – 54	68	35	103	46	80	43	78	44	104	55	126	71
	55 – 59	25	10	40	19	50	33	56	25	69	39	91	53
	60 – 65	15	x	24	x	21	x	33	x	52	x	62	x
	Razem	365	177	634	329	473	275	459	276	584	379	645	434
mobilni		257	132	467	264	322	199	292	207	359	285	366	310
niemobilni		108	45	167	65	151	76	167	69	225	94	279	124

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Osoby pozostające bez pracy powyżej 12 - tu miesięcy to w przeważającej mierze kobiety (813 osób; 66,15% bezrobotnych tej kategorii). W rejestrach długotrwale bezrobotnych figurują najczęściej młode mamy (35,67% kobiet jest w wieku od 25 do 34 lata), które pracy nie chcą podejmować ze względu na opiekę nad małym dzieckiem/dziećmi, ale dzięki statusowi bezrobotnego mają opłacaną składkę zdrowotną.

Prawie 60% pozostających bez pracy powyżej 12-tu miesięcy to bezrobotni w produkcyjnym wieku mobilnym czyli do 44 r.ż. (725 osób, w tym 595 kobiet).

Ponadto, powyżej 12- tu miesięcy pozostają w zasobach bezrobotnych 92 kobiety w wieku przedemerytalnym (55 – 59 lat) oraz 114 mężczyzn (60 – 65 lat).

Tabela 24. Liczba bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy w odniesieniu do ich wykształcenia – stan na 31.12.2018 r.

		Czas pozostawania bez pracy											
		do 1 miesiąca		od 1 do 3 miesięcy		od 3 do 6 miesięcy		od 6 do 12 m-cy		od 12 do 24 m-cy		powyżej 24 m-cy	
		Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
wiek (w latach)	wyższe	38	32	82	60	65	46	56	44	54	46	48	33
	policealne i średnie zawodowe	90	56	175	116	138	91	109	67	136	110	151	128
	średnie ogólnokształcące	33	17	66	42	58	40	48	38	52	39	50	40
	zasadnicze zawodowe	133	50	188	65	126	59	148	84	187	111	249	157
	gimnazjalne i niższe	71	22	123	46	86	39	98	43	155	73	147	76
	Razem	365	177	634	329	473	275	459	276	584	379	645	434

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Im dłużej osoby pozostają bez pracy, tym mają mniejsze szanse na jej ponowne uzyskanie, ponieważ zdobyte wcześniej wiadomości i doświadczenia często ulegają dezaktualizacji.

Odzwierciedleniem faktu, iż co trzeci zarejestrowany w wadowickim urzędzie pracy bezrobotny legitymuje się wykształceniem **zasadniczym zawodowym** jest liczne reprezentowanie tej grupy **w każdym przedziale czasowym pozostawania bez pracy**, przy czym w okresie do 12-tu miesięcy przeważają mężczyźni (61,07% mężczyzn i 38,93% kobiet), natomiast powyżej 12-tu miesięcy nastąpiła równowaga kobiet i mężczyzn.

Ponadto, bezrobotni zarejestrowani powyżej 12-tu miesięcy to osoby z najniższymi kwalifikacjami zawodowymi, tj. posiadające wykształcenie gimnazjalne i niższe (302 osoby; 24,57% tej grupy) i są to w większości mężczyźni (50,66% mężczyzn i 49,34% kobiet).

W mniejszym stopniu problem długotrwałego pozostawania bez pracy pojawia się wśród osób z wyższym poziomem wykształcenia – także wśród tych, którzy ukończyli wyższe studia (102 osoby, w tym 79 kobiet).

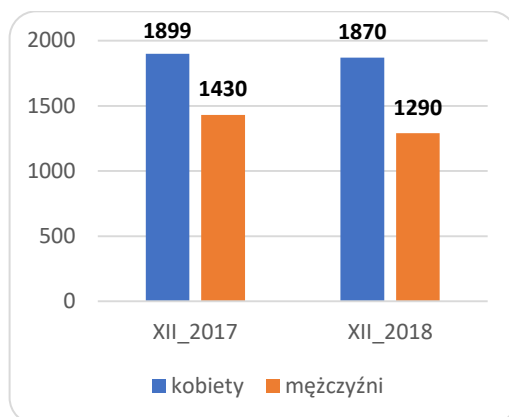
Należy pamiętać, że nie wszystkie osoby rejestrujące się w powiatowych urzędach pracy zabiegają o podjęcie zatrudnienia czy udział w różnego rodzaju formach wsparcia oferowanych przez urząd. 988 osób pozostających w rejestrach PUP powyżej 12-tu miesięcy ma ustalony III profil pomocy, który charakteryzuje osoby oddalone od rynku pracy i mało zmotywowane do zmiany swojej sytuacji.

5.5. Kobiety i mężczyźni na rynku pracy

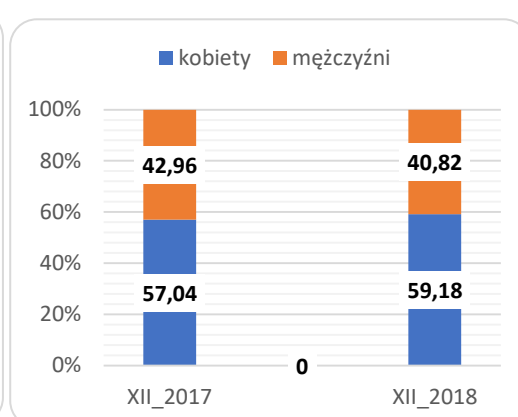

Od początku lat dziewięćdziesiątych w ogólnej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych w Polsce zarysowała się stała liczebna przewaga kobiet nad mężczyznami. Dominacja kobiet nad mężczyznami w rejestrach urzędu pracy jest również cechą charakterystyczną powiatu wadowickiego. Kobiety, pomimo że lepiej wykształcone i generalnie chętniej podnoszące swoje kwalifikacje, są częściej zawodowo bierne.

Wykres 27. Liczba bezrobotnych kobiet i mężczyzn w latach 2017 – 2018

Wykres 28. Udział kobiet i mężczyzn wśród bezrobotnych w latach 2017 – 2018

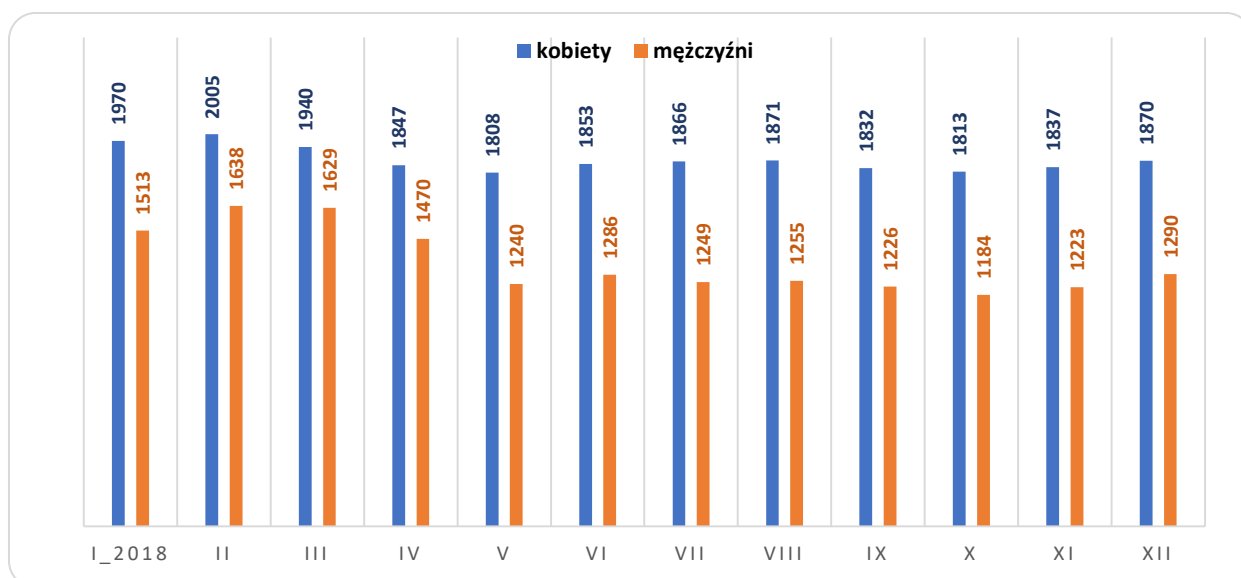

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

W grudniu 2018 roku w rejestrach PUP w Wadowicach figurowało **1870 kobiet** (o 29 mniej niż w 2017 r.) i **1290 mężczyzn** (mniej o 140 osób).

Wśród osób zarejestrowanych, jak już wspomniano, dominują kobiety, które na koniec minionego roku stanowiły **59,18%** ogółu bezrobotnych, tym samym udział **mężczyzn** wyniósł **40,82%**. Należy jednak zauważyć, że w odniesieniu do 2017 roku udział mężczyzn w rejestrach urzędu uległ zmniejszeniu o 2,14 punkty procentowe, co było wynikiem nieco większego spadku liczby bezrobotnych w tej grupie niż wśród kobiet. Spadki te wyniosły odpowiednio 9,8% i 1,5%. Nastąpiło więc odwrócenie trendu z 2016 roku polegającego na szybszym spadku poziomu bezrobocia wśród kobiet (spadek o 30,16%).

Wykres 29. Liczba zarejestrowanych kobiet i mężczyzn w poszczególnych miesiącach 2018 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Z analizy sytuacji kobiet na rynku pracy przeprowadzonej przez Annę Zachorowską-Mazurkiewicz w książce „Kobiety i instytucje” wynika, że na trudniejszą sytuację kobiet na rynku pracy wpływa kilka czynników. Po pierwsze, pracodawcy chętniej zatrudniają mężczyzn niż kobiety. Tendencja ta zdaje się obecnie utrzymywać nawet pomimo wprowadzania takich rozwiązań, jak urlop rodzicielski przewidziany teoretycznie dla obojga rodziców. Nie brakuje jednak głosów, że w praktyce wyklucza to kobiety z rynku pracy na jeszcze dłuższy czas. Po drugie, w przypadku niewystarczającej ilości miejsc pracy w Polsce dominuje przekonanie o pierwszeństwie mężczyzn do prawa do pracy. Ostatnim czynnikiem wymienionym przez autorkę jest stereotypowy pogląd, że kobiety w sytuacji utraty pracy radzą sobie lepiej. Mężczyznom w większym stopniu bezrobocie pogarsza samopoczucie i utrudnia funkcjonowanie w społeczeństwie. Według społecznych stereotypów bezrobocie niszczy, degraduje i poniża mężczyznę. Kobiety częściej są postrzegane natomiast jako osoby, które z bezrobociem muszą sobie dzielnie dawać radę.⁹

Większa dynamika spadku bezrobocia wśród mężczyzn zarejestrowanych w PUP Wadowice to efekt m.in. ograniczenia napływu do ewidencji – w 2018 roku do rejestrów Urzędu napłynęło o 13,47% mężczyzn mniej niż rok wcześniej. W przypadku kobiet wskaźnik spadku wyniósł 13,08%.

W całym 2018 roku zarejestrowały się 2684 kobiety i 2622 mężczyzn, co stanowi odpowiednio 404 i 408 osób mniej niż w 2017 roku. Rejestrujące się kobiety stanowiły 50,58% ogółu zgłaszających się do rejestracji (w 2017 r. – 50,47%).

Z ewidencji bezrobotnych w 2018 r. wyłączono 2713 kobiet i 2762 mężczyzn (w 2017 r. – 3104 kobiety i 3229 mężczyzn). Bezrobotne kobiety wśród osób wyrejestrowanych stanowiły 49,55%, mężczyźni 50,45 % (w 2017 r. odpowiednio – 49,01% i 50,99%).

Najczęstszą przyczyną wyłączenia z ewidencji bezrobotnych kobiet było podjęcie pracy. W ciągu 12 miesięcy 2018 r. pracę podjęło **1645** kobiet, co stanowi:

- 52,98% ogółu bezrobotnych wyłączonych z powodu podjęcia zatrudnienia,
- 60,63% ogółu wyrejestrowanych kobiet.

⁹<https://rynekpracy.pl/artykuly/bezrobocie-wsrod-kobiet>

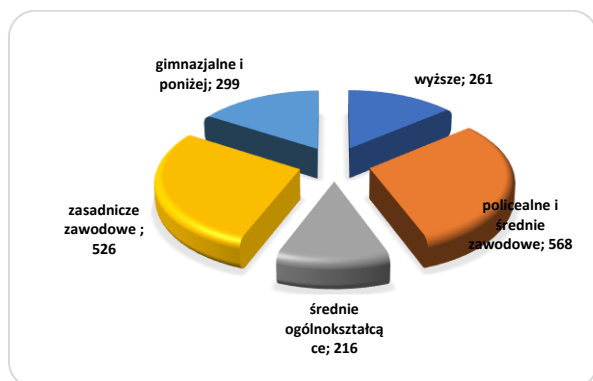
Wśród bezrobotnych zarejestrowanych na koniec 2018 roku:

- doświadczenia zawodowego nie posiadało **285 kobiet** (15,24% zarejestrowanych kobiet; 65,67% ogółu bez doświadczenia zawodowego) i **149 mężczyzn**;
- żadnych kwalifikacji zawodowych nie posiadały **503 kobiety** (26,9% ogółu kobiet; 55,34% ogółu bez kwalifikacji zawodowych), **406 mężczyzn**;
- osoby długotrwale bezrobotne, czyli pozostające w ewidencji urzędu ponad 12 miesięcy w okresie 2 lat to **543 mężczyzn** (42,09% zarejestrowanych mężczyzn; 36,81% ogółu długotrwale bezrobotnych) i **932 kobiety**;
- **1281 kobiet zamieszkiwało na wsi** (68,5% ogółu kobiet; 60,54% ogółu mieszkańców wsi) i **835 mężczyzn**,
- prawo do zasiłku dla bezrobotnych posiadały **353 kobiety** (18,88% zarejestrowanych kobiet; 61,07% posiadających prawo do zasiłku) i **225 mężczyzn**;
- osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy to **74 kobiety** (3,96% ogółu kobiet, 51,75% ogółu zwolnionych w ww. przyczyn) i **69 mężczyzn**.

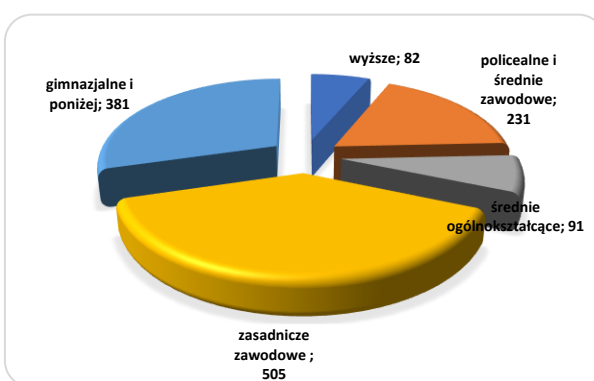
Z powyższego wynika, że we wszystkich kategoriach widać dość wyraźną przewagę kobiet co jest odzwierciedleniem ich większej liczby wśród zarejestrowanych.

Analizując liczbę bezrobotnych w podziale na płeć i poziom wykształcenia, można zauważyć, że na każdym etapie edukacji z bezrobociem boryka się więcej kobiet niż mężczyzn. Bezrobocie w najmniejszym stopniu dotyczy osób legitymujących się wykształceniem wyższym.

Wykres 30. Wykształcenie bezrobotnych kobiet

Wykres 31. Wykształcenie bezrobotnych mężczyzn

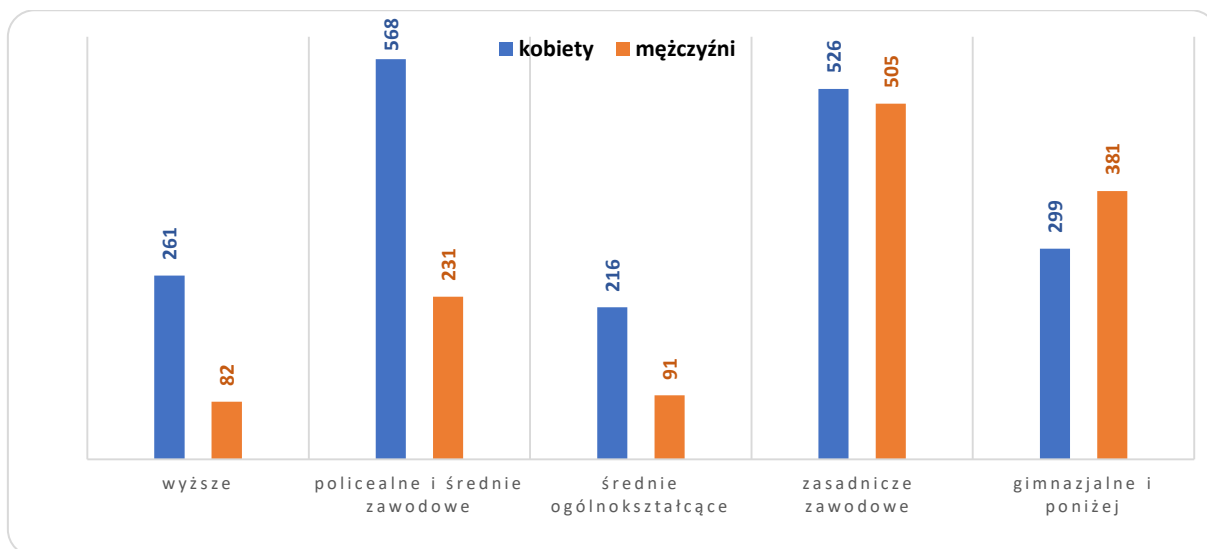
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Wśród bezrobotnych kobiet zarejestrowanych w końcu 2018 roku najwięcej kobiet legitymowało się wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – 568 (71,09% tej kategorii) oraz zasadniczym zawodowym – 526 kobiet (51,02%). Z kolei wśród mężczyzn dominowało

wykształcenie zawodowe – 505 osób (48,98% osób z tym wykształceniem) oraz gimnazjalne i niższe – 381 mężczyzn (56,03%).

Zależność pomiędzy poziomem bezrobocia, a posiadanym wykształceniem zaprezentowano na wykresie poniżej.

Wykres 32. Liczba zarejestrowanych kobiet i mężczyzn wg wykształcenia – stan na dzień 31.12.2018 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

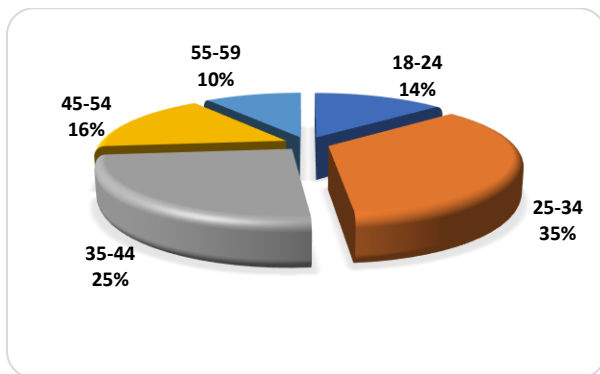
Jak wynika z powyższego wykresu kobiety dominowały nad mężczyznami począwszy od wykształcenia wyższego poprzez policealne i średnie zawodowe, aż do wykształcenia ogólnokształcącego. Wykształcenie wyższe posiadało 261 bezrobotnych kobiet (76,09% ogółu z tym wykształceniem i 82 mężczyzn (23,91%). Na poziomie wykształcenia zasadniczego zawodowego następuje praktycznie zrównanie liczby kobiet i mężczyzn (różnica wynosi jedynie 21 osób), za to z wykształceniem gimnazjalnym i niższym w przewadze liczebnej są mężczyźni.

Kobiety mimo wyższego przeciętnie niż mężczyźni wykształcenia mają większe problemy ze znalezieniem zatrudnienia.

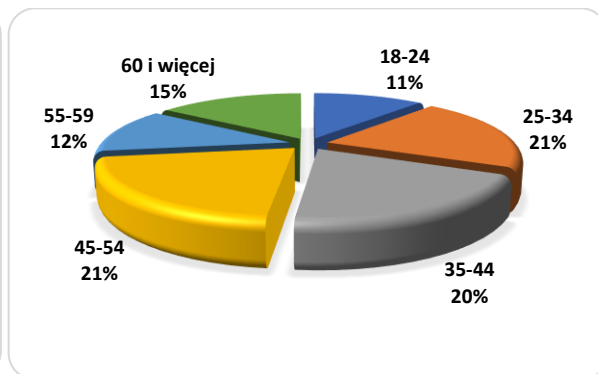
Kolejnym istotnym czynnikiem wpływającym na poziom bezrobocia jest wiek.

Jak można zauważyć na poniższych wykresach, najbardziej problem bezrobocia dotyczy kobiety najmłodsze (w wieku 25–34 lata) – bezrobocie w tej grupie wiekowej wynosi aż 35 % (analogicznie jak w roku poprzednim) ogółu bezrobotnych.

Wykres 33. Wiek bezrobotnych kobiet

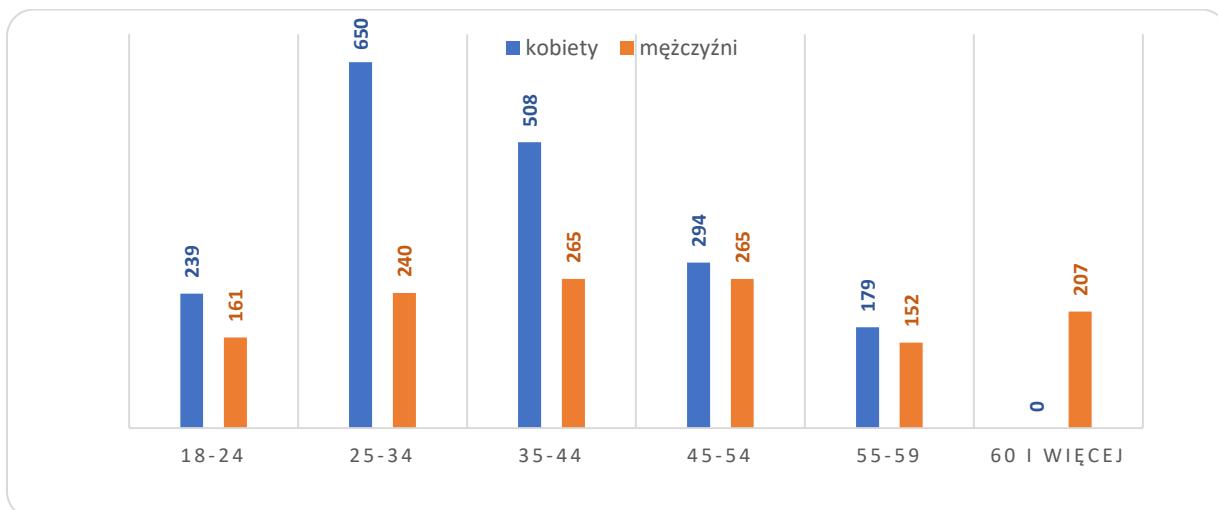
Wykres 34. Wiek bezrobotnych mężczyzn

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Generalnie bezrobotne kobiety wraz z zakończeniem okresu pełnienia licznych obowiązków rodzinnych – macierzyństwa i wychowywania dzieci (mniej więcej po przekroczeniu 40. r.ż.) winny ponownie wejść na rynek pracy, tymczasem we wszystkich przedziałach wiekowych liczba bezrobotnych kobiet jest wyższa niż mężczyzn, chociaż wraz z wiekiem liczba bezrobotnych kobiet maleje.

Wykres 35. Liczba zarejestrowanych kobiet i mężczyzn wg wieku – stan na dzień 31.12.2018 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Od 1 października 2017 roku kobiety wraz z osiągnięciem wieku emerytalnego tj. 60 lat tracą status bezrobotnego stąd w ostatnim przedziale wiekowym występuje wartość „0”.

Istotnym aspektem problemu bezrobocia jest okres poszukiwania pracy. Problem, pod względem długotrwałego pozostawania bez pracy bezrobotnych kobiet, jest bardziej złożony.

Nie dotyczy ten problem kobiet starszych, wręcz przeciwnie – problem długotrwałego bezrobocia dotyczy głównie kobiet w wieku od 25 do 44 lat, zwłaszcza np. samotnie wychowujących dzieci czy kobiet żyjących w związkach partnerskich – a więc osób, dla których status bezrobotnego niezbędny jest dla uzyskania świadczeń z pomocy społecznej czy do objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym. Osoby te zazwyczaj nie przyjmują oferowanych im propozycji pracy.

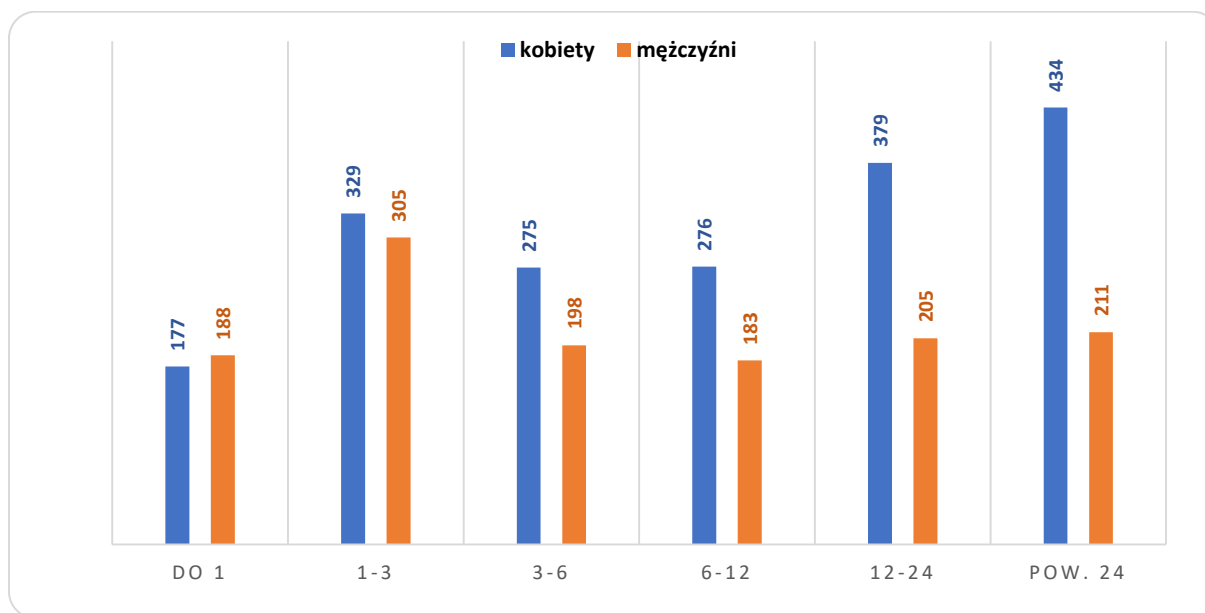
**Tabela 25. Czas pozostawania bez pracy kobiet i mężczyzn
– stan na dzień 31.12.2018 r.**

lp	wyszczególnienie	Czas pozostawania bez pracy						
		Ogółem	do 1	1-3	3-6	6-12	12-24	pow. 24
1	Ogółem	3160	365	634	473	459	584	645
2	(w.4+w.6)	100	100	100	100	100	100	100
3	<i>kobiety</i>	<i>1870</i>	<i>177</i>	<i>329</i>	<i>275</i>	<i>276</i>	<i>379</i>	<i>434</i>
4	<i>% udział (w.3:w.1)</i>	<i>59,18</i>	<i>48,49</i>	<i>51,89</i>	<i>58,14</i>	<i>60,13</i>	<i>64,90</i>	<i>67,29</i>
5	<i>mężczyźni</i>	<i>1290</i>	<i>188</i>	<i>305</i>	<i>198</i>	<i>183</i>	<i>205</i>	<i>211</i>
6	<i>% udział (w.5:w.1)</i>	<i>40,82</i>	<i>51,51</i>	<i>48,11</i>	<i>41,86</i>	<i>39,87</i>	<i>35,10</i>	<i>32,71</i>

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Według danych z końca 2018 roku im dłuższy jest czas pozostawania bez pracy, tym większy jest procentowy udział kobiet w danej grupie. W grupie osób pozostających bez pracy do 1 miesiąca przeważają mężczyźni, natomiast kobiety stanowią przewagę w pozostałych grupach pozostawania bez pracy. Kobiety poszukujące pracy dłużej niż 12 miesięcy to ponad 66% w ogólnej liczbie w tym przedziale czasowym).

**Wykres 36. Liczba zarejestrowanych kobiet i mężczyzn wg czasu pozostawania bez pracy
– stan na dzień 31.12.2018 r.**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

5.6. Cudzoziemcy

Zgodnie z art. 1 ust. 3 ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy ma zastosowanie również do:

- 1) cudzoziemców zamierzających wykonywać lub wykonujących pracę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:
 - obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej,
 - obywateli państw EOG nienależących do UE,
 - obywateli państw niebędących stronami umowy o EOG, którzy mogą korzystać ze swobody przepływu osób na podstawie umów zawartych przez te państwa ze Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi,
 - posiadających w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy,
 - posiadających w Rzeczypospolitej Polskiej zezwolenie na pobyt stały,
 - posiadających w Rzeczypospolitej Polskiej zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej,
 - posiadających w Rzeczypospolitej Polskiej zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznościami, o których mowa w art. 127, art. 151 ust. 1 lub 2 lub art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach,
 - posiadających w Rzeczypospolitej Polskiej zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznościami, o których mowa w art. 144, art. 159 ust. 1, art. 160, art. 161, art. 176, art. 186 ust. 1 pkt 1, 2, 4 i 5 lub art. 187 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach,
 - posiadających zezwolenie na pobyt czasowy, o którym mowa w art. 114 ust. 1 albo art. 126 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, albo wizę wydaną w celu wykonywania pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
 - posiadających w Rzeczypospolitej Polskiej zgodę na pobyt ze względów humanitarnych lub zgodę na pobyt tolerowany,
 - korzystających w Rzeczypospolitej Polskiej z ochrony czasowej,
 - ubiegających się w Rzeczypospolitej Polskiej o udzielenie ochrony międzynarodowej i małżonków, w imieniu których występują z wnioskiem o udzielenie ochrony międzynarodowej, którzy posiadają zaświadczenie wydane na podstawie art. 35 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
 - którym udzielono ochrony uzupełniającej w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) cudzoziemców - członków rodzin cudzoziemców, o których mowa w pkt 2 lit. a-c ustawy;

- 3) cudzoziemców – członków rodzin obywateli polskich, którzy uzyskali zezwolenie na pobyt czasowy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej albo po złożeniu wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy, zezwolenia na pobyt stały lub zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej przebywają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie art. 108 ust. 1 pkt 2 lub art. 206 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach lub na podstawie umieszczonego w dokumencie podróży odcisku stempla, który potwierdza złożenie wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, jeżeli bezpośrednio przed złożeniem wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy, zezwolenia na pobyt stały lub zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej posiadali zezwolenie na pobyt czasowy;
- 4) cudzoziemców zamierzających wykonywać pracę lub wykonujących pracę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, niewymienionych w pkt 2–4.

W końcu grudnia 2018 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy zarejestrowanych było tylko **2 cudzoziemców.**

6. Sytuacja osób bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Bezrobotni znajdujący się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, to grupa bezrobotnych, która została zdefiniowana w art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy stanowiąca grupę wymagającą szczególnego wsparcia.

Zgodnie z aktualnym „katalogiem” do osób, będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy zaliczamy bezrobotnych:

- do 30 roku życia,
- długotrwale,
- powyżej 50 roku życia,
- korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej,
- posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia,
- niepełnosprawne.

Spośród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych **2659 osób**, w tym 1603 kobiety zostało zakwalifikowanych do grupy bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, przy czym **jedna osoba może spełniać warunki więcej niż jednej kategorii**, czyli są to jednocześnie np. osoby długotrwale bezrobotne, po 50 roku życia, bez wykształcenia średniego, itp.

6.1. Bezrobotni do 30 roku życia, w tym do 25 roku życia

Bezrobotny do 30 roku życia to bezrobotny, który do dnia zastosowania wobec niego usług lub instrumentów rynku pracy nie ukończył 30 roku życia.

30-

Określenie „osoba bezrobotna do 25 roku życia” oznacza bezrobotnego, który do dnia zastosowania wobec niego usług lub instrumentów rynku pracy nie ukończył 25 roku życia.

Ujęta w znowelizowanej w 2014 roku ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy kategoria osób do 30 roku życia, jako osoby bezrobotne w szczególnej sytuacji na rynku pracy jest poszerzeniem istniejącej wcześniej kategorii osób do 25 roku życia oraz odpowiedzią na zjawiska zachodzące na rynku pracy, takie jak np. wydłużający się okres kształcenia młodych ludzi, a tym samym późniejsze wkraczanie na rynek pracy oraz na niekorzystną dla młodych osób sytuację na rynku pracy.

Bezrobocie spowodowane jest szeregiem przyczyn o wielorakim charakterze. Głównymi problemami są niedopasowanie umiejętności i kwalifikacji młodzieży do zapotrzebowania na rynku pracy, wzrost liczby osób z wyższym wykształceniem (jeśli dyplom uczelni wyższej może mieć prawie każdy, traci on na znaczeniu), brak doświadczeń zawodowych młodych ludzi, brak wymiany informacji między instytucjami edukacyjnymi a rynkiem pracy oraz brak nawyku całościowego uczenia się, ciągłego podnoszenia swoich umiejętności, rozwoju wiedzy.¹⁰

W końcu 2018 roku w rejestrach tut. Urzędu Pracy figurowało **827 osób** należących do grupy bezrobotnych **do 30 roku życia**, które stanowiły **26,17%** wszystkich zarejestrowanych. Statystyka rynku pracy wśród tej kategorii wyodrębnia jeszcze młodszą grupę bezrobotnych – **do 25 roku życia**, która na koniec omawianego okresu stanowiła blisko połowę (**48,37%; 400 osób**) „trzydziestolatków”.

¹⁰ Anna Skórska, 2004: 16-17 i 22; „Młodzi w liczbach”, 2012

Liczba bezrobotnych do 30 roku życia w stosunku do ubiegłego roku zmalała o 7,49%, a więc spadek ten był nieznacznie wyższy niż ten, który odnotowano w całej populacji bezrobotnych (5,08%). W kategorii do 25 roku życia w porównaniu do 2017 roku liczba bezrobotnych zmalała o 5,2%, spadek wśród osób w wieku 26-30 lat był zdecydowanie wyższy i wyniósł 9,53%. W odniesieniu do liczb bezwzględnych liczba zarejestrowanych do 30 roku życia zmniejszyła się o 67 osób, w tym 22 osoby nie ukończyły 25 lat. Wraz ze spadkiem liczby bezwzględnej nastąpiło zmniejszenie udziału tych osób w całej populacji bezrobotnych – spadek ten w odniesieniu do 2017 roku wyniósł 0,68 punktu procentowego wśród osób „30-” i 0,02 p.p. w grupie do 25 roku życia.

Również napływ do ewidencji obu omawianych kategorii wiekowych charakteryzował się wyraźnym trendem spadkowym. W całym 2018 roku, w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wadowicach **zarejestrowano 2369 osób do 30 roku życia** (417 osób mniej niż rok wcześniej), w tym **1479 osoby do 25 roku życia** (225 osób mniej niż rok wcześniej). Spośród nowo zarejestrowanych – 810 osób (tj. 34,19%) zarejestrowało się po raz pierwszy, a 1559 osób powróciło po raz kolejny do rejestrów PUP.

Jednocześnie w omawianym okresie wyłączono z ewidencji 2348 osób (541 osób mniej niż rok wcześniej), w tym 1418 osób, które nie ukończyły 25 lat (341 osoby mniej niż w 2017 roku).

1389 osób do 30 roku życia utraciło status bezrobotnego z powodu podjęcia pracy (59,16% wyłączeń w tej grupie), przy czym należy zaznaczyć, że odsetek podjęć pracy różnił się w młodszej i starszej grupie – wśród bezrobotnych, którzy nie ukończyli 25 roku życia wyniósł 56,84%, a w grupie 26 – 30 lat był wyższy i osiągnął poziom 62,69%.

Na drugim miejscu wśród przyczyn odpływu z bezrobocia było niestawiennictwo w PUP. Z powodu niepotwierdzenia gotowości do pracy z ewidencji PUP wyłączono 393 osoby (16,74%) – w młodszej grupie wyniósł on 16,71%, a w starszej 16,77%.

Dobrowolnie ze statusu bezrobotnego zrezygnowało – 228 osób (9,71 %), z tego 137 osób do 25 roku życia (9,66%) i 122 osoby w starszej grupie (13,11%).

Innymi przyczynami wyłączeń osób do 30 roku życia w 2018 roku było:

- rozpoczęcie stażu – 151 osób (6,43%),
- odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy – 93 osoby (3,96%),
- podjęcie nauki – 8 osób (0,34%),
- nabycie praw rentowych – 5 osób (0,21%).

Tabela 26. Struktura „osób młodych” – stan na dzień 31.12.2018 r.

Wyszczególnienie	Bezrobotni					
	do 30 r.ż.		w tym			
			do 25 r.ż.		od 26 do 30 r.ż.	
	Ogółem	kobiety	Ogółem	kobiety	Ogółem	kobiety
WIEK						
do 25 roku życia	400	239	400	239	x	x
26 - 30	427	308	x	x	427	308
CZAS POZOSTAWANIA BEZ PRACY						
do 1	126	69	77	40	49	29
1-3	250	141	145	74	105	67
3-6	141	82	70	37	71	45
6-12	103	77	37	26	66	51
12-24	127	103	47	40	80	63
pow. 24 m-cy	80	75	24	22	56	53
WYKSZTAŁCENIE						
wyższe	102	85	22	21	80	64
policealne i średnie zawodowe	261	176	139	81	122	95
średnie ogólnokształcące	136	90	67	41	69	49
zasadnicze zawodowe	216	132	108	55	108	77
gimnazjalne i poniżej	112	64	64	41	48	23
STAŻ PRACY						
do 1 roku	236	147	124	69	112	78
1-5	340	233	142	87	198	146
5-10	84	57	8	2	76	55
10-20	3	3	x	x	3	3
20-30	x	x	x	x	x	x
30 lat i więcej	x	x	x	x	x	x
bez stażu	164	107	126	81	38	26
Ogółem	827	547	400	239	427	308

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Analizując dane przedstawione w powyższej tabeli należy podkreślić, iż w strukturze osób **bezrobotnych do 30 roku życia – 547 osób to kobiety**; stanowią one 66,14 % zarejestrowanych w tym przedziale wiekowym oraz 29,25% ogółu kobiet. W odniesieniu do ubiegłego roku, mimo spadku w liczbach bezwzględnych nastąpił wzrost o 2,49 punktu procentowego udziału kobiet w omawianej kategorii osób bezrobotnych oraz spadek o 0,71 punktu procentowego udziału w ogólnej liczbie zarejestrowanych kobiet.

Bezrobocie wśród młodzieży generują w znacznej mierze absolwenci szkół policealnych i średnich zawodowych. Na koniec 2018 roku 31,56% bezrobotnych, którzy nie ukończyli 30 roku życia legitymowali się wykształceniem policealnym lub średnim zawodowym, przy czym w grupie do 25 roku życia udział ten wyniósł 34,75%, natomiast w grupie 26 – 30 lat osiągnął poziom 28,57%. Można więc powiedzieć rozkład w grupie młodszej i starszej znacznie się różnił.

Znaczny udział w grupie „30-” miały również osoby legitymujące się wykształceniem zasadniczym zawodowym – 26,12%. Tutaj rozkład w grupie młodszej i starszej był mniej wyraźny i wynosił odpowiednio 27,0% i 25,29%.

Trudności w rozpoczęciu kariery zawodowej potęguje również brak wyuczonych kwalifikacji zawodowych – problem ten dotyczy bezrobotnych z wykształceniem ogólnokształcącym oraz gimnazjalnym i niższym. Na koniec minionego roku problem ten dotknął co czwartego bezrobotnego z grupy „30-”.

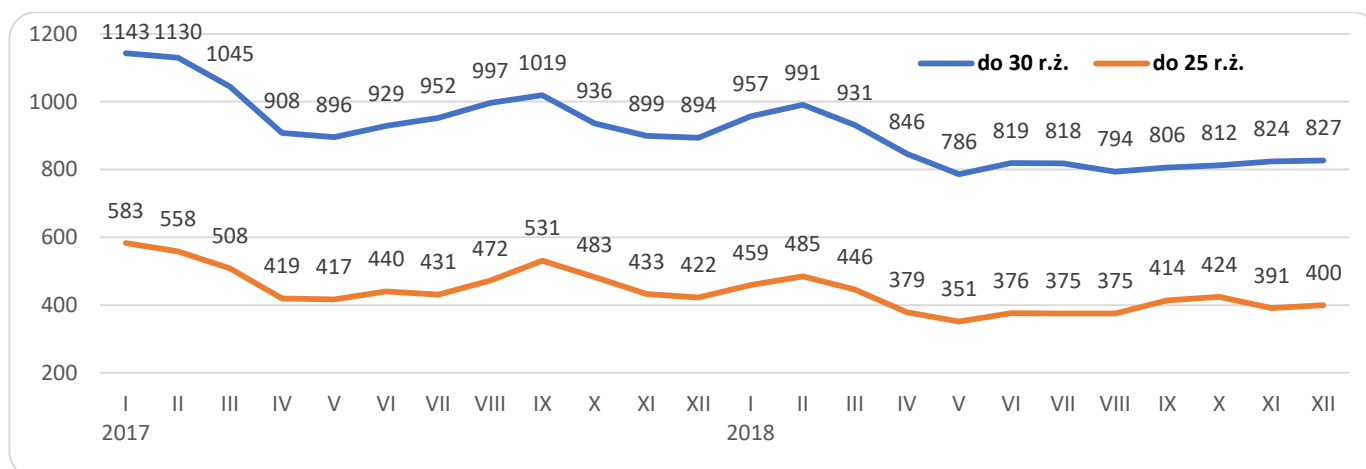
Należy również zauważyć, że dyplom wyższej uczelni nie gwarantuje znalezienia pracy w krótkim czasie. Odsetek bezrobotnych, którzy nie ukończyli 30 roku życia z wyższym wykształceniem wyniósł 12,33% i był wyższy niż w całej zbiorowości bezrobotnych o 1,48 punktu procentowego.

Na koniec 2018 roku wśród bezrobotnych do 30 roku życia zarejestrowanych w PUP w Wadowicach 19,83% nie wykazało się żadnym dotychczasowym stażem pracy, natomiast 28,54% bezrobotnych posiadało doświadczenie nieprzekraczające 1 roku. Największy udział w kryterium stażu pracy miały osoby ze stażem pracy od 1 roku do 5 lat – 41,11%, natomiast staż pracy powyżej 10 lat posiadały zaledwie 3 osoby.

Trudności na jakie napotykają „młodzi” na rynku pracy wydłużają okres pozostawania w ewidencji bezrobotnych. W końcu 2018 roku 207 bezrobotnych (w tym 178 kobiet), którzy nie ukończyli 30 roku życia pozostawało w ewidencji PUP przez okres dłuższy niż 12 miesięcy, co stanowi 25,03% tej grupy. To wprawdzie mniej niż wynosi ten odsetek w całej populacji zarejestrowanych, niemniej jednak niepokojącym jest fakt, że aż 30,71% grupy osób 30 minus posiada status długotrwale bezrobotnych.

Na poniższym wykresie przedstawiono jak znaczącym zmianom ulegała liczba zarejestrowanych bezrobotnych do 30 roku życia, w tym do 25 roku życia w ciągu ostatnich dwóch lat.

Wykres 37. Liczba osób bezrobotnych do 30 roku życia, w tym do 25 roku życia w poszczególnych miesiącach 2017 i 2018 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Przyczyn obserwowanego zjawiska należy poszukiwać przede wszystkim w strukturze adresatów do których priorytetowo kierowane jest wsparcie świadczone przez urzędy pracy. Dotyczy to wsparcia współfinansowanego zarówno ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego jak i Funduszu Pracy. Ze względu na ogólnie wytyczne oraz rekomendacje Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz Ministerstwa Rozwoju, wsparcie unijne musi być kierowane priorytetowo do osób poniżej 30 roku życia oraz powyżej 50 roku życia.

6.2. Bezrobotni powyżej 50 roku życia

Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 4 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy bezrobotnego powyżej 50 roku życia, oznacza bezrobotnego, który w dniu zastosowania wobec niego usług lub instrumentów rynku pracy ukończył co najmniej 50 rok życia.

50+

Czynnikami, które wpływają na niekorzystną sytuację osób po 50 roku życia na rynku pracy jest niechęć pracodawców do zatrudniania starszych pracowników wynikająca z przekonania o ich niskich i zdezaktualizowanych kwalifikacjach zawodowych. W rzeczywistości często sytuacja przedstawia się inaczej – starsi pracownicy mają duże doświadczenie, potrafią się skoncentrować na pracy często lepiej niż młodzi ludzie (mają znacznie mniejsze obciążenie obowiązkami domowymi, nie poświęcają się w tak dużym stopniu wychowywaniu dzieci).

Owszem zdarza się również, że osoby 50+ mają trudności w dostosowaniu się do nowych warunków oraz wymogów stawianych przez pracodawców i odnalezieniu się na szybko

ewoluującym rynku pracy. Wiele osób w tym wieku nawet nie stara się o pracę, uważając, że przede wszystkim są zbyt starzy, a także zbyt słabo wykształceni lub ich wykształcenie jest nieprzydatne, nie znają języków, nie potrafią obsługiwać komputera.

W dniu 31 grudnia 2018 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wadowicach zarejestrowane były **837 osób powyżej 50 roku życia**. W stosunku do poprzedniego roku ich liczba zmalała o 55 osób, czyli o 6,17%. Poziom bezrobocia w tej grupie spada wolniej niż wśród młodszych bezrobotnych.

Na koniec miesiąca grudnia 2018 r. 187 bezrobotnych powyżej 50 roku życia posiadało prawo do zasiłku (32,35% ogółu zasiłkobiorców).

W całym 2018 roku, w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wadowicach, zarejestrowano 888 osób (w tym 358 kobiet) powyżej 50 roku życia (16,74% ogółu rejestracji z 2018 r.) – o 23,18% mniej niż w 2017 roku. Spośród nowo zarejestrowanych – 118 osób zarejestrowało się po raz pierwszy (tj. 13,29% rejestracji w tej grupie), a dla pozostałych 770 osób była to kolejna rejestracja w Urzędzie.

W minionym roku nastąpił spadek liczby osób „50+”, które utraciły status bezrobotnego. Łącznie z ewidencji wyłączono 943 osoby (w tym 372 kobiety) należących do tej grupy wiekowej, co dało spadek w odniesieniu do 2017 roku o 24,44% (305 osób mniej).

Bezrobotni „po pięćdziesiątce”, podobnie, jak pozostałe grupy najczęściej utracili status bezrobotnego z powodu podjęcia zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej – 446 osób. Odsetek podjęć pracy w tej grupie był niższy niż ogółem i wyniósł 50,23%, co potwierdza znaczne problemy w powrocie na rynek pracy, które z kolei wydłużają czas pozostawania w zasobach bezrobotnych.

Cechą charakterystyczną struktury utraty statusu bezrobotnego przez osoby po 50 roku życia jest wysoki, ponad 24-procentowy udział wyłączenia z ewidencji bezrobotnych z powodu zakończenia aktywności zawodowej tj. nabycia prawa do emerytury lub renty (12 osób), świadczeń przedemerytalnych (101 osób), a także osiągnięcia wieku emerytalnego (103 osoby).

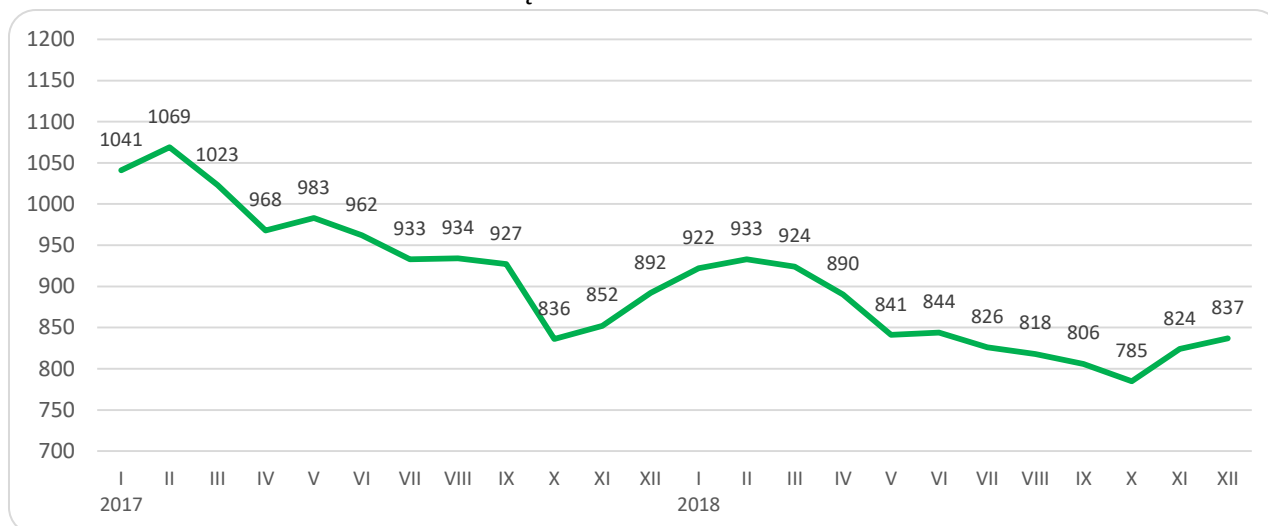
Na kolejnym miejscu wśród przyczyn odpływu z bezrobocia było niepotwierdzenia gotowości do pracy. Z powodu niestawiennictwa w PUP z ewidencji PUP wyłączono 121 osób (13,63% wyłączonych).

Dobrowolnie ze statusu bezrobotnego zrezygnowały – 93 osoby (10,47%).

Znacznie rzadziej niż w pozostałych grupach wiekowych zdarzały się przypadki odmowy przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy. Z tej przyczyny

wyrejestrowanych zostało 14 bezrobotnych po 50 roku życia, co stanowi zaledwie 1,58% wyłączonych.

Wykres 38. Liczba osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia w poszczególnych miesiącach 2017 i 2018 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Bezrobotni 50+ zarejestrowani Powiatowym Urzędzie Pracy w Wadowicach to w zdecydowanej większości mężczyźni stanowiący 59,98% (502 osoby). Niski odsetek kobiet to w dużej mierze efekt ich wcześniejszego wycofywania się z życia zawodowego i przechodzenia na emeryturę (od października 2017 r. obniżono wiek emerytalny) lub korzystania ze świadczeń przedemerytalnych.

Starsze pokolenie bezrobotnych charakteryzuje niski poziom wykształcenia i nieadekwatne do obecnych wymogów kwalifikacje zawodowe. W końcu 2018 roku aż 42,17% bezrobotnych „50+” posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe, natomiast kolejne 33,69% to osoby posiadające wykształcenie gimnazjalne i niższe. Odsetek osób z wykształceniem wyższym wyniósł jedynie 3,82%.

Aktywne postawy poszukiwania pracy zanikają w miarę wydłużania się czasu pozostawania bez pracy. A im dłużej osoby pozostają bez pracy, tym mają mniejsze szanse na jej ponowne uzyskanie. Najtrudniejszą sytuację dotyczącą powrotu do pracy posiadają bezrobotni, którzy byli zarejestrowani w Urzędzie nieprzerwanie **od 12 do 24 miesięcy i powyżej 24 miesięcy**. Na koniec 2018 roku te dwie grupy stanowiły **47,07%** „pięćdziesięciolatków. Łącznie ich liczba wyniosła **394 osoby**.

Tabela 27. Struktura bezrobotnych 50+ wg stanu na dzień 31.12.2018 r.

Wyszczególnienie	Bezrobotni powyżej 50 r.ż.			
	Ogółem		kobiety	
	osoby	%	osoby	%
CZAS POZOSTAWANIA BEZ PRACY				
do 1	77	9,20	31	9,25
1-3	118	14,10	45	13,43
3-6	119	14,22	60	17,91
6-12	129	15,41	45	13,43
12-24	179	21,39	69	20,60
pow. 24 m-cy	215	25,69	85	25,37
WYKSZTAŁCENIE				
wyższe	32	3,82	14	4,18
policealne i średnie zawodowe	136	16,25	79	23,58
średnie ogólnokształcące	34	4,06	24	7,16
zasadnicze zawodowe	353	42,17	128	38,21
gimnazjalne i poniżej	282	33,69	90	26,87
STAŻ PRACY				
do 1 roku	52	6,21	16	4,78
1-5	68	8,12	14	4,18
5-10	92	10,99	49	14,63
10-20	210	25,09	97	28,96
20-30	269	32,14	99	29,55
30 lat i więcej	127	15,17	52	15,52
bez stażu	19	2,27	8	2,39
Ogółem	837	100%	335	100%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Bezrobotni powyżej 50 roku życia to w większości osoby z ponad dwudziestoletnim stażem pracy (łącznie 49,58% ogółu „50+”). Jednocześnie 25,09% w momencie rejestracji udokumentowało staż pracy w przedziale od 10 do 20 lat. Osoby mające bardzo krótki staż pracy to odsetek 6,21% - do 1 roku i 8,12% od 1 roku do 5 lat. Zadziwiającym jest fakt, że w tej grupie wiekowej 19 osób nie posiadają udokumentowanego żadnego stażu pracy. Osoby z krótkim stażem pracy lub nieposiadające go w ogóle, to w dużej mierze grupa podejmująca pracę w szarej strefie lub osoby obciążone różnego rodzaju patologiami społecznymi, niezainteresowane zatrudnieniem, korzystające z pomocy społecznej, rejestrujące się w PUP ze względu na możliwość ubezpieczenia zdrowotnego.

6.3. Osoby długotrwale bezrobotne

*Pojęcie osoba długotrwale bezrobotna oznacza bezrobotnego pozostającego w ewidencji bezrobotnych łącznie przez okres **ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat**, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych.*

Długotrwale bezrobocie, stwarza zagrożenie wykluczenia społecznego, zmniejsza szansę na znalezienie pracy, a tym samym powoduje degradację materialną i społeczną jednostki oraz jej rodziny. Kwalifikacje zawodowe tych osób dezaktualizują się, a ich aktywizacja zawodowa i przywrócenie do grona pracujących stają się bardzo trudne. Jednocześnie na długotrwały brak pracy nakłada się wiele czynników, z którymi osoby bezrobotne nie potrafią lub nie chcą sobie poradzić stając się osobami biernymi i roszczeniowymi, osobami, które przyzwyczały się do swojej sytuacji i znalazły sposób na codzienne funkcjonowanie korzystając ze wsparcia pomocy społecznej bądź pracę „na czarno”.

Według stanu na koniec grudnia 2018 roku, liczba długotrwale bezrobotnych wynosiła **1475 osób** (46,68% ogółu bezrobotnych), w tym 932 kobiety. Należy zauważyć, że w porównaniu z analogicznym okresem 2017 roku liczba długotrwale bezrobotnych zmniejszyła się o 116 osób, tj. o 7,29%, przy jednoczesnym spadku udziału w liczbie bezrobotnych ogółem o 1,11 pkt. procentowego.

Jedynie 5 osób długotrwale bezrobotnych posiadało prawo do zasiłku (0,86% ogółu zasiłkobiorców).

Przeważającą część długotrwale bezrobotnych stanowią osoby legitymujące się niskim wykształceniem: zasadnicze zawodowe – 515 osób oraz gimnazjalne i niższe – 388 osób, co łącznie stanowi 61,22% ogółu długotrwale bezrobotnych (w 2017 r. – 61,72%). Bezrobotni posiadający wykształcenie ogólnokształcące stanowią obok wykształcenia wyższego, najmniejszy procent tej kategorii – odpowiednio 8,07% (119 osób) oraz 8,27% (122 osoby).

Odnosząc się do powyższych danych można stwierdzić, iż niski poziom wykształcenia negatywnie wpływa na wizerunek osób długotrwale bezrobotnych ograniczając jednocześnie dostęp do wielu ofert zatrudnienia.

Analizując strukturę długotrwale bezrobotnych zauważamy, że więcej w tej kategorii jest kobiet. Kobiety stanowią bowiem 63,19% (932 osoby – spadek o 27 osób w stosunku do 2017 r.) długotrwale bezrobotnych, a jednocześnie długotrwale bezrobotne kobiety stanowią 49,84% wszystkich kobiet zarejestrowanych w PUP w końcu grudnia 2018 roku.

Skuteczna aktywizacja zawodowa osób długotrwale bezrobotnych jest bardzo trudna i wymaga indywidualnego podejścia. Pierwszym krokiem jest dokładna analiza sytuacji bezrobotnego, bowiem często bariery stojące na drodze do jego aktywizacji to nie tylko kwestie chęci, czy umiejętności.

6.4. Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia

Według stanu na koniec grudnia 2018 roku liczba osób bezrobotnych posiadających co najmniej dziecko do lat 6 wynosiła **713 osób** (22,56% ogółu bezrobotnych).

Z tej grupy 142 osoby posiadały prawo do zasiłku dla bezrobotnych (24,57% zasiłkobiorców).

Jedna osoba bezrobotna posiadała dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia.

6.5. Osoby niepełnosprawne

Niepełnosprawność to podstawowa bariera w procesie skutecznego szukania zatrudnienia. Bezrobotni niepełnosprawni mają ograniczoną zdolność do wykonywania pracy zawodowej.

Według ustawy z 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych definicja osoby niepełnosprawnej brzmi:

„Niepełnosprawnymi są osoby, których stan fizyczny, psychiczny lub umysłowy trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza bądź uniemożliwia wypełnianie ról społecznych, a w szczególności ogranicza zdolności do pracy zawodowej”.

Wyróżniamy następujące stopnie niepełnosprawności:

Znaczny stopień niepełnosprawności – do znacznego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolna do pracy albo zdolną do pracy jedynie

w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Umiarkowany stopień niepełnosprawności – do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych.

Lekki stopień niepełnosprawności – do lekkiego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę o naruszonej sprawności organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności, jakie wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością fizyczną, lub mająca ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne.

Trudno jest przekonać pracodawców nieposiadających statusu zakładu pracy chronionej do zatrudnienia osoby niepełnosprawnej. Osoby niepełnosprawne często rejestrują się w powiatowych urzędach pracy w celu pozyskania ubezpieczenia zdrowotnego i możliwości skorzystania z pomocy społecznej. Należy jednak pamiętać, że osoba niepełnosprawna zarejestrowana w Powiatowym Urzędzie Pracy, to osoba zdolna i gotowa do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie wymiaru czasu pracy, obowiązującym w danym zawodzie lub służbie.

6.5.1. Osoby niepełnosprawne zarejestrowane jako bezrobotne

Na koniec grudnia 2018 r. w PUP Wadowice zarejestrowanych było **236 osób niepełnosprawnych (w tym 107 kobiet), co stanowi 7,47% ogółu bezrobotnych.** W stosunku do końca poprzedniego roku liczba niepełnosprawnych zmniejszyła się o 6 osób (wzrost procentowego udziału w ogóle bezrobotnych 0,2 pkt proc.). Liczba niepełnosprawnych kobiet wzrosła o 15 osób.

Jedną z cech charakterystycznych grupy osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako osoby bezrobotne jest przewaga mężczyzn – na koniec 2018 roku stanowili oni 54,66% (129 osób) bezrobotnych ON.

Od stycznia do grudnia 2018 r. **włączono do ewidencji 314 osób niepełnosprawnych**, w tym 122 kobiety. Osoby niepełnosprawne napływające do ewidencji Urzędu Pracy w 2018 roku, podobnie, jak i w latach poprzednich w zdecydowanej większości pracowały przed rejestracją

(92,36%). Spośród poprzednio pracujących 2,76% utraciło zatrudnienie z przyczyn dotyczących zakładu pracy.

W tym samym czasie **wyłączono z ewidencji niepełnosprawnych 320 osób**, w tym 107 kobiet. Z powodu **podjęcia pracy** wykreślono z ewidencji bezrobotnych **146 osób – 45,63%** ogółu wyrejestrowanych niepełnosprawnych. Udział podjęć pracy w tej grupie jest niższy niż w pozostałych. Osoby niepełnosprawne najczęściej podejmowały zatrudnienie niesubsydiowane (84,25%).

Tabela 28. Struktura osób niepełnosprawnych – stan na dzień 31.12.2018 r.

Wyszczególnienie	NIEPEŁNOSPRAWNI	
	Ogółem	kobiety
CZAS POZOSTAWANIA BEZ PRACY		
do 1	26	14
1-3	38	13
3-6	32	11
6-12	28	13
12-24	36	18
pow. 24 m-cy	76	38
WIEK		
18-24	16	9
25-34	31	17
35-44	45	26
45-54	70	30
55-59	41	25
60 - 65	33	xxx
WYKSZTAŁCENIE		
wyższe	15	8
policealne i średnie zawodowe	34	22
średnie ogólnokształcące	9	5
zasadnicze zawodowe	110	46
gimnazjalne i poniżej	68	26
NIEPEŁNOSPRAWNI WG STAŻU PRACY		
do 1 roku	22	9
1-5	30	14
5-10	44	21
10-20	56	26
20-30	45	15
30 lat i więcej	16	6
bez stażu	23	16
Ogółem bezrobotni	236	107

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Jak wynika z powyższej tabeli grupą wiekową najbardziej dotkniętą bezrobociem są osoby w wieku 45 plus, stanowiące 61,02% ogółu niepełnosprawnych (144 osoby). W tej grupie **110 osób to osoby powyżej 50 roku życia, tj. 46,61% ogółu bezrobotnych niepełnosprawnych**.

Najmniejszy udział w omawianej grupie miała młodzież do 25 roku życia stanowiąca jedynie 6,78%.

Nadal wśród niepełnosprawnych dominowali bezrobotni z niskim poziomem wykształcenia. Większość posiadała wykształcenie zasadnicze zawodowe – 110 osób (46,61% ogółu zarejestrowanych niepełnosprawnych) oraz wykształcenie gimnazjalne i niższe – 68 osób (28,81%). Wyższym wykształceniem legitymowało się 15 osób 6,36% ogółu niepełnosprawnych.

Ze względu na czas pozostawania bez pracy najliczniejszą grupę stanowiły osoby pozostające bez pracy powyżej 24 miesięcy – 76 osób (32,2%).

Ponadto w końcu roku wśród niepełnosprawnych bezrobotnych w szczególnej sytuacji było:

- 134 osoby długotrwale bezrobotne,
- 68 osób bez kwalifikacji zawodowych,
- 34 osoby bez doświadczenia zawodowego.
- 17 osób posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia,
- 8 osób korzystających z pomocy społecznej.

W ewidencji tut. Urzędu, dominowały osoby z orzeczoną lekką stopniem niepełnosprawności – 144 osoby (61,02%). 36,86% (87 osób) stanowiły osoby z umiarkowaną stopniem niepełnosprawności i 2,12% (5 osób) ze znaczną stopniem niepełnosprawności.

Do najczęstszych przyczyn niepełnosprawności należały:

- upośledzenie narządu ruchu (32,63%),
- choroby psychiczne (14,41%),
- choroby układu oddechowego i układu krążenia (12,29%),
- choroby neurologiczne (7,2%),
- choroby narządu wzroku (8,05%),
- epilepsja (3,8%),
- zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu (3,8%),
- inne (11,02%).

6.5.2. Osoby niepełnosprawne zarejestrowane jako poszukujące pracy

W ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach figurują obok osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako osoby bezrobotne również **osoby niepełnosprawne zarejestrowane jako osoby poszukujące pracy**.

Definicja osoby poszukującej pracy została przytoczona w punkcie VIII opracowania.

W grudniu 2018 roku w ewidencji wadowickiego urzędu pracy figurowało **58 niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu**. Liczba poszukujących pracy w porównaniu do 2017 roku zmalała o 23 osoby (28,4%).

Niepełnosprawni poszukujący pracy stanowili 41,43% całej zbiorowości i odsetek ten zmniejszył się o 4,33 punktu procentowego.

Podobnie jak wśród osób niepełnosprawnych ze statusem bezrobotnego – wśród ON poszukujących pracy występuje dominacja mężczyzn – na koniec 2018 roku stanowiły one 75,86% poszukujących pracy posiadających orzeczony stopień niepełnosprawności.

Od stycznia do grudnia 2018 r. **włączono do ewidencji poszukujących pracy 35 osób niepełnosprawnych, w tym 12 kobiet**.

Osoby niepełnosprawne napływające do ewidencji poszukujących pracy w 2018 roku w zdecydowanej większości pracowały przed rejestracją (77,14%). Spośród nich 2 osoby utraciły zatrudnienie z przyczyn dotyczących zakładu pracy. Dla 30 osób była to ponowna rejestracja w Urzędzie, przy czym po raz kolejny jako osoba niepełnosprawna zarejestrowało się 20 osób.

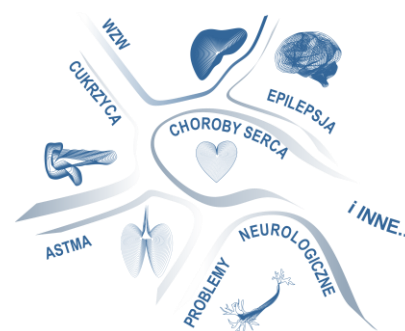
Wśród niepełnosprawnych poszukujących pracy zdecydowanie dominowały osoby starsze – grupa osób, które ukończyły 45 rok życia stanowiła 62,07% (36 osób). Podobnie jak wśród ON bezrobotnych najmniejszy udział w omawianej grupie miała młodzież do 25 roku życia stanowiąca jedynie 5,17 % omawianej zbiorowości i były to tylko 3 osoby.

Wśród ON poszukujących pracy najwięcej jest osób o niskich kwalifikacjach zawodowych, legitymujących się wykształceniem podstawowym i podstawowym nieukończonym (31,03%) oraz zasadniczym zawodowym (43,1%). Jedynie 3 osoby legitymowały się dyplomem wyższej uczelni. W omawianej grupie jedynie 3 osoby były bez kwalifikacji zawodowych.

Wśród niepełnosprawnych osób poszukujących pracy zdecydowaną większość (45 osób; 77,59%) stanowili ci, którzy posiadali umiarkowany stopień niepełnosprawności. Na drugim miejscu pod względem liczebności znaleźli się niepełnosprawni w stopniu lekkim (7 osób; 1,07%). Jedynie 6 osób posiadało znaczny stopień niepełnosprawności (10,34%).

Do najczęstszych przyczyn niepełnosprawności należały:

- choroby psychiczne (27,59%),
- upośledzenie narządu ruchu (24,14%),
- choroby neurologiczne (13,79%),
- choroby układu oddechowego i układu krążenia (6,9%).

W omawianym okresie czasu pracodawcy zgłosili w sumie 64 wolne miejsca pracy i aktywizacji zawodowej dla osób z niepełnosprawnościami – o 26 mniej niż w 2016 roku.

7. Pozostałe grupy osób bezrobotnych, które ze względu na określone uwarunkowania mają znaczne problemy wyjścia z bezrobocia

7.1. Osoby bez kwalifikacji zawodowych

Do kategorii bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych zalicza się osoby z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym, nieposiadających jednocześnie kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu poświadczonych dyplomem, świadectwem, zaświadczeniem instytucji szkoleniowej lub innym dokumentem uprawniającym do wykonywania zawodu. Obejmuje ona również osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym.

Na koniec grudnia 2018 roku w ewidencji PUP figurowały **909 osób** bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych, które stanowiły 28,77% ogółu bezrobotnych.

Wskaźnik procentowego udziału bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych w ogólnej liczbie bezrobotnych w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego zmniejszył się 0,73 pkt procentowego, przy spadku w liczbach bezwzględnych o 73 osoby.

Wśród zarejestrowanych bezrobotnych nie posiadających kwalifikacji:

- 503 osoby to kobiety – 55,34% tej kategorii i 26,9% ogółu zarejestrowanych kobiet,
- 114 osób posiadało prawo do zasiłku – 12,54% tej kategorii, 19,72% zasiłkobiorców.

Brak kwalifikacji zawodowych zdecydowanie utrudnia powrót bądź wejście na rynek pracy i stanowi jeden z najpoważniejszych problemów, z którymi borykają się osoby poszukujące

zatrudnienia. Z drugiej strony, wymagania pracodawców nie są dziś aż tak duże i często wystarczy nieco chęci i determinacji, by zdobyć zatrudnienie.

7.2. Osoby bez doświadczenia zawodowego

Osoba bezrobotna bez doświadczenia zawodowego to osoba, która wykonywała zatrudnienie oraz inną pracę zarobkową przez łączny okres poniżej 6 miesięcy.

Poziom bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego na koniec miesiąca grudnia 2018 r. stanowił 13,73% ogółu zarejestrowanych – **434 osoby**.

W stosunku do końca ubiegłego roku liczba osób bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego była o 1,14 punktu procentowego niższa (mniej o 61 osób).

Wśród zarejestrowanych bezrobotnych nie posiadających doświadczenia zawodowego:

- 285 osób to kobiety – 65,67% tej kategorii i 15,24% ogółu zarejestrowanych kobiet,
- 1 osoba posiadała prawo do zasiłku dla bezrobotnych.

7.3. Osoby bez wykształcenia średniego

Do osób bez wykształcenia średniego zalicza się bezrobotnych, którzy ukończyli szkołę zasadniczą zawodową oraz gimnazjalną i podstawową.

Bezrobotni w ww. kategorii na koniec 2018 roku stanowili **54,15%** ogółu zarejestrowanych (**1711 osób**, w tym 825 kobiet).

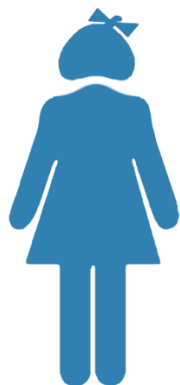
W tej grupie bezrobotnych:

- 1031 osób (32,63% ogółu zarejestrowanych) legitymowało się wykształceniem zasadniczym zawodowym (w 2017 r. – 1111 osób; 33,37%),
- 680 osób (21,52%) – gimnazjalnym lub niższym (w 2017 r. – 759 osób; 22,8%).

W stosunku do końca poprzedniego roku liczba bez wykształcenia średniego zmniejszyła się o 159 osób (spadek procentowego udziału w ogóle bezrobotnych o 2,02 pkt proc.).

Spośród bezrobotnych nie posiadających wykształcenia średniego 738 osób pozostawało bez pracy powyżej 12-tu miesięcy, co stanowi 43,13% tej grupy oraz 23,35 % ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.

Podsumowując strukturę społeczno – demograficzną bezrobotnych, profil osoby bezrobotnej * powiatu wadowickiego przedstawia się następująco:

Płeć : *kobieta*

Wiek : *25 – 34 lata*

Wykształcenie : *zasadnicze zawodowe*

Staż pracy : *1 – 5 lat*

Okres pozostawania bez pracy : *powyżej 12 m-cy*

** profil osoby bezrobotnej określono poprzez wskazanie dominującej pod względem liczbowym kategorii jeżeli chodzi o płeć, wiek, wykształcenie, staż pracy oraz czas pozostawania bez pracy*

VIII. Osoby poszukujące pracy

Oprócz osób bezrobotnych, Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach rejestruje osoby poszukujące pracy.

Zgodnie z definicją, **poszukującym pracy** może być każda osoba (zatrudniona, niezatrudniona np. pobierająca rentę, emeryturę) zgłaszająca zamiar i gotowość podjęcia zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, podjęcia zatrudnienia w wyższym wymiarze czasu pracy, albo dodatkowego lub innego zatrudnienia, zarejestrowana w powiatowym urzędzie pracy.

Na koniec grudnia 2018 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach zarejestrowanych było **140 osób poszukujących pracy** (177 osób na koniec 2017 r.), w tym 39 kobiet. 58 osób (14 kobiet) to niepełnosprawni niepozostający w zatrudnieniu, o których mowa we wcześniejszej części opracowania.

Od stycznia do grudnia 2018 r. zarejestrowały się 163 osoby poszukujące pracy, w tym 55 kobiet.

W analizowanym okresie Urząd wyłączył z ewidencji 200 osób zarejestrowanych jako poszukujące pracy, w tym 89 kobiet.

Przyczyny wyłączenia to:

- niepotwierdzenie zainteresowania pomocą określoną w ustawie – 100 osób,
- dobrowolna rezygnacja – 69 osób,
- rozpoczęcie szkolenia – 1 osoba,
- inne – 30 osób.

CZĘŚĆ CZWARTA

WSPARCIE DLA BEZROBOTNYCH I PRACODAWCÓW

IX. Usługi rynku pracy

1. Profilowanie pomocy dla bezrobotnych

Zgodnie z art. 33 ust. 2b ustawy, od dnia 27 maja 2014 r. wszystkie PUP ustalają profil pomocy dla każdej osoby bezrobotnej.

W celu ustalenia profilu pomocy doradca klienta podczas rozmowy z bezrobotnym dokonuje analizy jego sytuacji oraz szans na rynku pracy biorąc pod uwagę dwie zmienne:

- **oddalenie bezrobotnego od rynku pracy,**
- **gotowość do wejścia lub powrotu na rynek pracy.**

Przez oddalenie od rynku pracy rozumie się czynniki utrudniające bezrobotnemu wejście lub powrót na rynek pracy. Informacje, na podstawie których ustala się oddalenie bezrobotnego od rynku pracy to wiek, płeć, poziom wykształcenia, umiejętności, uprawnienia i doświadczenie zawodowe, stopień niepełnosprawności, czas pozostawania bez pracy, miejsce zamieszkania pod względem oddalenia od potencjalnych miejsc pracy i dostępność nowoczesnych form komunikowania się z PUP i pracodawcami.

Natomiast przez gotowość do wejścia lub powrotu na rynek pracy rozumie się czynniki wskazujące na potrzebę i chęć bezrobotnego do podjęcia pracy. Informacje, na podstawie których ustala się gotowość do wejścia lub powrotu na rynek pracy to zaangażowanie w samodzielne poszukiwanie pracy, gotowość do dostosowania się do wymagań rynku pracy, dyspozycyjność, powody skłaniające do podjęcia pracy, powody rejestracji w PUP, dotychczasowa oraz aktualna gotowość do współpracy z PUP, innymi instytucjami rynku pracy lub pracodawcami.

Ustalenie profilu pomocy odbywa się z wykorzystaniem pomocniczego narzędzia, którym jest wystandaryzowany Kwestionariusz do profilowania pomocy dla osób bezrobotnych. Jest to kwestionariusz wywiadu, w oparciu o który prowadzona jest rozmowa z osobą bezrobotną.

Narzędzie w całości zintegrowane jest z systemem teleinformatycznym wykorzystywanym przez wszystkie PUP (Syriusz^{Std}).

Przynależność do konkretnego profilu wiąże się z rodzajem wsparcia, jakie może zostać udzielone klientowi. Pomoc przewidziana w ramach profilu pomocy jest realizowana na podstawie przygotowanego z bezrobotnym Indywidualnego Planu Działania.

Osobie bezrobotnej może zostać przydzielony jeden z trzech profili.

Profil pomocy I zostają objęci bezrobotni samodzielni i aktywni, dla których podstawowym wsparciem jest pośrednictwo pracy, tj. propozycja odpowiedniej pracy, a w uzasadnionych przypadkach poradnictwo zawodowe i wybrane instrumenty rynku pracy (m.in. bon stażowy, bon zatrudnieniowy, szkolenia, środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej).

Źródło: MPiPS

Profil pomocy II zostają objęci bezrobotni wymagający intensywnego wsparcia, wobec których PUP może stosować wszystkie usługi i instrumenty rynku pracy oraz inne formy pomocy określone w ustawie (z wyłączeniem PAI), a także działania aktywizacyjne zlecane przez PUP.

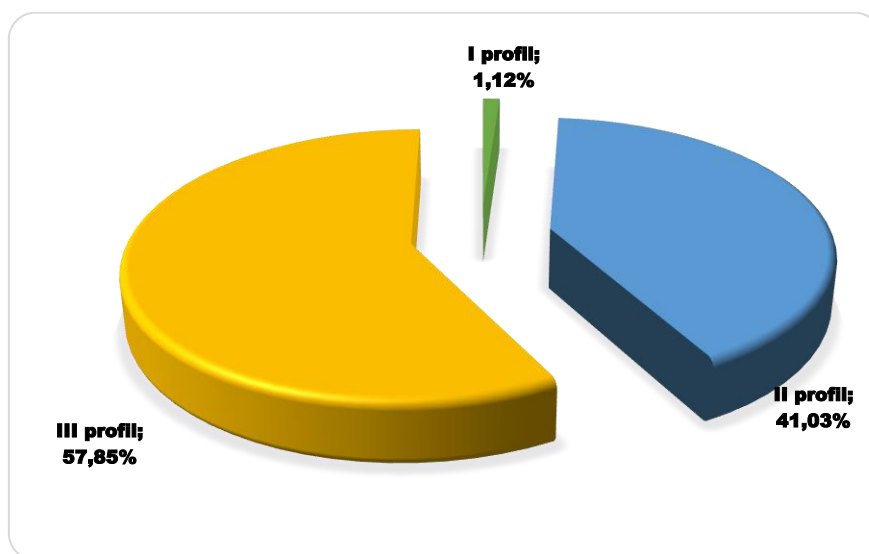
Profil pomocy III objęci zostają bezrobotni oddaleni od rynku pracy – zarówno tacy, którzy z różnych powodów zagrożeni są wykluczeniem społecznym, jak i tacy którzy z własnego wyboru nie są zainteresowani podjęciem pracy lub uchylają się od pracy legalnej. Wobec tej grupy osób, oprócz stosowania programów specjalnych, w ramach których PUP mogą wykorzystywać rozmaite formy wsparcia określone w ustawie, stosowane mogą być również takie formy pomocy jak PAI, działania aktywizacyjne zlecone przez PUP, skierowanie do zatrudnienia wspieranego u pracodawcy lub podjęcia pracy w spółdzielni socjalnej oraz – w uzasadnionych przypadkach – poradnictwo zawodowe.

W okresie od stycznia do grudnia 2018 r. przeprowadzono 5278 wywiadów.

Na dzień 31 grudnia 2018 r. **2949** bezrobotnych ma ustalony profil pomocy, a ich struktura przedstawia się następująco:

- profil pomocy I dla **33 osób, tj. 1,12%,**
- profil pomocy II dla **1120 osób, tj. 41,03%,**
- profil pomocy III dla **1706 osób, tj. 57,85%.**

Wykres 39. Procentowy udział bezrobotnych wg profili – stan na 31.12.2018 r.

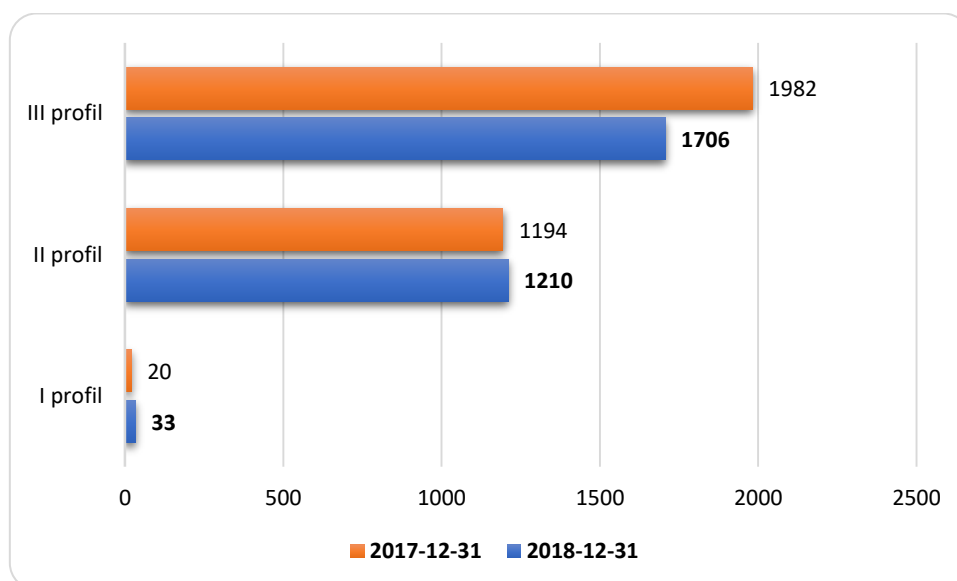

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Różnica w liczbie osób bezrobotnych zarejestrowanych na dzień 31.12.2018 r., a liczbą osób dla których ustalono profil pomocy wynika z dwóch czynników:

- około 14 dniowy termin oczekiwania osoby nowo zarejestrowanej na wizytę u doradcy klienta celem profilowania,
- przebywanie osoby bezrobotnej na urlopie macierzyńskim/rodzicielskim (52 tygodnie) lub długotrwałym zwolnieniu lekarskim uniemożliwiającym profilowanie.

Wykres 40. Struktura bezrobotnych wg profilu pomocy – stan w końcu 2017 i 2018 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

W stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego zanotowano, w:

- I profilu pomocy – wzrost procentowego udziału o 0,49 pkt proc.,
- II profilu pomocy – wzrost procentowego udziału o 3,67 pkt proc.,
- III profilu pomocy – spadek procentowego udziału o 4,16 pkt proc.

Osoby bezrobotne, którym ustalono I profil pomocy są gotowe do podjęcia pracy, bez wsparcia instrumentami rynku pracy. Posiadane przez nie kwalifikacje są najczęściej przydatne, a motywacja do podjęcia zatrudnienia – wysoka. Osoby te, chcą podjąć pracę ze względu na utrzymanie swojej aktywności na rynku pracy. Jedną z cech posiadanych najczęściej przez osoby bezrobotne z profilu I są wysokie kompetencje społeczne, między innymi łatwość nawiązywania kontaktów interpersonalnych. Dodatkowo są skłonne do samokształcenia i rozwoju, znają swoją wartość na rynku pracy. Osoby bezrobotne z profilu pomocy I mają różne wykształcenia, posiadają uprawnienia do wykonywania zawodu nabyte w trakcie szkoleń oraz umiejętności wynikające z doświadczenia zawodowego. Oprócz osób z doświadczeniem znajdują się również absolwenci szkół, którzy posiadają kwalifikacje oczekiwane na rynku pracy.

W stosunku do osoby bezrobotnej, której ustalono II profil pomocy, należy zastosować wsparcie w postaci usług i instrumentów rynku pracy, dzięki którym może ona wejść lub powrócić na rynek pracy. Bezrobotnych objętych profilem pomocy II przeważnie cechuje średnia gotowość do powrotu na rynek pracy i średnie oddalenie od rynku pracy. Często posiadają kwalifikacje, które nie są zgodne z oczekiwaniami pracodawców, brakuje im również motywacji do podjęcia rzetelnych starań w celu uzyskania zatrudnienia. W profilu tym znajdują się także osoby, które przez bardzo długi okres pracowały w jednym zakładzie pracy. Słabą stroną osób bezrobotnych jest brak umiejętności autoprezentacji i profesjonalnego przygotowania dokumentów aplikacyjnych. U wielu osób z tej grupy w CV pojawiają się przerwy, które nie mają pokrycia w ewidencji urzędu pracy. Jest to związane z aktywnością w tzw. "szarej strefie", bądź pracą za granicą albo z biernością zawodową, która spowodowana była np.: opieką nad dziećmi lub osobami zależnymi.

Osoby bezrobotne, którym ustalono III profil pomocy, najtrudniej jest przywrócić na rynek pracy, ponieważ utraciły motywację do pracy i jej poszukiwania lub w zamierzony sposób unikają wszelkich form pomocy, bowiem ich celem jest wyłącznie utrzymanie statusu osoby bezrobotnej ze względu na korzystanie z systemu ubezpieczeń zdrowotnych. Często są to osoby, które nie mają żadnego zawodu, nie mają doświadczenia zawodowego, albo mają długą przerwę w zatrudnieniu. Dodatkowo wskazują na ograniczenia zdrowotne, niepotwierdzone orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności. W tej grupie znajdują się również długoletni beneficjenci pomocy społecznej – często obarczone tzw. bezrobociem dziedzicznym. W profilu pomocy III znajdują się także osoby, które pracują w tzw. "szarej strefie". Nie są one zainteresowane propozycjami pomocy ze

strony urzędu. Zbliżoną sytuację mają osoby, które sprawują opiekę nad osobami zależnymi, a także wiele kobiet, które wychowują dzieci i prowadzą gospodarstwo domowe – małżonkowie podejmują prace dorywcze albo poza granicami kraju. Kolejna grupa to część osób posiadająca orzeczenie o stopniu niepełnosprawności oraz zamieszkująca w miejscowościach niekorzystnie ułożonych wobec lokalnego rynku pracy.

Profilowanie skutkuje tym, że część usług jest niedostępna dla danej osoby, ponieważ katalog możliwych dla danego profilu form pomocy jest zamknięty i dostępny wyłącznie dla osób podlegających odpowiedniej dla niego charakterystyce. Możliwe jest przez to zaistnienie paradoksów, w rodzaju braku możliwości natychmiastowego skierowania do pracy na wniosek pracodawcy imiennie wskazanej osoby bardzo oddalonej od rynku pracy (co skutkowałoby natychmiastowym powrotem na ten rynek), ponieważ w myśl przepisów dla takiej osoby przewidziane są najpierw działania aktywizujące w rodzaju doradztwa zawodowego, udziału w programach realizowanych wspólnie z ośrodkami pomocy społecznej czy inne tym podobne, „miękkie” działania.

2. Indywidualny Plan Działania

Nie później niż w terminie 60 dni od dnia określenia profilu pomocy zostaje przygotowany z udziałem osoby bezrobotnej **Indywidualny Plan Działania**. Musi być on dostosowany swoim zakresem do wyznaczonego dla osoby bezrobotnej profilu pomocy.

Indywidualny Plan Działania (IPD) przygotowany jest przez doradcę klienta we współpracy z osobą bezrobotną i nie jest to nic innego jak plan działań umożliwiających powrót osoby bezrobotnej na rynek pracy. W IPD zawarte zostają działania (zadania) do realizacji przez obie strony „kontraktu” zarówno bezrobotnego jak i Urzędu

Indywidualny Plan Działania jest również „instrumentem” wspierającym pracę doradcy klienta. Osoby bezrobotne, we współpracy ze swoim doradcą klienta określają własny cel zawodowy oraz planują działania do realizacji, które umożliwią im osiągnięcie założonego celu. Zaplanowane działania mają indywidualny charakter, są bowiem dostosowane do indywidualnej sytuacji zawodowej i osobistej klienta.

W Indywidualnym Planie Działania są uwzględnione:

- działania możliwe do zastosowania przez urząd pracy w ramach pomocy określonej w ustawie,
- działania planowane do samodzielnej realizacji w celu poszukiwania pracy.

W okresie realizacji IPD Urząd Pracy, co najmniej raz na 60 dni, kontaktuje się z osobą bezrobotną w celu monitorowania sytuacji i postępów w wykonywaniu zaplanowanych dla bezrobotnego działań. Kontakt ten realizowany jest w formie spotkania, rozmowy telefonicznej albo wymiany informacji drogą elektroniczną lub pocztową.

W 2018 roku:

- doradcy klienta przygotowali 4750 Indywidualnych Planów Działania,
- 3410 osób zakończyło realizację IPD,
- 1427 IPD zostało przerwanych.

Na dzień 31.12.2018 r. – **3098 osób** było w trakcie realizacji Indywidualnego Planu Działania.

3. Pośrednictwo pracy

Działania w ramach pośrednictwa pracy prowadzone są na podstawie art. 9 ust. 1 pkt 3 i 3a ustawy *(Do zadań samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy należy: (...) udzielanie pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w znalezieniu pracy przez pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe; - udzielanie pomocy pracodawcom w pozyskiwaniu pracowników przez pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe;)* oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 roku w sprawie szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy.

Pośrednictwo pracy to podstawowa usługa świadczona podczas wizyty u doradcy klienta. **udzielanie pomocy osobom bezrobotnym i poszukującym pracy** w uzyskaniu odpowiedniej pracy, informowanie o aktualnej sytuacji na lokalnym rynku pracy oraz informowanie o ich prawach i obowiązkach. Dla każdej osoby bezrobotnej, jak już wspomniano wcześniej, ustalany jest profil pomocy poprzez przeprowadzenie rozmowy doradczej oraz ustalany jest Indywidualny Plan Działania.

Pośrednictwo pracy świadczone na rzecz pracodawców polega na pomocy w rekrutowaniu pracowników o odpowiednich kwalifikacjach, pozyskiwaniu ofert pracy, a także organizowaniu giełd pracy. Jest usługą nieodpłatną, prowadzoną na zasadzie dostępności i dobrowolności korzystania z niej oraz jawności i równości w traktowaniu podmiotów (osób i pracodawców).

W okresie od stycznia do grudnia 2018 roku doradcy klienta indywidualnego odnotowali **34 936 spotkań osobistych** z osobami zarejestrowanymi.

W wyniku tych spotkań zostało **ustalonych 5270 profili pomocy** w tym **2757 dla kobiet** oraz ustalonych **4750 Indywidualnych Planów Działania** w tym **2517 dla kobiet**. Ponadto doradcy klienta kontaktowali się z osobami zarejestrowanymi telefonicznie oraz drogą elektroniczną i informowali ich o aktualnych ofertach pracy, wolnych miejscach stażowych i przekazywali kontakty do pracodawców. Osobom spełniającym wymagania pracodawców, doradcy klienta wydawali skierowania do pracy. Łącznie w 2018 roku zostało wydanych 2399 skierowań do pracy, w wyniku których 678 osób podjęło zatrudnienie.

Ten pozornie niekorzystny odsetek podjęć pracy należy łączyć ze sposobem realizacji ofert. Zdecydowana większość zgłaszanych ofert pracy realizowana jest bowiem jako oferta otwarta to znaczy z upublicznionym dostępem do pełnych danych kontaktowych pracodawcy. Powoduje to, że wiele osób bezrobotnych (i prawdopodobnie nie tylko bezrobotnych!) dowiaduje się co prawda o ofercie pracy za pośrednictwem urzędu (Internet, doradcy klienta, tablica ogłoszeń), ale dociera do pracodawców samodzielnie, bez wydanego przez Urząd Pracy skierowania. W rzeczywistości wszystkie podjęcia pracy przez osoby zarejestrowane w Urzędzie na stanowisku zgłoszonym jako oferta pracy i rozpowszechnianym przez Urząd należy traktować jako podjęcie pracy za pośrednictwem Urzędu. Natomiast w ujęciu statystycznym jedynie podjęcia pracy za wydanym i rozliczonym skierowaniem ujmowane są jako podjęcia pracy za pośrednictwem urzędu.

Pośrednictwo pracy to także **kontakt doradcy klienta instytucjonalnego z pracodawcami** w celu pozyskania oferty pracy, przyjęcia zgłoszenia oferty pracy lub przedstawienia propozycji pomocy. Kontakty z pracodawcami dają możliwość uzyskania aktualnych informacji o rynku pracy, o potrzebach kadrowych pracodawców, wymaganiach stawianych przyszłym kandydatom do pracy, a także pozyskania do współpracy partnerów gotowych do zatrudnienia bezrobotnych.

Doradcy klienta instytucjonalnego podtrzymują **kontakt z pracodawcą** w formie:

- kontaktów bezpośrednich; w okresie od stycznia do grudnia 2018 r. pośrednicy pracy pełniący funkcję doradcy klienta instytucjonalnego podejmowali indywidualne spotkania z pracodawcą – **187 kontaktów**, w wyniku których pozyskano **230** wolnych miejsc pracy, w tym **194** wolnych miejsc pracy na stanowiska niesubsydiowane,

- **kontaktów telefonicznych**; kontakt z pracodawcą odbywa się co najmniej raz na kwartał. Średnio na kwartał doradcy telefonicznie skontaktowali się z **3000** pracodawcami współpracującymi z tut. Urzędem Pracy,
- **kontaktów drogą elektroniczną**.

Podczas kontaktów z pracodawcami m.in:

- promowano usługi i instrumenty rynku pracy oraz udzielano informacji dotyczących programów wspierających tworzenie nowych miejsc pracy,
- ustalano zasady realizacji zgłaszanych ofert pracy,
- udzielano informacji na temat zasad zatrudniania cudzoziemców.

Wszystkie kontakty z pracodawcami dokumentowane są w kartach pracodawców, które prowadzone są w wersji elektronicznej.

Na dzień 31.12.2018 r. w systemie SYRIUSZ figurowało **3826** pracodawców, z którymi są podtrzymywane kontakty i uzupełniane karty, w tym z powiatu wadowickiego – **2763** pracodawców. Większość kontaktów z pracodawcą odbywa się drogą telefoniczną.

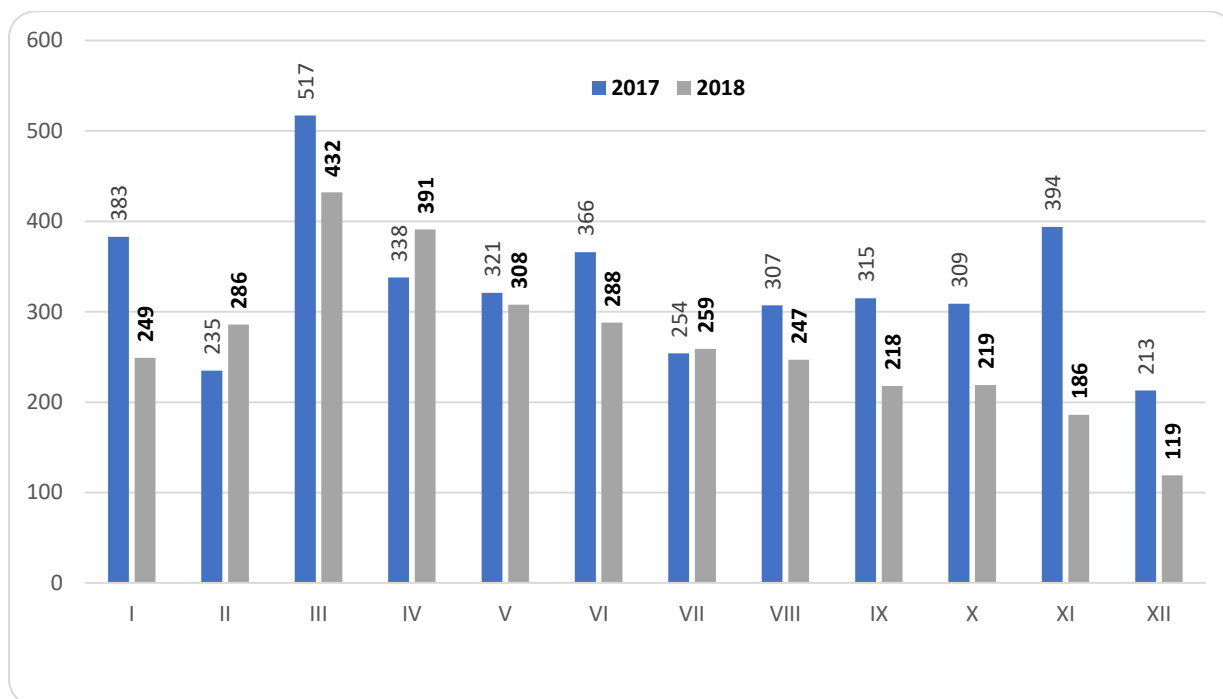
3.1. Oferty pracy

Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach w okresie od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku przyjął od pracodawców **3202 zgłoszenia wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej**, tj. o **750** mniej niż w roku 2017.

Wahania w liczbie ofert pracy wpływających do urzędu w poszczególnych miesiącach 2017 i 2018 roku przedstawiono na poniższym wykresie.

Wykres 41. Oferty pracy zgłoszone w poszczególnych miesiącach 2017 i 2018 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Wraz ze spadkiem liczby ofert pracy obserwujemy zmniejszenie udziału wolnych miejsc pracy w ramach subsydiowanych form wsparcia. W okresie od stycznia do grudnia 2018 r. zgłoszono **394** wolne miejsca pracy na stanowiska subsydiowane. W porównaniu z 2017 rokiem, kiedy zatrudnienie subsydiowane osiągnęło poziom **19,33%**, w roku 2018 odnotowano **12,3%** udziału. A zatem, jak wynika z powyższego większość, bo 87,7% wszystkich wolnych miejsc pracy stanowiły oferty pracy niesubsydiowanej. Ta część ofert pracy pozostająca w dyspozycji PUP pochodzi z wolnego rynku i jest zależna od kondycji gospodarki i małopolskich firm. Obecnie możemy obserwować tendencję do wzrostu wolnych miejsc pracy. Coraz więcej pracodawców boryka się z brakiem możliwości zaspokojenia swoich potrzeb kadrowych.

Największy udział ofert pracy w ogólnej liczbie zgłoszonych ofert mają następujące stanowiska:

– 522301	Sprzedawca	– 5,25%
– 931301	Pomocniczy robotnik budowlany	– 3,47%
– 751104	Rozbieracz-wykrawacz	– 3,40%
– 515303	Robotnik gospodarczy	– 3,12%
– 752290	Pozostali stolarze meblowi i pokrewni	– 2,62%
– 411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	– 2,59%
– 432103	Magazynier	– 2,56%
– 752205	Stolarz*	– 2,56%
– 411004	Technik prac biurowych*	– 1,81%

-	932101	Pakowacz ręczny	-	1,75%
-	833203	Kierowca samochodu ciężarowego	-	1,50%
-	816026	Operator urządzeń do przetwórstwa drobiu	-	1,47%
-	752208	Stolarz meblowy	-	1,34%
-	753601	Cholewkarz	-	1,34%
-	818990	Pozostali operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani	-	1,34%
-	753490	Pozostali tapicerzy i pokrewni	-	1,31%
-	751201	Cukiernik*	-	1,25%
-	832202	Kierowca samochodu dostawczego	-	1,22%
-	753105	Krawiec*	-	1,06%
-	711202	Murarz	-	1,03%
-	941201	Pomoc kuchenna	-	1,00%

Tabela 29. Oferty pracy zgłoszone w roku 2018 - według zawodów (zgłoszone w liczbie co najmniej 15)

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu lub specjalności	Liczba ofert
1	522301	Sprzedawca*	168
2	931301	Pomocniczy robotnik budowlany	111
3	751104	Rozbieracz-wykrawacz	109
4	515303	Robotnik gospodarczy	100
5	752290	Pozostali stolarze meblowi i pokrewni	84
6	411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	83
7	432103	Magazynier	82
8	752205	Stolarz*	82
9	411004	Technik prac biurowych*	58
10	932101	Pakowacz ręczny	56
11	833203	Kierowca samochodu ciężarowego	48
12	816026	Operator urządzeń do przetwórstwa drobiu	47
13	752208	Stolarz meblowy	43
14	753601	Cholewkarz	43
15	818990	Pozostali operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani	43
16	753490	Pozostali tapicerzy i pokrewni	42
17	751201	Cukiernik*	40
18	832202	Kierowca samochodu dostawczego	39
19	753105	Krawiec*	34
20	711202	Murarz	33
21	941201	Pomoc kuchenna	32
22	332203	Przedstawiciel handlowy	31
23	513101	Kelner*	30
24	741101	Elektromonter instalacji elektrycznych	30
25	814209	Operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych*	29
26	821990	Pozostali monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	26

27	911207	Sprzątaczką biurową	26
28	512001	Kucharz*	25
29	514202	Kosmetyczka	25
30	514101	Fryzjer*	24
31	816003	Operator maszyn i urządzeń przemysłu spożywczego*	24
32	721204	Spawacz	22
33	753402	Tapicer*	21
34	431101	Asystent do spraw księgowości	20
35	313904	Operator zautomatyzowanej linii produkcyjnej	19
36	522304	Sprzedawca w branży spożywczej	18
37	541307	Pracownik ochrony fizycznej	18
38	712990	Pozostali robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	18
39	821902	Monter mebli	18
40	331301	Księgowy	17
41	713102	Malarz budowlany	17
42	722204	Ślusarz*	17
43	753602	Obuwnik*	17
44	723307	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	16
45	751204	Piekarz*	16
46	815301	Szwaczka maszynowa	16
47	711205	Brukarz	15
48	721404	Monter konstrukcji stalowych	15
49	834205	Operator koparki	15

*zawód objęty jest kształceniem w systemie oświaty i występuje w Klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Spośród 3202 ofert pracy zgłoszonych do Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach, jak już wspomniano, 12,3% dotyczyło stanowisk subsydiowanych w ramach staży, prac interwencyjnych, robót publicznych, prac społecznie - użytecznych, refundacji pracodawcy lub przedsiębiorcy części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne skierowanych bezrobotnych do 30 roku życia w ramach programu „Praca dla młodych” oraz wyposażenia/doposażenia stanowiska pracy.

Najbardziej preferowanymi zawodami w ramach form subsydiowanych w 2018 roku były: technik prac biurowych, woźny, ślusarz, szlifierz materiałów drzewnych, stolarz, sprzedawca, specjalista ds. sprzedaży, pomoc administracyjna, robotnik gospodarczy, pozostali pracownicy obsługi biurowej, pomocniczy robotnik budowlany, pomoc kuchenna, obuwnik, nauczyciel przedszkola, monter instalacji i urządzeń sanitarnych, magazynier, kucharz, księgowy, kosmetyczka, kelner, fryzjer, brukarz, asystent do spraw księgowości, agent ubezpieczeniowy.

Pracodawcy najczęściej poszukując pracowników na konkretne stanowiska,

oczekiwali tym samym określonych kwalifikacji zawodowych, tj. wiedzy i umiejętności oraz cech osobowościowych przydatnych w wykonywaniu danej pracy. Główne wymagania zgłaszane przez pracodawców w ofertach pracy dotyczyły: poziomu wykształcenia, uprawnień, znajomości języków, umiejętności i doświadczenia zawodowego.

Ponadto wśród cech kandydata wymienianych przez pracodawców, jako najbardziej pożądane, a jednocześnie charakteryzujące idealnego pracownika wymieniano:

- chęć do pracy,
- dyspozycyjność,
- komunikatywność,
- pracowitość,
- lojalność,
- uczciwość,
- samodzielność,
- inne (kreatywność, łatwość uczenia się itp.).

W niektórych sektorach gospodarki, zwłaszcza w tych, w których pracodawcom trudno było znaleźć odpowiednich pracowników, zaobserwowano zwiększającą się presję płacową. Sytuacja taka dotyczy min. stanowisk:

- ✚ blacharz 2100– 3100 zł brutto,
- ✚ brukarz 2100 – 3500 zł brutto,
- ✚ cholewkarz 2100 – 3000 zł brutto,
- ✚ cieśla 2100 – 4210 zł brutto,
- ✚ elektromechanik 2100 – 5000 zł brutto,
- ✚ elektromonter 2200 – 5000 zł brutto,
- ✚ elektryk 2100 – 11 386,35 zł brutto,
- ✚ handlowiec/ przedstawiciel handlowy 2100 – 4995 zł brutto,
- ✚ hydraulik/ monter instalacji sanitarnych 2100 – 5000 zł brutto,
- ✚ informatyk 2100 – 8531 zł brutto,
- ✚ kierowca różnych kategorii 2100 – 8508,30 zł brutto,
- ✚ kierownik 2100 – 10500 zł brutto,
- ✚ krawiec 2100 – 3200 zł brutto,

- + księgowy 2100 – 7000 zł brutto,
- + lakiernik 2100 – 3115 zł brutto,
- + magazynier 2100 – 3500 zł brutto,
- + malarz 2500 – 4200 zł brutto,
- + mechanik 2100 – 5500 zł brutto,
- + monter 2100 -3600 zł brutto,
- + monter mebli 2100 – 5000 zł brutto,
- + murarz 2100 – 4900 zł brutto,
- + operator koparki 2100 – 3600 zł brutto,
- + operator maszyn 2100 – 5000 zł brutto,
- + specjalista w dziedzinach biurowych 2100 – 4210,19 zł brutto,
- + pakowacz 2100 – 3200 zł brutto,
- + pracownik biurowy/administracyjny – 2100 – 4500 zł brutto,
- + pracownik pomocniczy 2100 – 3500 zł brutto,
- + pracownik budowlany 2100 – 14000 zł brutto,
- + pracownik fizyczny 2100 – 2800 zł brutto,
- + pracownik produkcji 2100 – 4066,36 zł brutto,
- + spawacz 2100 – 3360 zł brutto,
- + piekarz 2100 – 3200 zł brutto,
- + sprzedawca 2100 – 3923 zł brutto,
- + stolarz 2100 – 8400 zł brutto,
- + szewc 2100 – 6000 zł brutto,
- + ślusarz 2100 – 3200 zł brutto,
- + tapicer 2100 – 4000 zł brutto.

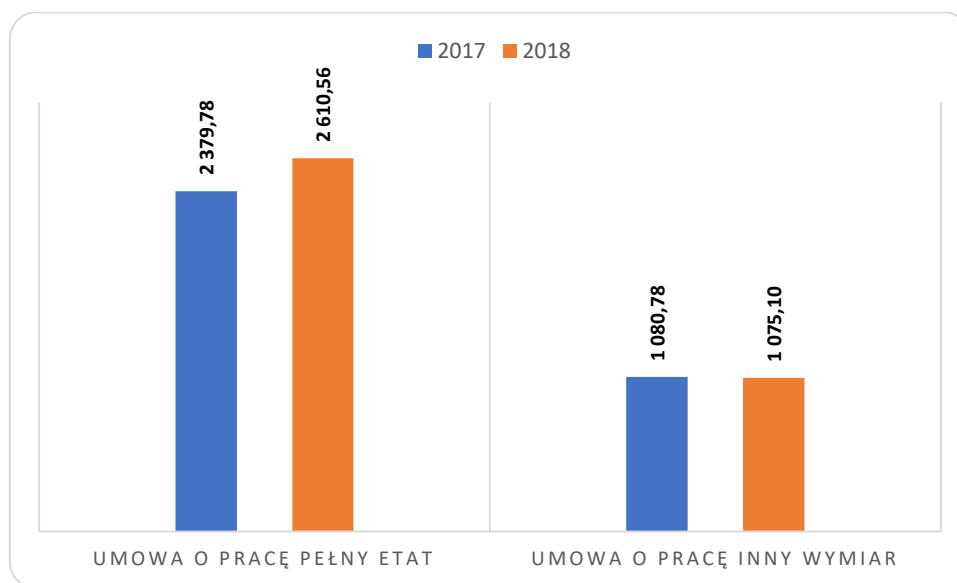
Od 1 stycznia 2018 r.		
Płaca minimalna	Stawka godzinowa	
2100 zł umowa o pracę	13,70 zł umowa zlecenia	12,50 zł umowa o pracę

W pozostałych branżach wzrosty wynagrodzeń były znacznie mniejsze. Często wynikały z przyjętych rozwiązań legislacyjnych, czyli wzrostu minimalnego wynagrodzenia za pracę.

W przypadku umów o pracę średnie miesięczne wynagrodzenie proponowane w ofertach pracy wynosi:

- 2 610,56 – 100 % (wzrost o 230,78 zł do roku poprzedniego),
- 1 075,10 – inny wymiar czasu pracy =<50% i <100% (wzrost o 105,24 zł do roku poprzedniego).

Wykres 42 . Porównanie średniej miesięcznej stawki wynagrodzenia proponowanej w ofertach pracy w latach 2017 i 2018

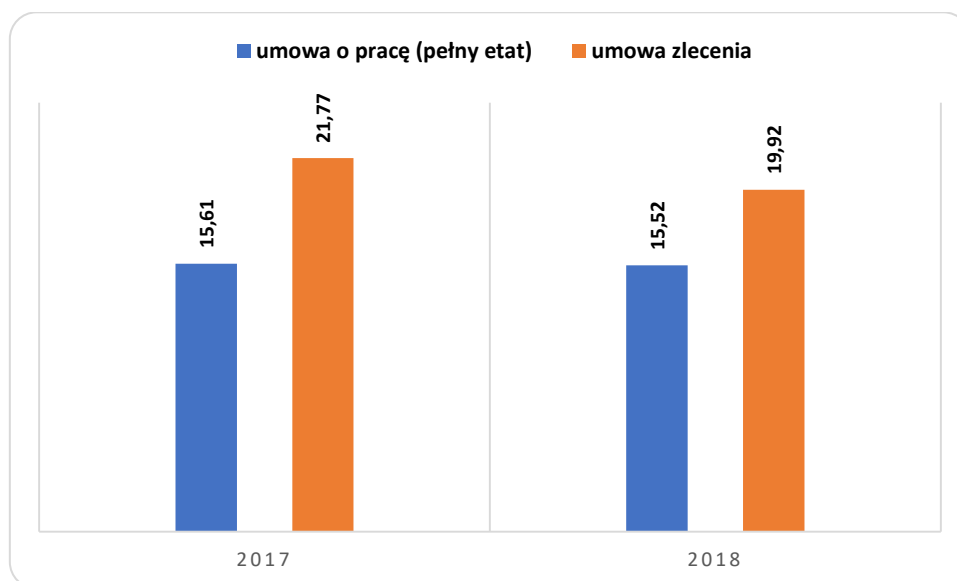

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Natomiast średnia stawka godzinowa proponowana w ofertach pracy wynosi:

- 15,52 zł– umowa o pracę - pełny etat (porównywalna do poprzedniego roku),)
- 19,92 zł brutto – umowa zlecenie (mniej o 1,85 zł od poprzedniego roku).

Wykres 43. Porównanie średniej stawki godzinowej proponowanej w ofertach pracy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Większość, bo 84 % proponowanych ofert pracy zgłaszanych w PUP stanowią oferty pracy w pełnym wymiarze czasu pracy (o 10% więcej niż w roku ubiegłym), na ½ etatu – 5%, inny wymiar czasu pracy – 1% (tak jak poprzednio). Zatrudnienie na umowę zlecenia stanowiło 10% ofert pracy (o 9% mniej niż w roku 2017).

Warto jeszcze przypomnieć, iż analiza ofert pracy zgłaszanych do Urzędu nie odzwierciedla realnych potrzeb lokalnego rynku pracy. Wiąże się to z faktem, iż niejednokrotnie niezrealizowane oferty pracy są przez pracodawców ponawiane, a dotyczą tego samego stanowiska pracy. Ponadto, w wyniku nowelizacji ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy w 2010 roku, zniesiono obowiązek powiadamiania urzędów pracy przez pracodawców o wolnych miejscach pracy.

W 2018 roku pracodawcy zgłaszali oferty pracy osobiście, telefonicznie, drogą pocztową, elektroniczną, przez Internet lub faxem.

W zależności od uzgodnień z pracodawcą, czy oferta pracy może zawierać dane umożliwiające identyfikację pracodawcy (oferta otwarta) czy też nie (oferta zamknięta) oferty pracy były realizowane poprzez:

- podanie do publicznej wiadomości tj. *umieszczenie na tablicach ogłoszeń w siedzibie PUP oraz Filii, przesłanie do lokalnej prasy, do lokalnego radia „Radio Andrychów”, do Urzędu Miejskiego w Kalwarii Zebrzydowskiej, do Urzędu Miejskiego w Andrychowie oraz do Wytwórni Silników Wysokoprężnych „Andoria” w Andrychowie,*
- przekazanie oferty pracy do upowszechniania do wskazanych w Zgłoszeniu krajowej oferty pracy powiatowych urzędów pracy; w ubiegłym roku pośrednicy pracy przekazali **478 ofert pracy** do upowszechniania w innych urzędach pracy,
- dobór osób spełniających wymagania pracodawcy określone w ofercie, poprzez ich selekcję, weryfikowanie ich umiejętności i kwalifikacji, poprzez kontakty telefoniczne lub osobiste; łącznie do ofert pracy zostało dopasowanych **17 107 kandydatów** do pracy, czyli podobnie jak w roku ubiegłym.

Ponadto doradcy klienta instytucjonalnego przyjmują także i rozpowszechniają krajowe oferty pracy z innych urzędów pracy. W ubiegłym roku zostało przyjętych i upowszechnionych **600** ofert pracy przesłanych z innych powiatowych urzędów pracy, czyli porównywalnie do roku ubiegłego.

3.2. Giełdy pracy

Kolejną z usług Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach jest organizacja giełd pracy. W miarę potrzeb giełdy te organizowane są najczęściej na terenie Urzędu, w przypadku, gdy po stronie pracodawcy istnieje potrzeba spotkania się z większą liczbą potencjalnych kandydatów do pracy – najczęściej w tym samym zawodzie. PUP gwarantuje pracodawcy udostępnienie informacji o giełdzie oraz wybranie grupy osób zainteresowanych pracą na danym stanowisku. Po przeprowadzeniu postępowania kwalifikacyjnego pracodawca informuje PUP o zatrudnieniu określonych osób.

W ubiegłym roku zostało zorganizowanych **16 giełd pracy**, w których wzięło udział **85 kandydatów** do pracy wyselekcjonowanych przez doradców klienta. W wyniku tych spotkań zatrudnienie znalazło **13 osób**.

3.3. Targi pracy

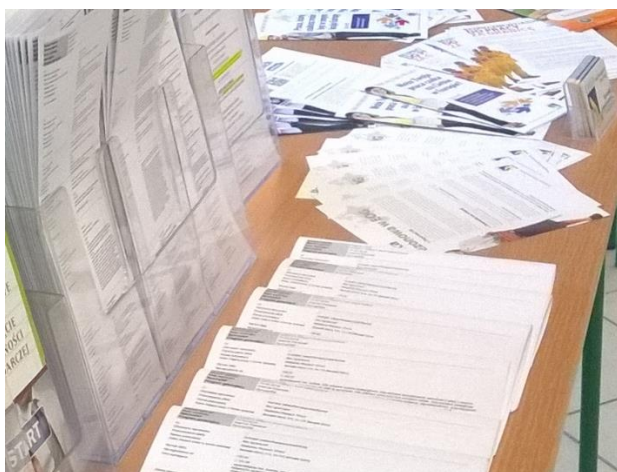
Targi Pracy i Edukacji w Oświęcimiu **Zorganizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Oświęcimiu** **16 marzec 2018 r.**

W dniu 16.03.2018 r. Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach uczestniczył w Targach Pracy i Edukacji w Oświęcimiu. Podczas omawianego wydarzenia pracownicy Centrum Aktywizacji Zawodowej promowali usługi świadczone przez PUP Wadowice, udzielali informacji zawodowych oraz prezentowali oferty pracy będące w dyspozycji Urzędu, a także informowali o możliwości wyjazdu do pracy za granicę do krajów UE/EFTA w ramach ofert sieci EURES.

Powiatowy Urząd Pracy promował **179** ofert pracy krajowej na **305** wolnych miejsc zatrudnienia. Osoby zainteresowane zatrudnieniem w kraju mogły zaznajomić się przede wszystkim z wolnymi miejscami pracy z terenu powiatu wadowickiego. W głównej mierze rozpowszechniano informacje odnośnie wymagań, których oczekują pracodawcy od poszukiwanych kandydatów, jak również warunków zatrudnienia. Młodzi uczestnicy wydarzenia dociekali przede wszystkim wysokości oferowanego wynagrodzenia za pracę.

Osobom wiążącym swoją przyszłość z pracą w krajach UE/EFTA proponowano korzystanie z ofert pracy za granicą zgłoszonych w ramach sieci EURES. Rekomendowano również korzystanie z Centralnej Bazy Ofert Pracy, która pozwala w dokładny sposób zapoznać się z ofertami pracy krajowej i zagranicznej.

Stanowisko Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach wzbudzało zainteresowanie wśród uczestników wydarzenia.

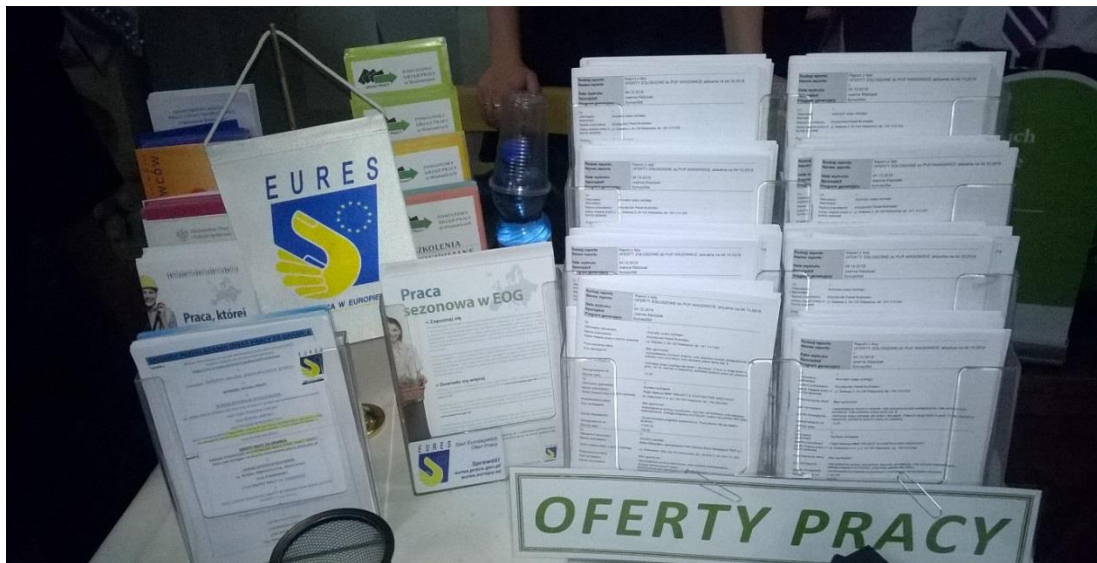

Targi Pracy i Edukacji w Andrychowie **Zorganizowane przez Ośrodek Szkolenia Zawodowego OHP** **05 październik 2018 r.**

W dniu 05.10.2018 r. Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach po raz kolejny uczestniczył w Targach Pracy i Edukacji w Andrychowie, organizowanych przez Ośrodek Szkolenia Zawodowego Ochotniczych Hufców Pracy w Andrychowie oraz Młodzieżowe Centrum Kariery. Targi skierowane były do osób bezrobotnych, absolwentów szkół, którzy dopiero wchodzi na rynek pracy oraz młodzieży uczącej się i poszukującej pracy w czasie wolnym od nauki.

Podczas omawianego wydarzenia pracownicy Centrum Aktywizacja Zawodowej promowali usługi świadczone przez PUP Wadowice oraz prezentowali oferty pracy krajowe będące

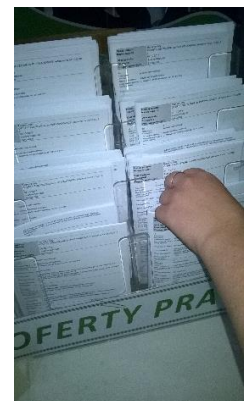
w dyspozycji Urzędu, a także informowali o usługach sieci EURES dających możliwość wyjazdu do pracy za granicę do krajów UE/EFTA.

Powiatowy Urząd Pracy promował **173** oferty pracy krajowej na **215** wolnych miejsc zatrudnienia. Osoby zainteresowane zatrudnieniem w kraju mogły zaznajomić się przede wszystkim z wolnymi miejscami pracy z terenu powiatu wadowickiego. W głównej mierze rozpowszechniano informacje odnośnie wymagań, których oczekują pracodawcy od poszukiwanych kandydatów, jak również warunków zatrudnienia. Młodzi uczestnicy wydarzenia dociekali przede wszystkim wysokości oferowanego wynagrodzenia za pracę.

Osobom wiążącym swoją przyszłość z pracą w krajach UE/EFTA proponowano korzystanie z ofert pracy za granicą zgłoszonych w ramach sieci EURES. Podczas targów PUP Wadowice posiadał w dyspozycji 283 oferty pracy zagranicznej na 1800 wolnych miejsc pracy. Rekomendowano również korzystanie z Centralnej Bazy Ofert Pracy, która pozwala w dokładny sposób zapoznać się z ofertami pracy krajowej i zagranicznej.

Podczas wydarzenia była również możliwość wzięcia udziału w warsztatach pn. „Samozatrudnienie kluczem do kariery zawodowej” prowadzonych przez doradcę zawodowego Agnieszkę Kołacz.

Stanowisko Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach cieszyło się zainteresowaniem wśród uczestników wydarzenia.

3.4. Zatrudnianie cudzoziemców

Od stycznia 2018 roku znaczącej zmianie uległy przepisy prawne w zakresie zatrudniania cudzoziemców. Stało się to na mocy ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw.

Celem nowych regulacji jest przede wszystkim wdrożenie do polskiego porządku prawnego postanowień dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/36/UE z 26 lutego 2014 r. w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w celu zatrudnienia w charakterze pracownika sezonowego.

Należy podkreślić, iż zatrudnianie cudzoziemców bez konieczności uzyskiwania zezwolenia na pracę nadal jest możliwe, jednak z pewnymi zmianami.

Znane pracodawcom zatrudniającym pracowników ze Wschodu oświadczenie o zamiarze powierzenia pracy cudzoziemcowi wraz z początkiem roku 2018 uległo dezaktualizacji (wprowadzono *oświadczenie o powierzeniu pracy cudzoziemcowi*, zmianie uległa nie tylko nazwa ale też procedura, a regulacje dotyczące oświadczeń zostały przeniesione do *ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*), natomiast oprócz funkcjonującego dotychczas zezwolenia na pracę wydawanego przez wojewodę na okres do 3 lat, ww. ustawa wprowadziła nowy rodzaj zezwolenia – **zezwolenie na pracę sezonową**.

3.4.1. Oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi

Oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi wpisywane do ewidencji oświadczeń dotyczą tylko tych prac, do których wykonywania nie jest wymagane zezwolenie na pracę sezonową¹¹.

Na podstawie oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi obywatele: **Białorusi, Gruzji,**

¹¹ Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 grudnia 2017 r. w sprawie podkład działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD), w których wydawane są zezwolenia na pracę sezonową cudzoziemca (Dz. U. 2017, poz. 2348,

Republiki Mołdowy, Federacji Rosyjskiej, Republiki Armenii i Ukrainy¹² mogą podejmować krótkoterminową pracę w Polsce **w okresie do sześciu miesięcy w ciągu kolejnych 12 miesięcy** bez obowiązku uzyskiwania zezwolenia na pracę.

Limit 6 miesięcy pracy dotyczy konkretnego cudzoziemca, a nie pracodawcy. Cudzoziemiec może pracować na podstawie oświadczeń u więcej niż jednego pracodawcy, ale nie może przekroczyć limitu czasowego. Oznacza to, że równie dobrze pracownik ze Wschodu może pracować u kilku przedsiębiorców jednocześnie. W takim przypadku:

- każdy z podmiotów składa do rejestracji odrębne oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy,
- okresy sześciomiesięczne nie sumują się, niezależnie od ilości pracodawców,
- wszyscy pracodawcy zatrudniający obcokrajowca są zobowiązani powiadomić urzędy pracy właściwe ze względu na jego siedzibę lub miejsce stałego pobytu (w przypadku osób fizycznych), że współpraca pomiędzy zainteresowanymi stronami rzeczywiście się rozpoczęła (obowiązek przesłania informacji odpowiednio o podjęciu lub niepodjęciu pracy przez cudzoziemca w dacie wskazanej w oświadczeniu jako kolejne novum w stosunku do dawnych przepisów).

Powiatowy Urząd Pracy wpisuje oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi do ewidencji oświadczeń.

Oryginał oświadczenia pracodawca przekazuje cudzoziemcowi.

Kolejną ważną zmianą względem prawodawstwa obowiązującego do końca 2017 r. jest wprowadzenie opłaty w kwocie 30 zł za rejestrację **oświadczenia o powierzeniu pracy cudzoziemcowi**.

Trzeba pamiętać, że samo oświadczenie nie jest wystarczające do legalnej pracy w Polsce – cudzoziemiec musi jeszcze posiadać tytuł pobytowy pozwalający na pracę (np. odpowiednia wiza lub zezwolenie na pobyt czasowy, przebywanie w ruchu bezwizowym do 90 dni w ciągu kolejnych 180 dni). Zarejestrowane oświadczenie stanowi podstawę do uzyskania przez cudzoziemca wizy w celu wykonywania pracy.

Oświadczenie może nie zostać wpisane do ewidencji, gdy:

- ❖ z okoliczności wynika, że oświadczenie zostało złożone dla pozorów,
- ❖ oświadczenie będzie wykorzystane przez cudzoziemca w celu innym niż wykonywanie pracy dla danego podmiotu,

¹² Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 grudnia 2017 r. w sprawie państw, do których obywateli stosuje się przepisy dotyczące zezwolenia na prace sezonowa oraz przepisy dotyczące oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi (Dz.U. 2017, poz. 2349).

- ❖ podmiot powierzający wykonywanie pracy nie dopełnia obowiązków związanych z prowadzeniem działalności lub powierzaniem pracy innym osobom, w szczególności:
 - nie posiada środków finansowych ani źródeł dochodu niezbędnych do pokrycia zobowiązań wynikających z powierzenia pracy cudzoziemcowi lub
 - nie prowadzi działalności gospodarczej, rolniczej lub statutowej uzasadniającej powierzenie pracy danemu cudzoziemcowi w danym okresie, w tym zawiesił działalność, został wykreślony z właściwego rejestru lub jego działalność jest w okresie likwidacji, lub
 - nie dopełnia obowiązku opłacania składek na ubezpieczenia społeczne, na ubezpieczenie zdrowotne, na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz na Fundusz Emerytur Pomostowych, lub
 - nie zgłasza do ubezpieczenia społecznego pracowników lub innych osób objętych obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym, lub
 - zalega z uiszczeniem podatków, z wyjątkiem przypadków, gdy uzyskał przewidziane prawem zwolnienie, odroczenie, rozłożenie na raty zaległych płatności lub wstrzymanie w całości wykonania decyzji właściwego organu.

Informacje niezbędne do ustalenia okoliczności, które mają wpływ na wydanie decyzji udostępniane są przez: Organy Straży Granicznej, Państwową Inspekcję Pracy, Krajową Administrację Skarbową oraz Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

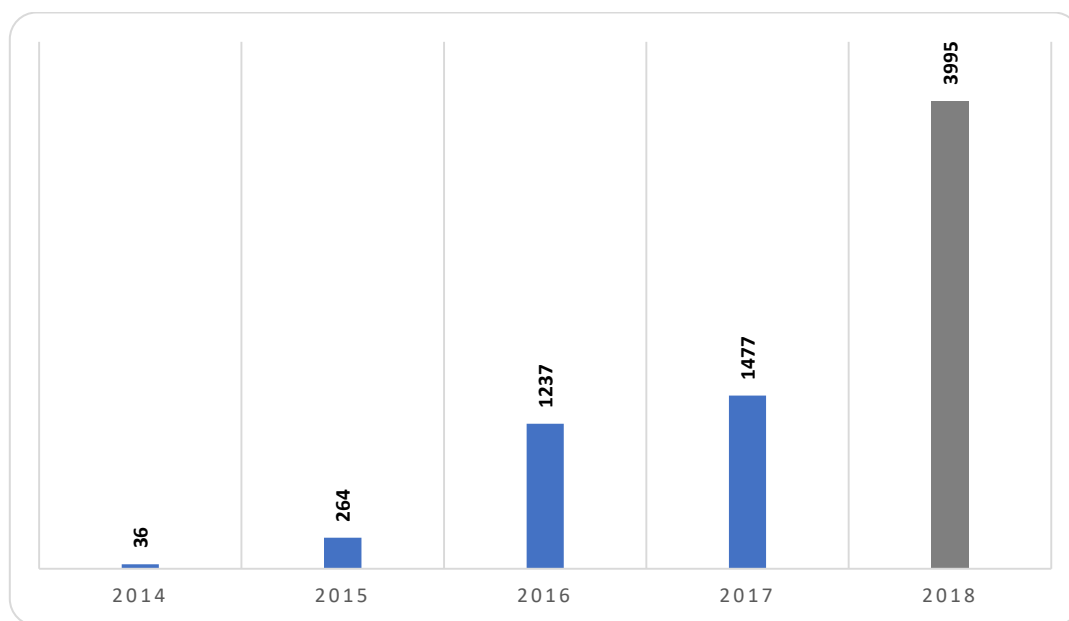
!! UWAGA !!

Ważne! Oświadczenia zarejestrowane w 2017 r.

Rok 2018 r. był rokiem przejściowym, kiedy nowy i stary system funkcjonowały równolegle, tj. możliwe było wykonywanie pracy na nowym i starym (zarejestrowanym w 2017 r.) oświadczeniu. Możliwość rejestracji oświadczeń na starych zasadach została utrzymana do 31 grudnia 2017 r.

Na podstawie oświadczenia zarejestrowanego w 2017 r. wykonywanie pracy we wszystkich sektorach gospodarki (czyli także prace sezonowe) było możliwe do 31 grudnia 2018 r. Ubieganie się o wizę w związku z zarejestrowanym „starym” oświadczeniem było możliwe do 31 października 2018 r.

Wykres 44. Liczba rejestrowanych oświadczeń o zamiarze powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcowi w latach: 2014 – 2017 oraz o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi w 2018 r.

Źródło: Dane statystyczne Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

W okresie od stycznia do grudnia 2018 roku Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach zarejestrował **3995 oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy**, głównie obywatelom Ukrainy.

Odmowa wpisu oświadczenia do ewidencji (w drodze decyzji administracyjnej starosty) następuje, gdy podmiot powierzający pracę był karany za określone przestępstwa lub wykroczenia. Starosta może także odmówić wpisu do ewidencji oświadczeń, jeżeli z okoliczności wynika, że celem osoby składającej oświadczenie nie jest powierzenie pracy cudzoziemcowi lub celem cudzoziemca nie jest wykonywanie pracy, lub podmiot powierzający pracę nie dopełnia obowiązków związanych z prowadzeniem działalności lub powierzaniem pracy (np. nie posiada środków na pokrycie zobowiązań wynikających z powierzenia pracy, nie prowadzi działalności uzasadniającej powierzenie pracy, zalega z odprowadzaniem składek na ubezpieczenie społeczne, zalega z uiszczeniem podatków).

Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach w 2019 r. **odmówił wpisania do ewidencji 30 oświadczeń.**

3.4.2. Zezwolenie na pracę sezonową

Zezwolenie na pracę sezonową (typ zezwolenia: S) uprawnia do zatrudnienia cudzoziemców przy wykonywaniu prac uzależnionych od rytmu sezonowego, tj. prac w sektorach, w których zwiększone zapotrzebowanie na pracowników jest związane z konkretnym okresem w roku. Dotyczy przede wszystkim zatrudnienia w rolnictwie oraz w sektorze usług związanych z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (szczegółowy wykaz podklas wg klasyfikacji PKD został uregulowany w rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 grudnia 2017 r. w sprawie podklas działalności według klasyfikacji PKD, w których wydawane są zezwolenia na pracę sezonową cudzoziemca).

W odróżnieniu od innych zezwoleń jest ono wydawane przez starostę (*powiatowy urząd pracy*) właściwego ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania podmiotu powierzającego wykonywanie pracy cudzoziemcowi.

Cudzoziemiec może wykonywać pracę sezonową **przez okres do 9 miesięcy w roku kalendarzowym**. Okres ten liczony jest od dnia pierwszego wjazdu cudzoziemca na terytorium państw obszaru Schengen w danym roku kalendarzowym, w przypadku cudzoziemca, który wjechał do Polski na podstawie wizy wydanej w celu wykonywania pracy sezonowej lub w ramach ruchu bezwizowego w związku z wnioskiem po wydanie zezwolenia na pracę sezonową wpisanym do ewidencji wniosków.

Natomiast w przypadku cudzoziemców, przebywających na terytorium RP na innej podstawie, okres ten liczy się łącznie z okresami określonymi w poprzednio wydanych zezwoleniach na pracę sezonową dla tego cudzoziemca.

Zezwolenie na pracę sezonową, może być wydane obywatelom wszystkich państw spoza Unii Europejskiej i Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

Złożenie wniosku o wydanie zezwolenia na pracę sezonową (lub przedłużenia) wiąże się z dokonaniem jednorazowej wpłaty w wysokości 30 zł od każdego złożonego wniosku.

Zezwolenie na pracę sezonową wydawane jest, jeżeli:

- wysokość wynagrodzenia, określona w umowie z cudzoziemcem, nie będzie niższa od wynagrodzenia pracowników wykonujących w tym samym wymiarze czasu pracę porównywalnego rodzaju lub na porównywalnym stanowisku;

- podmiot powierzający wykonywanie pracy cudzoziemcowi dołączył do wniosku o wydanie zezwolenia na pracę sezonową informację starosty o braku możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych pracodawcy w oparciu o rejestry bezrobotnych i poszukujących pracy lub o negatywnym wyniku rekrutacji organizowanej dla pracodawcy tzw. test rynku pracy (w przypadku, gdy wykonywanie pracy powierzane jest obywatelom Armenii, Białorusi, Gruzji, Mołdawii, Rosji lub Ukrainy, informacja starosty nie jest wymagana).

Wniosek wraz z załącznikami o zezwolenie na pracę sezonową składany jest przez podmiot powierzający pracę (tj. pracodawcę lub agencję pracy tymczasowej; obowiązują dwa rodzaje wniosków) do właściwego powiatowego urzędu pracy, gdzie sprawdzane są warunki powierzenia pracy.

Postępowanie różni się w zależności od tego, **czy cudzoziemiec jest już w Polsce i posiada tytuł pobytowy umożliwiający wykonywanie pracy w Polsce** (np. wizę z wyjątkiem wiz wydanych w celach: turystycznym (01), korzystania z ochrony czasowej (20) lub przyjazdu ze względów humanitarnych (21), przebywanie w ruchu bezwizowym, ale wjechał w innym celu niż praca sezonowa), **czy dopiero będzie ubiegał się o wjazd do Polski** – na podstawie wizy w celu wykonywania pracy sezonowej, bądź w ramach ruchu bezwizowego w związku z pracą sezonową.

Zgodnie z przepisami *Ustawy*, jeżeli cudzoziemiec wskazany we wniosku o wydanie zezwolenia na pracę sezonową nie przebywa na terytorium Polski (będzie ubiegał się o wydanie wizy lub zamierza wjechać na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w ramach ruchu bezwizowego), a podmiot powierzający wykonywanie pracy cudzoziemcowi spełnia warunki określone w *Ustawie* i nie zachodzą okoliczności, z powodu których **odmawia się** wydania zezwolenia na pracę sezonową, właściwy starosta (powiatowy urząd pracy):

- wpisuje wniosek do ewidencji wniosków w sprawie pracy sezonowej;
- wydaje podmiotowi powierzającemu wykonywanie pracy cudzoziemcowi zaświadczenie o wpisie.

Podmiot powierzający wykonywanie pracy przekazuje cudzoziemcowi zaświadczenie o wpisie wniosku o wydanie zezwolenia na pracę sezonową do ewidencji wniosków w sprawie pracy sezonowej. Zaświadczenie to służy jako podstawa do wydania wizy w celu wykonywania pracy sezonowej lub w przypadku, gdy cudzoziemiec wjeżdża w ruchu bezwizowym, służy jako potwierdzenie celu wjazdu na terytorium RP.

Jeżeli wniosek o wydanie zezwolenia na pracę sezonową został wpisany do ewidencji wniosków, to zezwolenie na pracę sezonową wydaje się po wjeździe cudzoziemca na terytorium

Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli podmiot powierzający wykonywanie pracy cudzoziemcowi przedstawił właściwemu staroście:

- kopię ważnego dokumentu uprawniającego cudzoziemca do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- informację o adresie zakwaterowania cudzoziemca w okresie pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Pamiętać należy, że wpis do ewidencji wniosków o wydanie zezwolenia na pracę sezonową **jest ważny tylko 120 dni** – jeżeli po tym okresie starosta nie otrzyma potwierdzenia, że cudzoziemiec podejmie pracę w późniejszym terminie, umorzy postępowanie w sprawie wydania zezwolenia na pracę sezonową.

W sytuacji, gdy cudzoziemiec jest już w Polsce: Urząd weryfikuje wniosek i wydaje zezwolenie, w razie konieczności przeprowadza postępowanie wyjaśniające albo jeśli weryfikacja przebiegła negatywnie – odmawia wydania zezwolenia na pracę sezonową.

Starosta **odmawia wydania zezwolenia**, gdy podmiot powierzający pracę nie spełnił wymogów proceduralnych dot. udzielenia zezwolenia na pracę albo był karany w związku z powierzaniem pracy cudzoziemcom, tj. dopuścił się przestępstw lub poważnych naruszeń przepisów w zakresie zatrudniania cudzoziemców lub niektórych przepisów Kodeksu Karnego;

Starosta **może także odmówić wydania zezwolenia**, jeżeli z okoliczności wynika, że uzyskane zezwolenie może zostać wykorzystane niezgodnie z celem lub uzyskane jest dla pozoru. Dotyczy to sytuacji, gdy podmiot powierzający pracę nie dopełnia obowiązków związanych z prowadzeniem działalności lub powierzaniem pracy w szczególności, m.in.: nie posiada środków na pokrycie zobowiązań wynikających z powierzenia pracy, nie prowadzi działalności uzasadniającej powierzenie pracy, zalega z odprowadzaniem składek m.in. na ubezpieczenie społeczne, zalega z uiszczeniem podatków;

Jeżeli cudzoziemiec wjechał na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie wizy wydanej w celu wykonywania pracy sezonowej lub w ramach ruchu bezwizowego w związku z wnioskiem o wydanie zezwolenia na pracę sezonową wpisanym do ewidencji, **starosta może wydać przedłużenie zezwolenia na pracę sezonową** w celu kontynuacji pracy sezonowej przez cudzoziemca na rzecz tego samego podmiotu powierzającego wykonywanie pracy cudzoziemcowi lub wykonywania pracy sezonowej na rzecz innego podmiotu powierzającego wykonywanie pracy cudzoziemcowi. Przedłużenie zezwolenia na pracę sezonową wydane może być na okres, który łącznie z okresem pobytu cudzoziemca w celu wykonywania pracy sezonowej, **liczonym od dnia pierwszego wjazdu na terytorium państw obszaru Schengen**

w danym roku kalendarzowym, nie będzie dłuższy niż dziewięć miesięcy w ciągu roku kalendarzowego.

Cudzoziemiec może pracować w trakcie oczekiwania na przedłużenie zezwolenia na pracę sezonową u tego samego pracodawcy, natomiast u nowego pracodawcy – do 30 dni.

W okresie od stycznia do grudnia br. do Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach wpłynęło 111 wniosków o wydanie / przedłużenie zezwolenia na pracę sezonową cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

W wyniku weryfikacji złożonych wniosków, do dnia 31 grudnia 2018 r. wydano:

- 58 zaświadczeń o wpisie wniosku o wydanie zezwolenia na pracę sezonową do ewidencji wniosków w sprawie pracy sezonowej,
- 56 zezwoleń / przedłużeń typ S na pracę sezonową cudzoziemca,
- 27 decyzji w sprawie umorzenia postępowania,
- 2 decyzje odmowne.

Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach, w ramach podejmowanych działań służbowych bezpośrednio współpracuje z Placówką Straży Granicznej im. Gen. Bryg. Mieczysława Ludwika Boruty – Spiechowicza w Zakopanem. Współpraca ma wymiar pomocniczy przy realizacji przez powyższe służby czynności kontrolnych związanych z legalnością pobytu cudzoziemców, jak i wykonywania pracy na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. W ramach prowadzonej korespondencji (w celu wykrycia ewentualnych nieprawidłowości i nadużyć związanych z zatrudnianiem cudzoziemców w powiecie wadowickim przekazano do Straży Granicznej 15 pism w tym zakresie.

3.4.3. Informacje starosty na temat możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych podmiotu powierzającego wykonanie pracy cudzoziemcowi

Test rynku pracy to procedura uzyskania *Informacji starosty na temat możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych podmiotu powierzającego wykonanie pracy cudzoziemcowi (dalej: Informacja)* obejmująca obywateli polskich i cudzoziemców określonych w art. 87 ust. 1 pkt 1 - 11 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, zarejestrowanych jako osoby bezrobotne lub poszukujące pracy.

W tym celu Powiatowy Urząd Pracy analizuje sytuację na lokalnym rynku pracy, aby potwierdzić brak możliwości zatrudnienia na dane stanowiska obywatela Polski lub obywatela UE. Oznacza to, że cudzoziemiec może uzyskać zezwolenie na pracę u danego pracodawcy w sytuacji, gdy okaże się, że wśród osób zarejestrowanych w Urzędzie Pracy nie ma takich, które spełniają wymagania pracodawcy.

Procedura wygląda następująco:

- ⇒ Pracodawca składa *Zgłoszenie wolnego miejsca pracy* w Powiatowym Urzędzie Pracy właściwym ze względu na główne miejsce wykonywania pracy przez cudzoziemca lub siedzibę bądź miejsce zamieszkania podmiotu powierzającego wykonywanie pracy cudzoziemcowi, gdy specyfika pracy wykonywanej przez cudzoziemca nie pozwala na wskazanie głównego miejsca jej wykonywania,
- ⇒ PUP ocenia adekwatność wymagań w stosunku do stanowiska / rodzaju pracy; wymagania powinny być uzasadnione; w toku procedury nie bierze się pod uwagę wskazanych w ofercie pracy wymagań, jeżeli są one zaniżone lub zawyżone w stosunku do pracy, którą cudzoziemiec ma wykonywać,
- ⇒ PUP opiniuje adekwatność wysokości proponowanego wynagrodzenia do stanowiska/ rodzaju pracy w stosunku do stawek na lokalnym rynku pracy – stawki te powinny być zbliżone,
- ⇒ PUP dokonuje analizy rejestrów bezrobotnych i poszukujących pracy jeśli w rejestrach figuruje odpowiednia liczba osób spełniających wymagania wynikające ze złożonej oferty, organizowana jest rekrutacja wśród bezrobotnych i poszukujących pracy.

Powiatowy Urząd Pracy wydaje *Informację* w terminie:

- nie dłuższym niż 14 dni od dnia złożenia oferty w powiatowym urzędzie pracy, jeżeli z analizy rejestrów bezrobotnych i poszukujących pracy nie wynika możliwość zorganizowania rekrutacji,
- nie dłuższym niż 21 dni od dnia złożenia oferty w przypadku organizowania rekrutacji wśród bezrobotnych i poszukujących pracy.

Informacja jest przekazywana pracodawcy, który składa ją jako załącznik do wniosku o zezwolenie na pracę lub zezwolenie na pobyt i pracę dla cudzoziemca.

Warto tutaj podkreślić, iż nie każda praca wymaga przeprowadzenia przez urząd pracy testu rynku pracy.

Informacja starosty o braku możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych pracodawcy nie jest wymagana gdy:

 Art. 88c ust 3. ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy:

- 1) zawód, w którym cudzoziemiec ma wykonywać pracę, lub rodzaj pracy, która ma być mu powierzona, znajduje się w wykazie*, o którym mowa w art. 10 ust. 4 pkt 1, określonym przez wojewodę właściwego ze względu na główne miejsce wykonywania pracy, siedzibę lub miejsce zamieszkania podmiotu powierzającego wykonywanie pracy cudzoziemcowi albo pracodawcy użytkownika, odpowiednio do właściwości miejscowej starosty, określonej w ust. 1 pkt 2, ust. 1a lub 1b;

** Wykaz Wojewody Małopolskiego zawodów zwolnionych z obowiązku przedstawiania informacji starosty o braku możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych pracodawcy stanowi Załącznik do Rozporządzenia Wojewody Małopolskiego nr 30/17 z dnia 8 grudnia 2017 r. w sprawie kryteriów wydawania zezwoleń na pracę cudzoziemców (Dziennik Urzędowy Województwa Małopolskiego z 2017 r., poz. 8884)*

Załącznik
do Rozporządzenia (Nr poz. Rej. 30/17)
Wojewody Małopolskiego
z dnia 8 grudnia 2017 r.

Wykaz zawodów i rodzajów pracy, w stosunku do których wydanie zezwolenia na pracę nie wymaga uwzględnienia informacji starosty

Lp.	Nazwa zawodu	Kod zawodu
1.	Lekarz (wszystkie specjalności)	2212
2.	Pielęgniarka (wszystkie specjalności)	2222
3.	Kierowca ciągnika siodłowego	833202
4.	Kierowca samochodu ciężarowego	833203
5.	Kucharz	512001
6.	Specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych	25

Wojewoda Małopolski
Piotr Ćwik

- 2) wydaje przedłużenie zezwolenia na pracę dla tego samego cudzoziemca i na tym samym stanowisku;
- 3) brak takiej konieczności wynika z odrębnych przepisów.

 Ponadto, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2009 r. w sprawie określenia przypadków, w których zezwolenie na pracę cudzoziemca jest wydawane bez względu na szczegółowe warunki wydawania zezwoleń na pracę cudzoziemców (Dz. U. 2015 poz. 97 z późn. zm.) informacja starosty o braku możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych pracodawcy **nie jest wymagana** w przypadku:

- cudzoziemca upoważnionego do reprezentowania przedsiębiorcy zagranicznego w jego oddziale lub przedstawicielstwie znajdującym się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- obywatela Republiki Armenii, Republiki Białorusi, Republiki Gruzji, Republiki Mołdowy, Federacji Rosyjskiej lub Ukrainy, wykonującego prace pielęgnacyjno-opiekuńcze lub jako pomoc domowa na rzecz osób fizycznych w gospodarstwie domowym,
- cudzoziemca, który w okresie bezpośrednio poprzedzającym złożenie wniosku o wydanie zezwolenia na pracę był zatrudniony przez okres nie krótszy niż 3 miesiące u tego samego pracodawcy i na tym samym stanowisku zgodnie z oświadczeniem o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi wpisanym do ewidencji oświadczeń, o którym mowa w art. 87 ust. 3 lub 4 ustawy – pod warunkiem przedstawienia:
 - ✓ oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi wpisanego do ewidencji oświadczeń i
 - ✓ umowy o pracę oraz
 - ✓ dokumentów potwierdzających opłacanie składek na ubezpieczenie społeczne;
- cudzoziemca – trenera sportowego lub sportowca, wykonującego pracę na rzecz klubów sportowych i innych podmiotów, których działalność statutowa obejmuje upowszechnianie kultury fizycznej i sportu,
- lekarza i lekarza dentysty, odbywającego szkolenie lub realizującego program specjalizacji na podstawie przepisów w sprawie specjalizacji lekarzy i lekarzy dentystów,
- występowania przez podmiot powierzający wykonywanie pracy o wydanie przedłużenia zezwolenia na pracę dla tego samego cudzoziemca i na tym samym stanowisku,
- sytuacji, w której cudzoziemiec w okresie 3 lat poprzedzających złożenie wniosku o wydanie zezwolenia na pracę ukończył uczelnię z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej albo innego państwa Europejskiego Obszaru Gospodarczego (Islandia, Norwegia, Lichtenstein) lub Konfederacji Szwajcarskiej albo jest uczestnikiem studiów doktoranckich odbywanych w Rzeczypospolitej Polskiej ,
- sytuacji, w której cudzoziemiec przez 3 lata poprzedzające złożenie wniosku o wydanie zezwolenia na pracę przebywał legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej a pobyt był nieprzerwany w rozumieniu art. 195 ust. 4 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach.

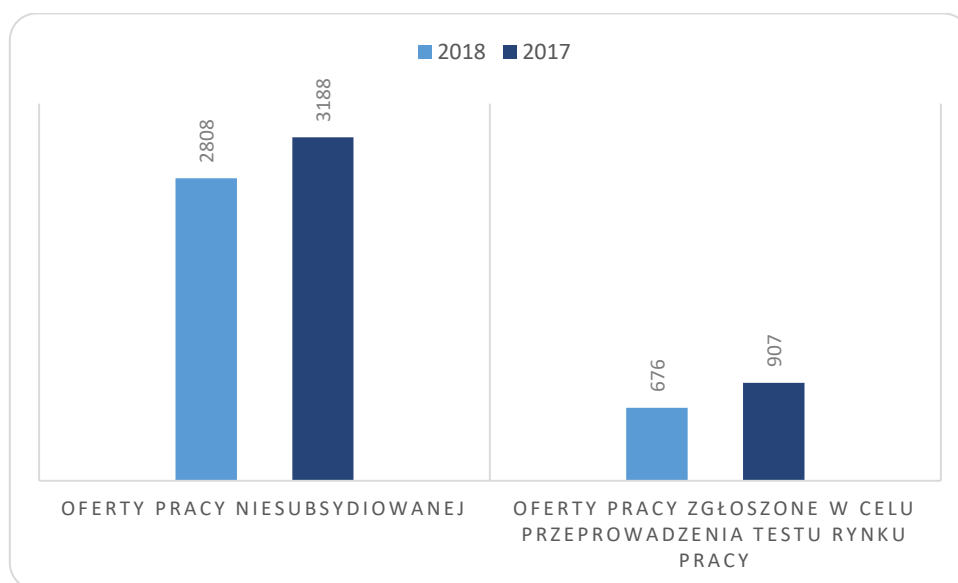
!! UWAGA !!

W celu zwiększenia stosowania ułatwień w dostępie cudzoziemców do polskiego rynku pracy od 01 lipca 2018 r. Rozporządzeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 czerwca 2018 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 1264) zmieniającym rozporządzenie w sprawie określenia przypadków, w których zezwolenie na pracę cudzoziemca jest wydawane bez względu na szczegółowe warunki wydawania zezwoleń na pracę cudzoziemców, wprowadzono wykaz zawodów, w przypadku których wojewoda wydaje zezwolenie na pracę bez konieczności uzyskania informacji starosty:

- Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji
- Inżynier technologii betonów
- Inżynier technologii szkła
- Inżynierowie elektrycy
- Lekarze specjaliści (ze specjalizacją II stopnia lub tytułem specjalisty)
- Pielęgniarki bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji
- Pielęgniarki z tytułem specjalisty
- Analitycy systemów komputerowych
- Specjaliści do spraw rozwoju systemów informatycznych
- Projektanci aplikacji sieciowych i multimedialnych
- Programiści aplikacji
- Analitycy systemów komputerowych i programiści gdzie indziej niesklasyfikowani
- Projektanci i administratorzy baz danych
- Administratorzy systemów komputerowych
- Specjaliści do spraw sieci komputerowych
- Specjaliści do spraw baz danych i sieci komputerowych gdzie indziej niesklasyfikowani
- Technicy budownictwa
- Technicy elektrycy
- Technicy elektroniki i pokrewni
- Asystent osoby niepełnosprawnej
- Opiekun osoby starszej
- Opiekun w domu pomocy społecznej
- Murarze i pokrewni
- Betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni
- Cieśle i stolarze budowlani
- Robotnicy budowy dróg
- Dekarze
- Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy
- Tynkarze i pokrewni
- Monterzy izolacji
- Malarze budowlani i pokrewni
- Spawacze i pokrewni
- Ślusarze i pokrewni
- Elektrycy budowlani i pokrewni
- Kierowca autobusu
- Kierowcy samochodów ciężarowych
- Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych
- Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni

W **2018 r.** do Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach zgłaszali się pracodawcy, którzy wyrazili chęć zatrudnienia cudzoziemców. W tym celu wnioskowali o wydanie *Informacji starosty na temat możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych podmiotu powierzającego wykonanie pracy cudzoziemcowi*. W opisywanym okresie pracodawcy złożyli **169** ofert pracy na **676** miejsc pracy celem ubiegania się o wydanie *Informacji*, które stanowiły **23,25%** ogółu ofert pracy niesubsydiowanej.

Wykres 45. Oferty pracy zgłoszone w celu przeprowadzenia testu rynku pracy na tle ofert pracy niesubsydiowanej w 2017 i 2018 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Na lokalnym rynku pracy największe zapotrzebowanie było na stanowiska:

– asystent kucharza	– brukarz
– cholewkarz	– cieśla zbrojarz
– cukiernik	– dyrektor sprzedaży
– elektryk instalacji elektrycznych	– elektryk maszyn i urządzeń pszczelarskich
– handlowiec	– kasjer/sprzedawca/bufetowy
– kelner	– barman
– kierowca	– kierowca autobusu
– kierowca samochodu dostawczego	– konserwator
– koordynator zespołu pakowaczy	– krawcowa
– kucharz	– magazynier
– mechanik	– mechanik pojazdów samochodowych
– meliorant	– monter instalacji i urządzeń sanitarnych
– monter	– monter mebli
– monter konstrukcji stalowych	– murarz - tynkarz
– murarz	– operator maszyn kaletniczych/krojący
– operator maszyn	– operator urządzeń do przetwórstwa mięsa
– operator maszyn obuwniczych	– operator wózka widłowego
– operator urządzeń linii obróbki drobiu	– osoba sprzątająca
– opiekunka dziecięca domowa (niania)	– pakowacz ręczny
– pakowacz	– piliarz
– pakowacz/ładowacz	

- pokojowa
- pomoc kuchenna
- pomocnik cukiernika
- pomocnik obuwnika
- pomocnik tapicera
- pracownik do pracy przy elewacjach
- pracownik działu logistyki
- specjalista ds. zatrudniania cudzoziemców
- pracownik ogólnobudowlany
- pracownik szwalni
- przedstawiciel handlowy
- robotnik ogólnobudowlany
- rozbieracz – wykrawacz
- pozostali maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo – transportowych
- sprzątaczką
- stolarz
- Szlifierz metali
- tapicer
- wstępne przygotowywanie materiałów do obróbki, pakowanie produktów, wykonywanie prac magazynowych
- cukiernika Pomocnik dostawcy z uprawnieniami do kierowania samochodem ciężarowym
- pomoc krawiecka
- pomocniczy robotnik ogólnobudowlany
- pomocnik
- pomocnik stolarza
- zaopatrzeniowiec
- pracownik drukarni
- pracownik fizyczny (wykonywanie stelaży)
- pracownik obsługi biura
- pracownik produkcji
- prezes zarządu
- robotnik budowlany
- robotnik porządkowo – gospodarczy
- rzeźnik - wędliniarz
- specjalista ds. udrażniania i konserwacji kanalizacji deszczowej, ściekowej i drenażowej
- sprzedawca kebab
- stolarz meblowy
- szwaczka maszynowa
- układacz nawierzchni drogowych
- pracownik magazynu z obsługą wózka widłowego

Pracodawcy przede wszystkim oferowali zatrudnienie w ramach umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy (55%) za wynagrodzenie w wysokości od 2 100,00 zł do 4 995,00 zł miesięcznie lub w ramach umowy zlecenia (35%), gdzie wynagrodzenie proponowane wynosiło od 13,70 zł/h do 27,90 zł/h. Pojawiały się również oferty w niepełnym wymiarze czasu pracy (10%) z proporcjonalnym do tego okresu wynagrodzeniem.

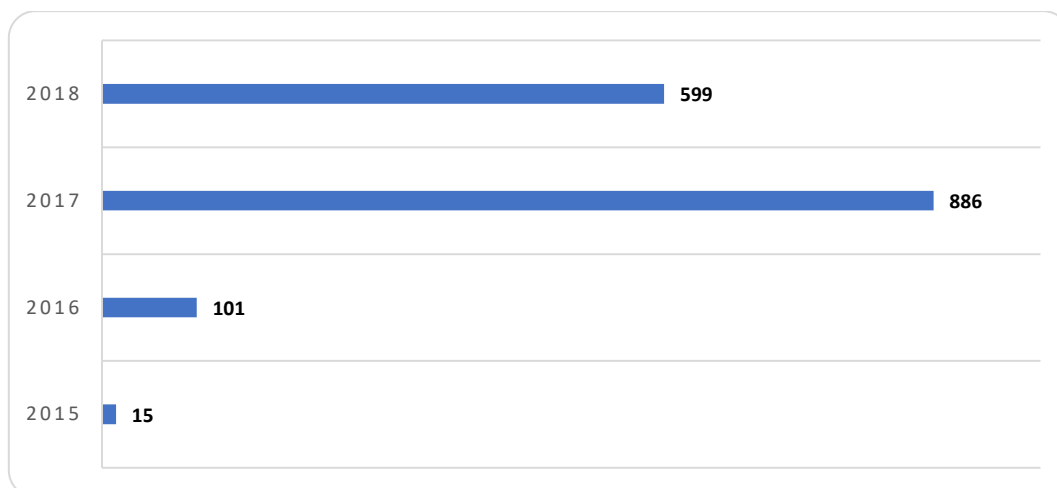
W odpowiedzi na złożone przez pracodawców wnioski, wydano:

- **550** informacji starosty o braku możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych podmiotowi powierzającemu wykonanie pracy cudzoziemcowi w oparciu o rejestry bezrobotnych i poszukujących pracy,
- **49** informacji starosty nt. możliwości pozyskania pracowników na lokalnym rynku pracy.

W toku realizacji powyższych ofert 14 firm anulowało zgłoszenia wolnych miejsc pracy oraz wnioski o wydanie informacji starosty na 61 m-c pracy. Dodatkowo 6 firm wycofało wnioski o wydanie informacji starosty na 16 m-c pracy, ponieważ pozyskały pracowników na lokalnym rynku pracy, w tym wśród osób bezrobotnych.

Dla porównania w 2017 roku wydano 886 ww. informacji, w 2016 roku 101, a w 2015 r. – 15.

Wykres 46. Liczba *Informacji* wydanych po przeprowadzeniu testu rynku pracy w latach 2015 – 2018

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

3.5. Prognozowanie zapotrzebowania na zawody w powiecie wadowickim

3.5.1. Barometr zawodów

„Barometr zawodów” jest krótkookresową (jednoroczną) prognozą sytuacji w zawodach. Badanie ma charakter jakościowy. Powstaje w trakcie dyskusji grupowej, dzięki czemu możliwe jest dzielenie się wiedzą oraz uwzględnianie opinii uczestników obserwujących rynek pracy z różnych perspektyw: od strony bezrobotnych oraz pracodawców.

W realizowanym przez Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach panelu ekspertów w miesiącu wrześniu 2017 roku udział wzięli pośrednicy pracy oraz specjaliści do spraw rozwoju zawodowego. Analizowano osobno sytuację dla każdego zawodu pod kątem zmian zapotrzebowania na pracowników w nadchodzącym roku oraz kształtowania się relacji między dostępną siłą roboczą a zapotrzebowaniem na pracowników. Uczestnicy panelu również wykorzystali informacje wykraczające poza statystyki, co w efekcie umożliwiło zidentyfikowania zawodów deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych w nadchodzącym roku i przedstawienie bliższą rzeczywistości relację podaży do popytu na lokalnym rynku pracy.

Profesje zakwalifikowano do trzech kategorii:

- **zawody deficytowe** – w których nie powinno być trudności ze znalezieniem pracy, gdyż zapotrzebowanie pracodawców będzie duże, a podaż pracowników o odpowiednich kwalifikacjach niewielka,

- **zawody zrównoważone** – w których liczba ofert pacy będzie zbliżona do liczby osób zdolnych do podjęcia zatrudnienia w danym zawodzie (podaż i popyt zrównoważą się),
- **zawody nadwyżkowe** – w których znalezienie pracy może być trudniejsze ze względu na niskie zapotrzebowanie i/lub nadmierną liczbę kandydatów spełniających wymagania pracodawców.

Zdaniem specjalistów monitorujących małopolski rynek pracy na niedobór pracowników na lokalnym rynku mają wpływ:

- brak u potencjalnych pracowników umiejętności wymaganych przez pracodawcę,
- niewystarczające doświadczenie zawodowe, brak lub utrata kwalifikacji i uprawnień,
- trudne warunki pracy (m. in. wysokie lub niskie temperatury, zapylenie, praca w wymuszonej pozycji, stres, nadmierna odpowiedzialność),
- niskie wynagrodzenie, nieprzystające do charakteru pracy lub stanowiska,
- atrakcyjniejsze warunki pracy na danym stanowisku poza lokalnym rynkiem pracy (również poza granicami kraju),
- praca poza miejscem zamieszkania wymuszająca rozłąkę z rodziną lub wymagająca czasochłonnych i kosztownych dojazdów,
- zbyt wysoki lub zbyt niski wiek kandydatów do pracy,
- zły stan zdrowia,
- brak chęci do pracy,
- możliwość pobierania świadczeń socjalnych na poziomie zbliżonym do wynagrodzeń oferowanych na lokalnym rynku pracy¹³.

Natomiast jedną z przyczyn występowania nadwyżek pracowników zdaniem obserwatorów jest niskie zapotrzebowanie na dany zawód. Skala nadwyżek wzmacniana jest poprzez „nadprodukcję” absolwentów przez szkoły zawodowe i uczelnie, które nie dopasowują oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy. Wpływ na nadwyżki pracowników mają też nieprzemyślane wybory edukacyjne młodych ludzi, którzy wybierają modne lub stosunkowo łatwe kierunki studiów¹⁴.

¹³ „Barometr zawodów 2018 – raport podsumowujący badanie w województwie małopolskim”, Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie, Kraków 2017, str. 11.

¹⁴ „Barometr zawodów 2018 – raport podsumowujący badanie w województwie małopolskim”, Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie, Kraków 2017, str. 16.

The image shows the front cover of a report titled 'BAROMETR ZAWODÓW 2018' (Barometer of Professions 2018) for the year 2017. The cover features a central graphic composed of several overlapping triangles in shades of blue and grey. These triangles contain various icons: a person with a stethoscope, a group of people, a person with a cane, a graduation cap, and a bus. In the top left corner, the logo for 'MAŁOPOLSKA' is visible, along with the 'Urząd Pracy' (Labor Office) logo. In the top right corner, the logo for 'Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie' (Regional Labor Office in Kraków) is present. In the bottom right corner, there is a map of Poland with the Małopolska region highlighted in grey. The year '2017' is printed in large, bold, grey numbers on the left side. The title 'BAROMETR ZAWODÓW 2018' is at the top in large, grey, sans-serif capital letters. At the bottom, a dark blue banner contains the subtitle 'Raport podsumowujący badanie w województwie małopolskim' (Report summarizing the survey in the Małopolska voivodeship) in white text.

Poniżej przedstawiono wyniki przeprowadzonego barometru zawodów dla powiatu wadowickiego na 2018 rok.

¹⁵ Tamže, str. 17 - 18.

Barometr zawodów 2018

powiat wadowicki

www.barometrzwawodow.pl

DEFICYT		
Agenci ubezpieczeniowi Betoniarze i zbrojarze Biologzy, biotechnolodzy, biochemicy Blacharze i lakiernicy samochodowi Brukarze Cieśle i stolarze budowlani Cukiernicy Dekarze i blacharze budowlani Diagnosty samochodowi Elektrycy, elektromechanicy i elektromonterzy Farmaceuci Fryzjerzy Geodeci i kartografowie Graficy komputerowi Instruktorzy rekreacji i sportu Inżynierowie budownictwa Kamieniarze Kelnery i barmani Kierowcy autobusów Kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych Kierownicy budowy Kierownicy sprzedaży Kosmetyczki Krawcy i pracownicy produkcji odzieży Kucharze	Lakiernicy Lekarze Logopedzi i audiofonolodzy Magazynierzy Masarze i przetwórcy ryb Mechanicy pojazdów samochodowych Monterzy instalacji budowlanych Monterzy konstrukcji metalowych Monterzy okien i szklarzy Murarze i tynkarze Nauczyciele języków obcych i lektorzy Nauczyciele praktycznej nauki zawodu Nauczyciele przedmiotów zawodowych Nauczyciele szkół specjalnych Obuwnicy Operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych Operatorzy maszyn do produkcji i przetwórstwa papieru Operatorzy obrabiarek skrawających Operatorzy urządzeń dźwigowo-transportowych Opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej Piekarze Pielęgniarki i położne Pomoce kuchenne Pracownicy ds. budownictwa drogowego	Pracownicy ds. finansowo-księgowych ze znajomością języków obcych Pracownicy ds. rachunkowości i księgowości Pracownicy ds. techniki dentystrycznej Pracownicy ochrony fizycznej Pracownicy poligraficzni Pracownicy robót wykończeniowych w budownictwie Pracownicy służb mundurowych Pracownicy usług pogrzebowych Projektanci i administratorzy baz danych, programiści Projektanci wzornictwa przemysłowego Przedstawiciele handlowi Ratownicy medyczni Recepcjoniści i rejestratorzy Robotnicy budowlani Robotnicy obróbki drewna i stolarze Samodzielni księgowi Sekretarki i asystenci Spawacze Specjaliści ds. PR, reklamy, marketingu i sprzedaży Spedytorzy i logistycy Szefowie kuchni Ślusarze Tapiicerzy
RÓWNOWAGA		
Administratorzy stron internetowych Analitycy, testerzy i operatorzy systemów teleinformatycznych Animatory kultury i organizatorzy imprez Architekci i urbaniści Architekci krajobrazu Archiwiści i muzealnicy Asystenci w edukacji Bibliotekoznawcy, bibliotekarze i specjaliści informacji naukowej Ceramicy przemysłowi Dentyści Dziennikarze i redaktorzy Filolodzy i tłumacze Filozofowie, historycy, politolodzy i kulturoznawcy Fizjoterapeuci i masażysty Florysty Fotografowie Gospodarze obiektów, portierzy, woźni i dozory Górnicy i operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych Inspektorzy nadzoru budowlanego Instruktorzy nauki jazdy Inżynierowie chemii i chemicy Inżynierowie elektryki i energetycy Inżynierowie mechanicy Kierowcy samochodów osobowych Kierownicy ds. logistyki Kierownicy ds. produkcji Kierownicy ds. usług Kierownicy ds. zarządzania i obsługi biznesu Kierownicy w instytucjach społecznych i kultury	Listonosze i kurierzy Mechanicy maszyn i urządzeń Meteorolodzy, geolodzy, geografowie Monterzy elektroniki Monterzy maszyn i urządzeń Nauczyciele nauczania początkowego Nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących Nauczyciele przedszkoli Ogrodnicy i sadownicy Operatorzy aparatury medycznej Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów cementowych i kamiennych Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów chemicznych Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych Operatorzy maszyn rolniczych i ogrodniczych Operatorzy maszyn włókienniczych Opiekunki dziecięce Opłacy i pracownicy wytwarzający protezy Plastycy, dekoratorzy wnętrz i konserwatorzy zabytków Pomoce w gospodarstwie domowym Pozostali specjaliści edukacji Pracownicy ds. jakości Pracownicy ds. ochrony środowiska i BHP Pracownicy fizyczni w produkcji i pracach prestych Pracownicy myjni, pralni i prasowni Pracownicy obsługi ruchu szynowego Pracownicy poczty Pracownicy przetwórstwa metali Pracownicy przetwórstwa spożywczego Pracownicy socjalni	Pracownicy sprzedaży internetowej Pracownicy telefonicznej i elektronicznej obsługi klienta, ankieterzy, teleankieterzy Pracownicy zajmujący się zwierzętami Prawnicy Psycholodzy i psychoterapeuci Robotnicy leśni Robotnicy obróbki skóry Rolnicy i hodowcy Rzemieślnicy obróbki szkła i metali szlachetnych Socjolodzy i specjaliści ds. badań społeczno-ekonomicznych Specjaliści ds. finansowych Specjaliści ds. organizacji produkcji Specjaliści ds. rynku nieruchomości Specjaliści ds. zarządzania zasobami ludzkimi i rekrutacji Specjaliści elektroniki, automatyki i robotyki Specjaliści rolnictwa i leśnictwa Specjaliści telekomunikacji Sprzątacze i pokojowe Sprzedawcy i kasjerzy Technicy budownictwa Technicy informatycy Technicy mechanicy Weterynarze Windykatorzy Wychowawcy w placówkach oświatowych i opiekuńczych Zaopatrzeniowcy i dostawcy
NADWYŻKA		
Ekonomiści Inżynierowie inżynierii środowiska Pedagodzy	Pracownicy administracji i biurowi Pracownicy biur podróży i organizatorzy obsługi turystycznej	Specjaliści administracji publicznej Specjaliści technologii żywności i żywienia

„Barometr zawodów” jest prognozą zapotrzebowania na pracowników w 2018 r. Badanie zostało przeprowadzone przez ekspertów na przełomie III i IV kwartału 2017 r. Sytuacja w niektórych zawodach może się zmienić w zależności od uwarunkowań rynkowych.

Realizator badania

Koordynator wojewódzki

Jak pokazuje powyższa tabela wśród zawodów deficytowych znajdują się zawody z branży transportowej. Branża ta reprezentowana jest między innymi przez grupy zawodów: kierowcy autobusów, kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych, blacharze i lakiernicy samochodowi, mechanicy pojazdów samochodowych, spedytorzy i logistycy. Niedobór kierowców wynika często z charakteru pracy (długa nieobecność w domu w przypadku kierowców międzynarodowych), braku odpowiednich uprawnień np. do przewożenia rzeczy, wysokich wymagań pracodawców – znajomość języków obcych,

odpowiedzialność materialna, dyspozycyjność. Również wynagrodzenie oferowane przez lokalnych pracodawców okazuje się mało atrakcyjne w porównaniu z płacą kierowców zatrudnianych przez pracodawców zagranicznych. Pomimo zwiększania wynagrodzeń i sięgania po pracowników zza granicy, głównie z Ukrainy i Białorusi, przedsiębiorstwa transportowe wciąż borykają się z problemami kadrowymi. Zniechęcające wynagrodzenie pojawia się także przy poszukiwaniu kierowców autobusów. Podczas rekrutacji na spedytorów i logistyków głównymi barierami jest brak doświadczenia kandydatów oraz brak znajomości języków obcych.

Deficyt zawodów pojawia się również w branży budowlanej. Są to m. in. murarze i tynkarze, cieśle i stolarze budowlani, technolodzy robót wykończeniowych w budownictwie, betoniarze i zbrojarze, brukarze, dekarze i blacharze budowlani, kierownicy budowy. Wśród czynników mających wpływ na pojawiający się deficyt w tych zawodach wymienia się: trudne warunki pracy, niskie wynagrodzenia, pracę w delegacji, brak uprawnień, niewystarczające doświadczenie, podeszły wiek i związane z nim problemy zdrowotne (w tym choroba alkoholowa). W branży tej dość często obserwujemy propozycje pracy nierejestrowanej.

Prognozy na 2018 rok przewidywały deficyt wśród grup zawodów w branży produkcyjnej m. in.: krawcy i pracownicy produkcji odzieży, robotnicy obróbki drewna i stolarze, operatorzy obrabiarek skrawających, masarze i przetwórcy ryb, elektrycy, elektromechanicy i elektromonterzy, spawacze i ślusarze. W rejestrach urzędu pozostają osoby bezrobotne, jednakże zwykle zły stan zdrowia (choroby zawodowe), wiek, długa przerwa w pracy, brak znajomości nowych technologii, uniemożliwiają im podjęcie pracy w zawodzie. Praca w branży produkcyjnej często wiąże się z trudnymi warunkami pracy, wysiłkiem fizycznym. Oferowane przez pracodawców niskie wynagrodzenia również przyczyniają do powstania deficytu. Ponadto pracodawcy tej branży zwykle oczekują osób posiadających więcej niż jedną kwalifikację np. ślusarze – kwalifikacje spawacza. Wskazane czynniki coraz częściej są przesłanką do zatrudniania pracowników ze wschodu.

Trudną sytuację obserwujemy także w branży gastronomicznej, w której wśród deficytu znaleźli się m. in. kucharze, pomoce kuchenne, kelnerzy i barmani, piekarze, cukiernicy. Pomimo sporej liczby absolwentów kończących kierunki gastronomiczne, niewielu posiada odpowiednie umiejętności. Często brak predyspozycji, dalszej chęci pracy w wyuczonym zawodzie sprawia, że coraz trudniej pracodawcom znaleźć odpowiedniego pracownika. Wśród przyczyn decydujących o niechęci do pracy w tej branży najczęściej wskazuje się: pracę w trudnych warunkach (wysokie temperatury), pracę w nocy, niskie wynagrodzenia oraz problemy zdrowotne (alergie).

Wielkość popytu na pracowników uzależniona jest od regionu w którym działają przedsiębiorstwa oraz zasobów ludzkich, które są w stanie zaspokoić zapotrzebowanie

pracodawców. Prowadzone przez różne instytucje badania w obszarze rynku pracy potwierdzają, że ważnym jest prowadzenie stałej współpracy pomiędzy jednostkami zajmującymi się edukacją młodzieży na poziomie gimnazjalnym, ponadgimnazjalnym i wyższym, a pracodawcami i instytucjami zajmującymi się problematyką rynku pracy.

4. Sieć EURES – European Employment Services – Europejskie Służby Zatrudnienia

Sieć **EURES** (**EU**ropean**E**mployment**S**ervices – Europejskie Służby Zatrudnienia) została powołana w 1993 r. na mocy unijnych przepisów prawnych przez Komisję Europejską. Działa we wszystkich państwach członkowskich UE i EFTA (Islandia, Liechtenstein, Norwegia, Szwajcaria) mając na celu wspieranie mobilności pracowników na europejskim rynku pracy.

Sieć EURES tworzą publiczne służby zatrudnienia państw członkowskich UE i EFTA oraz inne uprawnione organizacje na poziomie lokalnym, regionalnym, krajowym i unijnym, działające w obszarze zatrudnienia.

Sieć EURES świadczy usługi w zakresie **unijnego pośrednictwa pracy i informowania w zakresie warunków życia i pracy** w państwach członkowskich UE i EFTA.

Usługi sieci EURES są ogólnodostępne i skierowane do **poszukujących pracy**, zainteresowanych wyjazdem do innego państwa członkowskiego w celach podjęcia pracy oraz do **pracodawców**, którzy chcą prowadzić rekrutację pracowników z innego państwa członkowskiego UE lub EFTA.

Usługi sieci EURES świadczone przez instytucje publiczne dla poszukujących pracy i pracodawców są **bezpłatne**, natomiast usługi sieci EURES dla **pracodawców** świadczone przez instytucje inne niż publiczne **mogą podlegać opłacie**.

Usługi wsparcia w ramach sieci EURES mogą świadczyć jedynie podmioty do tego uprawnione czyli publiczne służby zatrudnienia (urzędy pracy) oraz wyznaczone (akredytowane) w danym

państwie członkowskim UE lub EFTA organizacje spełniające odpowiednie kryteria. Podmioty te posiadają status tzw. "członków EURES" lub "partnerów EURES" – w zależności od zakresu w jakim uczestniczą w sieci – a usługi świadczą za pośrednictwem wyznaczonej kadry, głównie doradców EURES i asystentów EURES.

Sieć EURES jest wspierana przez narzędzia informatyczne pozwalające na dopasowanie ofert pracy i kandydatów do pracy w państwach członkowskich UE i EFTA.

Koordynacyjną rolę w ramach sieci EURES na poziomie unijnym odgrywa Europejski Urząd Koordynacji, umiejscowiony w Dyrekcji Generalnej ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Równości Szans w Komisji Europejskiej. Urząd ten ułatwia współpracę i wsparcie członków i partnerów EURES w państwach członkowskich UE i EFTA:

- przygotowuje wspólne informacje, narzędzia i wytyczne
- pełni funkcję punktu pomocy technicznej
- realizuje działania szkoleniowe
- opracowuje wieloletnie programy prac.

Każde państwo członkowskie UE lub EFTA wyznacza właściwą instytucję, która ma realizować zadania **krajowego urzędu koordynacji EURES** w danym państwie. Zadania te obejmują koordynację działań sieci EURES na terenie tego państwa i czuwanie nad prawidłową realizacją unijnych przepisów prawnych z zakresu EURES w tym państwie. Zadania krajowych urzędów koordynacji realizują wyznaczone komórki organizacyjne w ramach ministerstw właściwych do spraw pracy lub central publicznych służb zatrudnienia.

Działania sieci EURES są odpowiednio planowane i raportowane w cyklach rocznych oraz na bieżąco monitorowane.

Usługi EURES są zintegrowane z usługami świadczonymi przez urzędy pracy i Ochotnicze Hufce Pracy i obejmują między innymi:

- wsparcie w poszukiwaniu pracy za granicą,
- zagraniczne oferty pracy na Europejskim Portalu Mobilności Zawodowej oraz na krajowej stronie internetowej EURES,
- możliwość zamieszczenia CV w bazie na Europejskim Portalu Mobilności Zawodowej,
- rekrutacje do pracy za granicą w wybranych zawodach,
- pomoc w przygotowaniu CV,
- możliwość wzięcia udziału w międzynarodowych targach pracy i innych wydarzeniach rekrutacyjnych na terenie Polski,
- dostęp do Europejskich Dni Pracy na terenie Polski oraz za granicą (stacjonarnych i online),

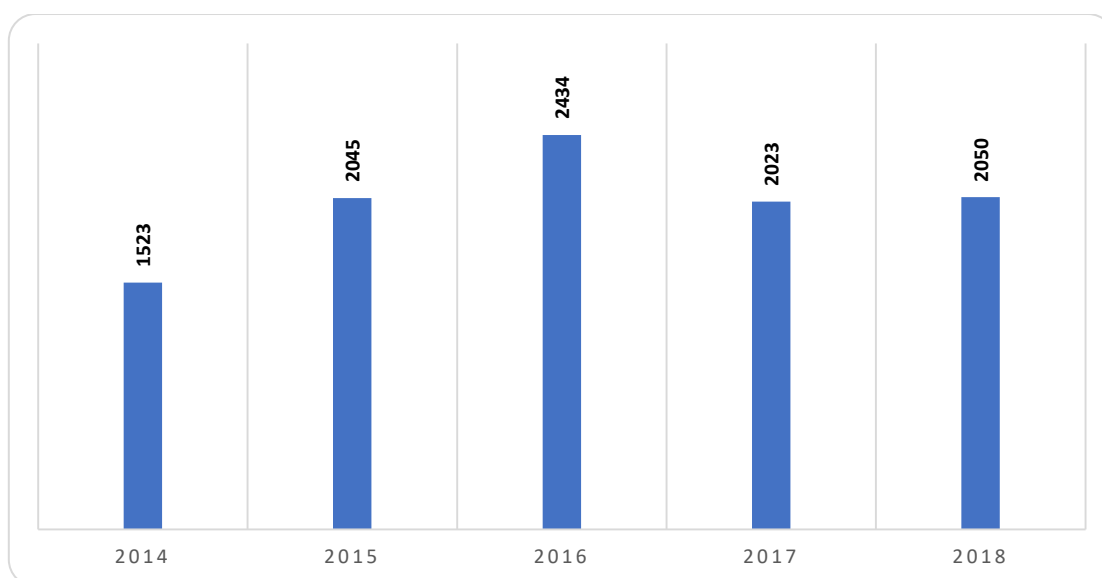
- dostęp do inicjatyw i programów wspierających zatrudnienie młodzieży.

Efektem działalności sieci EURES w Polsce jest m.in. organizacja spotkań informacyjnych, dni doradczych targów i giełd pracy. Wydarzeniom tym towarzyszą między innymi prezentacje na temat warunków życia i pracy w krajach UE i EFTA oraz rozmowy kwalifikacyjne zagranicznych pracodawców z kandydatami z Polski.

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Wadowicach usługi EURES świadczone są przez doradców klienta, którzy informują o ofertach pracy zgłoszonych do sieci, będących w dyspozycji Urzędu. Informacje te przekazywane są podczas bezpośrednich kontaktów z osobami zainteresowanymi podjęciem pracy za granicą oraz poprzez przekazywanie informacji o sieci EURES i możliwościach, jakie ona daje osobom zarejestrowanym. PUP w Wadowicach przekazuje materiały promocyjne wszystkim osobom, którym jest udzielana informacja. Dodatkowo polscy pracodawcy podczas zgłaszania krajowych ofert pracy są informowani o możliwościach zatrudnienia osób bezrobotnych lub poszukujących pracy ze wszystkich państw członkowskich UE oraz z Norwegii, Islandii, Lichtensteinu i Szwajcarii. Informacje dotyczące możliwości udziału w Międzynarodowych Targach Pracy są udostępniane na stronie internetowej Urzędu oraz w gablotach informacyjnych Urzędu.

W 2018 r. PUP podjął **2050 kontakty z polskimi pracodawcami nt. EURES**. Były to kontakty zainicjowane przez pośredników pracy, w trakcie których udzielono ogólnych informacji dotyczących sieci EURES.

Wykres 47. Liczba kontaktów z pracodawcami nt. sieci EURES w latach 2014 – 2018

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

W okresie od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r. do Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach wpłynęło **598 ofert pracy** w ramach sieci EURES na **4244 wolne miejsca pracy**.

W końcu roku 2018r. w dyspozycji tut. Urzędu były **283 oferty** na **1843 wakaty**.

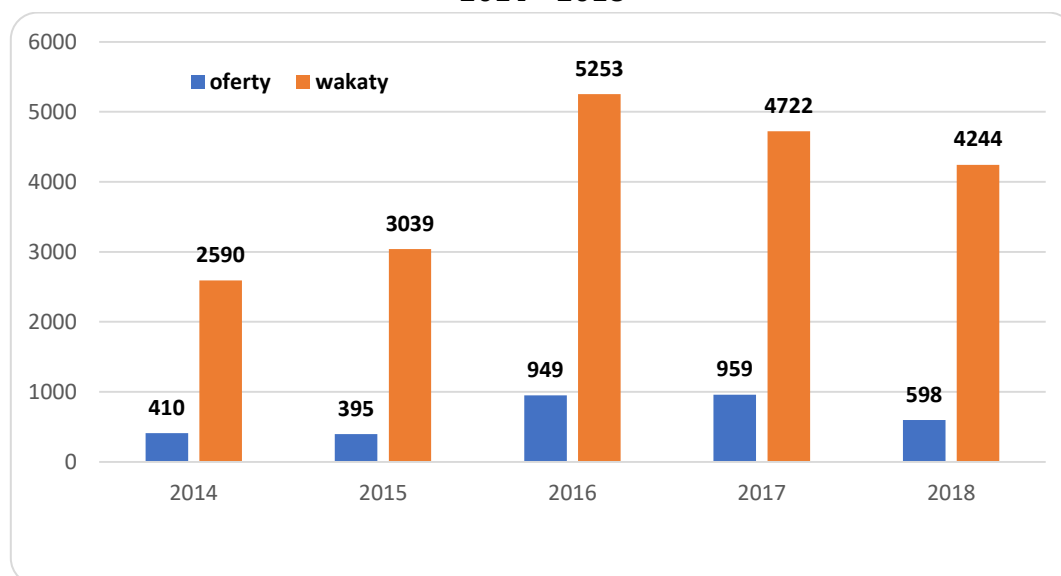
Oferty te były przesyłane do tut. Urzędu przez Wojewódzkie Urzędy Pracy z całej Polski i pochodziły od pracodawców, w tym agencji pracy tymczasowej z UE/EFTA, którzy byli zainteresowani zatrudnieniem Polaków.

Ponadto tut. Urząd miał możliwość samodzielnego pobierania ofert sieci EURES z Centralnej Bazy Ofert Pracy, w momencie gdy zaistniała taka potrzeba ze strony poszukujących pracy za granicą.

W 2018 r. pobrano **158 ofert na 1248 wakatów** tj. o 16 ofert więcej niż w roku ubiegłym.

Na podstawie obowiązujących przepisów wszystkie oferty pracy sieci EURES rozpowszechniane przez tut. Urząd są aktualizowane raz na 14 dni z ofertami znajdującymi się w Centralnej Bazie Ofert Pracy.

Wykres 48. Liczba zgłoszonych ofert i wakatów w ramach sieci EURES w latach 2014 – 2018

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Oferty były zgłaszane na następujące stanowiska: analityk danych, animator (czasu wolnego, dziecięcy, Fit&Balance, młodzieżowy, sportowy, zajęć artystycznych i tańca), asystent (kucharza, menadżera, stomatologiczny, wsparcia graczy komputerowych, wsparcia technicznego), betoniarz (zbrojarz), blacharz (budowlany, samochodowy, dekarz, lakiernik), brukarz, brygadzysta (budowa kolei, majster budowy, majster), choreograf, cieśla (budowlany, szalunkowy, stolarz budowlany),

dekarz (blacharz, majster, kierownik budowy w zakresie konstrukcji dachowych), dentysta (ortodonta), doradca klienta, dostawca (paczek, pizzy), doświadczony piekarz, dyrektor technologiczny, elektryk (instalator, przemysłowy, wysokich napięć, zakładowy, szafy sterownicze), elektromechanik (obsługa maszyn przemysłowych), elektromonter (elektroinstalator), farmaceuta, fizjoterapeuta (masażysta, pracownik strefy SPA), frezer CNC, fryzjer (męski), glazurnik, główny inżynier automatyzacji procesów, główny technolog – piwowar, gospodyni domowa, hydraulik (biały montaż, ogrzewanie, wentylacja, klimatyzacja, monter rur), inżynier (ds. projektowania rurociągów, systemów elektrycznych, automatyk, budowlany z uprawnieniami do sporządzania kosztorysów – budowa dróg, energetyki, grzewczy, mechanik/konstrukcja pieców, montażu – serwisu, procesowy – kołnierze metalowe, procesu – Process Technical Coordinator, projektant konstrukcji stalowych, wydziału jakości), kelner (barman), kierowca (autobusu, betoniarki, CE, C+E, operator sprzętu budowlanego, ciężarówki, kat. C, kierownik (budowy – budowa dróg i autostrad, majster, ds. sprzedaży i marketingu, działu obsługi klienta, projektu unijnego INTERREG VA, zmiany w restauracji), komisjoner, konsultant Oracle, koordynator projektu unijnego, krawiec, kreślarz budowlany, kucharz (pomoc kuchenna), laborant chemiczny, lakiernik (przemysłowy, samochodowy), luminarz, leśnik (pracownik do prac leśnych), lutowacz, magazynier (operator wózka widłowego), majster/brygadzysta do spraw ziemnych, malarz (tapeciarz, budowlany, dekoracyjny, lakiernik konstrukcji stalowych, lakiernik powierzchni metalowych, natryskowy), manager restauracji, maszynista, mechanik (rowerów, konstrukcji maszyn, lotniczy, maszyn, monter izolacji, naprawy nadwozia/blacharz, obróbki skrawaniem, procesowy, przemysłowy, samochodowy, samochodów ciężarowych), mechatronik (w serwisie motocyklowym, elektronik), młodszy inżynier w przemyśle, młodszy kierownik projektu, monter (drzwi i okien, elektronik, elektryk, fasad, instalacji gazowych i wodnych, grzewczo – sanitarnych, sieci oraz światłowodów, instalacji gazowych i wodnych, kanalizacji drogowej, konstrukcji stalowych, kuchni, ład sklepowych i regałów, płyt gipsowo – kartonowych, podłóg w pociągach, przemysłowy, regipsów, rusztowań, sieci sanitarnych, grzewczych, kanalizacyjnych i klimatyzacyjnych, systemów wentylacyjnych, świetlików dachowych, układów hydraulicznych i pneumatycznych w odwiertnicach, wind i urządzeń dźwigowych), murarz (kamieniarz, mistrz), nauczyciel (języka polskiego, wychowania przedszkolnego), niemieckojęzyczny asystent ds. rekrutacji, ogrodnik terenów zielonych (technik architektury krajobrazu), operator CNC (szlifierz, frezer, mechanik obróbki skrawaniem), operator (wózka widłowego, dźwigu, koparko – ładowarki, ładowarek przemysłowych, maszyn – sortowanie i pakowanie cebulek kwiatowych, maszyn budowlanych, maszyn do badania poziomu ciśnienia, do obróbki elektroerozyjnej, maszyn produkcyjnych/produkcja materiałów biurowych, maszyn przemysłowych, wytrzymałościowych, produkcji w przetwórstwie mięsnym), opiekun (domowy, medyczny, w domu opieki, osoby starszej, trzody chlewnej), optyk, osoba do kompletowania zamówień, osoba do sprzątania (obiektów wakacyjnych), pakowacz, personel sprząający,

piekarz/cukiernik, pielęgniarz (w domu opieki), pokojowa, pomocnik (budowlany przy budowie dróg i autostrad, betoniarz, cieśli szalunkowego, elektryka, lakiernika, magazynowy, mechanik samochodowy, monter instalacji gazowych i wodnych, na produkcji tworzyw sztucznych, ogrodnika, opiekuna osób starszych, stolarza, w rolnictwie), posadzkarz (glazurnik – pomocnik przy układaniu podłóg), pracownik banku, biura, pracownik ds. sprzedaży rezerwacji hoteli i obsługi klienta (z językiem francuskim, niderlandzkim), pracownik (do montażu i przewozu mebli, do obsługi hotelu, restauracji, do oklejania samochodów i przyciemniania szyb, do prac montażowych na sprzęcie medycznym, do sprzątania restauracji i pensjonatu, do stawiania rusztowań, do przycinania drzewek owocowych – jabłonie i grusze, do ścinania i sortowania kwiatów w szklarni, brokułów, do uprawy sadzonek roślin doniczkowych, do sortowania i pakowania fasolki szparagowej i brukselki, do utrzymywania zieleni na polu golfowym), pracownik do obróbki (cebulek tulipanów, kalafiora), pracownik do układania bukietów kwiatowych, kwiatów, pracownik do uprawy (cebulek kwiatowych, kwiatów w szklarni, gerber, słoneczników, kalii, tulipanów, pomidorów), pracownik do zbioru (truskawek – w szklarni, borówki, endywii, selera naciowego, cebuli, jabłek, gruszek, kwiatów, malin, jeżyn, wiśni, papryki, pieczarek, sałaty lodowej, szparagów), pracownik do pielęgnacji, uprawy i zbioru truskawek, malin i pora), pracownik (farmy, Imbissu, leśny, magazynowy – dział B2B, przyjęcia towaru, sprzedaży, wysyłki; montażu, obróbki kamienia naturalnego, piekarni, pomocniczy - branża motoryzacyjna, budowlana i metalowa, w budownictwie, produkcji – pakowanie kurczaków, wyrobów mięsnych, żywności, produkcja czekoladowych słodczy, gotowych wyrobów na grilla, karmy dla zwierząt, pizzy, calzone i innych wyrobów piekarniczych, przetwórstwa żywności, przetwórstwa i pakowania drobiu, w przetwórstwie rybnym, krabów, w przemyśle mięsnym), pracownik produkcji z uprawnieniami na wózki widłowe, do wyrobów drewnianych, ze znajomością branży motoryzacyjnej, do obsługi maszyn do wytwarzania przędzy poliestrowej, do produkcji opakowań z kartonu), pracownik restauracji (Burger – King, Toni`s Restaurant), pracownik rolny, szklarni, w branży metalowej, rozliczający koszty budowlane – roboty drogowe, programista PHP, projektant (pieców kołpakowych/przemysłowych, sieci stacjonarnych), przewodnik turystyki kajakowej (stażysta), recepcjonista (pracownik hotelu), regipsiarz (monter płyt kartonowo – gipsowych), rejestrator danych, robotnik drogowy, rzeźnik (klasowacz, ubojowy, rozbieracz, wykrawacz), senior backend developer, serwisant (monter), sortowacz, spawacz (wytwórca, aluminium, MAG135, MAG i WIG, TIG, MIG, ślusarz), specjalista (ds. performance marketingu PPC, ds. sprzedaży), sprzątaczką, sprzedawcą (części zamiennych i usług serwisowych, kiosku z regionalnymi produktami, w sklepie mięsnym), starszy opiekun osób starszych (opiekun medyczny w domu opieki), statyk, stolarz (cieśla budowlany, betonowy), supervisor logistyki, sygnalista kolejowy, szef kuchni a la carte, szef sekcji w kuchni, szklarz budowlany, szlifierz, ślusarz (konstrukcji stalowych, mechanik przemysłowy również jako pomocnik, narzędziowy, mechanik samochodowy), tapicer, technik (utrzymania

maszyn, chłodnictwa i klimatyzacji, serwisant – na terenie całej Europy, stomatologiczny, telekomunikacji, utrzymania), tkaczka (operator krosien tkackich), tokarz (CNC, frezer obrabiarek sterowanych numerycznie), tynkarz (murarz), wulkanizator, wykwalifikowany pracownik farmy – sekcja rozrodu i hodowli prosiąt, zastępca szefa kuchni, zbieracz grzybów – pomocnik przy zbieraniu grzybów, zbrojarz (betoniarz, cieśla, schodów żelbetowych).

Najwięcej ofert pracy zostało zgłoszonych przez pracodawców sąsiadujących z Polską tj.: Niemiec (301 ofert czyli 50,33% z ogółu ofert EURES) oraz Holandii (91 ofert–15,22%). Pozostałe oferty pochodziły również z Norwegii (60 ofert–10,03%), Austrii (55 ofert–9,20%), Wielkiej Brytanii (17 ofert– 2,84%) oraz Czech (16 ofert – 2,68%).

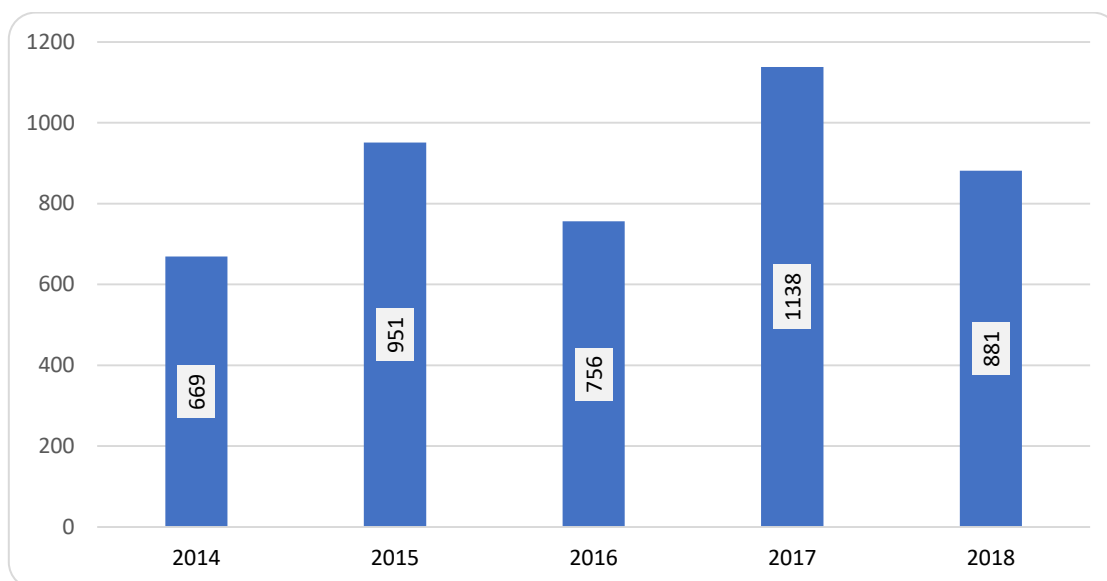
Oferty EURES Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach rozpowszechnia przede wszystkim poprzez tablice ogłoszeń zamieszczone w siedzibie Urzędu w Wadowicach i Filii w Andrychowie oraz stronę internetową wadowice.praca.gov.pl, która zawiera link do Centralnej Bazy Ofert Pracy. Ponadto co tydzień, w każdy piątek Powiatowy Urząd Pracy przesyła zbiorcze informacje na temat wolnych miejsc pracy w ramach EURES do różnych instytucji zewnętrznych (m.in. Gminnego Centrum Informacji w Stryszowie, Ochotniczych Hufców Pracy, Urzędu Miejskiego w Andrychowie, WSW) co dało łącznie **500** kontaktów w 2018 r.

Oferty EURES publikowane przez Wojewódzkie Urzędy Pracy w Centralnej Bazie Ofert Pracy na stronie <https://oferty.praca.gov.pl/> oraz importowane do Urzędu Pracy zawierają pełną informację na temat pochodzenia oferty i sposobu odpowiedzi na nią bez udziału Powiatowego Urzędu Pracy (oferty otwarte), stąd faktyczna liczba kandydatów odpowiadających na ww. oferty nie jest możliwa do ustalenia.

W 2018 r. odnotowano **881** kontaktów z polskimi bezrobotnymi i poszukującymi pracy, którym świadczone usługi sieci EURES, - w tym dla:

- kobiet - 391
- młodzieży poniżej 30 r.ż. – 667.

Podczas indywidualnych kontaktów z bezrobotnymi i poszukującymi pracy poruszano kwestie dotyczące informacji ogólnych nt. EURES – 54 kontakty oraz poszukiwania pracy – 268 kontaktów.

Wykres 49. Liczba kontaktów z bezrobotnymi nt. sieci EURES w latach 2014 – 2018

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Jednocześnie, wszystkie osoby zarejestrowane w tut. Urzędzie są informowane o aktualnych ofertach podczas spotkań z doradcami klienta. Oferty te przede wszystkim ze względu na wymóg znajomości języków obcych przynajmniej w stopniu komunikatywnym lub niejednokrotnie wysokie wymagania kwalifikacyjne bądź uprawnienia zawodowe nie cieszą się zbyt dużą popularnością. Niemniej jednak wiele osób z terenu naszego powiatu było i nadal jest zainteresowanych podjęciem pracy za granicą.

Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach zorganizował również **28 wydarzeń** grupowych (innych niż) targi pracy związanych z EURES dla **277 uczestników**. Ponadto dwukrotnie brał udział w targach pracy organizowanych przez podmioty zewnętrzne, podczas których udzielano informacji nt. ofert i usług EURES.

5. Poradnictwo zawodowe

Świadczenie usług z zakresu poradnictwa zawodowego dla osób dorosłych regulują przepisy prawa stanowione przez resort Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Prowadzone są one na podstawie art. 9 ust. 1 pkt 3 i 3a ustawy (*Do zadań samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy należy: (...) udzielanie pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w znalezieniu pracy przez pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe; - udzielanie pomocy pracodawcom w pozyskiwaniu pracowników przez pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe*).

Poradnictwo zawodowe skierowane do osób bezrobotnych i poszukujących pracy polega na udzielaniu pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu lub miejsca pracy. Usługa ta obejmuje także doradztwo w planowaniu rozwoju kariery zawodowej, a także w przygotowywaniu do lepszego radzenia sobie w poszukiwaniu i podejmowaniu pracy. Doradca zawodowy pomaga określić zainteresowania, umiejętności i predyspozycje zawodowe w odniesieniu do wymogów i warunków oferowanych przez pracodawców. Uczy również poruszania się po aktualnym rynku pracy, tworzenia CV i przygotowuje do rozmowy z pracodawcami. Określa kierunki dalszego doskonalenia i rozwoju zawodowego w celu jak najlepszego dostosowania kwalifikacji do aktualnego zapotrzebowania pracodawców.

Z kolei poradnictwo zawodowe dla pracodawców polega na pomocy w doborze kandydatów do pracy spośród osób zarejestrowanych w PUP najlepiej spełniających wymagania pracodawcy. Inną formą są porady indywidualne mające na celu określenie kierunku rozwoju zawodowego pracodawcy lub jego pracowników. Wsparcie w tym zakresie polega przede wszystkim na diagnozowaniu potencjału zawodowego i luk kompetencyjnych oraz wskazaniu możliwości doskonalenia zawodowego. Pomoc w doborze kandydatów do pracy może uzyskać pracodawca po uprzednim zgłoszeniu do urzędu oferty pracy.

Usługi te realizowane są nieodpłatnie, przy użyciu nowoczesnych narzędzi (sprzęt multimedialny) i technik (testy, możliwość skierowania na specjalistyczne badania psychologiczne i lekarskie umożliwiające wydanie opinii o przydatności zawodowej do pracy), zgodnie z obowiązującymi rozporządzeniami dotyczącymi standardów usług rynku pracy.

W 2018 r. poradnictwo zawodowe w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wadowicach realizowane było w formie:

- **indywidualnej** (rozmowy indywidualne),
- **grupowej** (spotkania grupowo – warsztatowe).

Usługi poradnictwa świadczone były przez wykwalifikowanych doradców zawodowych, którzy zapewniając atmosferę poufności, bezstronności i równości, pomagali kształtować u korzystających z pomocy postawę samodzielności i odpowiedzialności za własną przyszłość.

5.1. Indywidualne poradnictwo zawodowe

5.1.1. Indywidualna rozmowa doradcza

Podstawową metodą stosowaną w poradnictwie jest *indywidualna rozmowa doradcza*, polegająca na udzieleniu pomocy klientowi, który znalazł się w trudnej sytuacji, traci w niej orientację i nie potrafi sam poradzić sobie z jej rozwiązaniem. Indywidualne poradnictwo zawodowe to proces, w którym to klient poszukuje alternatywnych rozwiązań na polu działań edukacyjnych i zawodowych, a nie doradca daje gotowe rozwiązania.

Podczas indywidualnej rozmowy doradca pomaga klientowi zgłaszającemu się po poradę:

- w osiągnięciu znajomości samego siebie, jego zdolności, zainteresowań i właściwości warunkujących przydatność do określonego zawodu,
- w zrozumieniu i dokonaniu obiektywnej oceny sytuacji w jakiej się znalazł, w rozwiązaniu problemu, wyzwoleniu aktywności i inicjatywy oraz podjęciu trafnej decyzji,
- w uzyskaniu informacji o:
 - ✚ możliwościach zdobycia zawodu, przekwalifikowania czy podwyższenia dotychczas posiadanych kwalifikacji zawodowych,
 - ✚ technikach aktywnego poszukiwania pracy,
 - ✚ warunkach podejmowania działalności gospodarczej,
 - ✚ instytucjach i organizacjach świadczących bezrobotnym różne formy pomocy.

Proces doradzania jest złożony i składa się z kilku etapów:

- nawiązanie i budowa kontaktu,
- precyzowanie oczekiwań klienta, podążanie za jego potrzebami,
- poszukiwanie i wykorzystywanie zasobów osobistych klienta,
- tworzenie planu działania,
- wzbudzenie motywacji i gotowości do zmiany.

W 2018 r. z **porad indywidualnych** skorzystało **206 osób**, należy jednak podkreślić, że proces doradczy może być bardzo rozwinięty i jedna osoba, w zależności od potrzeb, może spotkać się z doradcą zawodowym **kilkakrotnie**. Ponadto osoby bezrobotne otrzymują kompleksowe wsparcie u swoich doradców klienta i rzadziej, niż w latach ubiegłych, odczuwali potrzebę korzystania również z pomocy doradcy zawodowego.

W zależności od potrzeb klienta, rozmowa z doradcą zawodowym obejmowała m.in. następujące zagadnienia:

- określanie zainteresowań i uzdolnień zawodowych,
- określenie preferencji i predyspozycji zawodowych,
- przygotowanie do rozmowy z pracodawcą,
- wsparcie psychiczne i wzmocnienie pozytywnej motywacji.

5.1.2. Badania testowe

W ramach porady indywidualnej, aby pomóc klientowi w poznaniu siebie, swoich możliwości i zainteresowań zawodowych, można skorzystać z badań testowych. W swojej pracy doradczej doradcy zawodowi zatrudnieni w Powiatowym Urzędzie Pracy mogą wesprzeć się ***Kwestionariuszem Zainteresowań Zawodowych (KZZ)***. Test ten jest narzędziem diagnozy przydatności zawodowej, zainteresowań zawodowych oraz potencjalnych możliwości rozwoju osób bezrobotnych i poszukujących pracy. Narzędzie to jest przeznaczone do diagnozy zainteresowań zawodowych następujących grup osób:

- osoby dorosłe - zarówno osoby bezrobotne poszukujące pracy, jak i osoby, które chcą zmienić rodzaj aktywności zawodowej czy też poszukują nowej pracy,
- osoby młode (od 16 do 24 roku życia) - planujące lub rozpoczynające swoją drogę kariery, w szczególności wybierające dalszą ścieżkę edukacyjną.

Osoby z wymienionych powyżej grup różnią się od siebie pod względem doświadczenia na rynku pracy, wieku i związanej z nim dojrzałości zawodowej oraz zasobu osobistych doświadczeń, dlatego też zostały opracowane dwie wersje metody: wersja KZZ-M przeznaczona dla młodzieży i wersja KZZ-D – dla dorosłych. Diagnoza zainteresowań zawodowych na podstawie badania Kwestionariuszem Zainteresowań Zawodowych ma postać profilu, obejmującego standaryzowane wyniki w poszczególnych skalach zainteresowań zawodowych (artystycznych, badawczych, handlowych, komunikacyjnych, konwencjonalnych, mechanicznych, opiekuńczych, perswazyjnych, przedsiębiorczych, realistycznych, społecznych). Dodatkowo profil kontrolny stanowi przesłankę do rozstrzygnięcia i sprecyzowania diagnozy oraz wychwycenia wyników nietypowych.

W 2018 r. w PUP w Wadowicach **74 osoby** zostały objęte badaniem testem KZZ.

5.1.3. Indywidualna informacja zawodowa

Indywidualna informacja zawodowa skierowana jest do osób bezrobotnych/poszukujących pracy potrzebujących pomocy w zakresie pozyskania informacji zawodowej poprzez skorzystanie z materiałów informacyjnych i informatycznych. Bezrobotny w trakcie indywidualnej informacji zawodowej może skorzystać z zasobów (informatory, poradniki, ulotki, broszury, komputer, Internet) dostępnych w Urzędzie Pracy oraz doraźnej pomocy doradcy zawodowego (sporządzenie dokumentów aplikacyjnych, wyszukiwanie danych w dostępnych zasobach, informacje w zakresie tematyki szkoleń, instrumentów rynku pracy).

W 2018 r. udzielono **439 indywidualnych informacji zawodowych 413 osobom**. Indywidualna informacja zawodowa w szczególności dotyczyła:

- wskazówek odnośnie sporządzania życiorysu i listu motywacyjnego,
- projektów realizowanych z funduszy Unii Europejskiej skierowanych do osób bezrobotnych,
- rozpoczęcia własnej działalności gospodarczej,
- informacji z zakresu instrumentów i usług rynku pracy,
- wskazówek na temat metod poszukiwania zatrudnienia.

5.1.4. Specjalistyczne badania psychologiczne i lekarskie

W ramach indywidualnego poradnictwa doradcy zawodowi mogą kierować swoich klientów na **specjalistyczne badania psychologiczne i lekarskie** umożliwiające wydawanie opinii o przydatności zawodowej do pracy i zawodu albo kierunku szkolenia. W 2018 r. wydano **10 skierowań** na ww. badania mające na celu określenie możliwości zdrowotnych celem udziału w szkoleniach.

5.1.5. Opinie o przydatności zawodowej do pracy i zawodu albo kierunku szkolenia

Wynikiem porady indywidualnej może być **wydanie opinii** przez doradcę zawodowego o przydatności zawodowej do pracy i zawodu albo kierunku szkolenia.

W omawianym okresie sporządzono **75 opinii** głównie dotyczących określenia predyspozycji zawodowych klienta do odbycia szkolenia oraz do prowadzenia własnej firmy (złożenie wniosku o przyznanie jednorazowych środków na uruchomienie działalności gospodarczej).

5.2. Grupowe poradnictwo zawodowe

5.2.1. Grupowa porada zawodowa

Grupowa porada zawodowa jest kolejną formą w ramach poradnictwa zawodowego. Poradnictwo grupowe obejmuje pracę nad konkretnymi problemami o charakterze osobistym, edukacyjnym, społecznym i zawodowym. Przedmiotem pracy grupy mogą być czynniki wewnętrzne poszczególnych członków grupy (np. życiowe, zawodowe czy edukacyjne trudności, które nie przekraczają subiektywnego poczucia zdrowia psychicznego danej osoby), jak również czynniki zewnętrzne (np. trudności w znalezieniu pracy, doborze oferty edukacyjnej).

W 2018 r. zorganizowano **29 grupowych porad zawodowych**, z których skorzystało **213 osób**. Tematykę oraz cel grupowych porad zawodowych przeprowadzonych w 2018 r. przedstawia poniższa tabela.

Tabela 30. Grupowe poradnictwo zawodowe w 2018 r.

Lp	Temat	Cel	Liczba edycji
1.	<i>Mój potencjał zawodowy</i>	Ustalenie potencjału zawodowego, w tym predyspozycji, preferencji, zainteresowań zawodowych	2
2.	<i>Sukces na rynku pracy – czyli jak wyznaczać i osiągać swoje cele</i>	Nabycie umiejętności racjonalnego planowania i zarządzania czasem podczas poszukiwania pracy	1
3.	<i>Jak skutecznie poszukiwać pracy</i>	Nabycie umiejętności aktywnego poszukiwania pracy	1
4.	<i>Diagnoza predyspozycji zawodowych w oparciu o KZZ oraz autoanaliza własnego potencjału</i>	Określenie swoich referencji/zainteresowań zawodowych	1
5.	<i>Aktywny powrót na rynek pracy</i>	Przygotowanie do skutecznego powrotu na rynek pracy osób długotrwale bezrobotnych	1
6.	<i>Przedsiębiorcą być !</i>	Przygotowanie do prowadzenia własnej działalności gospodarczej – zagadnienia formalno - prawne	1 1
7.	<i>Dokumenty aplikacyjne</i>	Zdobycie wiedzy i umiejętności z zakresu sporządzania profesjonalnych dokumentów aplikacyjnych	1
8.	<i>Metody rekrutacji pracowników</i>	Wyposażenie uczestników w wiedzę z zakresu aktywnego poszukiwania pracy oraz wzbudzenie motywacji wśród bezrobotnych do korzystania z pełnego wachlarza metod poszukiwania pracy	1

9.	<i>Skuteczne metody poszukiwania pracy</i>	Nabycie umiejętności korzystania z szerokiego spektrum metod poszukiwania pracy	1
10.	<i>Moja kariera w moich rękach</i>	Uświadomienie uczestnikom konieczności wzięcia odpowiedzialności za siebie i swoje życie oraz znaczenie gotowości do zmian i podtrzymywania motywacji	2
11.	<i>Kierunek kariery</i>	Poznanie rynku pracy oraz predyspozycji do konkretnych zawodów	1
12.	<i>Przygotowanie do prowadzenia własnej działalności gospodarczej</i>	Przygotowanie do prowadzenia własnej działalności gospodarczej – zagadnienia formalno - prawne	2
13.	<i>Od inspiracji do motywacji</i>	Poznanie nowego sposobu myślenia o sobie. Wyposażenie uczestników w umiejętność efektywnego planowania działań	1
14.	<i>Praca pasja czy obowiązek</i>	Dokonanie bilansu predyspozycji i kompetencji zawodowych oraz zdobycie wiedzy nt. znaczenia rozwoju pasji i zainteresowań w planowaniu ścieżki kariery zawodowej	1
15.	<i>Kompetentny przedsiębiorca – jak założyć własną firmę</i>	Przygotowanie do prowadzenia własnej działalności gospodarczej – zagadnienia formalno - prawne	1
16.	<i>Nawigator rynku pracy</i>	Nabycie umiejętności skutecznego poszukiwania pracy	1

Źródło: opracowanie własne

Cele poradnictwa grupowego skupiają się wokół pracy profilaktycznej, psychoedukacji i pomocy psychologicznej. Zadaniem grup jest ukierunkowanie uczestników na rozwój poprzez dostarczenie wiedzy, stworzenie możliwości odkrywania własnego potencjału oraz niedoborów i barier, a także nabywanie umiejętności. Uczestnicy, w oparciu o doświadczenia grupowe, mogą dokonywać adekwatnej samooceny swoich umiejętności i zdolności, a także otrzymywać informacje zwrotne od grupy. Mają także okazję do porównania jak postrzegają ich inni, w tym jak postrzegają sami siebie. Doradcy zawodowi w ramach poradnictwa zawodowego prowadzą zajęcia w formie warsztatowej, przy wyborze typu zajęć kierując się potrzebami i oczekiwaniami danej osoby.

5.2.2. Grupowa informacja zawodowa

Grupowa informacja zawodowa jest to forma pomocy skierowana do osób, które potrafią samodzielnie radzić sobie na rynku pracy, ale potrzebują ukierunkowujących informacji niezbędnych do realizacji planów zawodowych. W trakcie informacji zawodowej można zgłębić wiedzę m.in. o:

- instrumentach rynku pracy,
- usługach świadczonych przez Powiatowy Urząd Pracy,
- zawodach, specjalnościach i ich charakterystyce,
- możliwościach kształcenia w systemie szkolnictwa oraz systemie pozaszkolnym,

- instytucjach szkoleniowych i edukacyjnych w których można zdobyć, rozszerzyć lub zmienić kwalifikacje,
- instytucjach i organizacjach pomocowych.

W omawianym okresie w ramach grupowego poradnictwa zawodowego przeprowadzono **40 grupowych spotkań informacyjnych**, w których uczestniczyło **261 osób**. Zakres tematyczny spotkań grupowych z zakresu informacji zawodowej obejmował następujące zagadnienia:

- usługi i instrumenty rynku pracy,
- prawa i obowiązki osoby skierowanej na formy wsparcia w ramach projektów realizowanych przez Urząd,
- informacja nt. form wsparcia w ramach realizowanych projektów,
- „Rozwiń skrzydła czyli możliwości rozwoju zawodowego” - spotkanie informacyjne nt. możliwości zdobycia i uzupełnienia kwalifikacji zawodowych oraz nt. oferty edukacyjnej lokalnych placówek oświatowych i szkoleniowych,
- „Poszukiwani na rynku pracy” spotkanie skierowane do osób chcących zdobyć wiedzę nt. aktualnej sytuacji na rynku,
- „Nowe wyzwania rynku pracy” - spotkanie informacyjne nt. trendów na rynku pracy. W trakcie spotkań poruszone zostały tematy rynku pracy, przedsiębiorczości oraz możliwości kształcenia.

Tak jak w latach poprzednich, w 2018 r. Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach aktywnie współpracował ze szkołami z terenu powiatu wadowickiego. Pracownicy tut. Urzędu byli zapraszani do szkół, ale także część spotkań odbyła się w siedzibach Urzędu. Tematyka warsztatów była różnorodna, ale najczęściej omawiano aktualną sytuację na rynku pracy, możliwości edukacyjne i zawodowe oraz usług i instrumentów rynku pracy.

W ramach współpracy ze szkołami doradcy zawodowi przeprowadzili **22 spotkania**, w których uczestniczyło około 500 uczniów zarówno ze szkół podstawowych i gimnazjalnych, jak również z ponadgimnazjalnych.

5.3. Inne działania w ramach poradnictwa zawodowego

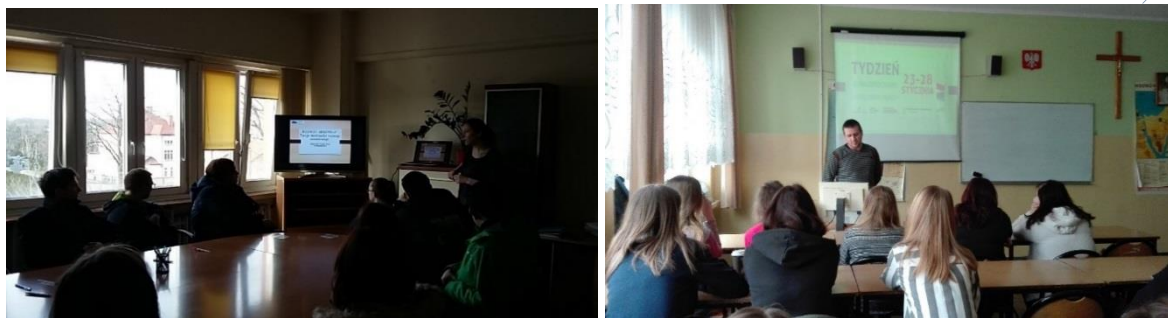
5.4.1. Tydzień z Małopolskimi Urzędami Pracy

Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach nowy, 2018 rok rozpoczął od włączenia się w organizację **Tygodnia z Małopolskimi Urzędami Pracy (TzMUP)**. To już szósta edycja tego wydarzenia, które odbyło się pod hasłem „*Zdobądź umiejętności cenione przez pracodawców*”. Dla uczestników została przygotowana różnorodna oferta składająca się z indywidualnych konsultacji, grupowych spotkań informacyjnych oraz porad zawodowych, a także warsztatów dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych. W sumie w TzMUP wzięło udział ok. 200 osób, w tym 83 pracodawców.

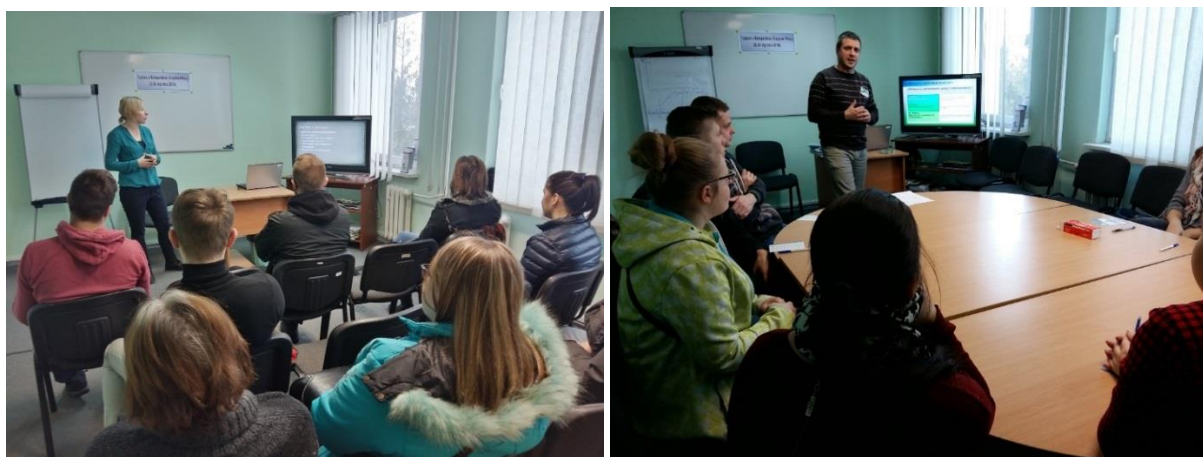
W dniach od 22 do 26 stycznia odbywały się *indywidualne konsultacje nt. zatrudniania cudzoziemców*. W związku ze zmianami prawnymi dotyczącymi powyższego zagadnienia, które weszły w życie 01.01.2018 r., pośrednicy udzielali wsparcia pracodawcom, którzy planują zatrudnić osoby niebędące obywatelami RP. Natomiast specjaliści ds. rozwoju zawodowego w dniu 23.01.2018 r. udzielali informacji na temat *Krajowego funduszu Szkoleniowego*. Pracodawcy mogli dowiedzieć się o możliwości uzupełnienia kwalifikacji, zarówno swoich jak i pracowników.

Osoby bezrobotne i poszukujący pracy zainteresowani tematyką podnoszenia, uzupełnienia kwalifikacji zawodowych, inwestycji w rozwój zawodowy, mieli okazję zdobyć potrzebne wiadomości w trakcie *grupowych informacji zawodowych*. Podczas spotkań, które odbyły się w dniach 23 i 26 stycznia uczestnicy mogli zapoznać się również z informacjami na temat aktualnej sytuacji na rynku pracy oraz trendów w biznesie.

W trakcie porad zawodowych, indywidualnych i grupowych, osoby bezrobotne dokonały diagnozy swoich kompetencji, zainteresowań zawodowych, które mogą wykorzystać na rynku pracy. Uzyskali wiedzę w jaki sposób wyznaczać swoje cele zawodowe, aby były dostosowane do wymogów współczesnego rynku pracy.

W trakcie warsztatów dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych pn. „W kierunku rozwoju zawodowego” podjęto próbę odpowiedzi na pytania: *Czym jest rozwój zawodowy? Jak można rozumieć karierę zawodową? Jak wyznaczać i osiągać swoje cele zawodowe? Czego wymaga od nas aktualnie rynek pracy? Czy warto rozwijać swoje pasję i zainteresowania?*

5.3.2. Małopolski Dzień Uczenia się

„Rozwijaj się koncertowo” to hasło tegorocznej, ósmej już edycji **Małopolskiego Dnia Uczenia się**. Podobnie jak w latach poprzednich, w dniu 08.06.2018 r., Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach wraz z Filią w Andrychowie przygotował szereg działań, gdzie każdy mógł znaleźć coś dla siebie. Osoby zainteresowane rozwojem zawodowym mogły skorzystać z porad doradcy zawodowego, pośrednika pracy czy specjalisty ds. rozwoju zawodowego. Dla najmłodszych uczestników przygotowano warsztaty muzyczne „**Śpiewam i gram – o rozwój dbam**” poprowadzone przez profesjonalnych muzyków: Panią Agatę Wojtal, Andrzeja Wojtal oraz Mariusza Świetlika.

Całość wydarzenia uwieńczył koncert muzyczny z udziałem dzieci z Przedszkola nr 1 w Andrychowie, Ludowego Zespołu Pieśni i Tańca „Andrychów”, uczniów ogniska muzycznego Skylight Music oraz Nadii Belak z Hufca ZHP Andrychów. Uczestnicy mieli okazję wysłuchania bardzo różnorodnej muzyki: od muzyki poważnej, pieśni patriotycznych po utwory ludowe. Artyści zostali przyjęci bardzo gorąco przez publiczność.

W Małopolskim Dniu Uczenia się wzięło udział około 120 osób (przedszkolaki i ich najbliżsi, osoby bezrobotne i poszukujące pracy).

5.3.3. Ogólnopolski Tydzień Kariery

Kolejnym wydarzeniem, w którego organizacje włączył się Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach, był **Ogólnopolski Tydzień Kariery**. W dniach 15.10.2018 r. – 19.10.2018 r. odbyła się jubileuszowa, już 10 edycja OTK, której przyświecało hasło ***„Bądź architektem swojego szczęścia”***.

Obchody Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery zainaugurowała audycja w Twoim Radiu Andrychów pt. **„Zaprojektuj swoją karierę”**. W trakcie audycji doradca zawodowy Agnieszka Kołacz poruszyła temat planowania kariery zawodowej w szczególności w odniesieniu do dynamicznych zmian zachodzących na rynku pracy. W tym samym dniu na stronie internetowej naszego Urzędu została utworzona nowa zakładka „Warto wiedzieć”. Znajdują się w niej ciekawe artykuły z zakresu poradnictwa zawodowego, poszukiwania pracy, rynku pracy, które będą cyklicznie publikowane. Pierwszy artykuł, który ukazał się na stronie internetowej Urzędu nosi tytuł: „Samopoznanie w planowaniu kariery zawodowej”.

Uczestnicy porady zawodowej, pn. „Praca pasja czy obowiązek”, która odbyła się 16.10.2018 r., mieli okazję dokonać analizy własnej osoby pod kątem predyspozycji oraz bilansu własnych osiągnięć zawodowych. Omówiono kwestię wpływu zainteresowań na karierę oraz możliwości połączenia pracy z pasją.

Celem porady „Moja kariera w moich rękach” było uświadomienie uczestnikom konieczności wzięcia odpowiedzialności za siebie i swoje życie. Na spotkaniu doradca zawodowy poruszył również tematykę związaną ze znaczeniem gotowości do zmian oraz problematykę motywacji i pozytywnego myślenia. Poprzez różne testy i ćwiczenia uczestnicy mieli okazję lepiej poznać samych siebie, swój system wartości oraz motywację do poszukiwania pracy i planowania własnej kariery.

Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach
wraz z Filią w Andrychowie
zapraszają

Ogólnopolski Tydzień Kariery

Bądź architektem swojego szczęścia

WYDARZENIA:

15 października 2018r.
„ZAPROJEKTUJ SWOJĄ KARIERĘ” godz. 8:00
Audycja w Twoim Radiu Andrychów na temat planowania kariery zawodowej

16 października 2018r.
„PRACA: PASJA CZY OBOWIĄZEK” - warsztaty grupowe
Zajęcia skierowane do osób, które chcą dokonać bilansu predyspozycji i kompetencji zawodowych oraz zdobyć wiedzę na temat znaczenia rozwoju pasji i zainteresowań w planowaniu ścieżki kariery zawodowej
godz. 9:00 – Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach Filia w Andrychowie, ul. Starowiejska 22b, pok. 19

17 października 2018r.
„MOJA KARIERA W MOICH RĘKACH” - warsztaty grupowe
Zajęcia skierowane do osób, które chcą wziąć odpowiedzialność za siebie i swoje życie, są gotowe na zmiany i chcą wytrwać w podjętych działaniach
godz. 9:00 – Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach, ul. Mickiewicza 27 pok. 201

17–18 października 2018r.
„BĄDŹ ARCHITEKTEM SWOJEGO SZCZĘŚCIA”
Panel dyskusyjny realizowany dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych na terenie gminy Andrychów

19 października 2018r.
„ZAPLANUJ SWOJĄ KARIERĘ”
Indywidualne spotkania z doradcą zawodowym na temat możliwości rozwoju zawodowego
godz. 9:00 – 14:00 – Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach Filia w Andrychowie, ul. Starowiejska 22b, pok. 4
godz. 9:00 – 14:00 – Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach, ul. Mickiewicza 27 pok. 201

od 15 października 2018r.
zapraszamy do odwiedzenia Zakładki „WARTO WIEDZIEĆ” zamieszczonej na stronie internetowej PUP w Wadowicach wadowice.praca.gov.pl
Znajdź tam Państwo ciekawe artykuły z zakresu poradnictwa zawodowego, poszukiwania pracy, rynku pracy etc.

Osoby zainteresowane udziałem w proponowanych wydarzeniach prosimy o kontakt ze swoim doradcą klienta lub doradcą zawodowym:
PUP Wadowice - Anna Komendero, poki: 303a tel. 33 432 21 23
PUP Wadowice Filia w Andrychowie - Agnieszka Kolęcka, pok. 4, tel. 33 432 21 34

W dniach 17.10.2018 r. oraz 18.10.2018 r. w Zespole Szkół im. Armii Krajowej w Andrychowie oraz Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Andrychowie odbył się panel dyskusyjny „Bądź architektem swojego szczęścia”. Gośćmi i zarazem prelegentami panelu były osoby, które zechciały podzielić się z uczestnikami swoim dotychczasowym doświadczeniem zawodowym. W trakcie dyskusji próbowano odpowiedzieć na pytanie jak dążyć do zadowolenia z rozwoju zawodowego, jak ważne jest inwestowanie w siebie, dokonywanie odpowiednich wyborów oraz dążenie do poznania własnych możliwości.

W ostatnim dniu OTK w siedzibie Urzędu osoby zainteresowane mogły umówić się na indywidualne spotkania z doradcami zawodowymi. W trakcie porad poruszane były tematy

dotyczące możliwości rozwoju, planowania kariery zawodowej, osoby mogły zbadać swoje predyspozycje zawodowe oraz swoje mocne i słabe strony.

W Ogólnopolskim Tygodniu Kariery uczestniczyło około 150 osób. Natomiast szacunkowa liczba odbiorców audycji w Twoim Radiu Andrychów to około 6 000 słuchaczy.

5.3.4. Światowy Tydzień Przedsiębiorczości

„Mówimy o tradycji, myślimy o przyszłości” to hasło, które przyświecało kolejnej edycji Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości, który odbył się w dniach od 12 do 18 listopada 2018 r. Jest to nawiązanie do setnej rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości. Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach, po raz kolejny włączył się w organizację tej ogólnopolskiej kampanii, której głównym celem jest promowanie świadomego rozwoju, aktywnej postawy wobec życia i podejmowania biznesowych inicjatyw.

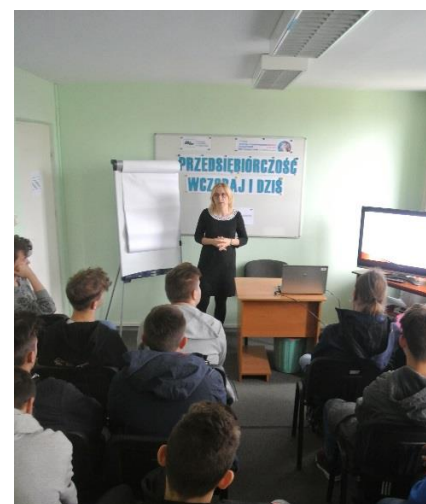

W 2018 roku uczestnicy organizowanych przez tutejszy Urząd wydarzeń mieli okazję zobaczyć niecodzienną wystawę. Ukazane zostało w niej oblicze polskiej przedsiębiorczości, która przez ostatnie sto lat rozwijać musiała się w bardzo różnych warunkach. Poprzez rozkwit w okresie dwudziestolecia międzywojennego, obudowę po tragicznych wydarzeniach II wojny światowej, okres PRL-u, transformacje po 1989 roku czy wreszcie przystąpienie Polski do Unii Europejskiej.

Młodzież ze szkół ponadgimnazjalnych uczestniczyła w warsztatach pn. *"Przedsiębiorczość wczoraj i dziś"*. Uczniowie zapoznali się nie tylko z historią przedsiębiorczości po 1918 roku, ale również obecnymi trendami w biznesie, sytuacją na rynku pracy a także prognozami na przyszłość. Najważniejszym jednak celem warsztatów było pokazanie jak istotne jest rozwijanie w sobie cech przedsiębiorczych.

Osoby bezrobotne miały możliwość uczestniczenia w warsztatach grupowych. *„Nawigator rynku pracy”*. Pod takim tytułem odbyło się spotkanie, którego celem było między innymi przekazanie informacji na temat dynamicznych zmian na rynku pracy, sytuacji w biznesie, a przede wszystkim motywacja do szeroko pojętej aktywności i samorozwoju.

Kolejne warsztaty nosiły nazwę *„Od inspiracji do motywacji”*. Uczestnicy tego spotkania zostali zapoznani z tematyką pozytywnego myślenia oraz jego znaczenia w poszukiwaniu pracy i rozwoju kariery zawodowej. Omówiono również metody poszukiwania pracy.

Dużym zainteresowaniem cieszyły się zajęcia organizowane we współpracy z Fundacją Tax Care pn. *„Kompetentny przedsiębiorca – jak założyć własną firmę”*. W spotkaniu uczestniczyły osoby zainteresowane uruchomieniem własnej działalności gospodarczej.

Prelegenci przybliżyli im między innymi tematykę związaną z zakładaniem własnej firmy, rozliczeniami z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych oraz Urzędem Skarbowym, wyborem formy opodatkowania. Uczestnicy mieli również możliwość skorzystania z indywidualnych konsultacji z pracownikami biura rachunkowego.

W wydarzeniach zorganizowanych w ramach Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości wzięło udział około 500 osób.

6. Organizacja szkoleń

Działania związane z szeroko pojętym szkoleniem osób bezrobotnych (a także innych osób spełniających określone w ustawie warunki) prowadzone są na podstawie art. 9 ust. 1 pkt 8a ustawy (Do zadań samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy należy: (...))inicjowanie, organizowanie i finansowanie szkoleń i przygotowania zawodowego dorosłych).

W ramach działań Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach mających na celu aktywizację zawodową, osoby zarejestrowane jako bezrobotne lub poszukujące pracy w roku 2018 r. miały możliwość uzupełnienia bądź zdobycia nowych kwalifikacji w ramach szkoleń zawodowych.

Szkolenia mogą być organizowane w dwóch formach t.j:

- **Szkolenia grupowe** – realizowane zgodnie z Planem szkoleń opracowywanym na dany rok kalendarzowy, sporządzonym na podstawie diagnozy zapotrzebowania na zawody i specjalności na terenie danego powiatu,
- **Szkolenia indywidualne** – realizowane na wniosek osoby bezrobotnej, jeżeli uzasadniona zostanie celowość tego szkolenia (oświadczenie przyszłego pracodawcy o zamiarze powierzenia tej osobie odpowiedniej pracy, oświadczenie o zamiarze rozpoczęcia działalności gospodarczej, inne uzasadnienie celowości skierowania na szkolenie) i pod warunkiem, że jego koszt w części finansowanej z Funduszu Pracy nie przekroczy 300 % przeciętnego wynagrodzenia. Skierowanie na szkolenie indywidualne przysługuje nie częściej niż raz w ciągu roku kalendarzowego.

W 2018 roku w PUP w Wadowicach realizowano szkolenia w formie indywidualnej.

Głównym celem szkoleń osób bezrobotnych i innych uprawnionych osób, zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, jest podniesienie kwalifikacji zawodowych i innych kwalifikacji zwiększających szansę na podjęcie lub utrzymanie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej, w szczególności w przypadku:

- braku kwalifikacji zawodowych,
- konieczności zmiany lub uzupełnienia kwalifikacji,
- utraty zdolności do wykonywania pracy w dotychczas wykonywanym zawodzie,
- braku umiejętności aktywnego poszukiwania pracy.

Uczestnikami szkoleń zawodowych w formie indywidualnej były zatem osoby, które uzasadniły celowość uzyskania kwalifikacji, ich zmiany lub uzupełnienia.

Ogółem zawarto 11 umów zlecenia na realizację indywidualnych szkoleń zawodowych, w których uczestniczyło **11 osób**, w tym 6 osób w ramach środków przyznanych algorytmem oraz 5 osób w ramach projektu „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (IV)” RPO WM.

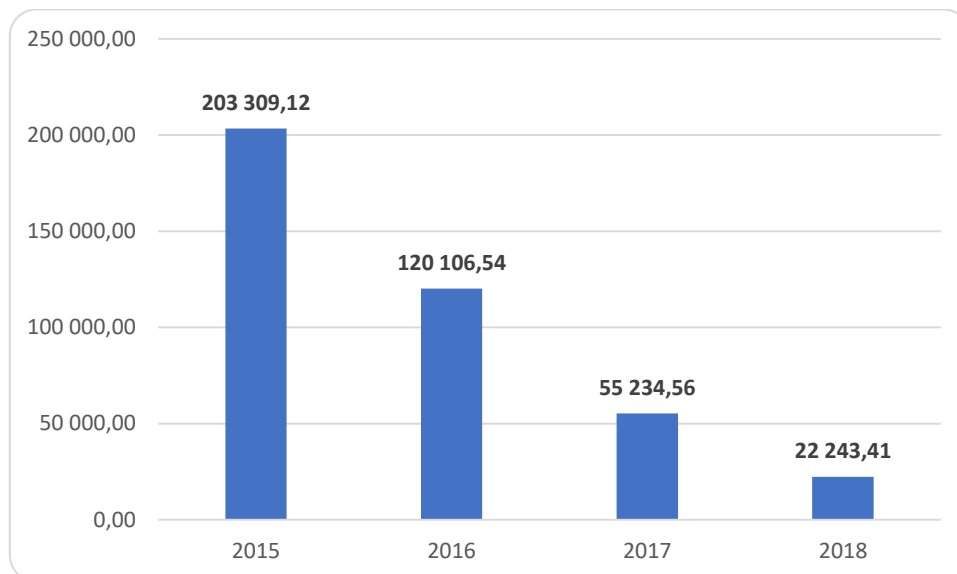
Kierunki kształcenia o jakie wnioskowały osoby uprawnione pokrywają się z wynikami analiz lokalnego rynku pracy dotyczących zapotrzebowania na zawody i specjalności prowadzonych przez tutejszy Urząd. Dokonywano wnikliwej analizy ofert pracy zgłaszanych do Urzędu, ofert pracy pojawiających się z prasie oraz tych dostępnych w Internecie. Pod uwagę brano także wyniki sporządzanego przez Urząd monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie wadowickim, potrzeby zgłaszane przez osoby zarejestrowane i pracodawców oraz prognozy popytu na zawody.

Szczegółowa tematyka organizowanych szkoleń została przedstawiona w punkcie 6.2 Analiza skuteczności i efektywności szkoleń.

Środki finansowe przeznaczone przez Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach na organizację szkoleń w 2018 roku pochodziły z Algorytmu oraz z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach realizowanego projektu „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (IV) i przedstawiały się następująco:

Plan	Wydatki	Źródło finansowania
22 322,00	22 243,41	
	12 984,74	Algorytm
	9 258,67	Projekt „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (IV)” w ramach RPO WM

Wydatkowane środki stanowią 99,65% ogólnej kwoty przeznaczonej na realizację tego zadania.

Wykres 50. Wydatki poniesione na szkolenia w latach 2015 – 2018

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Zgodnie z „Diagnozą zapotrzebowania na zawody i specjalności na terenie powiatu wadowickiego” oraz na podstawie wnikliwej analizy i oceny celowości dotychczas organizowanych szkoleń grupowych i uzyskanej niskiej efektywności zatrudnieniowej po ich zakończeniu, Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach nie planował w 2018 roku organizacji zawodowych szkoleń grupowych.

Urząd, podobnie jak w roku ubiegłym, organizował szkolenia zawodowe wyłącznie w formie indywidualnej na wniosek osoby uprawnionej. Osoby uprawnione do skierowania na szkolenie składały wnioski indywidualne dotyczące przekwalifikowania zawodowego, uzupełnienia lub uzyskania dodatkowych kwalifikacji. Każdy realizowany wniosek posiadał uzasadnioną celowość danego szkolenia (oświadczenie przyszłego pracodawcy o zamiarze powierzenia tej osobie odpowiedniej pracy, oświadczenie o zamiarze rozpoczęcia działalności gospodarczej, inne uzasadnienie celowości skierowania na szkolenie). Poza szkoleniami indywidualnymi, osoby uprawnione nie wykazywały zainteresowania szkoleniami grupowymi.

6.1. Bon szkoleniowy

Na wniosek bezrobotnego do 30 roku życia starosta może przyznać bon szkoleniowy stanowiący gwarancję skierowania bezrobotnego na wskazane przez niego szkolenie oraz opłacenia kosztów, które zostaną poniesione w związku z podjęciem szkolenia.

Przyznanie i realizacja bonu szkoleniowego następuje na podstawie indywidualnego planu działania oraz uprawdopodobnienia przez bezrobotnego podjęcia zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej.

W ramach bonu szkoleniowego starosta finansuje bezrobotnemu, **do wysokości 100% przeciętnego wynagrodzenia** obowiązującego w dniu przyznania bonu szkoleniowego, koszty:

- 1) jednego lub kilku szkoleń, w tym kosztów kwalifikacyjnego kursu zawodowego i kursu nadającego uprawnienia zawodowe – w formie wpłaty na konto instytucji szkoleniowej;
- 2) niezbędnych badan lekarskich lub psychologicznych – w formie wpłaty na konto wykonawcy badania;
- 3) przejazdu na szkolenia – w formie ryczałtu wypłacanego bezrobotnemu w wysokości:
 - a) do 150 zł – w przypadku szkolenia trwającego do 150 godzin,
 - b) powyżej 150 zł do 200 zł – w przypadku szkolenia trwającego ponad 150 godzin;
- 4) zakwaterowania, jeśli zajęcia odbywają się poza miejscem zamieszkania – w formie ryczałtu wypłacanego bezrobotnemu w wysokości:
 - a) do 550 zł – w przypadku szkolenia trwającego poniżej 75 godzin,
 - b) powyżej 550 zł do 1100 zł – w przypadku szkolenia trwającego od 75 do 150 godzin,
 - c) powyżej 1100 zł do 1500 zł – w przypadku szkolenia trwającego ponad 150 godzin.

W 2018 roku wpłynęły **4 wnioski o wydanie bonu szkoleniowego**, które zostały pozytywnie rozpatrzone, przy czym jeden przyznany bon nie został zrealizowany ze względu na rezygnację bezrobotnego.

W ramach bonu szkoleniowego zrealizowano:

- „Kurs kwalifikacji wstępnej przyspieszonej dla kierowców wykonujących transport drogowy w bloku programowym kat. C, C1, C+E, C1+E” ,
- „Kurs przygotowujący do egzaminu państwowego na prawo jazdy kat. C+E dla osoby posiadającej prawo jazdy kat. C” ,
- Kurs – „Projektowanie i konstrukcja obuwia”.

Plan	Wydatki	Źródło finansowania	Zadanie
11 015,00	10 612,02		
	2 141,02		Stypendium + ZUS
	0,00	Algorytm	Ryczałt za dojazdy
	8 200,00		Należność za szkolenie
	271,00		Badania lekarskie

Wydatkowane środki stanowią 96,34% ogólnej kwoty przeznaczonej na realizację tego zadania.

Łącznie w szkoleniach w 2018 r. uczestniczyło **14 osób**, w tym **3 osoby** w ramach bonu szkoleniowego.

6.2. Analiza skuteczności i efektywności szkoleń

Zgodnie z § 84 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 roku w sprawie *standardów i warunków prowadzenia usług rynku pracy* sporządzana jest rokrocznie analiza skuteczności i efektywności szkoleń, przy czym skuteczność rozumiana jest jako stopień realizacji celu np. uzyskanie uprawnień, kwalifikacji zawodowych, natomiast efektywność analizowana jest w aspekcie finansowym i zatrudnieniowym.

Wskaźniki, o których mowa w przytoczonym wyżej rozporządzeniu, kształtowały się na następującym poziomie:

✓ *liczba i odsetek osób, które ukończyły szkolenia z wynikiem pozytywnym, w stosunku do rozpoczynających szkolenia:*

- Liczba osób skierowanych na szkolenia w 2018 roku – **14**
- Liczba osób, które ukończyły szkolenie z wynikiem pozytywnym – **14**

Wskaźnik rezultatu szkoleń 100 %

W 2018 roku absolwentami szkoleń według kryterium statusu w rozumieniu ustawy było 13 osób bezrobotnych tj. 92,86% ogółu przeszkolonych oraz 1 osoba poszukująca pracy – 7,14%.

- ✓ liczba i odsetek osób przeszkolonych w poszczególnych wyróżnionych według: kryterium statusu w rozumieniu ustawy, płci, wieku, poziomu wykształcenia, miejsca zamieszkania i przynależności do grupy osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy

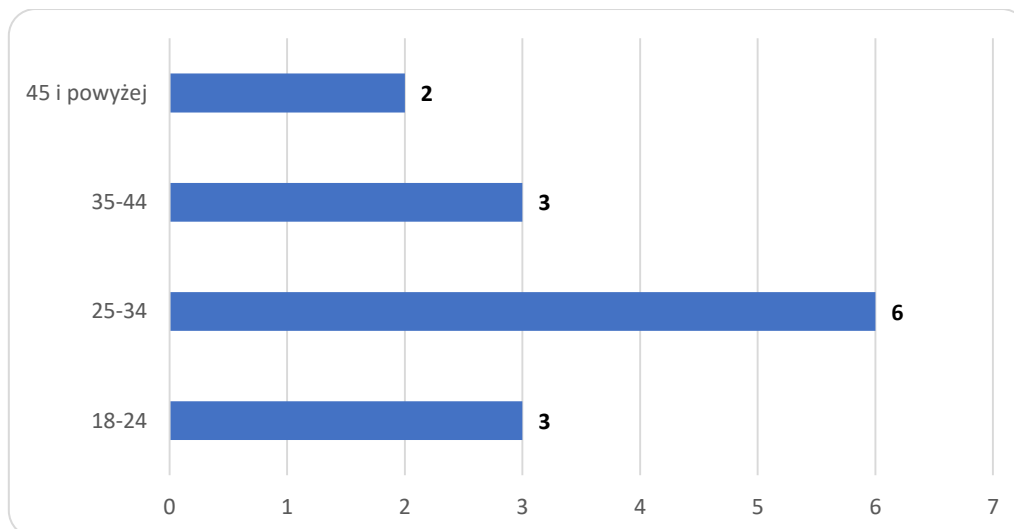
Wykres 51. Odsetek osób przeszkolonych według kryterium płci

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Spośród 14 osób, które ukończyły szkolenia z wynikiem pozytywnym była 1 kobieta (7,14% ogółu absolwentów szkoleń) i 13 mężczyzn, co stanowi 92,86% ogółu osób kończących tę formę aktywizacji.

Wykres 52. Liczba osób, które ukończyły szkolenia według kryterium wieku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Analiza skuteczności i efektywności szkoleń wykazała, iż największy procentowy udział uczestników szkoleń stanowiły osoby w wieku 25 - 34 lata (42,85%). W następnej kolejności ze szkoleń korzystały osoby w przedziale wiekowym 18 - 24 lat oraz 35 - 44 lat – po 21,43%.

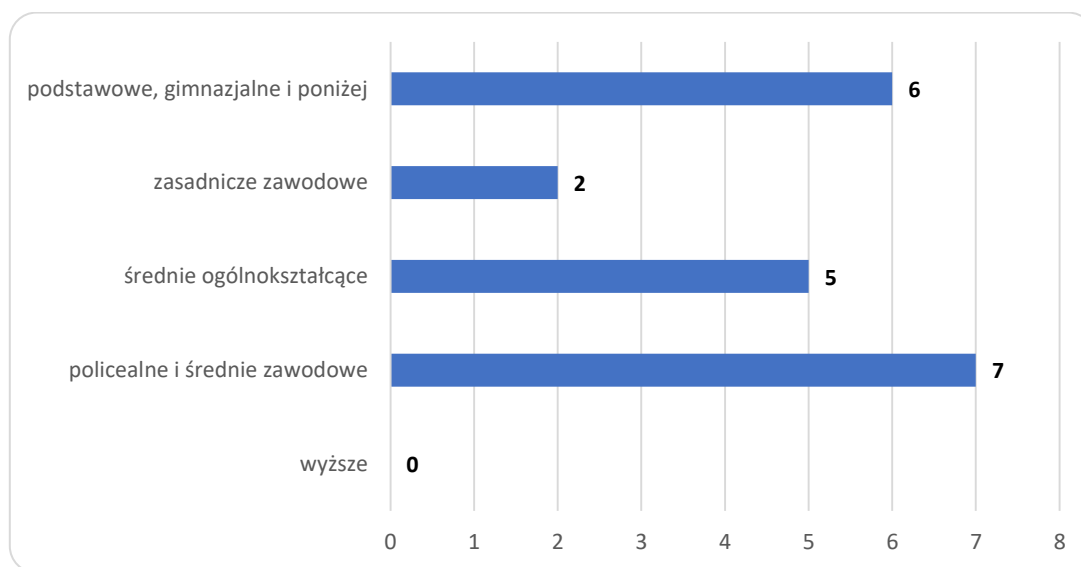
Na poziomie 14,29% ukształtowało się uczestnictwo w szkoleniach osób w wieku 45 lat i powyżej.

Z uzyskanych danych wynika, że spośród 14 osób, najchętniej w szkoleniach uczestniczyły osoby zamieszkałe na wsi – 9 osób (64,29%). Absolwenci szkoleń zamieszkujący miasta stanowili 35,71% – 5 osób.

Kolejną zmienną uwzględnioną w analizie był **poziom wykształcenia**.

Kolejną zmienną uwzględnioną w analizie był poziom wykształcenia. Tutaj największą grupę osób, które ukończyły szkolenia stanowiły osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – 50,0%. Następne w kolejności są osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 35,71% oraz podstawowym, gimnazjalnym i poniżej – 14,29%. W szkoleniach nie uczestniczyły osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym oraz wyższym.

Wykres 53. Liczba osób, które ukończyły szkolenie według poziomu wykształcenia

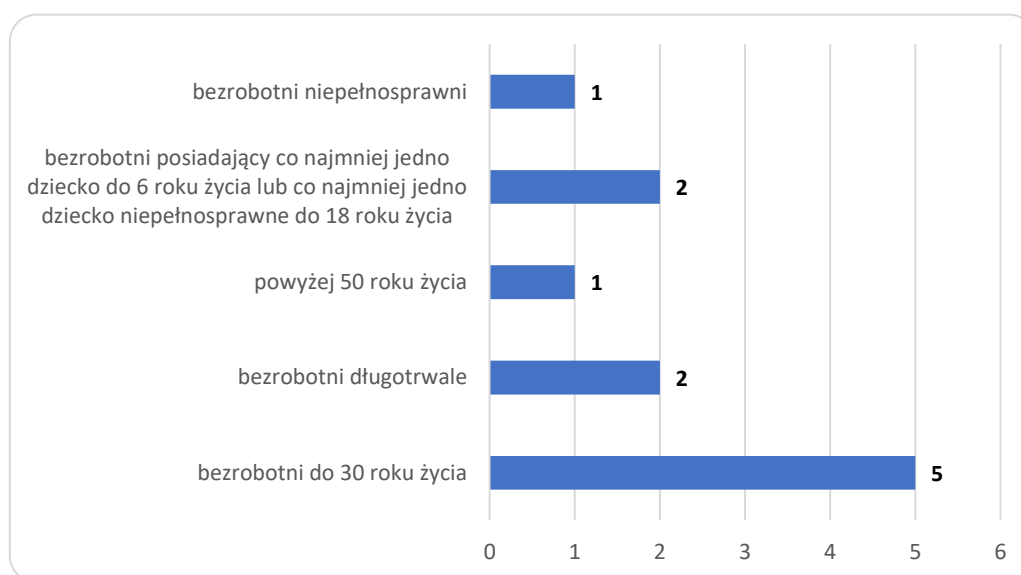

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wskazuje osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy. W tej grupie znajdują się osoby bezrobotne do 30 roku życia, bezrobotni długotrwale, bezrobotni powyżej 50 roku życia, bezrobotni korzystający ze świadczeń opieki społecznej, bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia oraz bezrobotni niepełnosprawni.

Z analizy danych wynika, że dominującą grupą osób, którym udzielono wsparcia w formie szkoleń w 2018 roku, były osoby do 30 roku życia – 35,71%. Następne w kolejności były osoby długotrwale bezrobotne (pozostające w rejestrze Urzędu łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat) – 14,29% oraz osoby posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia – 14,29%. Absolwenci szkoleń powyżej 50 roku życia i osoby niepełnosprawne stanowiły po 7,14% w każdej z grup.

Wykres 54. Liczba osób, które ukończyły szkolenie – art. 49 ustawy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Liczba i odsetek osób zatrudnionych w trakcie szkolenia oraz w okresie 3 miesięcy po ukończeniu szkolenia:

- Liczba osób, które ukończyły szkolenie z wynikiem pozytywnym – **14**
- Osoby zatrudnione w trakcie szkolenia oraz w okresie 3 m-cy po jego ukończeniu – **9**

Wskaźnik rezultatu szkoleń 64,29%

Analiza zakłada badanie efektywności organizacji szkoleń w okresie do trzech miesięcy po zakończeniu szkolenia liczoną jako stosunek liczby osób zatrudnionych w trakcie szkolenia oraz w okresie 3 miesięcy po jego ukończeniu i liczby osób, które ukończyły szkolenie z wynikiem pozytywnym.

Efektywność organizowanych szkoleń mających na celu zdobycie konkretnych umiejętności zawodowych czy też specjalistycznych uprawnień w roku 2018 kształtowała się następująco:

- Szkolenia indywidualne: **63,64%**
- Szkolenia w ramach bonu szkoleniowego: **66,67%**
- Efektywność dla szkoleń zawodowych ogółem: **64,29%**

Niższa niż przewidywana efektywność zatrudnieniowa szkoleń indywidualnych wynika między innymi - w przypadku kursów prawa jazdy kat. C+E – z trudnym egzaminem państwowym, często wymagającym kilkurazowego podejścia do egzaminu i oczekiwaniem na wydanie dokumentów. W związku z czym absolwenci szkoleń podejmują zatrudnienie po wymaganym do obliczania wskaźnika efektywności okresie 3 miesięcy. Natomiast osoby, które kończą szkolenia w listopadzie oczekują na zatrudnienie.

W poniższej tabeli przedstawiono kierunki szkoleń, które wykazały się najwyższą efektywnością w 2018 roku. Przedstawione wartości wskaźników efektywności szkoleń obliczone zostały według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku, w związku z czym nie są to ostateczne wartości wskaźników. Wskaźniki efektywności szkoleń zrealizowanych w 2018 roku (podjęte zatrudnienia do 3 miesięcy po ukończeniu szkolenia) obliczone zostaną po 30 marca 2019 r.

Najwyższa efektywność zatrudnieniowa nadal występuje wśród absolwentów szkoleń indywidualnych. Tutaj osoby kierowane na wskazane szkolenia przedstawiają informację o możliwości zatrudnienia przez pracodawcę i uzyskują kwalifikacje zgodnie z potrzebami pracodawcy.

- ✓ *koszt ponownego zatrudnienia osób przeszkolonych, liczony jako stosunek poniesionych kosztów szkoleń do liczby osób zatrudnionych w okresie 3 miesięcy po ukończeniu szkolenia:*

Koszty szkoleń	34 102,43 zł
Liczba osób zatrudnionych w okresie 3 m-cy po ukończeniu szkolenia	9 osób
3 789,16 zł	

Tabela 31. Wskaźniki dla poszczególnych szkoleń wykazujących się najwyższą efektywnością realizowanych w 2018 roku

L.p.	Temat szkolenia	Liczba absolwentów kursów zakończonych w badanym okresie	Liczba osób, które ukończyły kursy zakończone w badanym okresie i zostały zatrudnione	Wskaźnik efektywności
SZKOLENIA INDYWIDUALNE				
1	Operator koparki jednoznaczyniowej do 25 ton kl. III	1	1	100%
2	Kurs przygotowujący do egzaminu państwowego na prawo jazdy kat. C dla osoby posiadającej prawo jazdy kat. B	2	2	100%
3	Obsługa wózków jezdniowych podnośnikowych z mechanicznym napędem podnoszenia z wyłączeniem specjalizowanych kat. II WJO	3	2	66,67%
4	Kurs przygotowujący do egzaminu kwalifikacyjnego w zakresie eksploatacji „E” i dozoru „D” urządzeń, instalacji i sieci elektroenergetycznych o napięciu do 1 kV	1	1	100%
5	Kurs spawania blach i rur spoinami pachwinowymi metodą MAG (135)	1	1	100%
BON SZKOLENIOWY				
6	Kurs kwalifikacji wstępnej przyspieszonej dla kierowców wykonujących transport drogowy w bloku programowym kat. C, C1, C+E, C1+E	1	1	100%
7	Kurs przygotowujący do egzaminu państwowego na prawo jazdy kat. C+E dla osoby posiadającej prawo jazdy kat. C	1	1	100%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Uczestnictwo w szkoleniach, oprócz wyposażenia osób bezrobotnych w konkretne umiejętności i uprawnienia, przyczynia się również do poprawy ich zdolności do samodzielnego poruszania się na rynku pracy, wzmacnia ich kreatywność, przedsiębiorczość oraz motywację do działania.

X. Instrumenty rynku pracy

Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach realizuje zadania na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej bezrobotnych z uwzględnieniem różnych źródeł ich finansowania.

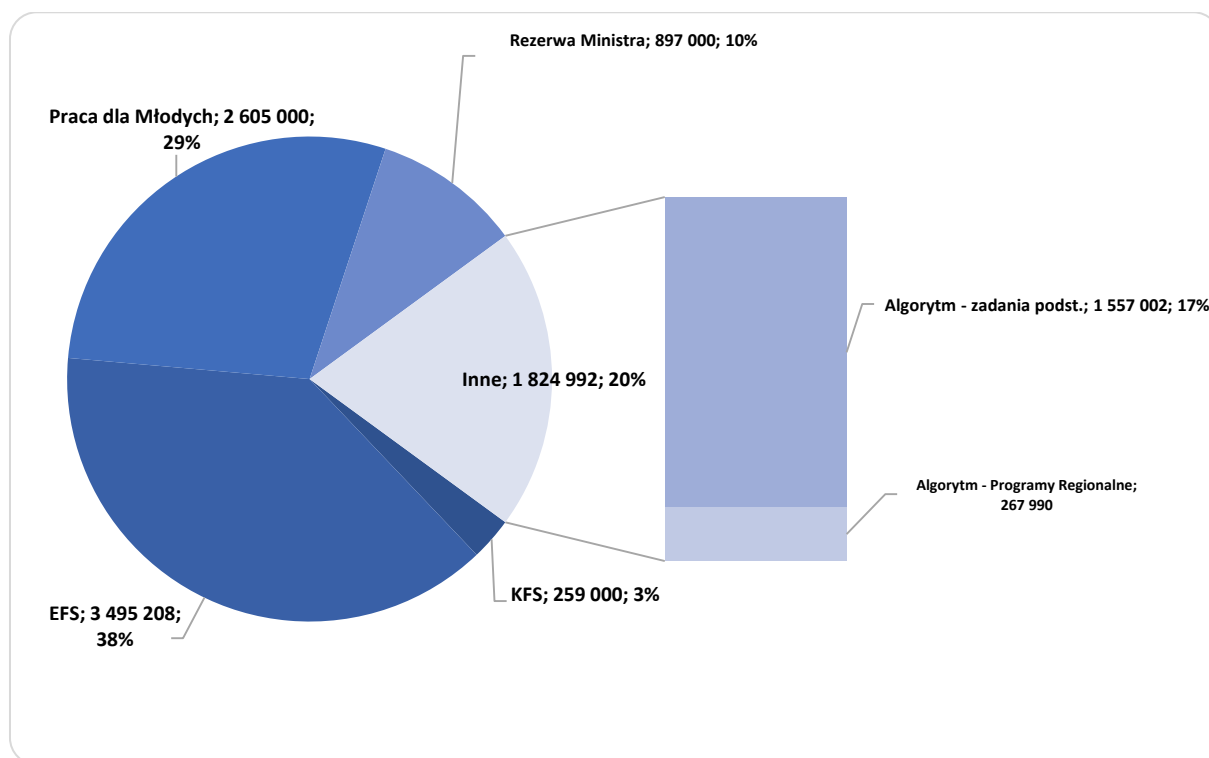
Limit środków przeznaczonych na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych dla powiatu wadowickiego wynosił w 2018 r. – **9 081 200 zł.**

Najwyższą kwotę – **2 605 000 zł** stanowią środki przeznaczona na realizację programu określonego w art. 150 f ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy tj. refundację pracodawcy lub przedsiębiorcy przez okres 12 miesięcy części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne skierowanych bezrobotnych do 30 roku życia (tzw. Praca dla Młodych).

Drugą co do wielkości część środków stanowi kwota przeznaczona na realizację projektu systemowego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014 – 2020 (PO WER) pn. „**Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (III)**” realizowanego w ramach Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych w wysokości **2 443 112 zł**.

Kolejną pulę przeznaczoną na aktywizację zawodową osób bezrobotnych stanowią środki Algorytmu, przeznaczone na aktywizację zawodową osób bezrobotnych w wysokości **1 824 992 zł**.

Wykres 55. Środki Funduszu Pracy na rok 2018

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Ponadto w 2018 r. Urząd realizował III i IV edycję Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego 2014 – 2020 (RPO WM) pn. „**Aktywizacja osób w wieku 30 lat**

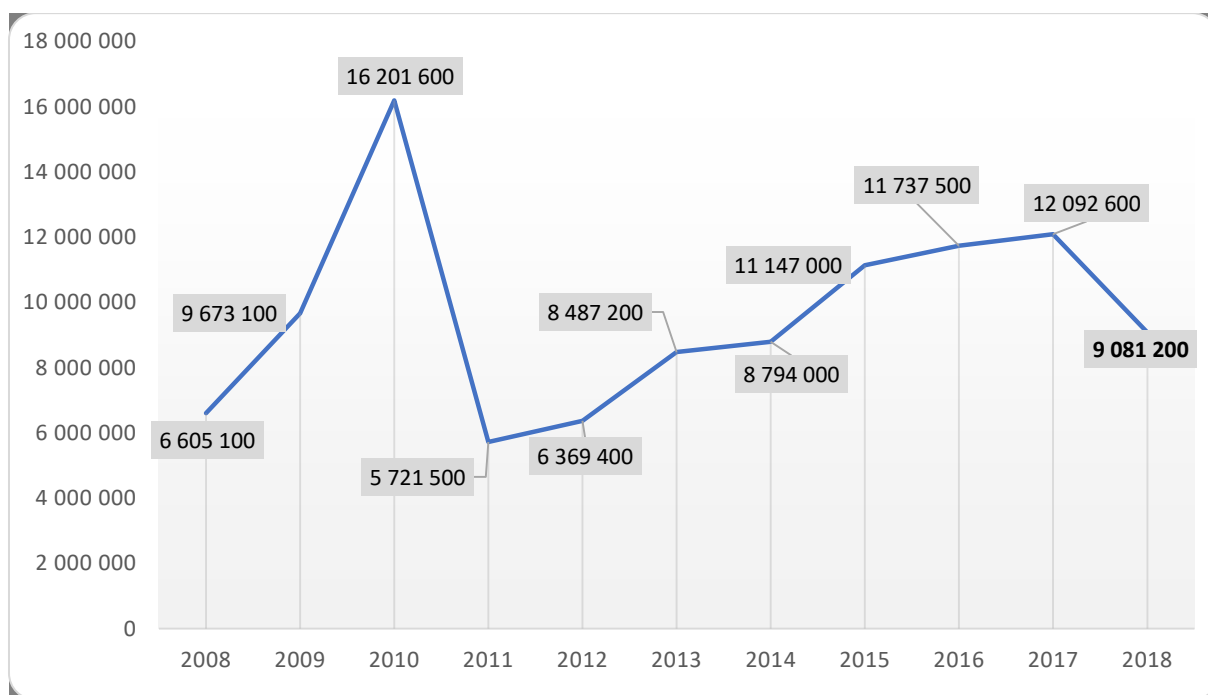
i więcej pozostających bez pracy w powiecie wadowickim”, w ramach którego dysponował łączną kwotą 1 052 096 zł.

Programy rynku pracy finansowane są również ze środków pochodzących z rezerwy Funduszu Pracy. W ramach ogłaszanych przez MRPiPS naborów w 2018 r. Urząd pozyskał dodatkowo kwotę **897 000 zł** na realizację programu aktywizacji zawodowej bezrobotnych zamieszkujących na wsi.

Podstawowy budżet został powiększony o **259 000 zł** środków z Krajowego Funduszu Szkoleniowego (dalej: KFS) czyli wydzielonej części Funduszu Pracy przeznaczonej na zapobieganie utracie zatrudnienia przez osoby pracujące z powodu kompetencji nieadekwatnych do wymagań dynamicznie zmieniającej się gospodarki.

W stosunku do roku poprzedniego, w 2018 roku, dysponujemy o 25% niższą pulą środków na finansowanie ww. zadań.

Wykres 56. Środki finansowe przeznaczone na aktywizację zawodową w latach 2008 – 2018

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

W okresie od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r. Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach **wydatkował środki Funduszu Pracy w wysokości 8 979 236,13 zł**, co stanowiło **98,88%** środków pozostających w dyspozycji Urzędu.

W okresie od stycznia do czerwca 2018 roku, z udziałem środków Funduszu Pracy w ramach podstawowych form aktywizacji bezrobotnych, jakimi są zatrudnienie subsydiowane, szkolenia, staże, prace społecznie użyteczne, zaaktywizowano **643 osoby bezrobotne, a w ramach działań podjętych we wcześniejszych okresach rozliczeniowych udział brało dodatkowo 317 osób. Łącznie w 2018 r. aktywizowanych było 960 osób.**

Szczegółowe wartości wykonania w stosunku do planu, z podziałem na poszczególne formy wsparcia z uwzględnieniem źródeł finansowania przedstawia Załącznik Nr 3 do niniejszej analizy.

Zatrudnienie subsydiowane jest zatrudnieniem finansowanym ze środków Funduszu Pracy. Do najpopularniejszych form pracy subsydiowanej realizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach należą: prace interwencyjne, roboty publiczne, samozatrudnienie w ramach prowadzonej przez bezrobotnych działalności gospodarczej oraz refundacja kosztów wyposażenia nowych lub doposażenia istniejących stanowisk pracy, na których zatrudniani są bezrobotni.

Ponadto do prac subsydiowanych należą także bon na zasiedlenie dla osób podejmujących pracę poza miejscem zamieszkania oraz refundacja części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne skierowanych bezrobotnych do 30 roku życia.

PUP aktywizując bezrobotnego skorzystał również w 2018 roku z poza zatrudnieniowych form wsparcia, do których należą: staże, szkolenia, prace społecznie użyteczne. Ponadto bezrobotni do 30 roku życia mogą skorzystać z bonu szkoleniowego.

1. Prace interwencyjne

Prace interwencyjne - oznacza to zatrudnienie bezrobotnego przez pracodawcę, które nastąpiło w wyniku umowy zawartej ze starostą (a ściślej mówiąc z działającym w imieniu starosty Dyrektorem powiatowego urzędu pracy) i ma na celu wsparcie bezrobotnych.

Warunki refundacji:

- refundacja dokonywana jest na podstawie umowy zawartej pomiędzy organizatorem prac interwencyjnych, a urzędem pracy,
- pracodawca otrzymuje przez uzgodniony w umowie okres zwrot części kosztów poniesionych na wynagrodzenia skierowanych bezrobotnych oraz składki na ubezpieczenie społeczne od refundowanego wynagrodzenia,

- refundacja dokonywana jest co miesiąc na podstawie przedstawionych dokumentów potwierdzających m.in. wypłatę wynagrodzenia oraz opłacenie składek ZUS.

Organizator prac interwencyjnych po zakończeniu okresu refundacji jest zobowiązany do dalszego utrzymania stanowiska przez okres 3 lub 6 miesięcy. W przypadku niewywiązania się z warunku utrzymania stanowiska pracy pracodawca jest zobowiązany do zwrotu otrzymanych środków wraz z odsetkami ustawowymi. Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy w art. 51, 56 i 59 przewiduje kilka wariantów dokonywania refundacji w ramach prac interwencyjnych w zależności od wniosku pracodawcy lub statusu kierowanej osoby bezrobotnej. W roku 2018 zawierano 6 – cio miesięczne umowy z comiesięczną refundacją nie wyższą niż **990,00 zł** + płatne przez pracodawcę składki ZUS na ubezpieczenie społeczne (od refundowanego wynagrodzenia).

W okresie od stycznia do grudnia 2018 r. utworzono **139 miejsc** zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych, z czego:

- 35 miejsc w ramach środków przyznanych algorytmem,
- 34 miejsca w ramach projektu „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (III)” Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020,
- 41 miejsc w ramach projektu „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (IV)” Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego 2014-2020,
- 5 miejsc w ramach Programu Regionalnego „Firma+1,
- 3 miejsca w ramach Programu Regionalnego „Gotuj się do pracy” oraz
- 21 miejsc w ramach programu aktywizacji zawodowej bezrobotnych zamieszkujących na wsi.

Dodatkowo 7 osób bezrobotnych zostało skierowanych do pracy w 2018 r. na stanowiska pracy utworzone w 2017 r. 3 osoby w ramach algorytmu, 4 osoby w ramach PO WER-a.

70 osób bezrobotnych kontynuowało udział w pracach interwencyjnych rozpoczęty w 2017r. z czego:

- 50 osób w ramach zadań podstawowych,
- 16 osób w ramach projektu „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (III)” Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego 2014-2020,
- 4 osoby w ramach projektu „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (III)” Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020.

Łącznie w 2018 r. zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych podjęło 169 osób bezrobotnych (razem ze skierowanymi na uzupełnienie stanowisk).

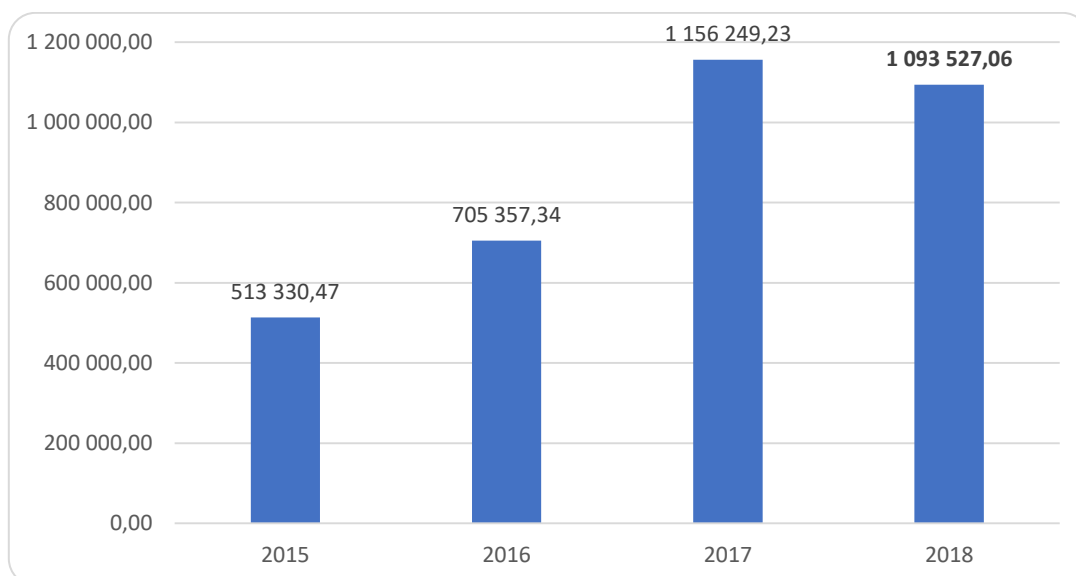
Na refundację zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych w 2018 roku wydatkowano łącznie **1 093 527,06 zł**. Ww. wydatki stanowiły 99% kwoty przeznaczonej na realizację tego zadania.

Stanowiska pracy na jakie kierowane były osoby to m.in. : spec. do spraw logistyki, sprzedawca, doradca klienta, fryzjer, kierowca, pomoc kuchenna, dekarz, stolarz, specjalista ds. sprzedaży, spedytor, robotnik budowlany, pracownik gospodarczy, spec. ds. marketingu i handlu, sekretarka, sprzątaczką biurową, stolarz meblowy, szlifierz materiałów drzewnych, tynkarz, woźny, szpachlarz, recepcjonista hotelowy, projektant wzornictwa przemysłowego, robotnik placowy, pracownik ochrony fizycznej, murarz, pracownik ds. ubezpieczeń, technik technologii odzieży .

Wydatkowanie środków na refundację prac interwencyjnych przedstawia się następująco:

Plan	Wydatki	Źródło finansowania
1 104 528,00	1 093 527,06	
	439 706,64	Algorytm
	16 330,36	Program Regionalny „Gotuj się do pracy”
	28 311,42	Program Regionalny „Firma+1”
	265 089,70	Projekt „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (III)” w ramach PO WER
	49 212,11	Projekt „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (III)” w ramach RPO WM
	238 082,98	Projekt „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (IV)” w ramach RPO WM
	56 793,85	Rezerwa Ministra

Wykres 57. Wydatki poniesione na refundację prac interwencyjnych w latach 2015 – 2018

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

2. Roboty publiczne

Roboty publiczne – oznacza to zatrudnienie bezrobotnego w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy przy wykonywaniu prac organizowanych przez powiaty – z wyłączeniem prac organizowanych w urzędach pracy - gminy, organizacje pozarządowe statutowo zajmujące się problematyką: ochrony środowiska, kultury, oświaty, kultury fizycznej i turystyki, opieki zdrowotnej, bezrobocia oraz pomocy społecznej, a także spółki wodne i ich związki, jeżeli prace te są finansowane lub dofinansowane ze środków samorządu terytorialnego, budżetu państwa, funduszy celowych, organizacji pozarządowych, spółek wodnych i ich związków.

W 2018 r. utworzono **48 miejsc** zatrudnienia w ramach robót publicznych, z czego:

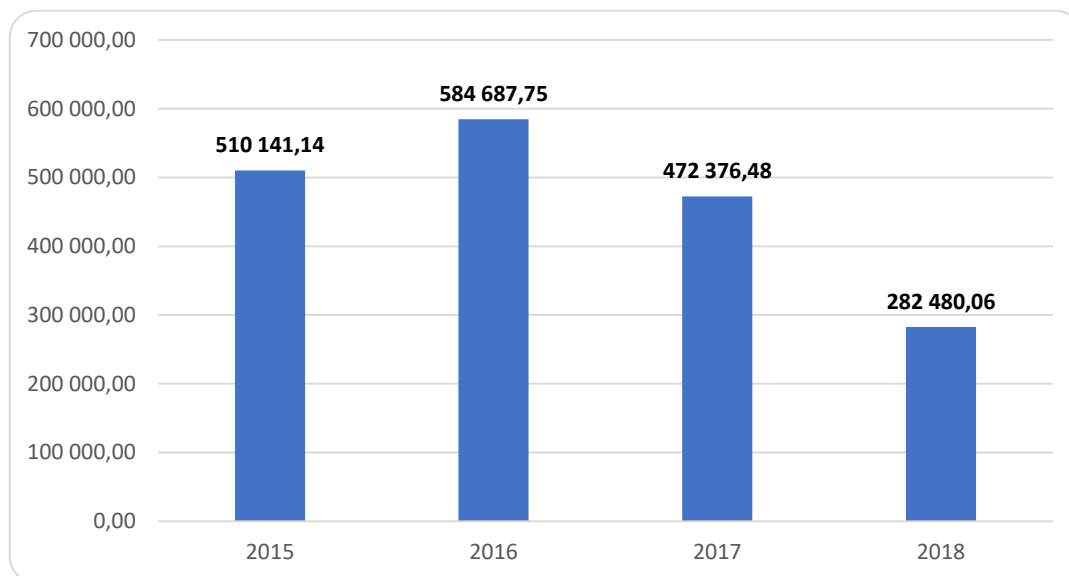
- 27 w ramach środków FP przyznanych algorytmem,
- 4 w ramach środków FP przeznaczonych na realizację Programu Regionalnego „Konserwator”,
- 17 w ramach środków FP przyznanych na realizację programu aktywizacji zawodowej bezrobotnych zamieszkujących na wsi.

Do końca 2018 roku na utworzone stanowiska pracy skierowano **50 osób** (razem z osobami na uzupełnienie stanowisk pracy).

Na rok 2018 przyjęto do refundacji stawkę **1050,00 + składki ZUS**.

Na refundację kosztów zatrudnienia w ramach robót publicznych w 2018 roku wydatkowano **282 480,06 zł**, co stanowiło 99,24% ogólnej kwoty przeznaczonej na realizację tego zadania.

<i>Plan</i>	<i>Wydatki</i>	<i>Źródło finansowania</i>
284 634,00	282 480,06	
	163 579,20	Algorytm
	90 765,40	Rezerwa Ministra
	28 135,46	Program Regionalny „Konserwator”

Wykres 58. Wydatki poniesione na refundację robót publicznych w latach 2015 – 2018

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Organizatorami robót publicznych, podobnie jak w ubiegłym roku były gminy: Andrychów, Brzeźnica, Mucharz, Spytkowice, Stryszów, Tomice, Wadowice i Wieprz.

3. Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego

Podmiot, który zamierza wyposażyć lub doposażyć stanowisko pracy dla bezrobotnego może ubiegać się o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia tego stanowiska, składając wniosek do Powiatowego Urzędu Pracy właściwego ze względu na siedzibę tego podmiotu lub ze względu na miejsce wykonywania pracy przez bezrobotnego.

Urząd może zrefundować koszty w wysokości określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 6-krotnej wysokości przeciętnego wynagrodzenia.

Kwota przyjęta do refundacji na 2018 roku wynosiła **20 000,00 zł**.

Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy jest formą wsparcia osób bezrobotnych, gwarantującą skierowanej osobie bezrobotnej zatrudnienie na okres co najmniej 24 miesięcy.

Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach do 31.12.2018 r. dokonał refundacji wyposażenia/doposażenia **10 stanowisk** pracy dla skierowanych osób bezrobotnych, w tym:

- 3 stanowiska utworzono ze środków FP przyznanych algorytmem,
- 5 stanowisk w ramach Programu Regionalnego „Firma+1”, oraz
- 2 miejsca w ramach Programu Regionalnego „Gotuj się do pracy”.

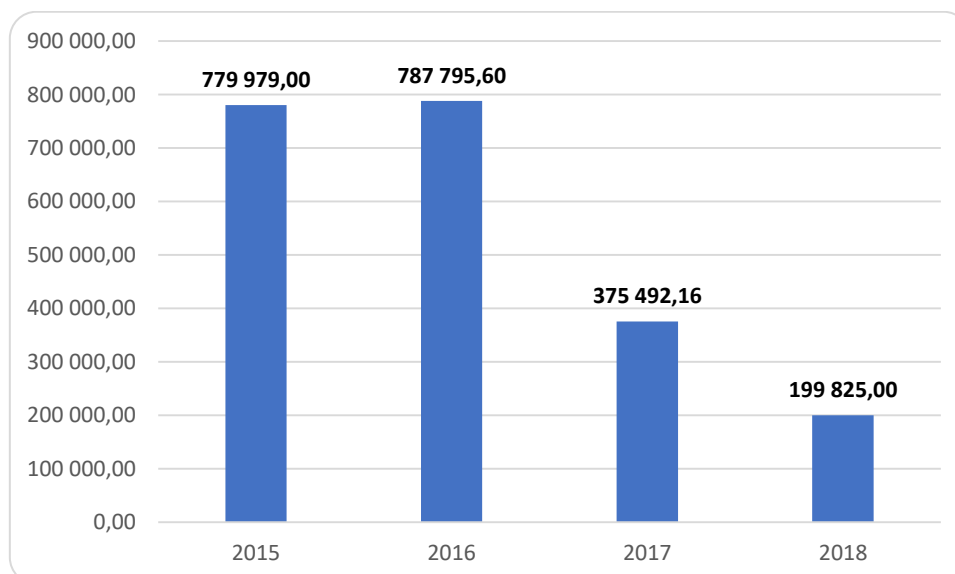
Wydatkowanie środków na refundację kosztów utworzenia nowych stanowisk pracy przedstawia się następująco:

<i>Plan</i>	<i>Wydatki</i>	<i>Źródło finansowania</i>
199 825,00	199 825,00	
	60 000,00	Algorytm
	99 825,00	Program Regionalny „Firma+1”
	40 000,00	Program Regionalny „Gotuj się do pracy”

W 2018 roku średnia wartość kosztów wyposażenia stanowiska pracy wyniosła **19 982,50 zł**. Wydatki poniesione na tworzenie nowych miejsc pracy w ramach refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy stanowią 100% ogólnej kwoty przeznaczonej na realizację tego zadania.

Na wszystkie utworzone stanowiska skierowano bezrobotnych, a dodatkowo w badanym okresie skierowano 7 osób na powstałe wakaty w ramach umów o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, zawartych przed 2018 rokiem, co daje łączną liczbę skierowanych: **17 osób**.

Wykres 59. Wydatki poniesione na refundację kosztów wyposażenia stanowiska pracy w latach 2015 - 2018

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Stanowiska pracy jakie były refundowane pracodawcom w ramach ww. zadania to :

– Księgowa	– 2
– Magazynier	– 1
– Sprzedawca – administrator sklepu internetowego	– 1
– Frezer drewna	– 1
– Stolarz – projektant - monter	– 1
– Malarz - dekarz	– 1
– Ślusarz - spawacz	– 1
– Wydawca posiłków - bufetowy	– 1
– Kucharz	– 1

4. Jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej

Osoba bezrobotna może uzyskać jednorazowo środki na podjęcie działalności gospodarczej, w tym na pokrycie kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa związanego z podjęciem tej działalności, w wysokości określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 6-krotnej wysokości przeciętnego wynagrodzenia.

Maksymalna kwota, jaką mógł otrzymać bezrobotny na otworenie własnej firmy w 2018 roku w PUP w Wadowicach wynosiła **20 000 zł**.

Przyznawanie ww. środków ma na celu wspieranie powstawania nowych miejsc pracy poprzez samozatrudnienie.

W przeciągu całego 2018 roku zawarto 133 umowy na dofinansowanie działalności gospodarczej, w tym:

- 20 osobom udzielono dotacji ze środków FP przyznanych algorytmem,
- 46 osobom udzielono dotacji w ramach projektu „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (III)” Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020,
- 31 osób otrzymało dotację w ramach projektu „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (IV)” Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego 2014-2020),
- 36 osobom w ramach środków z Rezerwy Ministra na realizację programu aktywizacji zawodowej bezrobotnych zamieszkujących na wsi,

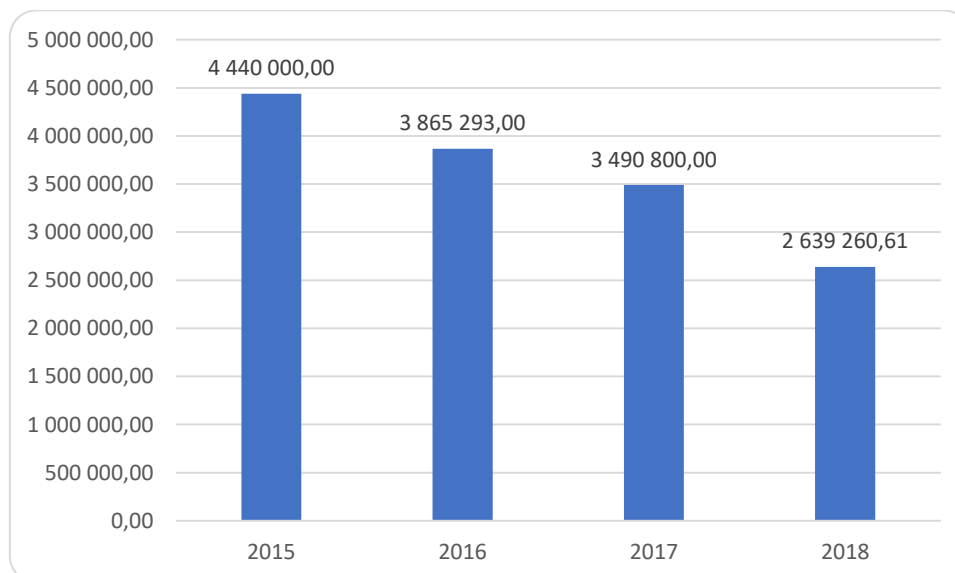
W minionym roku środki przeznaczone na dofinansowanie działalności gospodarczej pochodziły z trzech źródeł: Algorytmu, Rezerwy Ministra oraz EFS-u. Najwięcej nowych podmiotów gospodarczych powstało w oparciu o fundusze unijne.

Szczegółowe kwoty przedstawiono poniżej:

<i>Plan</i>	<i>Wydatki</i>	<i>Źródło finansowania</i>
2 644 610,00	2 639 260,61	
	389 160,61	Algorytm
	918 300,00	Projekt „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (III)” w ramach PO WER
	615 800,00	Projekt „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (IV)” w ramach RPO WM
	716 000,00	Rezerwa Ministra

W 2018 roku średnia wartość dofinansowania działalności gospodarczej wyniosła **19 844 zł**. W porównaniu do 2017 roku, kiedy przyznanych zostało 175 dotacji na kwotę 3 490 800 zł, nastąpił spadek wydatkowanych środków o niespełna 25% w odniesieniu do wydatkowanych kwot. Wydatkowane środki stanowią 99,8% ogólnej kwoty przeznaczonej na realizację tego zadania.

Wykres 60. Wydatki poniesione na dofinansowanie działalności gospodarczej w latach 2015 - 2018

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

O profilu działalności decyduje głównie doświadczenie zawodowe i kompetencje. Osoby ubiegające się o dotację mają niejednokrotnie ciekawe pomysły na własny biznes, i tak

bezrobotni, którzy otrzymali dotacje w 2018 roku mieli plany związane z uruchomieniem własnego biznesu m.in. w zakresie: produkcji materaców, pozyskiwania drewna, transportu lotniczego pasażerskiego, odprowadzania i oczyszczania ścieków, produkcji gier i zabawek, produkcji sztucznej biżuterii i wyrobów podobnych, działalności wspomagającej edukację, działalności prawniczej, produkcji urządzeń, instrumentów oraz wyrobów medycznych, włączając dentystyczne; pośrednictwa w obrocie nieruchomościami, działalności związanej z wystawianiem przedstawień artystycznych, naprawy pozostałych artykułów użytku osobistego i domowego, nauki języków obcych, działalności usługowej związanej z poprawą kondycji fizycznej, działalności związanej z oceną ryzyka i szacowaniem poniesionych strat a także fryzjerstwa i pozostałych zabiegów kosmetycznych.

Osoba bezrobotna, która otrzymała dofinansowanie na podjęcie własnej działalności gospodarczej, zobowiązana jest do jej prowadzenia przez okres co najmniej 12-tu miesięcy. W tym czasie realizacja zawartych umów podlega monitorowaniu i kontroli przez pracowników Urzędu. W 2018 roku żadna z osób, które rozpoczęły działalność nie zrezygnowała z jej prowadzenia przed upływem 12 miesięcy.

Spółród 133 osób, którym udzielono dotacji większość osób rozpoczęła prowadzenie działalności jeszcze w 2018 roku, a pozostałe osoby rozpoczęły działalność w styczniu 2019 r.

5. Staże

Staż – oznacza nabywanie umiejętności praktycznych do wykonywania pracy poprzez wykonywanie zadań w miejscu pracy, bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą.

Pracodawca przyjmując bezrobotnego na staż otrzymuje świadczenie pracy według ustalonego programu nie ponosząc przy tym kosztów wynagrodzenia za świadczoną pracę. Urząd sprawuje nadzór nad odbywaniem stażu przez bezrobotnego i wypłaca mu stypendium w wysokości zgodnej z obowiązującymi stawkami i wskaźnikami.

Staże mogą być organizowane u pracodawców, jednoosobowych przedsiębiorców niezatrudniających pracowników oraz w organizacjach pozarządowych, w rolniczych spółdzielniach produkcyjnych lub u pełnoletnich osób fizycznych, zamieszkujących i prowadzących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, osobiście i na własny rachunek, działalność w zakresie produkcji roślinnej lub zwierzęcej, w tym ogrodniczej, sadowniczej, pszczelarskiej i rybnej, w pozostających w ich posiadaniu gospodarstwach rolnych obejmujących obszar użytków rolnych o powierzchni przekraczającej 2 ha przeliczeniowe lub prowadzących dział specjalny produkcji rolnej.

Do odbycia stażu mogą być kierowane osoby bezrobotne, dla których ustalono II profil pomocy i ww. forma jest ujęta w Indywidualnym Planie Działania.

W 2018 roku umowy o zorganizowanie stażu kontraktowano przede wszystkim ze środków dodatkowo pozyskanych na realizację projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Spośród **185 osób**, które **rozpoczęły staż**:

- 44 osoby realizowały staż finansowany ze środków FP przyznanych algorytmem,
- 103 osoby realizowały staż w ramach projektu „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (III)” Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020,
- 21 osób realizowało staż w ramach projektu „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (IV)” Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego 2014-2020,
- 5 osób realizowało staż w ramach Programu Regionalnego „Firma+1”,
- 2 osoby w ramach Programu Regionalnego „Konserwator” oraz 10 osób realizowało staż w ramach środków FP przyznanych na realizację programu aktywizacji zawodowej bezrobotnych zamieszkujących na wsi.

Dodatkowo **138 osób kontynuowało staż** w ramach umów zawartych w 2017 roku, z czego:

- 28 osób w ramach zadań podstawowych,
- 3 osoby w ramach projektu „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (III)” Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego 2014-2020,
- 107 osób w ramach projektu „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (III)” Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020.

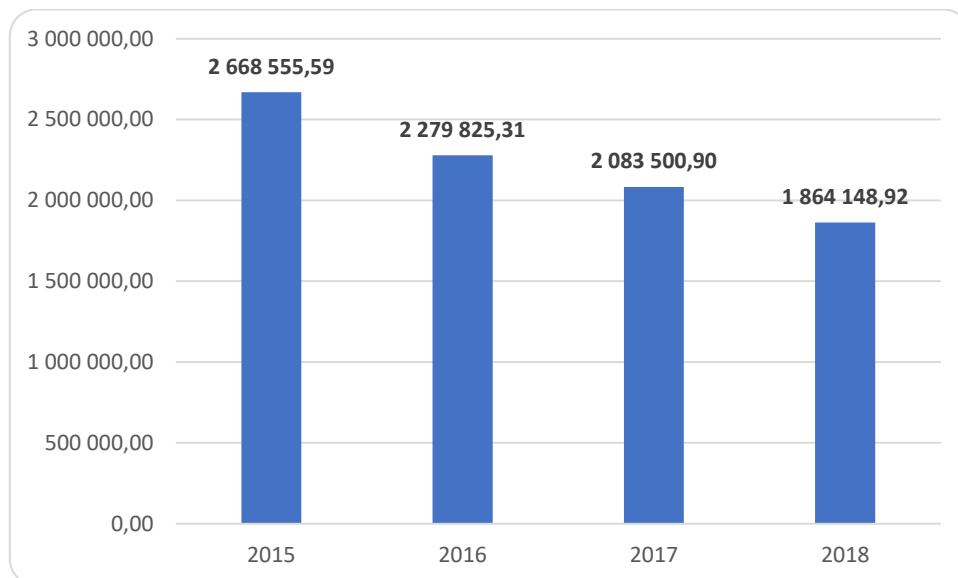
Łącznie staż w 2018 roku odbywały **323 osoby**.

W ramach staży współpracowano zarówno z przedsiębiorcami, jak również z jednostkami samorządowymi. Osoby bezrobotne kierowane były do odbycia stażu m. in. w takich zawodach jak: ślusarz, recepcjonistka, pracownik produkcji frontów meblowych, sprzedawca, pomoc administracyjna, fotoreporter, masażysta, bibliotekarz, animator kultury, florysta, asystent ds. księgowości, specjalista ds. ubezpieczeń, kosmetyczka, woźna oddziałowa, pracownik produkcji rolet.

Do dnia 31.12.2018 r. na stypendia z tytułu odbywania stażu wydatkowano środki zgodnie z poniższym zestawieniem:

Plan	Wydatki	Źródło finansowania
1 869 055,00	1 864 148,92	
	447 111,56	Algorytm
	15 613,74	Program Regionalny „Konserwator”
	38 956,45	Program Regionalny „Firma +1”
	1 207 091,49	Projekt „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (III)” w ramach PO WER
	15 971,86	Projekt „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (III)” w ramach RPO WM
	115 357,73	Projekt „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (IV)” w ramach RPO WM
	24 046,09	Rezerwa Ministra

Wykres 61. Wydatki poniesione na stypendia stażowe w latach 2015 - 2018

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Wydatkowane środki stanowią 99,74% ogólnej kwoty przeznaczonej na realizację tego zadania.

6. Prace społecznie użyteczne

Na wniosek gminy może zostać zawarte porozumienie pomiędzy Powiatowym Urzędem Pracy a gminą, na podstawie którego organizowane są prace społecznie użyteczne. Gmina może otrzymać od Powiatowego Urzędu Pracy refundację w wysokości do 60% minimalnej kwoty świadczenia przysługującego skierowanemu bezrobotnemu.

Z tej formy pomocy mogą skorzystać bezrobotni korzystający ze świadczeń pomocy społecznej. Prace wykonywane są w miejscu zamieszkania lub pobytu bezrobotnego i realizowane są w wymiarze maksymalnie do 10 godzin tygodniowo.

Za wykonywaną pracę bezrobotnemu przysługuje świadczenie w wysokości nie niższej niż 8,10 zł (do 31.05.2018 r.) oraz 8,30 zł (od 01.06.2018 r.) za każdą godzinę wykonywania prac.

Na przestrzeni 2018 roku podpisano 6 porozumień, w ramach których skierowano **16 osób** do wykonywania prac społecznie użytecznych.

Do programu przystąpiło, podobnie jak przed rokiem 5 gmin powiatu wadowickiego (Gmina Kalwaria Zebrzydowska, Gmina Brzeźnica, Gmina Spytkowice, Gmina Wadowice oraz Gmina Wieprz), z którymi zawarto stosowne porozumienia. Dodatkowo, w ramach realizacji Programu Aktywizacja i Integracja (PAI) zawarto porozumienie z Gminą Andrychów.

W 2018 roku osoby bezrobotne w ramach prac społecznie użytecznych wypracowały łącznie 3270 godzin.

Realizacja prac społecznie użytecznych finansowana była ze środków Algorytmu.

<i>Plan</i>	<i>Wydatki</i>	<i>Źródło finansowania</i>
17 314,00	16 236,60	
	16 236,60	Algorytm

Wydatkowane środki stanowią 93,78% ogólnej kwoty przeznaczonej na realizację tego zadania.

7. Badania lekarskie

W 2018 roku sfinansowano ze środków Algorytmu koszty badań lekarskich dla **8 osób** ubiegających się o skierowanie na szkolenie indywidualne na kwotę **1 247,00 zł** (Algorytm).

Dodatkowo **2 osoby** miały sfinansowane badania lekarskie w ramach bonu szkoleniowego na kwotę **271,00 zł**.

8. Refundacja części wynagrodzenia oraz składki za zatrudnienie bezrobotnych do 30 roku życia – Program „Praca dla młodych”

*W 2016 i 2017 roku pracodawcy i przedsiębiorcy mogli ubiegać się o zawarcie umowy o refundację części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki ZUS za zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy bezrobotnych przez pierwsze 12 miesięcy, po których **pracodawca jest zobowiązany do utrzymania zatrudnienia przez kolejne 12 miesięcy**. Była to kontynuacja programu Praca dla młodych, wprowadzonego nowelizacją ustawy w art. 150f, którego celem jest umożliwienie 100 tys. młodych osób (do 30 roku życia) podjęcie pracy w pełnym wymiarze czasu pracy w okresie trzech lat (2016 – 2018). Wprowadzenie nowego instrumentu rynku pracy miało na celu nie tylko ułatwienie wejścia na rynek pracy młodym osobom bez doświadczenia zawodowego, ale także ograniczenie umów cywilnoprawnych.*

Środki na finansowanie ww. wsparcia pochodzą ze specjalnie wydzielonego limitu Funduszu Pracy.

Okres realizacji tego instrumentu obejmuje lata 2016 – 2018. Wypłata refundacji zakończy się 31 grudnia 2018 roku.

**Umowy o refundację mogły być zawierane
w okresie
od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2017 r.**

Maksymalna wysokość refundacji wynosi do 100 % minimalnego wynagrodzenia za pracę wraz ze składką na ubezpieczenia społeczne od tego wynagrodzenia.

Przyjęta w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wadowicach stawka refundacji to:

- na rok 2016 **1830,00 zł + składki ZUS** od refundowanego wynagrodzenia
- na rok 2017 **1980,00 zł + składki ZUS** od refundowanego wynagrodzenia.

Z refundacji mogli skorzystać tylko ci pracodawcy, którzy w okresie 6 miesięcy przed złożeniem wniosku nie zmniejszyli zatrudnienia z przyczyn dotyczących zakładu pracy.

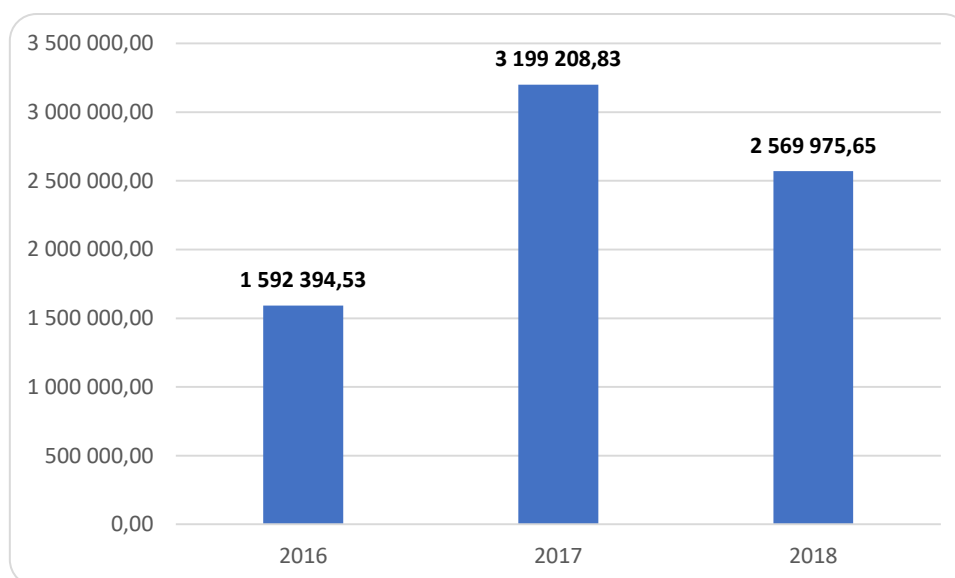
W ramach ww. zadań Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach w 2018 r. kontynuował realizację umów zawartych z pracodawcami w 2016 r. i 2017 r. o zwrot części kosztów wynagrodzenia i składek ZUS dla **109 osób bezrobotnych**.

W 2018 roku zostało zatrudnionych 50 osób w ramach miejsc wtórnych z umów z 2016 i 2017 roku.

Łączne wydatki poniesione w 2018 r. na realizację w ww. zadania stanowiły 98,95% ogólnej kwoty przeznaczonej na ten cel r.

Plan	Wydatki	Źródło finansowania
2 605 000,00	2 569 975,65	Praca dla młodych

Wykres 62. Wydatki poniesione na realizację programu Praca dla młodych w latach 2016 - 2018

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Wydatkowane środki stanowią 98,66% ogólnej kwoty przeznaczonej na realizację tego zadania.

9. Bon na zasiedlenie

Na wniosek bezrobotnego do 30 roku życia starosta, na podstawie umowy, **może przyznać bon na zasiedlenie** w związku z podjęciem przez niego poza miejscem dotychczasowego zamieszkania zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej, jeżeli:

- 1) z tytułu ich wykonywania będzie osiągał wynagrodzenie lub przychód w wysokości co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę brutto miesięcznie oraz będzie podlegał ubezpieczeniom społecznym;
- 2) odległość od miejsca dotychczasowego zamieszkania do miejscowości, w której bezrobotny zamieszka w związku z podjęciem zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej wynosi co najmniej 80 km lub czas dojazdu do tej miejscowości i powrotu do miejsca dotychczasowego zamieszkania środkami transportu zbiorowego przekracza łącznie co najmniej 3 godziny dziennie;
- 3) będzie pozostawał w zatrudnieniu, wykonywał inną pracę zarobkową lub będzie prowadził działalność gospodarczą przez okres co najmniej 6 miesięcy.

Kwota bonu wynosi do 200 % przeciętnego wynagrodzenia za pracę. Na 2018 rok w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wadowicach przyjęto **kwotę 7 500 zł**.

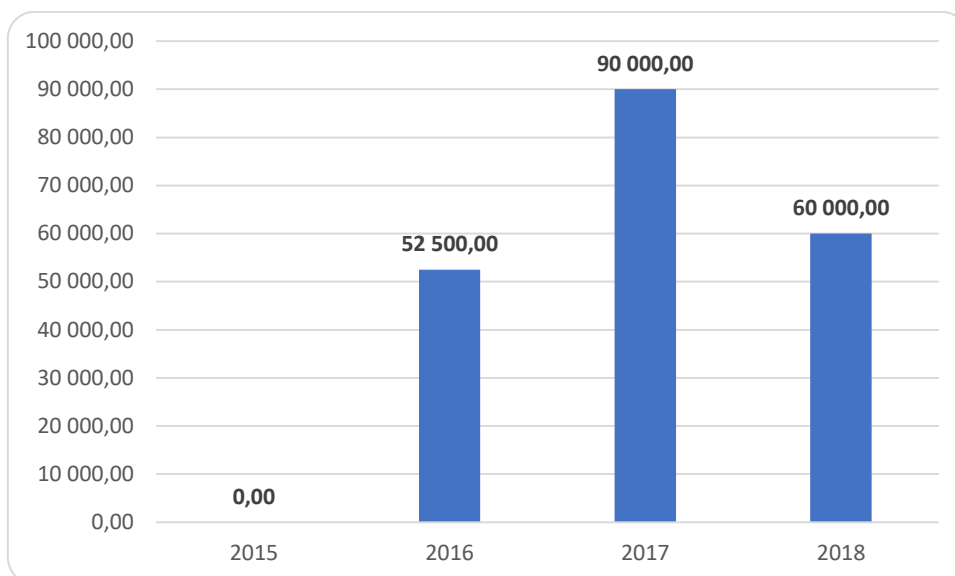
W omawianym okresie **9 osobom** przyznano bon na zasiedlenie, z czego:

- 8 umów zawarto w ramach projektu „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (III)” Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020,
- 1 umowę w ramach środków przyznanych algorytmem.

Plan	Wydatki	Źródło finansowania
60 001,00	60 000,00	
	7 500,00	Algorytm
	52 500,00	Projekt „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (III)” PO WER

W ramach zawartych umów pracę poza miejscem zamieszkania podjęło 8 osób (1 osoba podjęła pracę w 2019 r.). Jedna z osób, która otrzymała bon na zasiedlenie nie mogła wywiązać się z warunków umowy o przyznanie bonu i w konsekwencji zwróciła przyznane środki.

Wykres 63. Wydatki poniesione w realizację bonów zasiedleniowych w latach 2015 - 2018

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Wydatkowane środki stanowią 100% ogólnej kwoty przeznaczonej na realizację tego zadania.

XI. Realizacja zadań w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego

Krajowy Fundusz Szkoleniowy (KFS) stanowi wydzieloną część Funduszu Pracy, przeznaczoną na dofinansowanie kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców, podejmowanego z inicjatywy lub za zgodą pracodawcy.

Krajowy Fundusz Szkoleniowy to instrument polityki rynku pracy, który jest adresowany do pracodawców. Wspomaga przekwalifikowanie, aktualizuje wiedzę i umiejętności osób pracujących. Celem jego utworzenia jest zapobieganie utracie zatrudnienia przez osoby pracujące z powodu kompetencji nieadekwatnych do wymagań dynamicznie zmieniającej się gospodarki. Pracodawca wnioskuję o środki KFS w ogłoszonym przez Urząd terminie naboru. Środki KFS przyznawane są pracodawcy, jeżeli spełnia on przynajmniej jeden z **priorytetów** wydatkowania środków KFS roku ustalonych przez ministra właściwego do spraw pracy.

Priorytety wydatkowania środków w 2018 roku to:

1) Priorytet I – wsparcie kształcenia ustawicznego w zidentyfikowanych w danym powiecie lub województwie zawodach deficytowych, przy czym zawody deficytowe są identyfikowane na podstawie:

- a) Barometru zawodów 2018 dla powiatu wadowickiego,
- b) Barometru zawodów 2018 dla województwa małopolskiego,

a kształcenie ustawiczne powiązane będzie z wykonywaniem pracy w zawodzie deficytowym.

2) Priorytet II – wsparcie kształcenia ustawicznego w związku z zastosowaniem w firmach nowych technologii i narzędzi pracy. W ramach priorytetu wnioskodawca powinien udowodnić, że w ciągu jednego roku przed złożeniem wniosku bądź w ciągu trzech miesięcy po jego złożeniu zostały/zostaną zakupione nowe maszyny i narzędzia, bądź będą wdrożone nowe technologie i systemy, a pracownicy objęci kształceniem ustawicznym będą wykonywać nowe zadania związane z wprowadzonymi/planowanymi do wprowadzenia zmianami. Wsparciem można objąć jedynie pracownika, który w ramach wykonywania swoich zadań zawodowych na stanowisku pracy korzysta lub będzie korzystał z nowych technologii i narzędzi pracy.

3) Priorytet III – wsparcie kształcenia ustawicznego osób, które mogą udokumentować wykonywanie, przez co najmniej 15 lat prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, a którym nie przysługuje prawo do emerytury pomostowej.

O środki Krajowego Funduszu Szkoleniowego może wystąpić każdy pracodawca, który zatrudnia, co najmniej jednego pracownika. Na przedmiotowe kształcenie składa się:

- określenie potrzeb pracodawcy w zakresie kształcenia ustawicznego w związku z ubieganiem się o sfinansowanie tego kształcenia ze środków KFS,
- kursy i studia podyplomowe realizowane z inicjatywy pracodawcy lub za jego zgodą,
- egzaminy umożliwiające nabycie umiejętności, kwalifikacji lub uprawnień zawodowych,
- badania lekarskie i psychologiczne wymagane do podjęcia kształcenia lub pracy zawodowej po ukończeniu szkolenia,
- ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków w związku z podjęciem kształcenia.

Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach w 2018 roku w ramach przyznanego limitu **259 000,00 zł** ogłosił 4 edycje naboru wniosków pracodawców o przyznanie środków z KFS. W wyniku ogłoszonych naborów do Urzędu wpłynęło 50 wniosków. Każdy wniosek został oceniony pod względem formalnoprawnym oraz merytorycznym. Wszystkie złożone przez pracodawców wnioski dotyczyły realizacji działań w ramach priorytetu I - *wsparcie kształcenia ustawicznego w zidentyfikowanych w danym powiecie lub województwie zawodach deficytowych*. W wyniku pozytywnie rozpatrzonych wniosków, zawarto **19** umów na kwotę **215 279, 00 zł**. Ze wsparcia skorzystało **77 osób**.

W 2018 r. pracodawca mógł ubiegać się o dofinansowanie dla jednego uczestnika dwóch form kształcenia ustawicznego, a wysokość przyznanego wsparcia mogła wynieść:

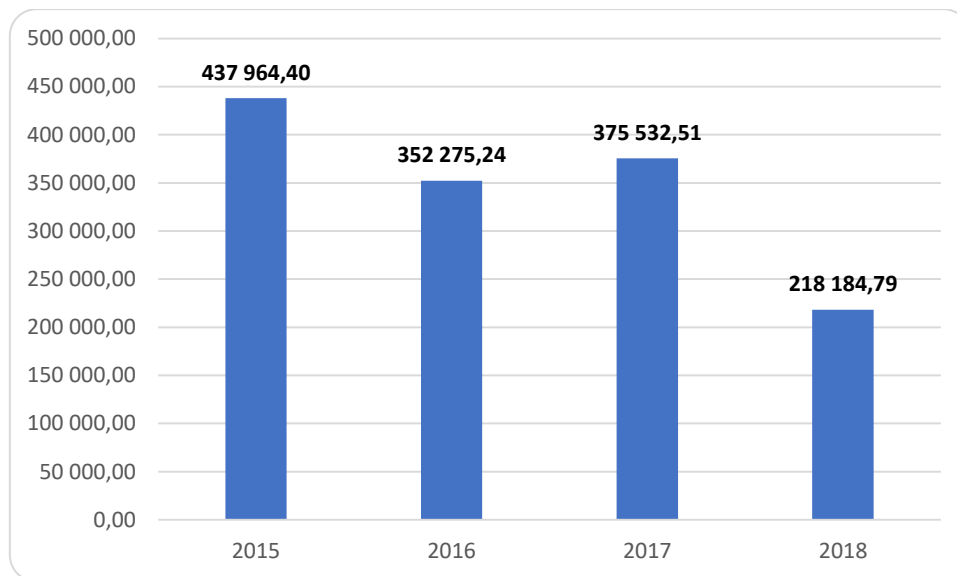
- 1) **80%** kosztów kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców, **nie więcej jednak niż 6 000,00 zł** w danym roku na jednego uczestnika w przypadku pracodawców oraz pracowników zatrudnionych w wymiarze **co najmniej ½ etatu**. Wkład własny wnoszony przez pracodawcę wynosi 20% kosztów kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców,
- 2) **100%** wysokości kosztów kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców, **nie więcej jednak niż 6 000,00 zł** w danym roku na jednego uczestnika w przypadku pracodawców oraz pracowników zatrudnionych w wymiarze **co najmniej ½ etatu** – w przypadku mikroprzedsiębiorców.

W ramach zawartych umów 12 pracodawców (*mikroprzedsiębiorców*) otrzymało 100% dofinansowania do zaplanowanych przez siebie działań. Pracodawcy wykazywali chęć skorzystania z takich form kształcenia ustawicznego jak szkolenia. Były to głównie szkolenia zawodowe związane z branżą, w której działa pracodawca między innymi takie jak: fryzjerskie, rehabilitacyjne, kosmetyczne, księgowe oraz dotyczyły branży transportowej.

Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach w 2018 roku celem promocji Krajowego Funduszu Szkoleniowego wydatkował kwotę **2 905, 79 zł**.

Łącznie, na dzień 31 grudzień 2018 r, na zadania realizowane w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego wydatkowano środki w wysokości **218 184,79 zł**, co stanowił 84% ogólnej kwoty przeznaczonej na realizację KFS.

<i>Plan</i>	<i>Wydatki</i>	<i>Źródło finansowania</i>
259 000,00	218 184,79	Krajowy Fundusz Szkoleniowy

Wykres 64. Wydatki Krajowego Funduszu Szkoleniowego w latach 2015– 2018

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Wydatkowane środki stanowią 84,24% ogólnej kwoty przeznaczonej na realizację tego zadania.

XII. Program na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych zamieszkujących na wsi – Rezerwa Ministra

Po dokonaniu analizy potrzeb lokalnego rynku pracy w minionym roku Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach wystąpił z wnioskiem o dodatkowe fundusze z Rezerwy Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Decyzjami MRPiPS DF-I.4021.6.4.2018.AŁ/MG z dnia 21.06.2018 r., DF-I.4021.6.5.2018.AŁ/MG z dnia 07.09.2018 r. oraz DF-I.4021.6.8.2018. AŁ/MG z dnia 07.11.2018 r. przyznano Urzędowi dodatkowe środki **w wysokości 897 000 zł** na realizację *Programu na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych zamieszkujących na wsi* (zgodnie z zasadami ubiegania się o środki rezerwy ministra – przeznaczone dla mieszkańców gmin wiejskich i miejsko-wiejskich).

W ramach ww. programu w 2018 r. **wsparciem zostały objęte 84 osoby bezrobotne**, z czego:

- 21 osób podjęło pracę w ramach prac interwencyjnych,
- 10 osób podjęło staż,
- 17 osób podjęło pracę w ramach robót publicznych,
- 36 osób otrzymało jednorazowo środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Łącznie na realizację programu na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej bezrobotnych zamieszkujących na wsi wydatkowano w 2018 r. kwotę **887 605,34 zł**, co stanowiło 98,95% ogólnej kwoty przeznaczonej na realizację programu w 2018 r.

Efektywność zatrudnieniowa Programu wyniosła 100%, co oznacza że wszystkie osoby biorące udział w różnych formach wsparcia zostały zatrudnione w trakcie lub po zakończeniu udziału w programie.

XIII. Program Regionalny „Firma +1”

Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie zawarł w dniu 31.01.2017 r. porozumienie z Powiatowym Urzędem Pracy w Wadowicach oraz czternastoma powiatowymi urzędami pracy z terenu województwa małopolskiego na realizację **Programu Regionalnego „Firma+1”**.

Realizacja programu obejmowała okres od 1 styczeń 2017 r. do 31 grudzień 2018 r.

W ramach programu pomoc w zatrudnieniu pracownika otrzymają mikro i mali przedsiębiorcy oraz osoby samozatrudnione. Z jednej strony program wspiera osoby bezrobotne w procesie aktywizacji zawodowej, z drugiej jest narzędziem, dzięki któremu małe lokalne firmy zdobędą często pierwszych dla nich pracowników.

Grupa docelowa to osoby bezrobotne, w szczególności osoby 40+, kobiety i osoby długotrwale bezrobotne.

Liczba osób bezrobotnych, które zostały objęte wsparciem w ramach programu w 2018 r. wyniosła **15**, z czego:

- 5 osób zostało skierowanych na staż,

- 5 osób podjęło pracę w ramach prac interwencyjnych,
- 5 osób podjęło pracę w ramach refundacji kosztów wyposażenia/doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego.

Łącznie na realizację Programu Regionalnego „Firma+1” wydatkowano kwotę 167 092,87 zł, co stanowiło 99,99% ogólnej kwoty przeznaczonej na realizację programu w 2018 r.

Spośród 15 uczestników – **15 osób** zostało zatrudnionych po zakończeniu udziału w Programie.

XIV. Program Regionalny „Konserwator”

Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie zawarł w dniu 31.01.2017 r. porozumienie z Powiatowym Urzędem Pracy w Wadowicach oraz czternastoma powiatowymi urzędami pracy z terenu województwa małopolskiego na realizację **Programu Regionalnego „Konserwator”**.

W programie starano się połączyć prozatrudnieniowe cele i działania służące wsparciu osób pozbawionych zatrudnienia z celami związanymi z kadrowym wsparciem instytucji kultury i innych podmiotów realizujących zadania związane z ochroną substancji zabytkowej i dziedzictwa kulturowego na terenie Małopolski.

Realizacja programu obejmowała okres od 1 styczeń 2017 r. do 31 grudzień 2018 r.

W ramach programu w 2018 wsparciem objęto **6 osób** bezrobotnych, z czego:

- 2 osoby zostały skierowane na staż,
- 4 osoby podjęły pracę w ramach robót publicznych.

Łącznie na realizację Programu Regionalnego „Konserwator” wydatkowano kwotę 43 749,20 zł, co stanowiło 99,43% ogólnej kwoty przeznaczonej na realizację programu w 2018 r.

Wszystkie osoby biorące udział w Programie zostały zatrudnione po zakończonej formie aktywizacji.

XV. Program Regionalny „Gotuj się do pracy”

Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie zawarł w dniu 05.02.2018 r. porozumienie z Powiatowym Urzędem Pracy w Wadowicach oraz sześcioma powiatowymi urzędami pracy z terenu województwa małopolskiego na realizację **Programu Regionalnego „Gotuj się do pracy”**.

Realizacja programu obejmowała okres od 1 styczeń 2018 r. do 31 grudzień 2018 r.

Celem programu jest:

- wsparcie lokalnych firm branży gastronomicznej w zatrudnieniu pracowników oraz zindywidualizowana pomoc osobom bezrobotnym zainteresowanym pracą w tym obszarze (na terenie powiatu wadowickiego: aktywizacja zawodowa 10 osób bezrobotnych, w zawodach z branży gastronomicznej m.in. kucharzy, pomocy kuchennych, kelnerów i barmanów, w szczególności długotrwale bezrobotnych kobiet i osób pomiędzy 30 a 50 rokiem życia zarejestrowanych jako osoby bezrobotne),
- badanie potrzeb uczestników programu i weryfikacja posiadanych przez nich kwalifikacji w kontekście zapotrzebowania lokalnych firm.

W 2018 r. wsparciem w ramach programu objęto **5 osób**, które podjęły zatrudnienie:

- 3 osoby w ramach prac interwencyjnych,
- 2 osoby zostały zatrudnione na nowo utworzonych stanowiskach pracy w ramach refundacji kosztów wyposażenia.

Łącznie na realizację Programu Regionalnego „Gotuj się do pracy” wydatkowano kwotę 56 330,36 zł, co stanowiło 99,02% ogólnej kwoty przeznaczonej na realizację programu w 2018 r.

Wszystkie osoby biorące udział w Programie zostały zatrudnione po zakończonej formie aktywizacji.

XVI. Realizacja zadań w ramach projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego

Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach w 2018 roku oprócz środków otrzymanych w ramach algorytmu, dodatkowo dysponował środkami pozyskanymi z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Osi priorytetowej: I. Osoby młode na rynku pracy, Działanie: 1.1 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 oraz w ramach Osi priorytetowej: 8. Rynek Pracy, Działania 8.1 Aktywizacja zawodowa – projekty Powiatowych Urzędów Pracy Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego 2014-2020.

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 (PO WER) powstał w odpowiedzi na potrzeby reform i zmian systemowych w obszarach zatrudnienia, włączenia społecznego, edukacji i dobrego rządzenia. Celem PO WER jest wzmocnienie wybranych polityk publicznych realizujących cele strategii EUROPA 2020. Kształt Programu i jego zakres wynika z doświadczeń z realizacji programów operacyjnych w poprzednich perspektywach finansowych: 2004-2006 oraz 2007-2013 i stanowi kontynuację logiki przyjętej w realizacji przedsięwzięć z Europejskiego Funduszu Społecznego w Polsce.

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój jest finansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) oraz ze środków specjalnej linii budżetowej Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych (Youth Employment Initiative – YEI).

Projekty realizowane w ramach PO WER przez powiatowe urzędy pracy skierowane są do osób młodych w wieku 18-29 lat pozostających bez pracy, zarejestrowanych w PUP jako bezrobotne (należące do I lub II profilu pomocy), które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET) i jednocześnie znajdują się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy tj. należą do jednej z kategorii: **osób długotrwale bezrobotnych, osób o niskich kwalifikacjach** (z wykształceniem co najwyżej średnim), **osób z niepełnosprawnościami**.

Zgodnie z definicją przyjętą w PO WER 2014-2020 za osobę należącą do grupy NEET (ang. not in employment, education or training) uznaje się osobę, która:

- nie pracuje (tj. jest bezrobotna lub bierna zawodowo);
- nie kształci się (tj. nie uczestniczy w kształceniu formalnym w trybie stacjonarnym);
- nie szkoli (tj. nie uczestniczyła w pozaszkolnych zajęciach mających na celu uzyskanie, uzupełnienie lub doskonalenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych lub ogólnych,

potrzebnych do wykonywania pracy, finansowanych w okresie ostatnich 4 tygodni ze środków publicznych).

Celem projektów realizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach w ramach PO WER 2014-2020 jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych do 29 roku życia pozostających bez pracy w powiecie wadowickim.

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój nakierowany jest przede wszystkim na indywidualną pomoc.

Osoby bezrobotne wspierane są między innymi poprzez staże, szkolenia i inne formy dokształcania się. Dzięki temu są w stanie zdobyć niezbędne do podjęcia pracy doświadczenie lub przekwalifikować się – zgodnie z potrzebami pracodawców. Program promuje dobrej jakości pracę, czyli zatrudnienie na umowę o pracę lub umowę cywilnoprawną na co najmniej trzy miesiące. Średnie miesięczne wynagrodzenie za ten okres nie może być niższe od płacy minimalnej i musi uwzględniać składki zdrowotne i ubezpieczeniowe. Program ma również pomóc osobom zainteresowanym otworzeniem własnej firmy, dając możliwość uzyskania jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Z kolei drugi z programów realizowanych przez PUP w Wadowicach ma charakter regionalny. **Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 (RPO WM)** ma na celu podnoszenie konkurencyjności i innowacyjności regionu, zrównoważony rozwój terytorialny oraz poprawę jakości życia mieszkańców. Program, przewiduje do realizacji 13 osi priorytetowych, w tym Oś 8. RYNEK PRACY dedykowaną projektom z obszaru zatrudnienia i szeroko rozumianego wsparcia zatrudnienia na regionalnym rynku pracy.

W ramach projektów powiatowych urzędów pracy realizowane jest kompleksowe wsparcie na rzecz osób bezrobotnych w wieku 30 lat i więcej zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy (PUP) i zakwalifikowanych do I lub II profilu pomocy w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, należących do co najmniej jednej z poniższych grup:

- osoby powyżej 50 roku życia,
- długotrwale bezrobotne,
- osoby z niepełnosprawnościami,
- osoby o niskich kwalifikacjach,
- kobiety.

Realizowane projekty powinny ujmować element indywidualnej diagnozy potrzeb osób bezrobotnych oraz charakteryzować się kompleksowością, jak i największą skutecznością wsparcia.

1. Projekt „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie wadowickim” – edycja III

Projekt realizowany w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014 - 2020, Oś priorytetowa: I. Osoby młode na rynku pracy, Działanie: 1.1 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe

Fundusze Europejskie

Wiedza Edukacja Rozwój

W 2018 roku Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach kontynuował rozpoczętą 01.01.2017 roku realizację **trzeciej edycji** projektu pn. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (III)”.

W 2018 r. roku **zrekrutowano do projektu 187 osób bezrobotnych, w tym 103 kobiety i 84 mężczyzn.**

Wśród uczestników projektu było również:

- 107 osób poniżej 25 r. ż.,
- 123 osoby o niskich kwalifikacjach,
- 45 osób długotrwale bezrobotnych,
- 3 osoby z niepełnosprawnościami.

Za osoby długotrwale bezrobotne uznawane są:
 – w grupie osób poniżej 25 r.ż. – osoby bezrobotne nieprzerwanie przez okres ponad 6 miesięcy,
 – w grupie osób 25-29 lat – osoby bezrobotne nieprzerwanie przez okres ponad 12 miesięcy.

Wszystkie osoby biorące udział w projekcie korzystały z usług pośrednictwa pracy oraz poradnictwa zawodowego, a następnie były objęte jedną z form aktywizacji tj.: staże, bony na zasiedlenie, zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych oraz jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej.

W wyniku realizacji projektu w 2018 roku w aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu rozpoczęło udział łącznie **198 osób bezrobotnych**, w tym:

- **103 osoby** rozpoczęły odbywanie stażu (7 osób jeszcze w grudniu 2017 roku odebrało skierowanie do odbycia stażu),
- **8 osób** otrzymało bon na zasiedlenie,
- **41 osób** rozpoczęło zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych (4 osoby jeszcze w grudniu 2017 roku otrzymały skierowanie do pracy),
- **46 osób** otrzymało środki na podjęcie działalności gospodarczej.

Udział w projekcie w 2018 roku zakończyło 265 osób, natomiast 37 osób przerwało uczestnictwo w aktywnej formie wsparcia. Wśród 265 osób, które zakończyły udział

w projekcie w 2018 roku były 103 osoby, które udział w projekcie rozpoczęły w roku 2017, natomiast wśród 37 osób, które przerwały udział w projekcie w 2018 roku było 12 osób, które udział w projekcie rozpoczęły w roku 2017.

Kryterium warunkującym otrzymanie środków EFS na realizację działań projektowych było zapewnienie określonego **poziomu efektywności zatrudnieniowej**. Odpowiedni poziom tego wskaźnika należało przyjąć dla osób z niepełnosprawnościami, długotrwale bezrobotnych, o niskich kwalifikacjach oraz dla osób niekwalifikujących się do żadnej ze wskazanych wcześniej grup.

Tabela 32. Wskaźniki efektywności zatrudnieniowej w projekcie PO WER

wyszczególnienie	Wartość docelowa (w %)	Wartość osiągnięta w projekcie (w %)
<i>„Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (III)” Okres realizacji: 01.01.2017 – 31.12.2018</i>		
Długotrwale bezrobotni	35	94,07
Niepełnosprawni	17	100
Osoby o niskich kwalifikacjach	48	95,26
Dla pozostałych uczestników projektu niekwalifikujących się do żadnej z powyższych grup docelowych	43	96,34

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Projekt zrealizowany przez Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach cechuje wysoka efektywność zatrudnieniowa. Wskaźniki osiągnięte dla poszczególnych grup bezrobotnych znacznie przewyższają wymagany poziom.

Łącznie w ramach projektu wydatkowano w 2018 r. kwotę **2 442 981,19 zł**, co stanowiło 99,99 % ogólnej kwoty przeznaczonej na realizację projektu w 2018 r.

Plan	Wydatki	Źródło finansowania	Zadanie
2 443 112,00	2 442 981,19		
	1 207 091,49	<i>„Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (III)”</i>	Stypendium stażowe+ ZUS
	52 500,00		Bony na zasiedlenie
	918 300,00		Dotacje na podjęcie działalności gospodarczej
	265 089,70		Prace interwencyjne

2. Projekt „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie wadowickim” –edycja III i IV

Projekt realizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego 2014-2020, Oś priorytetowa: 8. Rynek Pracy, Działania 8.1 Aktywizacja zawodowa – projekty Powiatowych Urzędów Pracy

Fundusze Europejskie
Program Regionalny

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

MAŁOPOLSKA

W ubiegłym roku również równolegle realizowane były dwie edycje projektu wdrażanego w ramach RPO WM pn. „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie wadowickim”.

W ramach **trzeciej edycji** udział w stażach kontynuowały 3 osoby oraz zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych 16 osób. Realizacja przedsięwzięcia zakończyła się 30 kwietnia 2018 roku.

Wydatki poniesione w 2018 roku na realizację trzeciej edycji wyniosły **65 183,97 zł**, co stanowiło **88,61 %** ogólnej kwoty przeznaczonej na realizację projektu w 2018 r.

Plan	Wydatki	Źródło finansowania	Zadanie
73 560,00	65 183,97	„Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (III)”	
	15 971,86		Stypendium stażowe+ ZUS
	49 212,11		Prace interwencyjne

W dniu 06.03.2018 r. Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach podpisał umowę na realizację czwartej edycji projektu pn. „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (IV)”.

Okres realizacji projektu: **01.01.2018 – 30.04.2019 r.**

W 2018 r. w ramach trzeciej edycji zrekrutowano do projektu **101 osób** bezrobotnych, w tym 55 kobiet i 46 mężczyzn. Wśród tych osób było ponadto:

- 30 osób w wieku powyżej 50 roku życia,
- 48 osób długotrwale bezrobotnych,
- 12 osób z niepełnosprawnościami,
- 80 osób o niskich kwalifikacjach.

zgodnie z kryteriami ustalonymi przez WUP grupę docelową projektu winny stanowić co najmniej: 26 os. w wieku 50+, 23 os. długotrwale bezrobotne, 8 ON oraz 71 osób o niskich kwalifikacjach.

Przewidziane dla beneficjentów formy wsparcia były uzależnione od predyspozycji kandydata i wytycznych jego Indywidualnego Planu Działania, opracowanego przy współudziale doradcy

klienta. Zaplanowano m.in.: pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe oraz jedną formą finansowaną w ramach projektu, tzn.: staż, szkolenie, prace interwencyjne lub dotacje na założenie działalności gospodarczej.

W wyniku realizacji projektu wszystkie osoby biorące udział w projekcie korzystały w pierwszej kolejności z usług pośrednictwa pracy oraz poradnictwa zawodowego, następnie miały możliwość skorzystania z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu.

W ramach poradnictwa zawodowego uczestnikom projektu udzielono informacji lub porady zawodowej przed rozpoczęciem innej płatnej formy, natomiast w ramach pośrednictwa pracy uczestników informowano o aktualnej sytuacji i przewidywanych zmianach na lokalnym rynku pracy lub wydawano skierowania na płatne formy wsparcia w ramach projektu.

Największa grupa uczestników została zatrudniona w ramach **prac interwencyjnych – 44 osoby**, **31 osób** otrzymało bezzwrotne **wsparcie finansowe na podjęcie działalności gospodarczej**, **21 osób** skierowano **do odbycia stażu** u pracodawcy, a **5 osób** uzyskało kwalifikacje bądź kompetencje zawodowe w wyniku uczestnictwa w **szkoleniach**. Łącznie z aktywnych form skorzystało **101 osób**.

W 2018 roku udział w projekcie zakończyło 76 osób, a jedynie 6 przerwało uczestnictwo. Pozostałych 19 uczestników będzie kontynuowało udział w 2019 roku, z tego 11 osób uczestniczy w stażach, a 8 osób kontynuuje zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych.

Podobnie jak w przypadku projektów realizowanych w ramach PO WER-a, również tutaj regulamin naboru projektów narzuca konieczność osiągnięcia odpowiedniego poziomu efektywności zatrudnieniowej.

Tabela 33. Wskaźniki efektywności zatrudnieniowej w projekcie RPO WM

wyszczególnienie	Wartość docelowa (w %)	Wartość osiągnięta w projekcie (w %)
<i>„Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (III)” .Okres realizacji: 01.01.2017 – 30.04.2018</i>		
Długotrwale bezrobotni	30	100,00
Niepełnosprawni	33	100,00
Osoby o niskich kwalifikacjach	28	96,55
Kobiety	39	92,59
Osoby powyżej 50 roku życia	33	93,55
<i>„Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (IV)” Okres realizacji: 01.01.2018 – nadal</i>		
Długotrwale bezrobotni, osoby powyżej 50 roku życia, osoby o niskich kwalifikacjach, osoby z niepełnosprawnościami, kobiety	42	97,72
Mężczyźni w wieku 30-49 lat, którzy nie zostali zakwalifikowani do żadnej z w/w grup	52	100,00

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Odpowiednio dobrane wsparcie przełożyło się na wysoki poziom osiągniętych wskaźników efektywności zatrudnieniowej. Dane dotyczące IV edycji projektu nie są jeszcze ostateczne, ale już widać, że wskaźniki określone dla w/w grup osób bezrobotnych zostaną osiągnięte.

Łącznie w 2018 r., na realizowane w ramach projektu zadania wydatkowano środki w wysokości **978 499,38 zł**, co stanowiło **99,99 %** ogólnej kwoty przeznaczonej na realizację projektu w 2018 r.

<i>Plan</i>	<i>Wydatki</i>	<i>Źródło finansowania</i>	<i>Zadanie</i>
978 536,00	978 499,38		
	115 357,73	<i>„Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie wadowickim (IV)”</i>	Stypendium stażowe+ ZUS
	238 082,98		Prace interwencyjne
	615 800,00		Dotacje na podjęcie działalności gospodarczej
	9 258,67		Szkolenia

XVII. Realizacja zadań dotyczących zatrudniania i rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych powstał na mocy ustawy z 9 maja 1991 roku *o zatrudnieniu i rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych*. Obecnie działanie Funduszu jest oparte na ustawie z 27 sierpnia 1997 roku *o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych*.

Na podstawie Uchwały Nr XXXIII/325/18 Rady Powiatu w Wadowicach z dnia 22 marca 2018 r. przyznającej środki PFRON, Powiatowy Urząd Pracy dysponował kwotą **90 000 zł** na realizację zadań dotyczących zatrudniania i rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych, określone w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2018 roku Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach wydatkował kwotę **53 037,51 zł**, która została przeznaczona na przyznanie jednej osobie niepełnosprawnej środków na podjęcie działalności gospodarczej oraz skierowanie 3 osób na staż.

Pozostała niewykorzystana kwota tj. **36 962,00 zł** została przekazana na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej.

XVIII. Pomoc publiczna w ramach realizowanych programów

Powiatowy Urząd Pracy, w ramach realizowanych programów udziela pracodawcom oraz osobom bezrobotnym pomocy publicznej, w szczególności pomocy *de minimis*.

Pomoc *de minimis* udzielana była w ramach realizacji:

- refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy,
- przyznania jednorazowych środków na uruchomienie działalności gospodarczej,
- bonu na zasiedlenie,
- prac interwencyjnych,
- finansowania kosztów kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców ze środka Krajowego Funduszu Szkoleniowego,
- refundacji pracodawcy kosztów poniesionych na składki na ubezpieczenia społeczne należne za skierowanych bezrobotnych do 30 roku życia.

Udzielanie pomocy w ramach zasady *de minimis* regulują poniższe rozporządzenia:

- Rozporządzenie Komisji (UE) NR 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 roku w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis*,
- Rozporządzenie Komisji (UE) NR 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 roku w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* w sektorze rolnictwa,
- Rozporządzenie Komisji (UE) NR 717/2014 z dnia 27 czerwca 2014 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* w sektorze rybołówstwa i akwakultury.

Zaświadczenia *de minimis*

W 2018 roku Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach wystawił **267 zaświadczeń** o udzielonej pomocy *de minimis*.

Zaświadczenia o udzielonej pomocy *de minimis* wydawane są z urzędu lub na wniosek podmiotu.

XIX. Inne działania Powiatowego Urzędu Pracy

1. Współpraca z Powiatową Radą Rynku Pracy

Jedną z form polityki rynku pracy realizowanej przez władze publiczne na podstawie art. 21 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* jest działalność **Powiatowej Rady Rynku Pracy**.

Powiatowa Rada Rynku Pracy w Wadowicach jest organem opiniotwórczo – doradczym Starosty Wadowickiego w zakresie polityki rynku pracy w powiecie. Głównym zadaniem rady jest aktywny udział partnerów społecznych w procesie zarządzania środkami Funduszu Pracy, programowania i monitorowania polityki rynku pracy. Rada współpracuje z Powiatowym Urzędem Pracy w Wadowicach przy rozwiązywaniu problemów występujących na lokalnym rynku pracy oraz wspiera kształtowanie sytuacji na nim poprzez dialog społeczny.

Organizację oraz tryb działania Powiatowej Rady Rynku Pracy określa Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie rad rynku pracy. Określa ono także warunki, na jakich mogą uczestniczyć w posiedzeniach rad zatrudnienia przedstawiciele organów, organizacji i instytucji nie reprezentowanych w radach, oraz tryb finansowania kosztów szkoleń członków rad.

Rada jest organem kolegialnym. Jej kadencja trwa 4 lata i na taki czas powoływani są jej członkowie.

Starosta Wadowicki zarządzeniem z dnia 26 czerwca 2015 roku powołał Powiatową Radę Rynku Pracy na czteroletnią kadencję.

W 2018 r. Powiatowa Rada Rynku Pracy w Wadowicach pracowała w następującym składzie:

- **przedstawiciele organizacji związkowych w rozumieniu ustawy o Radzie Dialogu Społecznego:**
 1. Jerzy Kensiak
 2. Renata Mikołajczyk
 3. Józef Paklikowski
 4. Piotr Stuglik

- **przedstawiciele organizacji pracodawców w rozumieniu ustawy o Radzie Dialogu Społecznego:**
 - 5. Andrzej Basista
 - 6. Daniel Trojak
- **przedstawiciel organizacji pozarządowej zajmującej się statutowo problematyką rynku pracy:**
 - 7. Magdalena Barycz-Kobyłańska – Przewodnicząca
- **przedstawiciele organów jednostek samorządu terytorialnego:**
 - 8. Bożena Flasz
 - 9. Eugeniusz Kurdas
 - 10. Tadeusz Łopata
- **przedstawiciele Małopolskiej Izby Rolniczej:**
 - 11. Maria Bednarczyk
 - 12. Paweł Odrobina

W ramach współpracy z Powiatową Radą Rynku Pracy Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach organizuje posiedzenia Rady, zabezpiecza ich obsługę pod względem lokalowym i organizacyjnym oraz przygotowuje i przekazuje wszelkie informacje zapewniające właściwą pracę Rady.

Powiatowa Rada Rynku Pracy w 2018 roku wyrażała swoją opinię, w sprawach należących do zakresu swojej kompetencji, w formie uchwały lub odpowiedniego zapisu w protokole posiedzenia rady.

W 2018 roku odbyły się **cztery posiedzenia** rady, podczas których podjęto **8 pozytywnych** uchwał dotyczących:

- podziału środków będących w dyspozycji samorządu powiatu z przeznaczeniem na finansowanie zadań na rzecz promocji zatrudnienia i łagodzenia skutków bezrobocia (działania aktywizacyjne i fakultatywne) w roku 2018,
- pozytywnej opinii sprawozdania z działalności Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach za 2017 r.,
- umorzenia w całości nienależnie pobranego stypendium stażowego,
- wprowadzenia nowego kierunku kształcenia w Zespole Szkół nr 2 im. św. Jadwigi Królowej w Andrychowie w zawodzie: technik eksploatacji portów i terminali,
- wprowadzenia nowego kierunku kształcenia w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Andrychowie w Technikum nr 1 im. prof. Tadeusza Kotarbińskiego w zawodzie: technik robót wykończeniowych w budownictwie,

- wprowadzenia dwóch nowych kierunków kształcenia w Zespole Szkół Centrum Kształcenia Ustawicznego im. św. Jana Pawła II w Radoczy w zawodzie: dekarz oraz blacharz,
- wprowadzenia nowego kierunku kształcenia w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego nr 2 w Wadowicach w Technikum nr 3 im. Ks. Jana Twardowskiego w zawodzie: technik robót wykończeniowych w budownictwie,
- wprowadzenia nowego kierunku kształcenia w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego nr 2 w Wadowicach w Branżowej Szkole I stopnia w zawodzie: monter stolarki okiennej.

Podsumowując, współpraca z Radą oraz Przewodniczącą Powiatowej Rady Rynku Pracy to czas ścisłej i owocnej współpracy, relatywnie niski poziom zbiurokratyzowania, szereg konsultacji, uzgodnień w celu realizacji wielu przedsięwzięć na rzecz promocji zatrudnienia, przedsiębiorczości i przeciwdziałania bezrobociu na terenie powiatu wadowickiego. Współpraca jest merytoryczna i efektywna.

2. Udział pracowników w konferencjach, spotkaniach oraz programach i projektach realizowanych przez instytucje zewnętrzne

Konferencje:

**Małopolska Konferencja Publicznych Służb Zatrudnienia
pn. „3+5+10=18 lat – Dojrzałe rozwiązania partnerskie prosto
z Małopolski”
05.02.2018 r. Kraków**

Małopolska Konferencja Publicznych Służb Zatrudnienia, organizowana przez Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie we współpracy z powiatowymi urzędami pracy z województwa małopolskiego, była okazją nie tylko do świętowania Dnia Pracownika Publicznych Służb Zatrudnienia, ale także do uhonorowania zasłużonych pracowników urzędów pracy.

W wydarzeniu uczestniczył wicewojewoda małopolski Józef Gawron, który w imieniu Prezydenta RP wręczył Medale za Długoletnią Służbę oraz odczytał okolicznościowy list od ministra rodziny, pracy i polityki społecznej Elżbiety Rafalskiej.

Siódma edycja konferencji, odbywająca się pod hasłem „**3+5+10=18 lat – dojrzałe rozwiązania partnerskie prosto z Małopolski**”, zgromadziła przedstawicieli instytucji rynku pracy, partnerów rynku pracy i edukacji, przedsiębiorców oraz samorządowców.

Inspiracją do ubiegłorocznej edycji wydarzenia było przypadające w 2018 roku 10-lecie istnienia Małopolskiego Partnerstwa na rzecz Kształcenia Ustawicznego, 5-lecie Partnerstwa na Transgranicznym Rynku Pracy Poprad-Dunajec oraz 3-lecie Małopolskiego Partnerstwa na rzecz Osób Młodych. Z tego okazji zgromadzeni mogli obejrzeć specjalnie przygotowany film poświęcony inicjatywom.

Podczas konferencji po raz drugi nagrodzono również laureatów Małopolskiej Nagrody Rynku Pracy w kategoriach: Osobowość Rynku Pracy, Małopolski Pracodawca Roku – Wspierający Rozwój Pracowników oraz Przyjazny Rodzinie.

W wydarzeniu, jak co roku, wzięli udział przedstawiciele władz (Władysław Kosiniak-Kamysz – poseł na sejm RP, Józef Lassota - poseł na Sejm RP, Bogusław Sonik – poseł na Sejm RP, dr hab. Stanisław Sorys – wicemarszałek województwa małopolskiego, Wojciech Kozak - wicemarszałek województwa małopolskiego, Marta Tylek – skarbnik województwa małopolskiego, Józef Gawron – wicewojewoda małopolski), urzędów pracy z Małopolski, pracodawców, organizacji działających na rzecz wsparcia mieszkańców regionu, instytucji partnerskich.

„Wspólnie zmieniamy pogranicze” Stary Sącz – 30 październik 2018 r.

Na konferencji „Wspólnie zmieniamy pogranicze” promującej Program Współpracy Transgranicznej Interreg VA Polska-Słowacja 2014-2020 w Województwie Małopolskim – zaprezentowano efekty projektów realizowanych w ramach programu w Małopolsce, dyskutowano o transgranicznych doświadczeniach oraz zasygnalizowano perspektywy współpracy transgranicznej po roku 2020. Stary Sącz od kilkunastu lat współpracuje ze słowacką Lewoczą i jest to przykład chyba najdłuższej, co ważne efektywnej i skutkującej pozyskanymi pieniędzmi, współpracy. Stary Sącz już w poprzedniej perspektywie finansowej realizował projekty transgraniczne wspólnie z Lewoczą. Konferencję zorganizowano w starosądeckiej bibliotece.

Jednym z panelistów był burmistrz Jacek Lelek, który przybliżył trwającą kilkanaście lat współpracę z Lewoczą i przypomniał wspólne projekty: odnowę parku miejskiego w Starym Sączu, projekt letnie spotkania z muzyką i tradycją, koncepcja ochrony przeciwpowodziowej dolin Popradu i Dunajca w gminie Stary Sącz, projekt „Stary Sącz i Lewocza – karpackie miasteczka z klimatem – nowatorski, transgraniczny produkt turystyki kulturowej, czy ostatni „Wielcy ludzie i ich dziedzictwo. Święta Kinga i Mistrz Paweł w historii swoich miast.”

Nie tylko Stary Sącz chwalił się ciekawymi efektami współpracy. Prezentację efektów projektu – „Torfowiska wysokie – europejski unikat polsko – słowackiego pogranicza” przedstawił Jacek Piotrowski z Gminy Czarny Dunajec, a Arkadiusz Cycoń z Miasta i Gminy Uzdrowskiej Muszyna opowiadał o wzmocnieniu transgranicznej współpracy w sferze dziedzictwa kulturowo – przyrodniczego. Garści praktycznych najważniejszych informacji o naborze mikroprojektów w ramach III osi Programu PL-SK – Rozwój edukacji transgranicznej i uczenia się przez całe życie udzielił Michał Stawarski dyrektor biura Związku Euroregionu Tatry.¹⁶

¹⁶ <https://www.starosadeckie.info/z-ostatniej-chwili/stary-sacz-gospodarzem-konferencji-wspolnie-zmieniamy-pogranicze/>

**Obchody 20-lecia Stowarzyszenia Konsultantów i Trenerów
Zarządzania MATRIK – Partnera Małopolskiego Partnerstwa na rzecz
Kształcenia Ustawicznego
Kraków – 23 listopad 2018 r.**

20 lecie
SKiTZ
MATRIK

23.11.2018

Ratusz (sala teatralna),
Rynek Główny 1, Kraków

„Małopolska otwarta na wiedzę” Efekt synergii Kraków – 20 czerwiec 2018 r.

20 maja 2018 r. minęło 10 lat, od kiedy Małopolskie Partnerstwo na rzecz Kształcenia Ustawicznego rozpoczęło swoją działalność. Jubileusz był wczoraj nie tylko okazją do wspomnień i wspólnego świętowania, ale także do refleksji nad wartością współpracy i jej znaczeniem w dzisiejszym świecie.

X konferencja "Małopolska otwarta na wiedzę" odbyła się pod hasłem: "Efekt synergii". W pierwszej części konferencji, w dyskusji panelowej o znaczeniu Partnerstwa dla Małopolski rozmawiali: wicemarszałek województwa małopolskiego - dr hab. Stanisław Sorys, dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie – Jacek Pająk, wicedyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie – Alina Paluchowska i Edyta Klimowska-Bobula, a także partnerzy: Anna Wszelaczyńska – prezes Akademii Szkoleń i Kompetencji, Andrzej Mleczek – dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Brzesku oraz Cezary Ułasiński – współwłaściciel Centrum Doradztwa Strategicznego.

O wartości współpracy, najnowszych badaniach Instytutu Gallupa w tym obszarze i tym, jak dobrze zarządzać współpracą w firmie opowiedzieli Piotr Gąsiorowski – twórca Global Leadership Summit oraz Marek Amrogowicz z grupy Nowy Styl.

Uczestnicy konferencji mieli również okazję wziąć udział w nietypowych warsztatach, w formie escape roomów. W wyniku rozwiązania wielu trudnych i ciekawych zagadek wspólnie ułożyli hasło składające się z dwóch cytatów:

- **"Nikt nie wie wszystkiego, każdy wie coś".**
- **"Połączenie sił to początek, pozostanie razem to postęp, wspólna praca to sukces".¹⁷**

**„Spotkanie młodego biznesu”
Biznes dziś i jutro
Kraków – 12 listopad 2018 r.**

Dziewiątą edycję Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości w Małopolsce zainauguowało 12 listopada Spotkanie Młodego Biznesu organizowane pod hasłem „Biznes dziś i jutro”. Jego uczestnicy mieli okazję przyrzeć się zmianom, jakie zaszły w świecie biznesu i prowadzeniu własnej działalności gospodarczej na przestrzeni ostatnich lat. W Muzeum Sztuki i Techniki Japońskiej Manggha w Krakowie wiedzą popartą doświadczeniem podzielili się z uczestnikami m.in.: Jacek Walkiewicz, Aleksandra Budzyńska i Michał Maj. Spotkanie Młodego Biznesu to nie tylko wystąpienia ekspertów. Dzięki tworzonej rokrocznie strefie networkingowej spotkanie dało również możliwość aktywnego udziału w dyskusji z prelegentami, partnerami Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości w Małopolsce oraz innymi ciekawymi osobistościami.

¹⁷ <https://pociagdokariery.pl/aktualnosci-1/726,x-konferencja-malopolska-otwarta-na-wiedze-za-nami>

Tak jak w latach ubiegłych do współpracy przy organizacji Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości w Małopolsce zostały zaproszone instytucje wspierające biznes, krakowskie uczelnie, a także firmy i osoby prywatne zainteresowane promocją przedsiębiorczości. Dla zainteresowanych przygotowano szkolenia, seminaria, spotkania z przedsiębiorcami i aniołami biznesu, warsztaty, konkursy, konferencje, turnieje cashflow. Można było posłuchać i porozmawiać m.in. o tym, jak rozpocząć przygodę z biznesem oraz jak pozyskać finansowanie na otwarcie i rozwój własnej firmy.¹⁸

¹⁸ <http://tydzienprzedsiębiorczosci.malopolska.pl/spotkanie>

Walne Zgromadzenie Małopolskiego Partnerstwa na rzecz Kształcenia ustawicznego Kraków – 12 grudzień 2018 r.

Nowy regulamin, nowe cele i nowi partnerzy to efekt posiedzenia Walnego Zgromadzenia Małopolskiego Partnerstwa na rzecz Kształcenia Ustawicznego, które odbyło się w Dworcu Białoprądnickim w Krakowie w dniu 12 grudnia 2018 r.

Posiedzenie, które otworzył Jacek Pająk - dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie, przedstawiając wizję rozwoju partnerstwa, i któremu przewodniczyła Edyta Klimowska-Bobula - wicedyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie, było okazją do zapoznania się z najnowszymi wynikami badań w zakresie kształcenia ustawicznego, a także z prezentacją na temat opisywania kwalifikacji rynkowych. Dyskutowano również nad nowymi celami partnerstwa i planami na 2019 r.

Partnerzy jednogłośnie przegłosowali nowy regulamin Małopolskiego Partnerstwa na rzecz Kształcenia Ustawicznego, jednocześnie deklarując:

- nieustawianie w wysiłkach w podnoszeniu świadomości Małopolan w zakresie konieczności uczenia się przez całe życie;
- dbanie o rozwój kompetencji Małopolan na każdym etapie życia;
- wspólną pracę służącą tworzeniu nowych, dostosowanych do powstających potrzeb regionu, rozwiązań i mechanizmów w zakresie uczenia się przez całe życie oraz poradnictwa całożyciowego.¹⁹

¹⁹ <https://www.pociagdokariery.pl/aktualnosci-1/875,malopolskie-partnerstwo-na-rzecz-ksztalcenia-ustawicznego-ma-nowy-regulamin-1>

Spotkania i warsztaty:

1. Spotkanie podsumowujące II edycję zlecania działań aktywizacyjnych realizowanych w województwie małopolskim.
2. Spotkanie koordynacyjne dotyczące Krajowego Funduszu Szkoleniowego.
3. Spotkanie Małopolskiego Partnerstwa na rzecz Kształcenia Ustawicznego pn. „Czwartkowy brunch z partnerstwem”.
4. Spotkanie Małopolskiego Partnerstwa na rzecz Kształcenia Ustawicznego pn. „Czwartkowy brunch z partnerstwem. Poznajmy się na nowo... kwalifikacje”.
5. Spotkanie koordynacyjne doradców zawodowych.
6. Spotkanie Małopolskiego Partnerstwa na rzecz Kształcenia Ustawicznego pn. „Czwartkowy brunch z partnerstwem. Poznajmy się na nowo...Walidacja”.
7. Spotkanie koordynacyjne dotyczące Krajowego Funduszu Szkoleniowego.
8. Warsztaty dotyczące współpracy instytucji szkoleniowych i Powiatowych Urzędów Pracy z przedsiębiorcami w zakresie szkoleń finansowanych w ramach Trójstronnych Umów Szkoleniowych (TUS) i KFS realizowane w ramach projektu „Modelowe procedury współpracy IPR z pracodawcami i przedsiębiorcami” realizowanego w ramach PO WER.
9. Spotkanie konsultacyjno-instruktażowe dla koordynatorów powiatowych badania Barometr zawodów.
10. Spotkanie koordynacyjne dotyczące Krajowego Funduszu Szkoleniowego.
11. Spotkanie informacyjne dla PUP realizujących projekty w ramach poddziałania 1.1.2 PO WER.

Pozostałe wydarzenia i uroczystości, w których uczestniczyli przedstawiciele Powiatowego Urzędu Pracy:

1. Spotkanie z Burmistrzem Miasta Augustynem Ormanym, którego celem było przekazanie opracowanych przez Powiatowy Urząd Pracy informacji o stanie bezrobocia w powiecie wadowickim ze szczególnym uwzględnieniem Gminy Kalwaria Zebrzydowska wg. stanu na koniec grudnia 2017 roku.

2. Udział w spotkaniu Rady Programowej przy CKZiU Nr 1 w Wadowicach, podczas którego przedstawiciel PUP zaprezentował sytuację na rynku pracy w branży HO-GA-TUR w powiecie wadowickim. Wskazał również na podstawowe problemy bezrobotnych, które uniemożliwiają im podjęcie zatrudnienia.

W dyskusję włączyli się zaproszeni pracodawcy omawiając kwestie dotyczące zatrudnienia, poddając pomysły na współpracę w najbliższej przyszłości. Podczas dyskusji wskazano przede wszystkim na potrzebę zdiagnozowania barier utrudniających rozwój szkolnictwa zawodowego, a następnie wypracowanie celów, środków i metod zmierzających do usunięcia tych barier i wypracowania takiego modelu współpracy szkół z szeroko pojętym otoczeniem, który przyniósłby korzyści dla wszystkich zainteresowanych stron.

3. Udział w spotkaniu Rady Programowej przy CKZiU Nr 1 w Wadowicach, którego tematyka dotyczyła:

- dobrych praktyk w kształceniu zawodowym finansowanych ze środków unijnych,
- Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości - podsumowania współpracy z przedsiębiorcami i instytucjami publicznymi,
- perspektyw rozwoju CKZiU Nr 1 w Wadowicach,
- realizacji projektu Turystyczno – Gastronomiczne CKZiU,
- nowoczesnych form współpracy z pracodawcami.

4. Udział w sesji Rady Gminy w Mucharzu.
5. Udział w sesji Rady Gminy w Stryszowie.
6. Udział w obchodach 227 rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja.
7. Udział w obchodach „Rocznicy Wybuchu II Wojny Światowej”.
8. Udział w obchodach Święta Niepodległości w dniu 11 listopada 2018 r.
9. XVIII Konkurs Potraw Regionalnych „Stół Wielkanocny” organizowany przez Stowarzyszenie Gospodyń Wiejskich w Andrychowie.
10. VI Konkurs „Bukietów Zielnych” organizowany przez Stowarzyszenie Gospodyń Wiejskich w Andrychowie.
11. IX Konkurs Potraw Regionalnych „Stół Wigilijny” organizowany przez Stowarzyszenie Gospodyń Wiejskich w Andrychowie.

12. Finał XVIII Konkursu papieskiego pt. „Przyjmuję” organizowany przez Małopolską Wojewódzką Komendę OHP w Krakowie.

3. Propagowanie idei partnerstwa lokalnego – porozumienia o współpracy

Jednym ze sposobów na efektywne działanie instytucji jest rozwiązywanie problemów społecznych w sposób całościowy i wieloaspektowy, co umożliwia współpraca między osobami i organizacjami o różnorodnych zakresach działań.

Biorąc powyższe pod uwagę, tutejszy Urząd stara się na bieżąco podejmować działania na rzecz propagowania idei partnerstwa lokalnego, poprzez zawiązywanie partnerstw lokalnych.

W 2018 roku Powiatowy Urząd Pracy zawarł:

- 1) Krakowskim Szpitalem Specjalistycznym im. Jana Pawła II z siedzibą w Krakowie w sprawie przeprowadzenia nieodpłatnego szkolenia edukacyjno-informacyjnego wśród pracowników Urzędu,
- 2) Wojewódzkim Urzędem Pracy w Krakowie reprezentowanym przez Dyrektora Pana Jacka Pająk w sprawie przeprowadzenia szkoleń dla pracowników PUP w zakresie realizacji podstawowych usług rynku pracy przez Centra Informacji i Planowania Kariery Zawodowej,
- 3) Województwem Małopolskim z siedzibą przy ul. Basztowej 22 w Krakowie reprezentowanym przez Pana Jacka Krupę Marszałka Województwa Małopolskiego oraz Panią Joannę Domańską Zastępcę Dyrektora Departamentu Skarbu i Gospodarki

w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Małopolskiego w sprawie współpracy w związku z realizacją przedsięwzięcia pod nazwą „Światowy Tydzień Przedsiębiorczości w Małopolsce 2018” .

oraz kontynuował:

- 1) Umowę partnerską Małopolskiego Partnerstwa na rzecz Kształcenia Ustawicznego (na czas nieokreślony),
- 2) Porozumienie z dnia 28.12.2012 r. zawarte z Komendą Główną Ochotniczych Hufców Pracy w związku z realizacją Decyzji nr 2 MPiPS z dnia 4 września 2012 r. w sprawie zachowania trwałości rezultatu projektu systemowego realizowanego przez Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich pn. „Zielona Linia. Centrum Informacyjno-Konsultacyjne Służb Zatrudnienia” (obowiązuje od 02.01.2013 r. na czas nieokreślony),
- 3) Umowę o wzajemnej współpracy z dnia 23.09.2013 r. z Towarzystwem Oświatowym Ziemi Chrzanowskiej w Chrzanowie (na czas nieokreślony),
- 4) Porozumienie Małopolskiego Partnerstwa na rzecz Osób Młodych z dnia 15.12.2014 r. z Wojewódzkim Urzędem Pracy.

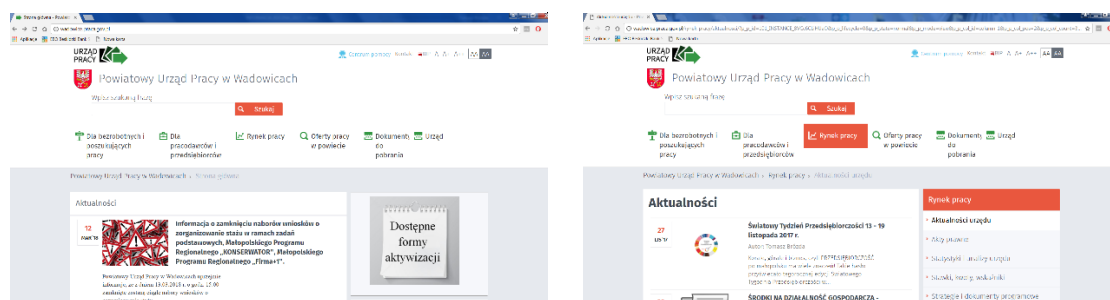
4. Rozwiązania innowacyjne

W celu podniesienia standardu świadczonych usług Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach stara się wychodzić naprzeciw nowoczesnym rozwiązaniom technicznym wykorzystując w swej pracy innowacyjne rozwiązania.

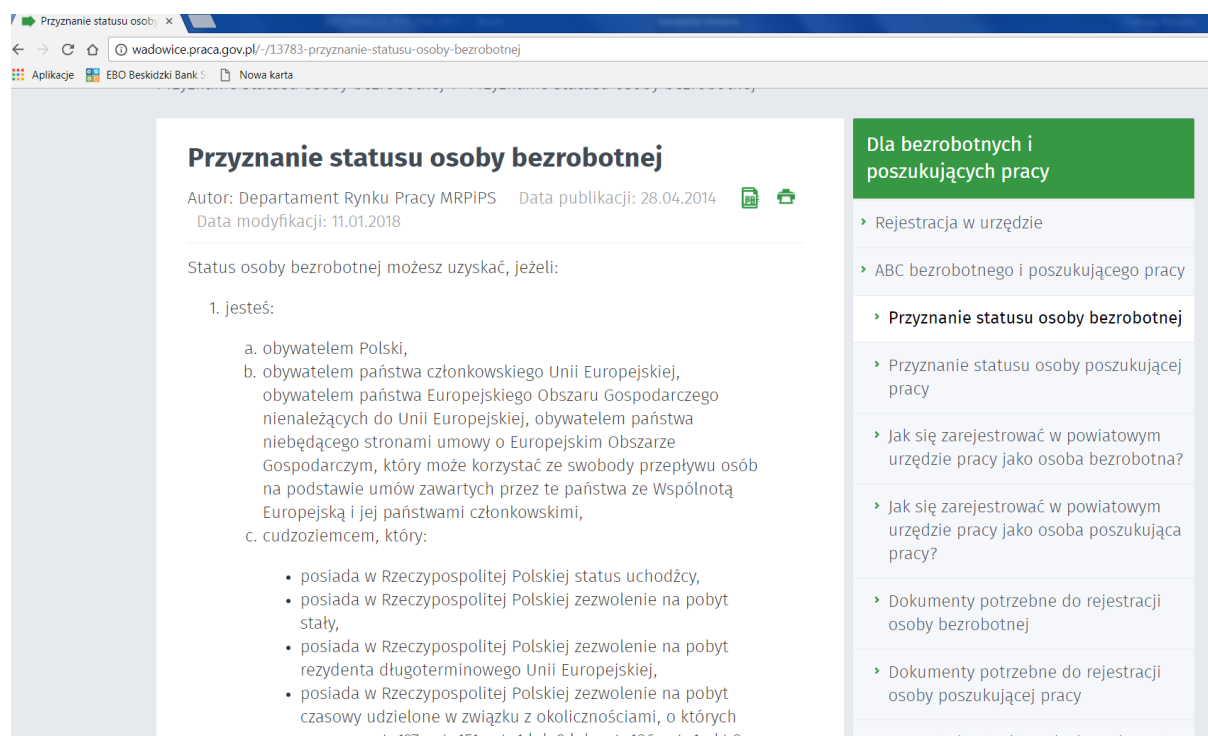
Strona internetowa

wadowice.praca.gov.pl

Nowa strona internetowa Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach funkcjonuje od lipca 2016 r. w ramach Portalu Publicznych Służb Zatrudnienia stanowiącym serwis informacyjny, w którym Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz powiatowe i wojewódzkie urzędy pracy publikują informacje adresowane do osób bezrobotnych i poszukujących pracy, a także pracodawców.

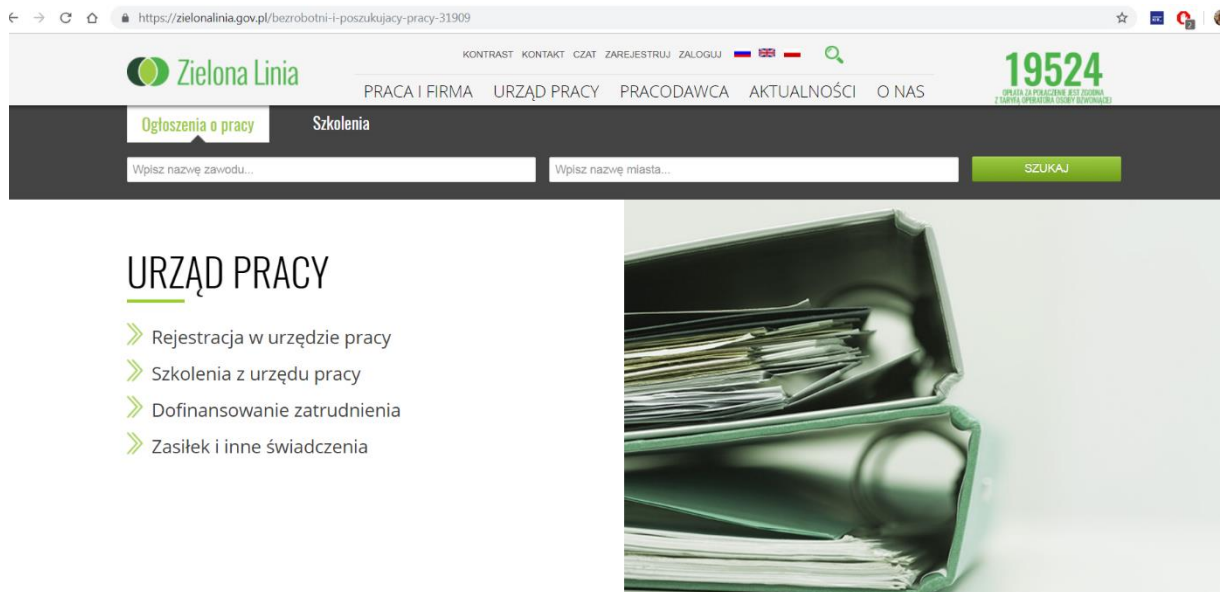
Wortal składa się z części centralnej zawierającej informacje dotyczące krajowego i europejskiego rynku pracy, zadań państwa w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej osób oraz przepisów prawnych regulujących kwestie z tym związane. Oprócz tego zawiera podstrony powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy, które w sposób kompleksowy i ujednolicony prezentują informacje dotyczące oferowanego wsparcia, świadczonych usług oraz aktualnej sytuacji na lokalnych rynkach pracy.

Co ważne, Wortal funkcjonuje w sposób poprawny zarówno na sprzęcie komputerowym, jak i urządzeniach mobilnych: np. tabletach i smartfonach, dzięki czemu użytkownicy mogą z niego korzystać w dowolnym miejscu i czasie. Posiada również rozwiązania ułatwiające korzystanie z niego przez osoby niepełnosprawne.

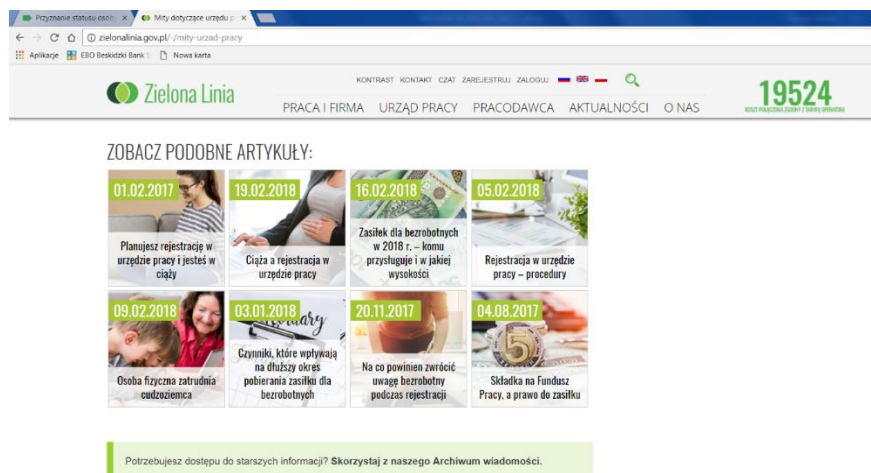
Zielona Linia

Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach kontynuował realizację Porozumienia z dnia 28 grudnia 2012 r. zawartego pomiędzy PUP, a Komendą Główną Ochotniczych Hufców Pracy w sprawie systemu „Zielona Linia. Centrum Informacyjno-Konsultacyjne Służb Zatrudnienia”. „Zielona Linia” to bezpłatny numer 19510 – dla osób zarejestrowanych w systemie, oraz 19524 dla osób niezarejestrowanych koszt jak za połączenia lokalne.

Celem projektu jest polepszenie dostępności do usług urzędów pracy oraz modernizacja tych usług – tak, aby osoby zainteresowane mogły szybko i sprawnie uzyskać do nich dostęp z wykorzystaniem technicznych środków komunikacji.

Konsultanci Zielonej Linii udzielają informacji na temat usług rynku pracy, świadczeń oraz wsparcia oferowanego przez powiatowe urzędy pracy. Odpowiadają na pytania z zakresu ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz z podstawowych zagadnień kodeksu pracy. Stanowisko pracy konsultanta Zielonej Linii obsługiwał pośrednik pracy.

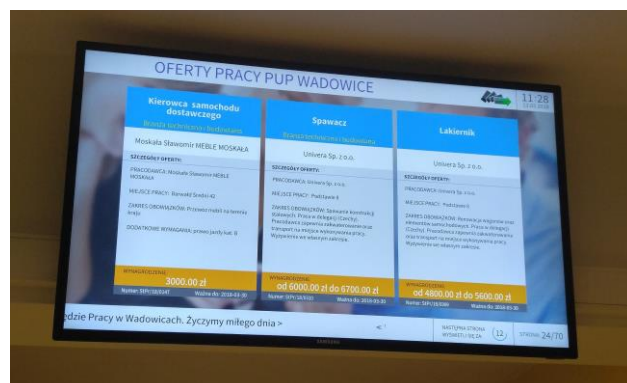

System wizualnej prezentacji na monitorach LCD

Oferty pracy udostępniane są na stronie internetowej PUP oraz w Centralnej Bazie Ofert Pracy prowadzonej przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom klientów, Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach w roku 2015 dokonał zakupu zintegrowanego systemu prezentacji multimedialnej. Oferty pracy oraz bieżące aktualności

Urzędu są publikowane na monitorach LCD w Placówce PUP w Wadowicach oraz Filii w Andrychowie. Forma szerokiej prezentacji wybranych ofert pracy cieszy się dużym zainteresowaniem klientów Urzędu.

Punkt informacji multimedialnych – Infokiosk

Punkt informacji multimedialnych stanowi nowoczesną formę upowszechniania informacji o usługach świadczonych przez Urząd Pracy.

Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach dysponuje jednym Infokioskiem, który znajduje się w siedzibie Urzędu.

W 2018 roku, podobnie jak latach poprzednich klienci zainteresowani ubieganiem się o przyznanie jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej za pomocą Infokiosku mieli możliwość zapoznania się ze wzorem wypełniania stosownego wniosku wraz z załącznikami.

XX. Informacja o działalności administracyjnej Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Działania związane z obsługą osób bezrobotnych i poszukujących pracy (a także innych osób, organów, instytucji i organizacji spełniających określone w ustawie warunki) pod względem formalno-prawnym prowadzone są na podstawie art. 9 ust. 1 pkt 4, pkt 13 i pkt 14 ustawy *(Do zadań samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy należy: (...) - rejestrowanie bezrobotnych i poszukujących pracy; - przyznawanie i wypłacanie zasiłków oraz innych świadczeń z tytułu bezrobocia; - wydawanie decyzji (...) [administracyjnych, dotyczących między innymi przyznania i utraty statusu oraz przyznawania, utraty, zawieszenia i wstrzymania świadczeń];)* oraz innych obowiązujących aktów prawnych, spośród których jako jedno z ważniejszych należy wymienić Kodeks Postępowania Administracyjnego, ustawę o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawę o systemie ubezpieczeń społecznych i ustawę o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. W ramach tych działań prowadzone są między innymi:

- rejestracja osób bezrobotnych i poszukujących pracy,
- sporządzanie i wydawanie decyzji administracyjnych dotyczących przyznania i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych i stypendiów,
- zgłaszanie do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego osób bezrobotnych i członków ich rodzin.
- prowadzenie spraw dotyczących odwołań,
- przyjmowanie oświadczeń o wszelkich zmianach faktycznych i prawnych w sytuacji bezrobotnego,
- wydawanie i przyjmowanie zaświadczeń mających wpływ na status zainteresowanej osoby,
- naliczanie zasiłków dla bezrobotnych, stypendiów, dodatków aktywizacyjnych i innych świadczeń,
- sporządzanie informacji o uzyskanych dochodach,
- prowadzenie według właściwości korespondencji z osobami, organami, instytucjami i organizacjami kierującymi pisma do urzędu.

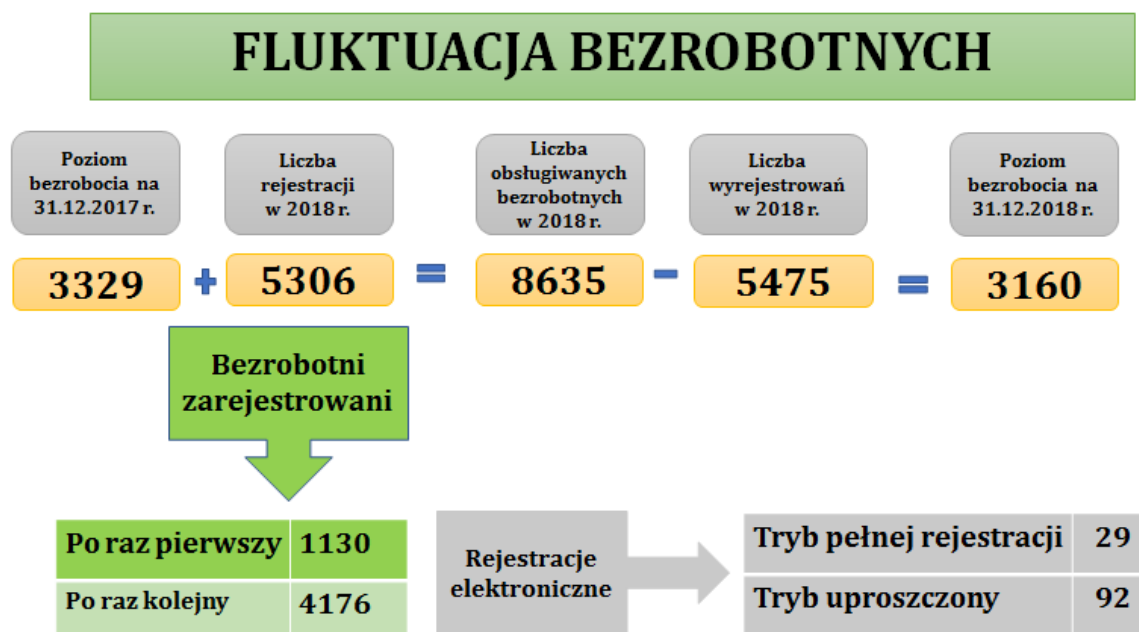
1. Formalna obsługa osób bezrobotnych

W całym 2018 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach zgłosiło się **5306** osób, które otrzymały status osoby bezrobotnej, a jednocześnie z różnych przyczyn wyłączono z ewidencji **5475** osób.

Wykresy obrazujące liczbę zarejestrowanych i wyrejestrowanych osób bezrobotnych w poszczególnych miesiącach 2018 r. (wykresy 14 - 17) znajdują się we wcześniejszej części opracowania.

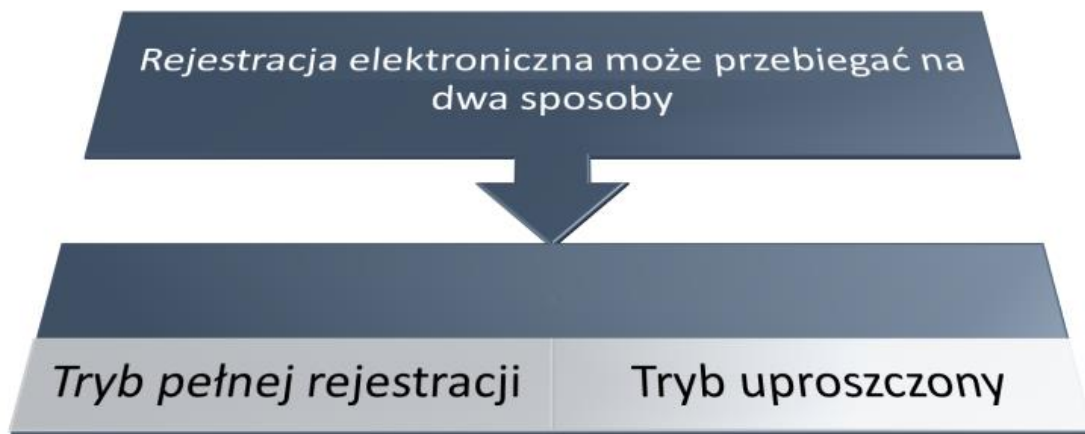

Rysunek 8. Fluktuacja bezrobotnych w 2018 roku

Każda osoba przed zarejestrowaniem przedkłada pracownikowi PUP dowód osobisty lub inny dokument tożsamości, świadectwo (dyplom) ukończenia szkoły, a jeżeli przed dniem rejestracji pracowała – dodatkowo świadectwa pracy, lub inne dokumenty potwierdzające zatrudnienie oraz posiadane kwalifikacje.

Na mocy rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 listopada 2013 r. w sprawie *rejestracji bezrobotnych i poszukujących pracy* (Dz. U. z 2013 r. poz. 1299) osoby bezrobotne lub poszukujące pracy mogą wypełniać wniosek o dokonanie rejestracji za pośrednictwem **formularza elektronicznego**, dostępnego na stronie **wadowice.praca.gov.pl**

Tryb pełnej rejestracji nie wymaga wizyty w urzędzie w celu rejestracji. Do formularza rejestracji konieczne jest dołączenie wszystkich zeskanowanych dokumentów niezbędnych do rejestracji. Formularz należy podpisać:

- bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu, z zachowaniem zasad przewidzianych w przepisach o podpisie elektronicznym, albo
- podpisem potwierdzonym profilem zaufanym elektronicznej platformy usług administracji publicznej (ePUAP), albo
- podpisem osobistym weryfikowanym za pomocą ważnego certyfikatu podpisu osobistego, o którym mowa w przepisach o dowodach osobistych.

W tym trybie:

- wnioskodawca wypełnia wniosek o dokonanie rejestracji, jako osoba bezrobotna albo poszukująca pracy w postaci elektronicznej,
- załącza do wniosku skany wszystkich dokumentów wymaganych do rejestracji,
- podpisuje wniosek i załączniki podpisem elektronicznym, o którym mowa wyżej,
- przesyła wniosek z załącznikami do właściwego powiatowego urzędu pracy.

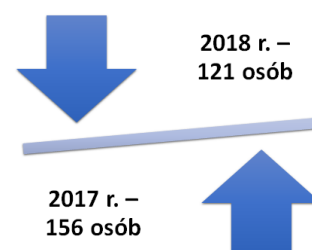
Tryb uproszczony to zgłoszenie do rejestracji w powiatowym urzędzie pracy. Ten rodzaj nie wymaga podpisania formularza podpisem kwalifikowanym lub profilem zaufanym ePUAP. Adresowany jest do wszystkich osób posiadających dostęp do Internetu. Dokumenty niezbędne do rejestracji należy dostarczyć podczas wizyty. Dniem rejestracji jest data wizyty w urzędzie i złożenia oświadczenia.

W przypadku wyboru „Zgłoszenia do rejestracji (...)” wnioskodawca:

- wypełnia wniosek o zgłoszenie do rejestracji, jako osoba bezrobotna albo poszukująca pracy w postaci elektronicznej,
- przesyła wniosek do właściwego powiatowego urzędu pracy,
- umawia się na wizytę w urzędzie (konkretna data oraz godzina, termin nie dłuższy niż 7 dni roboczych od dnia przekazania danych) w celu dostarczenia wymaganych dokumentów oraz osobistego potwierdzenia poprawności przekazanych danych. Rejestracja przebiega bez zbędnego oczekiwania.

Rejestracji dokonuje się z dniem, w którym osoba zgłosiła się do powiatowego urzędu pracy – po poświadczeniu przez nią własnoręcznym podpisem przekazanych przez nią danych i złożeniu stosownych oświadczeń. W przypadku niestawiennictwa w terminie, do 7 dni dane przekazane przez osoby są usuwane z systemu teleinformatycznego publicznych służb zatrudnienia.

Pomimo prowadzonej akcji promocyjnej i informacyjnej o możliwości skorzystania z takiej formy dokonania rejestracji, nie jest ona popularna wśród rejestrujących się osób. W 2018 r. skorzystało z niej zaledwie **121 osób**, spośród których **29** złożyło wnioski podpisane podpisem elektronicznym lub profilem zaufanym. Jest to o 35 rejestracji mniej niż w ubiegłym roku.

Każde rozstrzygnięcie merytoryczne Powiatowego Urzędu Pracy dotyczące przyznawanych świadczeń i statusu bezrobotnego ma postać decyzji administracyjnej wydawanej przez organ administracyjny tj. Starostę Wadowickiego – Dyrektora, Z-cę Dyrektora PUP lub inne osoby działające na podstawie pełnomocnictwa, udzielonego im przez Starostę. Decyzje te są zaskarżalne w administracyjnym toku instancji do Wojewody Małopolskiego. Od decyzji Wojewody przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie.

Pracownicy są odpowiedzialni za właściwą weryfikację dokumentów podczas ustalania należnych klientom świadczeń, zapewniając stronom czynny udział w każdym stadium postępowania, umożliwiając im wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.

Od stycznia do grudnia 2018 roku wydano **13 113** decyzji administracyjnych dotyczących uznania lub odmowy uznania danej osoby za bezrobotną oraz utracie statutu bezrobotnego, przyznaniu, odmowie przyznania, wstrzymaniu lub wznowieniu wypłaty oraz utracie lub pozbawieniu prawa do zasiłku, stypendium lub dodatku aktywizacyjnego.

W związku z wydanymi przez tutejszy Urząd w toku postępowania administracyjnego ww. decyzjami w 2018 r. do Urzędu wpłynęły **42 odwołania od decyzji**.

Większość odwołań dotyczyła przywrócenia statusu osoby bezrobotnej w związku z niestawiennictwem w wyznaczonym terminie w tutejszym Urzędzie.

Tabela 34. Odwołania od wydanych decyzji administracyjnych

<i>Odwołania</i>	<i>Liczba</i>
<i>Przyjęte do PUP– organu I instancji z tego:</i>	42
<i>Przekazane do Wojewody Małopolskiego – organu II Instancji, z tego:</i>	17
▪ <i>Utrzymane w mocy przez organ II Instancji –Wojewodę Małopolskiego</i>	12
▪ <i>Uchylono i umorzono postępowanie</i>	1
▪ <i>Uchylono i przekazano do ponownego rozpatrzenia</i>	0
▪ <i>Odmowa rozpatrzenia (odwołanie wniesione po terminie)</i>	4
▪ <i>Inne (odmowa stwierdzenia nieważności decyzji, stwierdzenie na wniosek PUP nieważności decyzji)</i>	0
<i>Uchylone lub zmienione przez organ I instancji we własnym zakresie w trybie art. 132 Kpa</i>	25

Źródło: Opracowanie własne

Oprócz rejestracji bezrobotnych i przyznawania świadczeń Powiatowy Urząd Pracy wykonuje szereg pasywnych zadań związanych z obsługą osób bezrobotnych.

Urząd na bieżąco współpracuje z uprawnionymi organami, instytucjami i organizacjami w zakresie udzielania i wymiany informacji dotyczących poszczególnych zarejestrowanych osób.

W 2018 r. pracownicy Urzędu **udzielili odpowiedzi na 1071 wniosków** m.in. Sądów, Policji, Prokuratury, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Komorników Sądowych i Skarbowych, Kuratorów Sądowych, PCPR-u czy Ośrodków Pomocy Społecznej w sprawie osób bezrobotnych i poszukujących pracy, jak również tych, którzy aktualnie nie figurowali w zasobach PUP.

Na wniosek osoby zainteresowanej niezwłocznie wydawane są **zaświadczenia** o posiadanym statusie, wysokości pobranych lub pobieranych świadczeń oraz o podleganiu ubezpieczeniu zdrowotnemu.

W ciągu 2018 roku wydano **8184 zaświadczenia** dla osób bezrobotnych, oraz **573 zaświadczenia Rp-7** do celów emerytalno – rentowych.

Ponadto, stosowne zaświadczenia wydano **267 osobom** które ukończyły staż.

W omawianym okresie wygenerowano **299 list** zasiłkowych oraz list z wypłatą stypendium stażowego, szkoleniowego oraz dodatków aktywizacyjnych, **120 list** dotyczących samej składki zdrowotnej. Naliczeniu wszelkiego rodzaju świadczeń przysługujących osobom bezrobotnym towarzyszyło sporządzanie wykazu potrąceń komorniczych, a także wyliczanie nienależnie pobranych świadczeń.

Ciągłe zmiany zachodzące w sytuacji osób bezrobotnych powodują, że rośnie liczba sporządzanych korekt składek należnych ZUS. W 2018 roku sporządzono **285 list korekcyjnych** dotyczących składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne. W 2018 roku w dalszym ciągu sporządzane były wnioski KOA mające na celu uporządkowanie okresów podlegania ubezpieczeniu społecznemu i zdrowotnemu na kontach osób zarejestrowanych.

Przy pomocy programu „PŁATNIK”, służącemu obsłudze ubezpieczeń społecznych, wygenerowanych zostało **17 702 druki zgłoszeń**: ZZA (dla bezrobotnych bez prawa do świadczeń), ZUA (dla bezrobotnych z prawem do wypłaty świadczeń), ZWUA (wyrejestrowań z ubezpieczenia zdrowotnego oraz społecznego), ZCNA (zgłoszeń członków rodzin do ubezpieczenia zdrowotnego) oraz ZIUA (dotyczących zmiany danych ubezpieczonych).

Ponadto, realizując obowiązki płatnika, pracownicy w okresie styczeń – luty 2018 r. sporządzili, wydali i przesłali pocztą **2287 Informacji o dochodach oraz o pobranych zaliczkach na podatek dochodowy za 2017 r. (PIT-11)** oraz **2529** rocznych informacji o składkach na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne (**RMUA**).

Nowym zadaniem jakie stanęło przed Urzędem od 2015 r. jest prowadzenie postępowań wyjaśniających w stosunku do osób jednocześnie posiadających status osoby bezrobotnej i ubezpieczenie z innego tytułu (zatrudnienie, świadczenia OPS, działalność gospodarcza). Jest to skutkiem możliwości generowania raportów ZUS pod symbolami U1, U2 oraz U3 otrzymywanych za pośrednictwem SI Syriusz.

Pracownicy Urzędu wielokrotnie korzystają z informacji w nich zawartych. Przedstawiają one szczegółowe dane dotyczące osoby bezrobotnej, w tym okresy podlegania do ubezpieczeń z innych tytułów i są często kluczowymi w rozstrzyganiu spraw dotyczących statusu osoby bezrobotnej i prawa do zasiłku. Na podstawie wykonanej weryfikacji zostają wytworzone

dokumenty, które w zamiarze mają likwidację rozbieżności między okresami podlegania ubezpieczeniu w ZUS i danymi w Urzędzie Pracy. Usługi te umożliwiają nie tylko pozyskiwanie informacji o zbiegach tytułów do ubezpieczeń, ale także pobieranie danych wykorzystywanych w procesie podejmowania decyzji o przyznaniu lub utracie statusu osoby bezrobotnej, oraz pozyskiwanie informacji wymaganych dla dokonania oceny efektywności zatrudnieniowej urzędów pracy.

Raport z usługi **U1** dostarcza informacje o okresach ubezpieczeń społecznych i zdrowotnego (data zgłoszenia, rodzaj ubezpieczenia wraz z informacją czy dobrowolne, czy obowiązkowe, kod tytułu ubezpieczenia, nazwa tytułu ubezpieczenia, NIP płatnika), informacje o zasiłkach i świadczeniach wypłacanych przez ZUS z ubezpieczenia chorobowego i wypadkowego (rodzaj świadczenia, okres, za który przyznano świadczenie), informacje o świadczeniach z ubezpieczenia emerytalnego i rentowego (w tym rodzaj świadczenia, na jaki okres przyznane, czy wysokość świadczenia przyznana w decyzji wynosi połowę minimalnego wynagrodzenia).

Raport z usługi **U2** wykazuje dane z ostatnich 18 miesięcy i dotyczy osób, które już posiadają status osoby bezrobotnej. Dostarcza informacje o okresach ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego, w tym rodzaj ubezpieczenia, kod tytułu ubezpieczenia, nazwa tytułu ubezpieczenia, NIP płatnika, informacje o zasiłkach i świadczeniach wypłacanych przez ZUS z ubezpieczenia chorobowego i wypadkowego, dane o świadczeniach z ubezpieczenia emerytalnego i rentowego.

Raport z usługi **U3** generowany jest w cyklach miesięcznych i zawiera do 120 osób, co do których istnieje obowiązek dokonania analizy sytuacji i oceny czy istnieje podstawa do prowadzenia postępowania wyjaśniającego. Obecnie Raport U3 uwidoczniony jest na karcie bezrobotnego w SI Syriusz i ukazuje się w formie komunikatu „zbieg ubezpieczeń”.

Wszystkie wyżej opisane rodzaje Raportów powodują konieczność prowadzenia krótko lub długookresowych postępowań administracyjnych często wymagających zaangażowania innych instytucji lub samych pracodawców. Informacje powzięte w ramach raportów ZUS w znaczny sposób zwiększyły ilość spraw, które Urząd obowiązany jest prowadzić.

W 2018 roku odnotowano **626** zbiegów tytułów ubezpieczeń osób figurujących w rejestrze osób bezrobotnych Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach, w efekcie których prowadzono postępowania wyjaśniające.

W celu realizacji zadań z zakresu *koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego* Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach współpracuje z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Krakowie.

Przepisy Unii Europejskiej dotyczące koordynacji związanej z poszukiwaniem pracy i możliwością otrzymywania zasiłku dla bezrobotnych, koncentrują się na trzech zagadnieniach:

- ✓ zasadzie sumowania okresów zatrudnienia i ubezpieczenia przebytych na terytorium różnych państw członkowskich w sytuacji, gdy ktoś ubiega się o prawo do zasiłku dla bezrobotnych,
- ✓ zasadzie transferu zasiłku w przypadku, gdy bezrobotny poszukuje pracy w innym państwie członkowskim niż to, w którym przyznano mu świadczenie,
- ✓ na przyznaniu prawa do zasiłku dla bezrobotnych, którzy uprzednio byli zatrudnieni w jednym z państw członkowskich, innym niż miejsce ich zamieszkania.

Obywatel państwa unijnego powinien ubiegać się o zasiłek tam, gdzie ostatnio był zatrudniony. Wyjątek od tej reguły jest przewidziany w art. 71 ust. 1 pkt b) (ii) rozporządzenia Rady (EWG) nr 1408/71 w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek i do członków ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie. Zgodnie z tym przepisem pracownik może ubiegać się o zasiłek w państwie, do którego powraca, czyli w kraju pochodzenia. Oznacza to, że po zarejestrowaniu się jako bezrobotny w powiatowym urzędzie pracy może on ubiegać się o zasiłek dla bezrobotnych w wojewódzkim urzędzie pracy (WUP), chociaż ostatnio pracował np. w Holandii. Musi jednak spełnić warunek utrzymywania więzi z krajem w trakcie zatrudnienia w innym państwie unijnym.

Nowelizacja ustawy o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* z dniem 27.05.2014 r. wprowadziła nowe zasady wydawania decyzji administracyjnych przyznających prawo do zasiłku osób, dla których istnieje możliwość zaliczenia okresu pracy za granicą.

Wydawanie decyzji w sprawach świadczeń z tytułu bezrobocia należy do zadań samorządu województwa, zatem Wojewódzki Urząd Pracy jest właściwą instytucją, do której należy skierować odrębny wniosek o ustalenie prawa do zasiłku dla bezrobotnych na podstawie pracy za granicą.

W zakresie przedmiotowej współpracy klienci Urzędu mają możliwość przekazania za pośrednictwem tutejszego Urzędu dokumentów niezbędnych do ustalenia prawa do świadczeń z tytułu bezrobocia.

W 2018 roku przesłano do WUP Kraków **290 wniosków** osób, których ostatnie zatrudnienie miało miejsce za granicą (o 30 mniej niż w ubiegłym roku).

W 2018 roku Marszałek Województwa Małopolskiego wydał **308 decyzji**, w tym:

- 57 osobom przyznano prawo do zasiłku,
- 94 odmówiono przyznania prawa do zasiłku;
- 156 decyzji o umorzeniu postępowania w sprawie przyznania prawa do zasiłku po pracy za granicą (na wniosek strony),
- 1 inne rozstrzygnięcie.

W toku postępowania jest 78 spraw.

W ramach ww. współpracy Powiatowy Urząd Pracy monitoruje i przekazuje do WUP informacje o posiadaniu bądź ewentualnej utracie statusu osoby bezrobotnej.

Z kolei, osoba bezrobotna, która uzyskała prawo do świadczeń z tytułu bezrobocia w państwie swojego ostatniego zatrudnienia, którym był kraj Unii Europejskiej, Norwegia, Islandia, Liechtenstein lub Szwajcaria i wraca do Polski w celu poszukiwania pracy, ma prawo do transferu zasiłku dla bezrobotnych. Transfer zasiłku dla bezrobotnych do innego kraju może być dokonany na okres trzech miesięcy. W wyjątkowych sytuacjach może być on przedłużony do maksymalnie sześciu miesięcy.

Po przyjeździe do Polski należy zarejestrować się jako osoba poszukująca pracy w ciągu siedmiu dni w powiatowym urzędzie pracy właściwym ze względu na miejsce zamieszkania i podporządkować się wymogom stawianym przez ten urząd. Prawidłowo wypełniony dokument U2 trzeba złożyć we właściwym wojewódzkim urzędzie pracy. Jeżeli bezrobotny nie pobrał przed wyjazdem do Polski dokumentu U2 uprawniającego do transferu zasiłku dla bezrobotnych – wojewódzki urząd pracy zwróci się wówczas do instytucji właściwej za granicą o potwierdzenie transferu zasiłku.

Świadczenia dla bezrobotnych nie są wypłacane przez powiatowy urząd pracy, lecz przez instytucję właściwą w państwie, z którego transferowany jest zasiłek.

Powiatowe urzędy pracy realizują zadania wynikające z koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, w tym przeprowadzają kontrolę osoby poszukującej pracy, tak jak gdyby zainteresowany był osobą bezrobotną w Polsce.

W okresie od stycznia do grudnia 2018 r. w PUP w Wadowicach zarejestrowanych były **43 osoby** z prawem do transferu zasiłku dla bezrobotnych.

Należy pamiętać, że prawo do transferowania zasiłku dla bezrobotnych może być realizowane jedynie wtedy, gdy migrujemy w celu poszukiwania pracy i podjęcia zatrudnienia. Nie ma jednak możliwości transferu, gdy wyjeżdżamy w celu podjęcia studiów lub rozpoczęcia działalności gospodarczej.

XXI. Informacje dotyczące świadczeń wypłacanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach

1. Zasiłki dla bezrobotnych

Zasiłek dla bezrobotnych przysługuje zasadniczo przez okres 180 dni i jest wypłacany przez urząd pracy zgodnie z zapisami ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy w różnej wysokości, uzależnionej również od stażu pracy.

Tabela 35. Wysokość zasiłków dla bezrobotnych

Lp.	Rodzaje zasiłków	Wysokość zasiłku (brutto)
Stawki obowiązujące do 31.05.2018 r.		
1.	Zasiłek obniżony – 80% - (staż pracy do 5 lat) - w okresie 90 dni posiadania prawa do zasiłku - w okresie kolejnych dni posiadania prawa do zasiłku	664,90 522,10
2.	Zasiłek podstawowy – 100% - (staż pracy od 5 do 20 lat) - w okresie 90 dni posiadania prawa do zasiłku - w okresie kolejnych dni posiadania prawa do zasiłku	831,10 652,60
3.	Zasiłek podwyższony – 120% - (staż pracy od 20 lat) - w okresie 90 dni posiadania prawa do zasiłku - w okresie kolejnych dni posiadania prawa do zasiłku	997,40 783,20
Stawki obowiązujące od 01.06.2018 r. (wypłata od lipca br.)		
1.	Zasiłek obniżony – 80% - (staż pracy do 5 lat) - w okresie 90 dni posiadania prawa do zasiłku - w okresie kolejnych dni posiadania prawa do zasiłku	678,30 532,60
2.	Zasiłek podstawowy – 100% - (staż pracy od 5 do 20 lat) - w okresie 90 dni posiadania prawa do zasiłku - w okresie kolejnych dni posiadania prawa do zasiłku	847,80 665,70
3.	Zasiłek podwyższony – 120% - (staż pracy od 20 lat) - w okresie 90 dni posiadania prawa do zasiłku - w okresie kolejnych dni posiadania prawa do zasiłku	1.017,40 798,90

Źródło: Opracowanie własne

W dniu 31.12.2018 r. w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach pozostawało **3160 osób**, spośród których **578** posiadało prawo do zasiłku dla bezrobotnych (co stanowiło 18,29% ogólnej populacji bezrobotnych), a pozostałe **2582** osoby zarejestrowane były bez prawa do zasiłku dla bezrobotnych.

W 2018 roku wypłacono zasiłki dla **1991** osób bezrobotnych, gdzie na ten cel wydatkowano kwotę w wysokości **6 179 972,60 zł** brutto (w tym składki ZUS). Dla porównania w 2017 roku na wypłatę zasiłków wydatkowano **7 151 014,74 zł**.

2. Stypendia

Zgodnie z definicją zawartą w art. 2 ust. 1 pkt 35 ustawy o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, zwanej dalej ustawą, **stypendium** – oznacza to kwotę wypłacaną z Funduszu Pracy bezrobotnemu lub innej uprawnionej osobie w okresie odbywania **szkolenia, przygotowania zawodowego dorosłych, studiów podyplomowych, stażu oraz w okresie nauki w szkole ponadgimnazjalnej albo w szkole wyższej, gdzie studiuje w formie studiów niestacjonarnych**.

- Bezrobotnemu w okresie odbywania **szkolenia**, na które został skierowany przez starostę, przysługuje stypendium finansowane ze środków Funduszu Pracy. Wysokość stypendium wynosi miesięcznie 120 % zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 ustawy, jeżeli miesięczny wymiar godzin szkolenia wynosi co najmniej 150 godzin; w przypadku niższego miesięcznego wymiaru godzin szkolenia wysokość stypendium ustala się proporcjonalnie, z tym że stypendium nie może być niższe niż 20 % zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 ustawy o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* tj.

➤ Stawki obowiązujące do 31.05.2018 r.

➤ **166,30 zł +ZUS < stypendium szkoleniowe < 997,40 zł +ZUS**

➤ Stawki obowiązujące od 01.06.2018 r. (wypłata od lipca br.)

➤ **169,60 zł +ZUS < stypendium szkoleniowe < 1 017,40 zł +ZUS**

W roku 2018 wypłacono stypendia szkoleniowe w wysokości **6 264,43 zł**, w tym stypendium w ramach bonu szkoleniowego wyniosło **2 141,02 zł**.

Bezrobotnemu w okresie odbywania stażu przysługuje stypendium w wysokości 120% zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 ustawy tj.

do 31.05.2018 r. – 997,40 zł +ZUS

od 01.06.2018 r. – 1 074,40 zł +ZUS (wypłata od lipca br.)

W okresie od stycznia do czerwca 2018 r. wypłacono stypendia stażowe na łączną kwotę **1 864 148,92 zł.**

3. Dodatki aktywizacyjne

Dodatek aktywizacyjny przysługuje osobom pobierającym zasiłek dla bezrobotnych, które w okresie przysługiwania tego świadczenia z własnej inicjatywy podjęły pracę.

W przypadku podjęcia zatrudnienia za skierowaniem przez PUP, dodatek przysługuje jedynie w przypadku, gdy bezrobotny podejmie pracę w niepełnym wymiarze etatu i będzie otrzymywał wynagrodzenie niższe od minimalnego.

Dodatek aktywizacyjny (w przypadku zatrudnienia w niepełnym wymiarze czasu pracy) przysługuje w wysokości stanowiącej różnicę między minimalnym wynagrodzeniem za pracę, a otrzymywanym wynagrodzeniem, nie większej jednak niż 50 % zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 ustawy *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, przez okres, w jakim przysługiwałby bezrobotnemu zasiłek lub w przypadku zatrudnienia z własnej inicjatywy w wysokości do 50 % zasiłku, o którym mowa wyżej, przez połowę okresu, w jakim przysługiwałby bezrobotnemu zasiłek.

Aby otrzymać dodatek aktywizacyjny należy złożyć stosowny wniosek wraz z dokumentem potwierdzającym podjęcie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej. W celu przyznania lub odmowy przyznania dodatku sporządzane i wydawane były decyzje administracyjne. W wydawanych decyzjach dokonywana była bieżąca weryfikacja dokumentów osób, które złożyły wnioski.

W okresie od stycznia do grudnia 2018 roku Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach sfinansował dodatki aktywizacyjne w kwocie brutto **279 673,60 zł dla 371 osób.**

4. Świadczenia integracyjne

Na podstawie art. 108 ust.1 pkt 40 ustawy *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach przeznacza środki Funduszu Pracy na finansowanie świadczeń integracyjnych wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne przyznawanych na podstawie przepisów o zatrudnieniu socjalnym.

Świadczenie integracyjne oznacza świadczenie pieniężne wypłacane uczestnikowi zajęć w Centrum Integracji Społecznej (CIS) w ramach indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego.

Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach dokonywał w 2018 roku refundacji świadczeń integracyjnych zarówno w okresie próbnym jak i w okresie uczestnictwa w zajęciach w Centrum Integracji Społecznej w Wieprzu.

Okres próbny w Centrum trwa 1 miesiąc. W okresie próbnym uczestnik otrzymuje świadczenie integracyjne w wysokości 50% zasiłku dla bezrobotnych. Okres uczestnictwa w zajęciach w Centrum po zakończeniu okresu próbnego może trwać do 11 miesięcy, a w szczególnych przypadkach może być przedłużony o kolejne 6 miesięcy. W okresie uczestnictwa w zajęciach w Centrum uczestnik otrzymuje świadczenie integracyjne w wysokości zasiłku dla bezrobotnych.

W 2018 roku tutejszy Urząd wydatkował kwotę **108 184,79 zł** na finansowanie świadczeń integracyjnych dla uczestników zajęć Centrum Integracji Społecznej w Wieprzu. Środki na świadczenia integracyjne przekazywane były w postaci zaliczek dla CIS, a następnie, po przedstawieniu kompletnej dokumentacji szczegółowo rozliczane.

W 2018 roku świadczenia integracyjne finansowano dla **18 osób** uczestniczących w zajęciach CIS.

5. Składka zdrowotna opłacana za osoby bez prawa do zasiłku lub stypendium

W myśl zapisu art. 66 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. *o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych* obowiązkowi ubezpieczenia podlegają bezrobotni niepodlegający obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu. Jednocześnie art. 75 ust. 9 ww. ustawy wskazuje na urząd pracy jako realizatora tego obowiązku, przy czym obowiązek powstaje z dniem uzyskania statusu osoby bezrobotnej, a wygasa z dniem jego utraty (art. 73 ust. 7 powołanej ustawy).

Wielkość środków zaplanowanych w budżecie PUP na 2018 r. w Dziale 851: Ochrona zdrowia, w Rozdziale 85156: Składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenia dla osób nieobjętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego wynosiła **2 078 830,00 zł**.

Na dzień 31.12.2018 r. tut. Urząd wydatkował na ww. składkę kwotę **2 069 531,14 zł**.

Średniomiesięcznie składka zdrowotna odprowadzana była za **2 909 osób bezrobotnych**.

PODSUMOWANIE

Aby podejmowanie właściwych działań zmierzało do likwidacji nierównowagi popytu i podaży siły roboczej, Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach rokrocznie poddaje lokalny rynek pracy wnikliwym analizom. Monitoring sytuacji na lokalnym rynku pracy to nie tylko pomiar danych statystycznych ale i obserwacja zachodzących zmian.

Rok 2018 upłynął pod znakiem dobrej sytuacji na rynku pracy. Sytuacja w powiecie wadowickim jest jednocześnie odzwierciedleniem sytuacji na krajowym rynku pracy. Najniższa od 25 lat stopa bezrobocia (5,2% na koniec grudnia 2018 r.) i rosnące zatrudnienie sprawiają, że również w Naszym powiecie zaczyna być odczuwalny rynek pracownika.

Wachlarz oferowanych usług (pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe i szkolenia) oraz instrumentów rynku pracy czyli programów na rzecz aktywizacji osób (prace interwencyjne, roboty publiczne, staże, refundacje kosztów doposażenia stanowisk pracy, dotacje na uruchomienie własnej działalności gospodarczej, program „Praca dla młodych”) był odpowiedzią na zgłaszane potrzeby lokalnego rynku pracy – zarówno osób bezrobotnych jak i pracodawców.

Podejmując działania zmierzające do skutecznego ograniczania zjawiska bezrobocia osiągnęliśmy bardzo wysoki wskaźnik efektywności zatrudnieniowej podstawowych form aktywizacji zawodowej: 93,36% (średnia wartość wskaźnika uzyskana we wszystkich powiatowych urzędach pracy w Małopolsce to 82,69%, w Polsce to 81,98%). Wskaźniki te są wyliczane i publikowane przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

*Podobnie jak w latach poprzednich staraliśmy się o pozyskanie dodatkowych środków zarówno z Europejskiego Funduszu Społecznego, jak i Rezerwy Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, tak by znacząco zwiększyć środki finansowe przeznaczone na aktywizację zawodową osób bezrobotnych. Dzięki intensyfikacji działań udało się pozyskać dodatkowo **4 392 208 zł**, czyli dwukrotnie więcej niż środków Funduszu Pracy przydzielonego Powiatowemu Urzędowi Pracy w Wadowicach wg podziału algorytmowego. Dzięki tym środkom aktywizowano bezrobotnych w ramach projektów i programu:*

- 1) „AKTYWIZACJA OSÓB MŁODYCH POZOSTAJĄCYCH BEZ PRACY W POWIECIE WADOWICKIM (III)” w ramach Osi priorytetowej: I. Osoby młode na rynku pracy, Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 [2 443 112 zł],*
- 2) „AKTYWIZACJA OSÓB W WIEKU 30 LAT I WIĘCEJ POZOSTAJĄCYCH BEZ PRACY W POWIECIE WADOWICKIM (III)” Działania 8.1 Aktywizacja zawodowa – projekty Powiatowych Urzędów Pracy Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego 2014-2020 [73 560 zł],*

- 3) *„AKTYWIZACJA OSÓB W WIEKU 30 LAT I WIĘCEJ POZOSTAJĄCYCH BEZ PRACY W POWIECIE WADOWICKIM (IV Działania 8.1 Aktywizacja zawodowa – projekty Powiatowych Urzędów Pracy Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego 2014-2020 [978 536 zł],*
- 4) *Program na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych zamieszkujących na wsi [środki pozyskane z rezerwy Ministra 897 000 zł].*

*Z dniem 1 stycznia 2016 roku wszedł w życie trzyletni program „Praca dla młodych”, który był elementem wdrażanej strategii „Dobry start dla młodych”. Pracodawcy oraz przedsiębiorcy mogli skorzystać z prawa do 12-to miesięcznej refundacji kosztów (do wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę wraz ze składką na ubezpieczenia społeczne od tego wynagrodzenia) poniesionych w przypadku zatrudnienia na pełny etat i umowę o pracę osoby bezrobotnej, która nie ukończyła jeszcze 30 lat. Z szacunków Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wynikało, że przez trzy lata funkcjonowania programu powstać może nawet 100 tys. nowych miejsc pracy dla młodych bezrobotnych. Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach w 2018 roku na realizację ww. programu dysponował kwotą **2 605 000 zł** (w całym okresie realizacji było to 8 062 800,00 zł). Zgodnie z założeniami programu w minionym roku realizowano zobowiązania wynikające z umów zawartych w 2016 i 2017 roku tj. refundację kosztów zatrudnienia (109 miejsc) oraz skierowano na uzupełnienie wolnych miejsc 50 osób.*

*Ze środków przyznanych algorytmem wydzieliliśmy kwotę **267 990 zł** na realizację Programów Regionalnych „Firma+1”, „Gotuj się do pracy” oraz „Konserwator”.*

Jak widać, działania Urzędu w 2018 roku, w ramach realizacji ww. projektów i programów, ukierunkowane były na aktywizację zawodową osób bezrobotnych znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, ze szczególnym uwzględnieniem osób do 30 roku życia, długotrwale bezrobotnych, powyżej 50 roku życia. Realizacja tych działań przyczyniła się znacznego spadku liczby osób bezrobotnych, które ze względu na określone uwarunkowania mają znaczne problemy wyjścia z bezrobocia.

*Dzięki pozyskanym środkom z Krajowego Funduszu Szkoleniowego (**259 000 zł**) kontynuowaliśmy, zapoczątkowany po nowelizacji ustawy w 2014 roku, instrument skierowany do pracodawców i ich pracowników polegający na dofinansowaniu kosztów kształcenia ustawicznego (szkoleń, kursów, studiów podyplomowych). Wsparciem ze środków KFS zostało objętych 77 osób (pracodawców bądź ich pracowników).*

Przedstawione w niniejszym sprawozdaniu liczby świadczą o ogromie pracy, jaką wykonali pracownicy Powiatowego Urzędu Pracy po to, aby wyjść naprzeciw potrzebom klientów, realizując

zarówno standardowe zadania, ale także skutecznie reagować na pojawiające się nowe wyzwania i sygnały płynące z rynku pracy.

Poprzez ciągłe doskonalenie umiejętności zawodowych, oraz doskonalenie naszej pracy, dokładaliśmy wszelkich starań, aby świadczone przez nas usługi charakteryzował profesjonalizm oraz otwarcie na drugiego człowieka.

Staraliśmy się aby nasze działania sprowadzały się nie tylko do pozyskania, ale i jak najbardziej efektywnego wykorzystania środków finansowych. W tym celu duży nacisk położony został na stosowanie indywidualnych rozwiązań wobec poszczególnych grup osób bezrobotnych.

Zdajemy sobie sprawę, że również wzajemna wymiana informacji i działania podejmowane wspólnie z innymi partnerami rynku pracy mogą przynieść wiele korzyści. Stąd w materiale informacja o współpracy PUP: zawiązywanych partnerstwach, organizowanych spotkaniach, konferencjach, dniach otwartych oraz udziale przedstawicieli Urzędu Pracy w wydarzeniach, warsztatach czy targach organizowanych przez innych partnerów rynku pracy.

Niniejsza „Informacja o sytuacji na rynku pracy oraz sprawozdanie z działalności Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach w 2018 roku” została opracowana na podstawie danych ilościowych i jakościowych przygotowanych i przekazanych przez Kierowników Działów i Referatu w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wadowicach oraz na podstawie sporządzanej sprawozdawczości o rynku pracy.